VÄINÖ LEHTONEN

VAELTAJAN VIESTI III

VAELTAJAN VIESTI

III

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1974 painoksesta.

Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut jäädä alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.
(Ks. J. R. Hannula, Kristosofian Polulla II, s. 304.)

Lahdessa elokuussa 2015
Jaakko Kesävuori

VAELTAJAN VIESTI
III

Kirjoittanut
VÄINÖ LEHTONEN

Tampereella 1974
Kristosofinen Kirjallisuusseura r.y,

ISBN 951-95065-6-X

Tampereen Keskuspaino 1974

VAELTAJAN VIESTI III

on koottu Väinö Lehtosen vuosina 1967—73 Kristosofi-lehdessä julkaistuista kirjoituksista. Kopioimistyön ovat suorittaneet Rauni ja Göran Gummerus. Väinö Lehtonen on itse tarkastanut kopioidut kirjoitukset ja todennut niiden olevan painokunnossa. Vuoden 1973 Kristosofi-lehdestä on tähän teokseen otettu vain hänen tammi- ja helmikuun numeroissa olleet kirjoituksensa, jotka hän itse vielä oli antanut lehdessä julkaistaviksi. h-

Toivomme totuudenetsijöiden käyttävän teosta apunaan sekä henkisen liikkeen historiaan syventyessään että omaa yksilöllistä tutkimustyötä tehdessään.

Tampereella 1974

Kristosofinen Kirjallisuusseura r.y.

V. 1967

SUURI UHRI

Jeesus Kristus viittasi opetuksissaan siihen, että valitutkin voidaan eksyttää. Nykyajan valituiksi on sanottava vilpittömiä totuudenetsijöitä, jotka ilman ennakkoluuloja tahtovat päästä selvyyteen elämän tarkoituksesta. Teosofinen liike syntyi tällaisten totuudenetsijöitten yhteenliittymäksi ja siltä odotettiin, että se etsisi totuutta ja myöskin totuuden löytäisi. H. P. Blavatsky oli teosofisen ilmoituksen ensimmäinen julistaja, joten etsijöillä oli pätevä opas. H. P. B. oli aivan kuin takeena siitä, että valitut voivat löytää totuuden ja ettei heitä eksytetä. Mutta näin jälkeen päin asioita tutkiessamme on todettava valittujen tulleen eksytetyiksi, vieläpä kaikkein keskeisimmässä ihmistä ja ihmiskuntaa koskevassa kysymyksessä.

Pekka Ervast puhui ja kirjoitti Kristuksesta. Hän selitti Kristuksen olemusta kaikilta mahdollisilta puolilta ja palasi tähän kysymykseen yhä uudelleen. Tällainen Kristuksesta "jankuttaminen", joksi eräät teosofit sitä nimittivät, herätti ainakin Suomen teosofien keskuudessa vastareaktion: Pekka Ervastia syytettiin lahkolaisuudesta. Jo H. P. Blavatskyn eläessä ja varsinkin hänen kuolemansa jälkeen teosofinen sanoma oli saanut niin paljon uutta väriä, että teosofia H. P. B:n esittämässä muodossa ja sisällyksessä katsottiin vanhentuneeksi. Mutta "väriätty" teosofia veti puoleensa joukkoja, sillä se tuntui helpommin sulatettavalta. Ihminen on luonteeltaan laiska, ajatusponnistus tuntuu työläältä ja H. P. Blavatskyn sanoma oli kieltämättä vaikeatajuista. Kun hänen opetuksensa tulivat liian pintapuolisesti tutkituiksi ja kun kristikunta oli vuosisadasta toiseen puhunut Kristuksesta omalla tavallaan, niin Pekka Ervastin opetukset Kristuksesta samaistettiin kirkkojen opetukseen Kristuksesta. Teosofeille jäivät hämäriksi sekä H. P. Blavatskyn opetukset että Pekka Ervastin opetukset ja virallis-kristillinen Kristusmyytti Golgatan tapahtumineen hämäsi kaiken. Näin valitutkin tulivat eksytetyiksi. Siksi on aiheellista kysyä, tiesikö H. P. Blavatsky jotakin s i i t ä Kristuksesta, josta Pekka Ervast puhui.

H. P. Blavatsky puhui "Salaisessa Opissa" Suuresta Uhrista näin: "Se 'olento',... jonka on pysyttävä nimettömänä, on se P u u, josta myöhempinä aikoina ovat haarautuneet kaikki suuret h i s t o r i a l l i s e s t i tunnetut viisaat ja hierofantit, sellaiset kuin Rishi Kapila, Hermes, Enok, Orfeus ym. Ulkokohtaisena

ihmisenä on hän se salaperäinen (vihkimättömille aina näkymätön, vaikka aina läsnäoleva) Olento, josta on olemassa niin paljon taruja itämailla, varsinkin salatieteilijöitten ja salaisen tieteen tutkijoiden keskuudessa. Hän on se, joka aina muuttaa muotoaan, mutta aina kuitenkin pysyy samana. Ja hän se myös on, joka henkisesti hallitsee vihittyjä adepteja yli koko maan pinnan. Hän on, niinkuin sanottu, se 'Nimetön', jolla on niin monta nimeä, vaikka hänen nimensä ja oikea luontonsa sittenkin ovat tuntemattomat. Hän on ainoa totinen 'Vihkijä' ja häntä kutsutaan 'SUUREKSI UHRIKSI'. Sillä istuen VALON kynnyksellä, katselee hän sitä Pimeyden Piiristä, jonka rajojen yli hän ei tahdo astua; eikä hän tule paikkaansa jättämään tämän elonkauden viimeiseen päivään asti. Miksikä pysyy Yksinäinen Vartija itsevalitulla paikallaan? Miksikä hän istuu alkuperäisen viisauden lähteellä, josta hän ei enää juo, koska hänellä ei ole mitään opittavaa, jota hän ei tietäisi — ei mitään tämän maan päällä eikä taivaassa? Siksi että yksinäiset toivioretkeläiset kulkiessaan verisin jaloin kotiaan kohti eivät milloinkaan viime hetkeensä asti ole varmat, etteivät tieltä eksy tässä harhan ja aineen rannattomassa erämaassa, jota kutsutaan maiseksi elämäksi. Siksi että hän hartaasti tahtoisi näyttää tietä siihen valon ja vapauden valtakuntaan, mistä hän itse on vapaaehtoisesti paossa, jokaiselle vangitulle, ken on onnistunut vapautumaan lihan ja erhetyksen kahleista. Siksi että, lyhyesti sanoen, hän on uhrautunut ihmiskunnan hyväksi, vaikkapa vain aniharvat valitut saattaisivat Suuresta Uhrauksesta nauttia hedelmän". (Sal. Oppi I osa s. 225).

Edellä mainittu H. P. B:n kirjoitus, jos se luetaan liian hätäisesti, tuntuu viittaavan korkeaan persoonalliseen olentoon, sillä puhuuhan hän mm. ulkokohtaisesta ihmisestä. Mutta kirjoituksensa alussa hän panee sanan "olento" lainausmerkkeihin ja sanoo, että kaikki historiallisesti tunnetut viisaat ja hierofantit ovat haarautuneet siitä Puusta. Se "olento" on nimetön ja kuitenkin hänellä on monta nimeä ja hän hallitsee henkisesti kaikkia vihittyjä yli koko maan pinnan. Tällainen puhe tuntuu perin salaperäiseltä. Suuri Uhri on kuitenkin aina ollut tunnettu vihittyjen kesken, sillä hän on ainoa totinen "Vihkijä".

Jos teosofit olisivat ryhtyneet tutkimaan tätäkin H. P. Blavatskyn kirjoitusta sen sijaan, että he tyytyivät joihinkin myöhempien teosofien helppotajuisiin kirjoituksiin, he varmaan olisivat nähneet tämän H. P. B:n kirjoituksen tienviitaksi: Tästä käy tie, tutkikaa toisia uskontoja, niiden rishejä, opettajia, profeettoja, joogeja... Silloin huomaatte, että on puhuttu mm. Täydellisestä Ihmisestä, joka on ristiinnaulittu avaruudessa, siis kosmillisesta ihmisen perikuvas-

ta, täydellisen ihmisen ihannekuvasta. Siitä on aina puhuttu, mutta sille on annettu monta nimeä, sillä se on ollut ihmisen mysterion suurin salaisuus. Siksi siitä ovat puhuneet vain korkeat vihityt ja hekin verhotusti. Karistakaa yltänne kirkkojen kahleet, jotta osaatte ilman ennakkoluuloja tutkia evankeliumeja ja apostolien kirjoituksia. Tutkikaa niin ikään minun (H. P. B:n) kaikkia kirjoituksiani ja opetuksiani, niin löydätte viitteitä Logoksesta, Sanasta, siitä suuresta yhteistajunnasta, johon kaikki ihmiset uppoutuvat. Sitä tajuntaa ei voida sanoa persoonalliseksi eikä persoonattomaksi, sillä se on kaiken persoonallisuuden voittanut suunnattomia aikoja sitten. Löydätte viitteitä Kristuksesta, suuresta Elämän Puusta, ja näin valaistuneina osaatte katsella ajan merkkejä, te vangitut, jotka olette "lihan ja erehdyksen kahleissa". — H. P. B. puhui Kristuksesta eli Suuresta Uhrista vanhan liiton kannalta. Hän puhui kaukana olevasta Kristuksesta sanoessaan: "Hän on uhrautunut ihmiskunnan hyväksi, vaikkapa vain aniharvat valitut saattaisivat S u u r e s t a U h r a u k s e s t a nauttia hedelmän." Kristuksen lähestyminen ihmiskuntaa ja siitä johtuva Kristus-mysterioitten seikkaperäinen paljastaminen kuului sille ihmiselle, Pekka Ervastille, jonka päivätajuntaan Kristus-Isä täydellisenä laskeutui. Siksi hän kirjoittikin jo vuonna 1909 kirjassaan "Uuden ajan aamunkoitteessa": "Jos me sitten kysymme, miksikä aikamme ja sen sivistys tällä tavalla eroaa muista ajoista ja muista sivistyksistä, niin meidän täytyy vastata siihen: siksi että sillä on erityinen tarkoitus, siksi että meidän aikamme on kutsuttu luomaan jotakin uutta, panemaan alkuun aivan erityistä tulevaisuutta... Se tulevaisuus on siinä, että tänne meidän ihmiskuntaamme on ilmestyvä uusi suuri opettaja, uusi suuri vapahtaja, Jumalan Poika, joka perustaa uuden suuren uskonnon. Teosofinen liike ja koko meidän aikamme sivistys on huutavan ääni korvessa, joka kaihoten kutsuu: 'valmistakaa Herralle tietä, sillä pian tulee Herran päivä' ". (Ihmisyyden uskonto s. 7—8). — H. P. Blavatskyn sanoma ja siitä alkanut teosofinen liike teki Johannes Kastajan tapaista valmistavaa työtä, jotta Pekka Ervastin sanoma Kristuksesta voitaisiin kylvää muokattuun maaperään.

Entä mikä oli Pekka Ervastin sanoma Kristuksesta?

Kristus on, opettaa Pekka Ervast, maailmankaikkeuden ensimmäisen ilmenneen Logoksen rakkaustajunta. Siitä tajunnasta ovat lähtöisin meidän kaikkien ihmistenkin jumalkipinät, siihen ne uppoutuvat kuin pisarat mereen. Aurinkokuntamme on syntynyt sitä varten, että nuo meren pisarat tai jumalallisen tulen kipinät tulisivat itsetietoisiksi Jumalanpoikuudestaan, että ne heräisivät ja kasvaisivat luoviksi jumaliksi. Sitä varten

ihminen on kasvatettu elämän taimitarhassa. Ihmistä kasvatti alussa elämä järkivoimineen, mutta lopulta ihmisen on itse etsittävä jumalallista alkuperäänsä. Kristus tuli asteettain ihmistä vastaan. Ihminen löysi Kristuksen varhaisempina kausina näkymättömässä maailmassa, mutta kun Kristus tuli Jeesuksessa fyysilliseen maailmaan, niin Kristus on nyt löydettävissä päivätajuisesti ihmisen sydämestä. Kristuksen löytäminen tapahtuu Vuorisaarnan moraaliohjeita noudattamalla, niiden hengessä kasvamalla. Kun ihminen perin pohjin sulattaa pahanvastustamattomuuden käskyn, tapahtuu Kristuksen syntyminen ihmissielussa. Kun Kristus syntyy, ihminen on löytänyt "harhan ja aineen rannattomassa erämaassa, jota kutsutaan maiseksi elämäksi", sen tukikohdan, jolla hän voi seistä. Hän tietää k o k e m u k s e s t a mikä on ihmisen tie. Hän tietää, ettei Kristuksen etsiminen ole enää toivotonta kiipeämistä lumihuippuisille vuorille, ei se ole persoonallisen täydellisyyden tavoittelua, kuten se oli vanhan liiton aikana, vaan se on veljeyden ja rakkauden tie. Kristuksessa elävä ihminen tietää, tuntee, tajuaa, että "yksinäiset toivioretkeläiset kulkiessaan verisin jaloin kotiaan kohti eivät milloinkaan viime hetkeensä asti ole varmat, etteivät tieltä eksy". Mutta Kristus hänessä tietää tien ja neuvoo: Mene ihmisten keskelle ja näytä heille tietä. Vaikka valosi on vielä himmeä kuin kiertotähden tuike, niin se on kuitenkin riittävän kirkas oppaaksi sille, joka ei vielä tajua omaa sisäistä valoaan. Aina on niitä, jotka tietävät vielä vähemmän kuin sinä. Kokoa ihmisten keskuudesta yhteen niitä sieluja, jotka Jumalaansa ikävöivät, että heidän kaipuunsa syttyisi valoksi ja yhteen liittyneenä kirkastuisi roihuksi. Kun he tukevat toisiaan, heidän valonsa kasvaa yhä kirkkaammaksi ja silloin sen roihun näkevät nekin ihmiset, jotka vielä vaeltavat henkisen kuoleman tilassa raviten sieluaan niillä väkivallan ja sodan hurmioilla, joita nousee helvetistä, kiirastulesta ja persoonallisesta taivaasta. Heidänkin pelastuksensa on Kristuksessa, sillä minä, Kristus, olen tie, totuus ja elämä. Minä, Kristus, olen se Suuri Uhri, se Täydellinen Ihminen, joka omasta tahdostani aikojen aamulla ristiinnaulittiin maailmoiden avaruuksiin, aineellisuuden rannattomaan erämaahan, jotta aineellisuuden ääretön salaisuus minun kauttani tulisi paljastetuksi ja voitetuksi. Sinä ihminen olet aineellisuuden täydellisin ilmennys, sinun ruumiisi on Jumalan temppeliksi rakennettu. Kun minä, Kristus, sinussa ihminen, otan asuntoni ja kasvan sinussa miehuuden täyteen mittaan, niin aineellisuuden erämaa muuttuu paratiisiksi, maapallokin kirkastuu Jumalan temppeliksi. Anna toisille lahjaksi sitä henkistä valoa, jota itse olet lahjaksi saanut, tee työtä ihmisyyden puolesta.

Siinä työssä sinulle selviää yhä selvemmäksi, että minä, Kristus, olen aina rakastanut ihmiskuntaa, että olen viittonut ihmisille tietä ihmisyyteen kaikkien profeettojen suulla ja elämällä. Nuo kaikkien aikojen profeetat, pienet ja suuret jumalan pojat, ovat työllään valaisseet tietä ihmisille, kunnes Jeesus Kristuksessa löysin tävdellisen vastaanottajani. Työllään ja elämällään hän valaisi sinuakin, joten kaiken, minkä minusta tiedät ja tajuat, olet saanut lahjaksi toisten ponnistuksista. Se lahja on etuantia, nimittänet sitä vaikkapa armoksi, ja se kehottaa sinuakin ponnistamaan voimasi. Mutta muista, oi ihminen: Maailma ei vielä ole paratiisi, se muistuttaa älykkäitten petojen temmellyskenttää. Siksi muista kokeneen Mestarin sanoja: Voi teitä, jos maailma teitä kiittää. Vielä nytkin pätevät nuo Mestarin varoittavat sanat. Jos maailma kiittää sinua siitä, kun näytät ihmisille tietä minun, Kristuksen, luo, niin voit tarkistaa oman sielusi tilaa, ettet varomattomuudessasi kumartaisi tämän maailman jumalalle, ettet tehdäksesi ihmisille mieliksi, koristele väkivaltaa, sotaa, murhaa ja ryöväystä taiteilijan kukkasin, sillä niin tehden petät minut, Kristuksen, ja ryöstät itsellesi ansiottoman kiitoksen. Teet viisaasti, kun heti työkautesi alussa asetut sille perustukselle, että elät elämäsi maan suolana ja maailman valona, ystäviesi ja kansasi joko hyväksymänä tai hylkäämänä. Näin tekivät nekin, joilta olet henkisen valosi saanut lahjaksi. Yksi maallinen elämäsi eletään yhdellä tavalla, toinen maallinen elämäsi toisella tavalla, mutta elämän Suuri Laki sanoo, että kylvetty henkinen siemen itää joskus. Ehkä jo kymmenen tuhannen vuoden kuluttua kylvösi kasvaa sadoksi, sillä uusi aika on jo alkanut ja ihmisyyden aamu jo sarastaa.

Kristosofi
1967: 7—11

JOULUSTA

puhutaan tavallisesti ennen joulua, toivotetaan hyvää joulua, uskotaan ja ennustetaan joulun tuovan jotakin entistä parempaa. Ennustukset ja toiveet toteutuvat kuitenkin harvoin ja siksi lienee asiallista puhua joulusta myöskin joulun jälkeen. Tällöin voidaan tarkastella jouluakin takakäteen, elettynä aikana, ja tehdä havaintoja siitä miten ennusteet ja toiveet ovat toteutuneet.

Joulun vietto on sekä vertaus-

kuvallista että todellista. Kristikunnan joulu on vertauskuvallinen, koska Jeesus Kristuksen syntymäaikaa ei tunneta. Todellinen se on siksi, että Aurinko silloin "syntyy" eli päivät alkavat pidentyä ja että talvipäivän seisauksen aikaa on entisinä aikoinakin vietetty valon juhlana. Joulua vietettäessä on sen vuoksi asiallista muistaa, että samalla kun vietetään vertauskuvallista Jeesuksen syntymäjuhlaa, samalla vietetään aito "pakanallista" auringonjuhlaa. Näin tehden annamme tunnustuksen ja kunnian niille, joille se kuuluu, niille "pakanallisille" uskonnoille, jotka ovat joulun keksineet ja joilta kristikunta sai joulunsa.

Kristillisessä joulunvietossa vertauskuvallisuus ja todellisuus ovat vaihtaneet paikkaansa siten, että vertauskuvallista Jeesuksen syntymää pidetään todellisuutena ja ikivanhaa auringonjuhlaa vertauskuvana, tietämättömien "pakanoitten" keksintönä. Tällainen nurinkääntymä heijastuu joulunvieton eri ilmiöihin. Niinpä legendan Itämaan tietäjistä, jotka lahjoineen saapuivat Jeesus-lasta tervehtimään, pitäisi olla legenda, siis vertauskuva, mutta se onkin muuttunut todellisuudeksi, aivan ulkonaisella tavalla. Tietäjälegendassa mainitut myrha, suitsutus ja kulta kuvaavat yhteiskuntarakennelman kolmea elintä, oikeus-, sivistys- ja talouselimiä. Seimi Jeesus-lapsineen kuvaa alttaria, jolle uhrit asetetaan. Legendan antama opetus on se, että yhteiskunnan tulisi uhrata antimensa Kristukselle. Oikeuslaitosten tulisi toteuttaa armahtavaisuuden ja anteeksiannon periaatteita, kuten Kristus opettaa, jotta oikeuselämässä olisi myrhan tuoksu. Sivistyselämän, koulujen ja kirkkojen, tulisi suitsuttaa eli korostaa ja opettaa Vuorisaarnan käytännöllistä siveysoppia. Talouselämän tulisi uhrata varoja, jotta Jeesus Kristuksen kuvailema taivasten valtakunta voisi toteutua maankin päällä. Legenda tähtää koko yhteiskuntaelämän muuttumiseen. Mutta koska yhteiskunnat eivät ole muuttuneet, niin legenda on yhäti vain vertauskuva. Sen sijaan näemme kristittyjen kansojen historiasta, että tietäjät ja heidän lahjansa ovat tulleet todellisiksi nurinkääntyneinä. Oikeuslaitokset ovat vainonneet ja kiduttaneet Kristuksen seuraajia, sivistyslaitokset kouluineen ja kirkkoineen ovat mitätöineet Vuorisaarnan, taivaallisen Isän moraalin, ja suitsuttaneet, ylistäneet ja palvoneet sodan jumalaa, ja talouskoneisto on ollut erittäin altis tukemaan edellämainittujen laitosten pyrkimyksiä unohtaen kansan hyvinvoinnin. Uhrialttarina on ollut sotalaitos eikä Kristus. Perussyy tähän nurinkääntymään on se, että Jeesuksen vertauskuvallisesta syntymäajasta tehtiin todellisuus ja unohdettiin tai tahallisesti syrjäytettiin Jeesus Kristuksen h e n k i n e n todellisuus. Kristuksen henkinen todellisuus on

se, että hän tuli O p e t t a j a k s i. Kristittyjä ei auta vähääkään tieto tai usko siitä, syntyikö Jeesus Natsarealainen syksyllä tai keväällä, kristittyjä auttaa vain se mitä hän opetti. Kun joku toteuttaa Mestarin käskyä pahanvastustamattomuudesta, silloin on maailmassa ainakin yksi kristitty, joka voi näyttää esimerkkiä toisillekin. Jeesus Natsarealainenkin toteutti tuota käskyään yksin, joskin se vei hänet ristinpuulle; mutta hänen esimerkkinsä jäi vaikuttamaan.

Elämme jälleen uuden uskonnon alkuvaiheissa. Uuden uskonnon keskushenkilö on Pekka Ervast ja hänen syntymäaikansa on tunnettu. Pekka Ervast syntyi 26 päivänä joulukuuta 1875, siis toisena joulupäivänä. Hänen syntymässään tuli vertauskuvana ollut joulu todellisuudeksi. Samalla se leimasi kaikki "pakanallisetkin" auringonjuhlat uudella sinetillä. Tämä leimaaminen ei jäänyt vain kauniiksi tunnelmaksi, sillä Pekka Ervast antoi joulun toisillekin uskonnoille siten, että hän puhdisti vanhat uskonnot ja nosti niiden perustajat oikeaan arvoonsa. Täten koko ihmiskunta sai uuden joulun, vaikka joulu samalla on ikivanha. Myöskin kristikunta sai Pekka Ervastin ansiosta todellisen joulun, sillä hän nosti Jeesus Kristuksen sille todelliselle henkiselle jalustalle, jossa hän Logoksen Poikaryhmän johtajana on. Jeesus Kristuksen henkisen aseman paljastaminen oli välttämätöntä, jotta ymmärtäisimme hänen opettaja-asemansa, ymmärtäisimme, minkä asteista on hänen viisautensa. Ymmärrämme, ettei enkeleiltä saatu vanhan liiton viisaus, joka hyväksyy sodan, päde enää nykyaikana, sillä sodalla ei voida enää ratkaista kansojen keskinäisiä pulmia. Jeesus Kristuksen tuoma Logos-viisaus kieltää sodan. Se on korkeampaa ja syvällisempää viisautta kuin vanhan liiton. Kun J. R. Hannula avasi nähtäväksemme Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman, niin nyt ymmärrämme myöskin P. E:n viisauden alkulähteet. Voimme turvallisesti ottaa Pekka Ervastin oppaaksemme yrittäessämme elää sillä pahanvastustamattomuuden kulmakivellä, joka hänen opetuksissaan tulee selvästi esitetyksi. Joulu on tullut nyt kaikilta puoliltaan täysin todelliseksi. Sen olemus on selitetty järkeä tyydyttävästi, sen mystillinen salaisuus on paljastettu Kristuksen syntymäksi ihmissielussa ja sen käytäntöön pyrkivä voima on näytetty olevan pahanvastustamattomuuteen nojautuvissa teoissa.

Kristosofi
1967: 40—41

SUVAITSEVAISUUS

Teosofiseen ja kristosofiseen elämänymmärrykseen sisältyy oppi suvaitsevaisuudesta, kehotus: Suvaitkaa toisin ajattelevia. Tällainen kehotus on tuiki tarpeellinen varsinkin krstillisen maailman kasvateille, sillä kristikunta on erikoisesti kunnostautunut suvaitsemattomuudellaan. Koko kristillinen maailma on jakautunut satoihin toisiaan syrjiviin kirkkokuntiin ja ryhmiin, joista jokainen uskoo oman näkökantansa ehdottomaan totuudellisuuteen. Usko yksin ei aiheuta häiriöitä, sillä usko sisältyy ihmisen ajatus- ja tunne-elämään, joiden toimintoja ei toinen ihminen voi rajoittaa. Mutta kun suvaitsemattomuus puhkeaa uskon teoiksi, silloin syntyy riita eri uskontosuuntien välillä. Aikamme ideologiset erimielisyydet ovat täysin rinnastettavissa uskonnollisiin kiistoihin.

Uskonnollisella suvaitsemattomuudella pyritään rajoittamaan toisin uskovien pyrkimyksiä, halveksimaan ja tuomitsemaan heidän uskoaan. Onko siihen asiallista aihetta? Muhamettilainen kumartuu Mekkaan päin ja kohdistaa kunnioituksensa Allah'iin, "korkeimpaan palveltavaan". Hindulainen kunnioittaa Brahmaata maailman luovana voimana, buddhalainen kumartaa Gautama Buddhalle siksi, että hän ilmaisi elämän järkähtämättömän Lain ja Lao-Tsen oppilaat kumartavat Taolle, josta Lao-Tse opetti: "Sen nimeä en tiedä, mutta sanon sitä Taoksi". Kristitty palvoo Jeesus Natsarealaista uskoen, että maailmankaikkeuden jumaluus sai hänessä persoonallisen muodon. Eikö kaikissa uskonnoissa palvonnan kohde ole olemassaolon takainen t u n t e m a t o n mahti, voima, totuus, rakkaus . . ., kutsuttakoon sitä millä nimellä tahansa? Miksi luterilaiset suhtautuvat nurjamielisesti katolilaisiin ja katolilaiset luterilaisiin, kun kummatkin tunnustavat saman Jumalan, jonka olemus on kummallekin uskonsuunnalle t u n t e m a t o n. Huomatkaamme, että uskonnollisessa l i i k k e e s s ä on kysymys uskonnon kannattajien suurista joukoista, ellemme sanoisi laumoista, joiden suhde palvottavaan jumalaan on aivan toinen kuin uskonnon ensimmäisen julistajan. Kun Lao-Tse, Buddha, Jeesus, Muhammed . . . julistivat sanomaa Jumalasta, niin he t i e s i v ä t mistä puhuivat. Heillä oli k o k e m u s p e r ä i n e n suhde Jumalaan, Taoon, Lakiin, Isään, Allah'iin . . ., muutoin he eivät olisi osanneet esittää Jumalan tahtoa. Heidän suuret kannattajajoukkonsa ovat aivan toisessa asemassa, sillä Jumala on joukoille k ä s i t e, jota p i d e t ä ä n t o t e n a. Joukot ovat tietämättömiä, he vain "uskovat" eli pitävät totena Jumala-kä-

sitettä. Tietämättömyys tekee heidät suvaitsemattomiksi ja suvaitsemattomuus synnyttää eripuraisuutta. Tietämättömyys on ihmiskunnan vihollisista ensimmäinen ja siksi teosofinen ja kristosofinen elämänymmärrys koskettavat tähän arkaan kohtaan. Ne puhuvat näiden asioitten harrastajille: Yrittäkää te päästä suvaitsemattomuudesta tutkimalla toisia uskontoja. Kun syvennytte kaikkiin mahdollisiin uskontoihin, niin näette, että kaikissa uskonnoissa on pyritty kunnioittamaan samaa elämän alkulähdettä, vaikka eri uskonnot nimittävät sitä eri nimillä. Samalla tulette näkemään, että "uskovaisten" suuret joukot, te itse mukaan luettuina, muodostavat suuren tietämättömien veljeskunnan, jotka palvovat omien mielikuvitustensa luomuksia. Kun tämän seikan tajuatte niin selvästi, että tunnustatte oman tietämättömyytenne, silloin saatte käteenne veljeyden ensimmäisen avaimen. Tietämättömyys, vihollisista ensimmäinen, voitetaan alustavasti siten, että itse tunnustatte oman tietämättömyytenne. Tietämättömyyden poistaminen ei ole joukkopoliittinen asia, ei se poistu, vaikka laadittaisiin laki, jossa määrättäisiin, että viikon kuluttua täytyy kaiken tietämättömyyden poistua. Se on yksilöllinen asia. Teosofinen sanoma on julistettu ja siitä johtuva teosofinen liike on aloitettu nimenomaan sitä varten, että siinä liikkeessä toteutettaisiin veljeyttä. Suvaitsevaisuus on ensimmäinen askel veljeyteen ja suvaitsevaisuus kasvaa sitä mukaa kuin tietämättömyys tunnetaan ja tunnustetaan. Tästä seuraa, että voidaan suvaita myöskin niitä, jotka tietävät, voidaan suvaita Mestareita ja heidän opetuksiaan. Jos oman tietämättömyytensä tunteminen ja tunnustaminen on vain älyn tekemä johtopäätös, niin sen alta kuiskaa peitetty itsekkyys ja suvaitsemattomuus: Koska minä en tiedä totuutta, niin sitä ei tiedä kukaan muukaan; ei ole Mestareita eikä totuuden tietäjiä. Nykyajan ihminen on taipuvainen pohtimaan asioita vain älyllään ja siksi hän soisi, ettei veljeys perustuisi tietämättömyyden tajuamiseen, vaan yhdenvertaisuuteen. Kun ihmiset ovat henkiminässään yhdenvertaisia Jumalassa, niin siitä heijastuu nurinkääntynyt kuva päivätietoiseen minään, joka kuvittelee, että tämä minä ja siihen liittyvä, siveellinen, älyllinen ja ruumiillinen ihminen on yhdenvertainen toisten ihmisten kanssa. Tämä ei pidä paikkaansa. Toinen ihminen on ruumiillisesti toista väkevämpi, älyllisesti toista etevämpi ja siveellisesti toista vahvempi. Miekan heiluttaja ja miekasta kieltäytyjä ovat siveellisesti eri tasoilla. Ihminen, joka on enemmän ponnistanut, enemmän tehnyt henkistä työtä, saattaa olla kokemusperäisessä suhteessa Jumalaan. Tavallista ihmistä ja Mestaria erottava väli on suuri, yh-

denvertaisuutta ei ole heidän välillään. Kun tietämättömyyden tajuaminen painuu älystä siveelliselle tasolle, niin suvaitsevaisuus ulottuu myös Mestariin. Siitä alkaa ihmisen henkinen kasvaminen, sillä hän nöyrtyy kuuntelemaan Mestarin opetusta. Mestarin opetus tähtää itsekkyyden voittamiseen, sillä itsekkyys on ihmisen toinen vihollinen. Kolmas vihollinen on kuolema.

Uskonnollinen suvaitsemattomuus lepää kerrassaan löyhällä perustuksella. Suomalainen on luterilainen siitä syystä, että hän on syntynyt Suomeen, jossa luterilaisuus on valtauskontona. Joku toinen on katolilainen siitä syystä, että hän on syntynyt katolilaiseen ympäristöön tai muhamettilainen, koska hän on muhamettilaisen kansan jäsen jne. Noiden ihmisten uskonto on lainattu ympäristötekijöiltä, joten uskonto on määrättyjen oppien totenapitämistä, se ei ole työllä hankittua vakaumusta. Suuret joukot elävät poliittisen maailmankatsomuksen lumoissa — joka on heille uskonto — siitä syystä, että he ovat saaneet maailmankatsomuksensa ympäristötekijöiltä. Miksi siis ollaan ahdasmielisiä ja suvaitsemattomia? Jos uskovainen t i e t ä ä, että hänen elämänymmärryksensä johtaa Jumalan löytämiseen, tai jos politiikkaan uppoutunut t i e t ä ä, että maailma muuttuu paratiisiksi hänen näkemyksensä mukaisesti, silloin heidän uskonsa perustuu tietoon, siinä on totuus ja silloin heidän suvaitsemattomuudellaan on perusta: Totuus on suvaitsematon. Maa pyörii siitä huolimatta, että eräät "uskovaiset" aikanaan väittivät toisin, eikä se ole lakannut pyörimästä, vaikka ei-uskovaisia teloitettiin. Totuus vapauttaa. Siksi teosofia ja kristosofia opettavat: Etsikää totuutta. Lakatkaa taistelemasta tuulimyllyjä vastaan ja nöyrtykää tutkimaan. Te olette saaneet enemmän valoa elämäänne ja siksi teillä on etuoikeus luopua tietämättömyydestä ja kasvaa suvaitsevaisuudessa ja siitä johtuvassa veljeydessä. Toteuttakaa tätä kaikkea o m a s s a k e s k u u d e s s a n e. Maailmanparantaminen on t o i s t e n i h m i s t e n parantamista ja se johtaa sotaan, mutta i t s e n s ä p a r a n t a m i n e n johtaa rauhaan. Teosofinen liike synnytettiin i t s e n s ä p a r a n t a j i a varten, niitä varten, jotka etsivät jumalviisautta ja tahtovat kasvaa Valkoisen Veljeskunnan jäseniksi.

Kristosofi
1967: 72—74

KLAARA SAARIO

In memoriam

28 p:nä maaliskuuta kello 3.30 sammui elämäsi liekki. Kaaduit työsi ääreen, kristosofinen työ oli Sinulle numero yksi. Ehdit olemaan mukana kristosofisten veljesjuhlien ensimmäisessä tilaisuudessa 26 päivänä, veljesjuhlien, joiden ohjelmaa olit itse suunnitellut. Opiskelutyötä johdit viimeiseen asti, vaikka vanhuuden heikkous uhkasikin viedä voimasi. Olit yksi niitä kristosofisen elämänymmärryksen tukipaaluja, jotka eivät pidä ääntä itsestään, mutta jonka varaan ankkuriköysi oli kiinnitetty; tukipaalu, joka kesti vihurin uhatessa laivaa. Nyt olet Mestarisi kasvojen edessä jatkaaksesi Hänen kanssaan rakastamaasi työtä uusissa olotiloissa, kunnes Elämä lähettää Sinut uudelleen maiseen elämään. "Työ jatkuu", "Kestä kaikissa vaikeuksissa", oli Mestarisi opetus. Sinä kestit, olit esimerkkinä toisille. Rauha Sinulle, ja meidän rakkautemme.

Väinö Lehtonen
Kristosofi
1967: 93

ONKO ELÄMÄ SEIKKAILUA?

Maailman luomistyötä kuvataan mm. siten, että Logoshierarkia piirtää aivan kuin piirin avaruuteen rajoittaen siten työkenttänsä. Piirin sisällä tapahtuu aurinkokunnan luominen. Tavallisin käsitys Logoksesta lienee se, että Logoshierarkia on entinen ihmiskunta, joka on kaukaisessa menneisyydessä kulkenut ihmisasteen kautta, ansaiten siten Logos-tehtävän.

Maailmoiden luominen on hengen ja aineen yhteistyötä. Aineen salaisuus on aivan kuin hengen salaisuutta syvempi, ja Logos, joka aurinkokunnassa edustaa henkeä, "kaivaa" aineesta luomistyön kestäessä jonkin uuden salaisuuden. Uuden salaisuuden esiinkutsuminen merkitsee Logokselle uutta "vihkimystä", jos sellaista sanontaa käytämme. Vaikka Logos onkin "kaikkivaltias" kyetessään luomaan aurinkokunnan, niin tuo aineellisuuden u u d e n salaisuuden esiinkutsuminen tekee luomistyön seikkailuksi. Luomistyö ei nähtävästi aina onnistu suunnitelman mukaisesti, sitä todistavat mm. umpirataansa kiertävät pyrstötähdet, joista ei tule aurinkokuntia. Pekka Ervast sanoo, että luomistyö on Jumalallekin seikkailua.

Maa on aurinkokunnan eräs aineellinen planeetta, jonka korkeimmalle kehittynyt olentojoukko, ihmiskunta, on päivätietoinen fyysillisessä maailmassa. Kasvikunta tajuaa tätä fyysillistä maailmaa perin hämärästi ja eläinkunta, vaikka sillä onkin viisi aistia kuten ihmisilläkin, ei kykene tekemään aistimuksistaan selviä johtopäätöksiä. Vain ihmiskunta on fyysillisesti hereillä. Ihminen voi täydessä päivätajunnassaan tajuta korkean ihanteen, ja koska hän on fyysillisesti hereillä, niin hän voi teossa toteuttaa tajuamansa ihanteen. Fyysillinen päivätajunta tekee mahdolliseksi aineellisuuden uuden salaisuuden esiinkutsumisen ja sen salaisuuden saattamisen teoksi. Ihanne voi olla ajatusta ja tunnetta, mutta vasta teko on fyysillistä. Kun ihanne toteutetaan teon kautta, niin aineen eräs salaisuus pukeutuu muotoon. — Maapallon ihmiskunta on fyysillisesti hereillä ja Logos "kaivoi" ihmisestä esiin aineellisuuden uusia puolia, salaisuuksia. Niitä salaisuuksia oli mm. rakkaus ja hyvä tahto, teoissa toteutettuina. Rakkaus ja hyvä tahto olivat aina olleet Logoksen tajunnassa, mutta ne eivät ole olleet toteutuneina maapallolla, maapallon fyysillisessä ihmisessä, päivätajunnassa ja teoissa. Vasta Jeesus Kristus ja Pekka Ervast kutsuivat omassa päivätajunnassaan esiin rakkauden ja hyvän tahdon ja toteuttivat ne teoissa. Siksi heidän "vihkimyksensä" oli kosmillista laatua. Logos voitti heissä entisen ennätyksensä. Heidän elämänsä oli seikkailua siten, että nuorina he tunsivat elävänsä pimeydessä. He ponnistivat ja kamppailivat, etsivät totuutta, painivat Jumalansa kanssa, kunnes henkinen valo tuli. Aineellisuuden uuden salaisuuden esiinkutsuminen oli heille työn ja tuskan takana, sillä kuoleman maagillinen voima piti salaisuutta kätkössään, joten kuolema oli voitettava. Pekka Ervast kertoo päättäneensä, että hän poistuu elämästä, ellei Jumala paljasta itseään. Silloin vasta tuli valo.

Jeesus Kristus käytti usein puheissaan rakentamista vertauskuvana. Hän sanoi hajoittavansa temppelin ja rakentavansa sen kolmessa päivässä. Hän puhui rakennuksen kulmakivestä ja Vuorisaarnassa hän puhui hiekalle ja kalliolle rakentamisesta. Rakennustyö on hyvä vertauskuva, sillä maa on tuleva Jumalan temppeliksi, jonka Kristus rakentaa kolmessa päivässä, tulevissa luomispäivissä. Mutta ihminen on pienoismaailma, joten jokainen ihminen on myös Jumalan temppeli. Jeesuskin puhui "ruumiinsa temppelistä".

Nuorella kokemattomalla talonrakentajalla on teoreettiset tiedot siitä, miten talo rakennetaan. Ensin on kaivettava perustus routarajan alapuolelle ja löydettävä kova pohja. Mutta jos rakennuksen paikka, sijainti, ei ole hänen valittavanaan, niin kestävän pohjan löytäminen jou-

tuu rakentajan ratkaistavaksi, ja siinä voi tapahtua yllätyksiä. Kova pohja saattaa olla perin syvällä tai osa tulevan rakennuksen pohjasta voi olla hyllyvää suota. Rakennus on kuitenkin tehtävä ja perustuspulma ratkaistava ja siksi rakentaminen on samalla seikkailua, tuntemattomien tekijöitten ratkaisemista. Sama ilmiö toistuu, kun ihminen ryhtyy rakentamaan itsestään Jumalan temppeliä. Hänen on löydettävä itsestään rakennuspaikka. Paikka ei ole hänen määrättävissään, sen on määrännyt elämä. Hän etsii rakennuspaikkaa omasta ruumiistaan, koska viisaat ovat nimittäneet ruumista Jumalan temppeliksi. Olisikohan rakennuspaikka päässä, aivoissa? Sinnekö perustus olisi laskettava? Päässään, älyssään, hän teoreettisesti jo ymmärtää, että temppelin kulmakivi on pahanvastustamattomuus ja sille olisi löydettävä kestävä pohja. Käytännön kokemus osoittaa kuitenkin, ettei älyllinen ymmärrys ole kestävä pohja, se on vain o p p i hänen mielikuvituksessaan. Vaikka hän pohtii älyssään pahanvastustamattomuutta, niin hän ei i t s e o s a a e l ä ä o p p i n s a m u k a i s e s t i ja se todistaa hänelle, ettei älyssä ole kulmakivelle perustusta. Hän miettii edelleen. Pahan karkein muoto esiintyy teoissa, pahan tekemisenä: sotina, ryöväyksinä, murhina, varkauksina... Niiden syyt ovat useimmiten taloudellisia: ahneys, omanvoiton pyynti, kaupallinen hyöty ja niistä johtuvat aluelaajennukset... Vatsa on ihmisen talouselämän keskus. Olisiko hänen temppelirakennuksensa paikka löydettävissä vatsasta? Vatsa pyytää kyllä ruokaa, ja se saattaisi merkitä oikeitten rakennusaineitten valintaa, mutta temppelinrakentaja ei osaa ainakaan nykyisessä kehitysvaiheessaan ajatella vatsallaan. Vatsan tajunta on perin syvällä, se on jossakin salatajunnan uumenissa. Siellä voi piillä hänen tulevan temppelinsä, kalevalaisittain sanoen samponsa juuret, mutta nykyisessä kehitysvaiheessaan hän ei sitä tajua. Kolmantena vaihtoehtona on rinta. Kun hän mietiskelyssä syventyy rintaansa, niin sieltä hän todellakin löytää tajunnan, jota hän ymmärtää. Rinnassa t u n t u u omantunnon varoittava ääni, siellä on rakkaus t u n t e e n a. Omatunto saattaa kyllä olla hämärä ja rakkaus intohimojen punertama, mutta ne tuntuvat vaativan esiinpääsemistä. Rinnasta voi löytyä temppelin perusta, koska siellä on tajunta, jonka rakentaja minuutena ymmärtää. Mietiskelyssään hän ryhtyy kaivamaan perustusta, johon voisi kulmakiven laskea. Kalliopohja tuntuu olevan syvällä, sillä jokaisella lapionpistolla nousee itsekkyyden suota. Ja nuo suopalatkin tuntuvat puhuvan. Jokaisella niillä on jotakin valittamista ja opettamista. Eräs möhkäle esittää itsensä omatuntona ja puhisee vihaa täynnä: "Sinun pitää asein puolus-

taa isänmaata, uskontoa, aatetta...". Toinen turvepala hytisee pelosta ja puhuu: "Enemmän tulee kuulla ihmisiä kuin Jumalaa". Väkivalta-turve uhoo: "Syö tai tule syödyksi". Lempi valittaa: "Minä niin rakastaisin, kun vain minua rakastettaisiin". "Älä nöyrry viisaimpasi edessä", huutaa ylpeys. Ja koppavuus komentaa: "Minun oppini on ainoa oikea". Eräällä lapionpistolla näyttää olevan Raamattu kädessä ja leuka vavisten se väpättää täynnä pyhää vihaa: "Ellet noudata tämän kirjan jokaista piirtoa, niin tulta ja tulikiveä joudut nielemään". Muutamat lapionpistot jossakin sivummalla esittävät itsensä epätoivoksi: "Heitä turha puuhasi ja palaja muiden ihmisten joukkoon". Ja eräs, joka nimittää itseään sääliksi, säestää pilkkanaurullaan epätoivoa.

Perustuksen kaivaja ei peräänny. Hän tajuaa jollakin salaperäisellä aistillaan, että jokainen kaivettu kappale on häntä itseään. Se havainto hävettää ja ylenannattaa, mutta työtä ei voi keskeyttää, sillä kestävä pohja on löydettävä. Väsyttää. Hän lepää vähän, mutta alkaa työnsä uudelleen. "Ellen kestä loppuun asti, kuolen", kuiskaavat hänen huulensa. Silloin kuuluu jostakin hyvin syvältä Kristuksen ääni: "Älä heitä työtäsi, ponnistuksesi ei ole turha". Ja rakentaja jatkaa. Yht'äkkiä lapio kilahtaa kallioon, kova perustus löytyy. Rakentaja tunnustelee sitä, kuuntelee sen ääntä ja tietää, että hänen löytämänsä kallio on hyvä tahto eli usko hyvään. Hän huokaa helpotuksesta. Hyvä tahto on se kallioperusta, jolle voi asettaa temppelin kulmakiven: Älä ole pahaa vastaan. Pahanvastustamattomuus ei voi levätä muulla kuin hyvän tahdon kalliolla. Iloissaan hän puhdistaa löytämänsä peruskallion tietäen, että hyvä tahto kaikkia ja kaikkea kohtaan sisällyttää itseensä myös viisauden ja rakkauden. Viisaus, jonka tunnukset ovat totuus ja oikeus, antautuu auliisti hyvän tahdon palvelijaksi ja rakkaus lahjoittaa hyvälle tahdolle kauneutensa aarteiston. Hyvä tahto toteuttaa ne kaikki hyvissä teoissa.

Kulmakiven laskettuaan rakentaja ryhtyy muuta perustusta asettamaan. Rakennusaineita hänellä on, sillä Vuorisaarnan käskyt ovat hänellä entuudestaan selvillä. Ne ovat oppina hänen älyssään, päässään, sillä hän on niitä ennen miettinyt. Käskyt ovat kuin hohtavia jalokiviä, hänellä saattaa olla niistä otsakoristekin. Nyt hänen on asetettava nuo kivet yksi kerrallaan hyvän tahdon kalliolle temppelinsä peruskiviksi. Hänen on jälleen itse keksittävä keinot, miten jokainen kivi tulee omalle paikalleen. Mutta Kristuksen ääni puhuu jo kyllin selvästi hänen sydämessään antaen neuvoja, jos taito loppuu. Temppelistä tulee Kristuksen asunto omalle paikalleen. Mutta Kristuksen antaman mallin ja mittojen mukaan. Rakentaja ymmär-

tää jo, että hänen löytämänsä hyvän tahdon kallio on aina ollut hänessä. Se on ollut hänessä maailman alusta asti ihmisyyden perikuvana, mutta se on ollut astraalisen kuonakerroksen alla syvällä materian pohjukassa, eli kauniimmin sanoen Isän tajunnassa, sillä aine on Isän ilmennys. Nyt vasta hän saa tajuisen kosketuksen peruskallioonsa, joka on Kristus.

Rakentaja ymmärtää ja aavistaa, että myös hänen pienoistemppelissään ratkaistaan uusi pieni aineen salaisuus, joka sopii rakennuskiveksi ihmiskunnan suureen temppeliin. Kristus on ääretön muotojen rikkaus, se ilmenee yhä uusissa muodoissa. Hänen pienoistemppelinsä uusi pieni salaisuus on Suuren Uhrin eräs uhrimuoto ja tapa, sillä jokainen ihmistemppeli kaiuttaa Kristusta omalla sävelellään. Siksi pienoistemppelinkin rakennustyö on seikkailua. Siinä työssä tulee eteen arvaamattomia pulmia, joita on osattava ratkoa. Rakennustyö on kuin matemaattinen tehtävä, jossa tuntemattomien tekijöitten arvoitus selviää vasta laskennan yhteydessä.

Kristosofi
1967: 103—106

ETENEVÄ ELÄMÄ

Elämä etenee aaltoina, se ei polje paikallaan, se liikkuu joko eteen- tai taaksepäin. Siinä on nousu- ja laskukausia ja se seuraa luonnon järjestystä. Henkisissä liikkeissä esiintyviä lukuja ovat mm. 7, 11, 13 ja 33. Seitsemän vuotta vastaavat ihmisen seitsemää prinsiippiä, yksitoista vuotta avaa henkisen opettajan salattua puolta jne. Kun henkinen opettaja on suorittanut elämäntyönsä ja esittänyt julkisen sanomansa, niin seuraavien yhdentoista vuoden aikana oppilaitten tulisi päästä selvyyteen opettajansa henkisestä asemasta. Opettaja inspiroi kuolemansa jälkeen oppilaitaan tai jotakin oppilastaan yksitoista vuotta avaten heille tai hänelle oman henkisen minänsä salaisuutta. Mm. Pistis Sophia viittaa tähän seikkaan: "Tapahtuipa, kun Jeesus oli kuolleista noussut, että hän yksitoista vuotta vietti opetuslapsinensa, puhellen ja antaen ohjeita heille vain Ensimmäisen Käskyn alueille asti ja Ensimmäisen Mysterion alueille saakka, tuon, joka Hunnun sisässä ompi, Ensimmäisen Käskyn, mikä ulkoapäin ja alhaalta neljäskolmatta mysterio ompi — ... Isä kyyhkysen hahmossa. Ja Jeesus opetuslapsillensa sanoi: 'Ensimmäisestä Mysteriosta olen esille tullut...' ".

Pistis Sophia kertoo syvimmästä mysteriosta, Ensimmäi-

sestä Käskystä eli Ensimmäisestä Mysteriosta, Isästä, joka on Hunnun sisässä, salassa, nimittäen Isää kahdenneksikymmenenneksineljänneksi mysterioksi. Jeesus sanoo tulleensa esille Ensimmäisestä Mysteriosta eli Isästä. Jeesus ei paljastanut Hunnun sisässä olevaa Isää, mutta hän antoi oppilailleen ohjeita Isään asti. Hän puhui Pojasta, Kristuksesta, eli oikeammin sanoen Kristus kertoi omia salaisuuksiaan oppilaille. Kristus kuvaili niitä näkymättömiä elämäntasoja, jotka olivat Jeesus Kristuksen henkisessä voitossa tulleet Kristuksen hallintaan ja niitä henkivaltoja, joiden valta oli siirtynyt Kristukselle. Nämä asiat ja saavutukset sisältyivät Jeesus Kristuksen henkiseen ja okkultiseen asemaan, mutta joko Jeesus ei voinut tai hänellä ei ollut tilaisuutta puhua niistä oppilailleen ennen ristiinnaulitsemista. Ehkä oppilaat olivat kypsymättömiä tai aika ei riittänyt, joten Kristuksen mysteriot jäivät heille hämäriksi. Siksi hän opetti oppilailleen yhdentoista vuoden ajan henkistä ja okkultista asemaansa ja sen jälkeen tuli käännekohta. Elämä kysyi oppilailta: Oletteko ymmärtäneet Mestarinne aseman Logoshierarkiassa. Jos olette ymmärtäneet ja sulattaneet Mestarinne opetukset, niin henkinen elämä etenee siten, että Kristus saa teissä muodon ja henkinen elämä käytännöllistyy teissä; päinvastaisessa tapauksessa alkaa taantuminen.

Kun Pekka Ervastin kuolemasta oli kulunut yksitoista vuotta, niin J. R. Hannula viittasi puheissaan tähän samaan seikkaan. Hän painotti, että meidän pitäisi olla perillä Pekka Ervastin henkisestä ja okkultisesta asemasta. Olimme tutkineet J. R. H:n johdolla näitä kysymyksiä jo yksitoista vuotta ja ymmärtäneet, että henkinen opettaja tunnetaan opetuksistaan ja etteivät Pekka Ervastin opetukset olleet missään kohdassa entisten uskonnon julistajien opetusten alapuolella, vaan ne kohosivat sekä selkeydessään että syvyydessään kaikkien toisten uskontojen yläpuolelle. P. E:n opetukset syvensivät kaikkia uskontoja. Tämä seikka oli selvin todiste siitä, että uusi uskonto oli tullut julistetuksi Pekka Ervastin suulla ja kynällä. P. E. puhui lisäksi, että koko teosofinen liike on huutavan ääni erämaassa, joka valmistaa tietä uudelle uskonnolle ja sen julistajalle, ja että hänellä, Pekka Ervastilla, oli jo lapsesta asti sitä tietoa, jota uusi opettaja julistaa. Tällaiset puheet avasivat ymmärrystämme: Uutta opettajaa ei tarvinnut etsiä eikä keksiä, sillä hän esitti itse itsensä. Oman ymmärryksemme vain täytyi avautua. Pekka Ervast ei suistunut teosofien maailmanopettaja-puuhaan, kun teosofiset auktoriteetit julistivat nuoren pojan, Krishnamurtin, suureksi maailmanopettajaksi, jopa Jeesuksen jälleensyntymäksi, nuorukaisen, joka ei ollut työnsä hedelmillä todistanut mitään. P. E.

ankkuroitui omaan Jordankastekokemukseensa ja kolmentoista vuoden aikana sen jälkeen tekemiinsä tutkimuksiin sanoen, että uuden opettajan tulon tietää Isä yksin, kuten Jeesus opetti. Uuden suuren henkisen opettajan tulo on niin valtava ja käänteentekevä tapahtuma, etteivät siitä tiedä selvänäkijät eivätkä — kuten Jeesus sanoi — enkelit eikä Poikakaan, vaan Isä yksin. Kun P. E:tä moitittiin siitä, ettei hän tunnustanut silloisia teosofisia auktoriteetteja maailmanopettajakysymyksessä, niin hän huomautti: "Se nauraa parhaiten, joka viimeksi nauraa". Historia todistaa, että Pekka Ervast tiesi mistä hän puhui. — Yhdentoista vuoden tutkimustyö kypsyi sellaiseksi vakaumukseksi, että syntynyt uusi uskonto pääsi kapalostaan.

Elämme vuotta 1967. On kulunut yksitoista vuotta J. R. Hannulan kuolemasta. Pekka Ervastin kuolemasta on kulunut kolme kertaa yksitoista vuotta, 33 vuotta. Edelläsanotun nojalla ymmärrämme elämän kysyvän meiltä muun muassa: Oletteko sulattaneet J. R. Hannulan opetukset siitä, että uusi uskonto on tullut julistetuksi ja että Pekka Ervast on sen uskonnon keskushenkilö? Onko se asia muuttunut teissä sellaiseksi vakaumukseksi, että sen puolesta antaudutte työhön sellaisella voimalla ja tarmolla, joka on teidän kunkin käytettävissä? Jos on, niin henkinen elämä etenee.

Leikimme Pythagoralaisella numerologialla ja kysymme: Mitä merkitsee, että vuonna 1967 tuli kuluneeksi 33 vuotta Pekka Ervastin kuolemasta? Vuosiluvun 1967 numeroitten summa on 23, 2 + 3 = 5. Samoin 3 + 3 = 6. Numerot 5 ja 6 ovat merkityksellisiä, samoin luku 33. Viimeksimainittu luku merkitsee: Jalous, hienous, hyve, sulo. Numero 5 merkitsee: Avioliitto, huvi, ilo, ja numero 6: Työn täydellisyys. Nämä lauseet kuvaavat, että henkinen työ on tai sen tulisi olla siten täydellistä, että siinä näkyisi jalous, hienous, että hyve eli siveysoppi, siis Vuorisaarnan henki olisi työn sulo. Tämä toteutuisi, jos työntekijä olisi henkisen työn kanssa aivan kuin avioliittossa, että hän tekisi työtään ilolla, ettei henkinen työ olisi hänelle taakka, vaan huvi. Näin toteutuisivat Pekka Ervastin sanat: Uusi uskonto on ilon uskonto.

Olemme vielä epätäydellisiä ihmisiä ja siksi elämän toivo ei aina toteudu. Entä epäonnistumisen syy? Vuosiluvun 1967 numeroiden summa on 5 ja luvun 33 summa on 6. 5 + 6 = 11. Saamme jälleen luvun yksitoista ja siitä sanotaan: Epäsopu, loukkaus, petos. Nämä ovat voitettavia ansoja, jotta elämän odotus toteutuisi ja henkinen elämä etenisi.

Lukua 33 pidetään eräänä täydellisyyttä kuvaavana symbolina. Niinpä eräissä henkisissä järjestöissä on 33 astetta. Tällaiseen järjestelmään antaa aiheen mm. ihmisen selkäranka, jossa on neljä häntänikamaa, viisi ristinika-

maa, viisi lannenikamaa, kaksitoista rintanikamaa ja seitsemän kaulanikamaa, yhteensä kolmekymmentäkolme nikamaa. Selkärangan yläpäässä on pää, aivojen tyyssija. Asiantuntijat sanovat, että Pyhän Hengen luova tuli, luomissalama, p i i l e e eetteriruumiissa alimman ristinikaman kohdalla, josta se Kristuksen herättämänä nousee selkärankaa pitkin päähän tehden ihmisestä tietäjän. (Vertaa P. E:n a i n u t l a a t u i s t a kuvausta esim. "Tietäjän Aarteisto" I osa s. 172: Uudestisyntymiskokemus ja "Kalevalan Avain" s. 309—10). — Henkinen elämä on voittoisaa todellisuutta. Kun henkinen liike voittaa kolme kertaa luvun 11 ansat, jotka ovat epäsopu, loukkaus, petos, niin se saapuu "päähän" eli kolmekymmentäkolmevuotisen taipaleensa päätekohtaan, jossa tietäjien viisaus kruunataan.

Saakoon leikki sijansa, sillä toivossa on hyvä elää. Sananlaskukin toteaa: Ei niin pientä pilaa, ettei totta toinen puoli.

Kristosofi
1967: 132—134

TAJUNNAN SALAISUUKSIA

Saattaa tuntua uskomattomalta, että filosofisten ja metafyysillisten kysymysten väärinymmärtäminen alentaa moraalitajua, mutta eräät tosiseikat vakuuttavat näin tapahtuneen. Tarkastelemme erästä tapahtumasarjaa.

Länsimaat lainasivat itämailta sen iänikuisen filosofian, että elämä on kaksinapainen. Siinä toimii keskenään henki ja aine, tajunta ja muoto, hyvä ja paha, totuus ja valhe, oikeus ja vääryys. Varhaiskristilliset gnostikot pohtivat tätä elämän kaksinapaisuutta ja ymmärsivät sitä lähimain itämaalaisittain. Mutta myöhemmin materialismi valtasi länsimaat ja kysymys elämän kaksinapaisuudesta sai materialistisen värityksen. Ymmärrettiin, että aine on kuollutta materiaa ja henki on ihmisen päivätajuntaa, joka hallitsee ja muokkaa ainetta. Aine on passiivinen, alistuva, ja henki aktiivinen, toimiva. Filosofointi ei tässä vaiheessa vaikuta moraaliin, sillä mielikuvitus saattaa askarrella mitä erilaisimpien kysymysten ympärillä.

Tuo iänikuinen kysymys sai aivan uuden sisällön, kun sille ryhdyttiin etsimään tukea ja selitystä uskonnon kuolleesta kirjaimesta. Vanhan Testamentin luomistaru kertoo ihmisen luomisesta. Ensin luotiin Adam eli i h m i n e n. Ihminen oli hyvä ja

synnitön, Jumalan kuva. Ihmisen toisesta puolesta eli "kylkiluusta" luotiin Eeva, kaikkien olentojen äiti, joten Eeva oli nainen. Adamin täytyi siis olla mies. Elämän kaksinapaisuus esiintyy siis myöskin kahtena sukupuolena ja Adam oli alussa synnitön ja hyvä. Johtopäätös: Adam eli mies edustaa henkeä, tajuntaa, hyvää, totuutta ja oikeutta, Eeva eli nainen edustaa ainetta, pahaa, valhetta, vääryyttä. Syntiinlankeemiskertomus vahvistaa lisäksi tämän johtopäätöksen, sillä Eeva vietteli Adamin. Eeva on pahan ja synnin syy ja koska paratiisin "synti" johti lapsen syntymiseen, niin synnyttäminen on "synnillistä".

Elämän syvimpiä salaisuuksia kosketteleva kysymys alentui täten luonnonvastaisiin johtopäätöksiin ja johti lopulta käytäntöön. Mies joutui edustamaan kaikkea hyvää, jaloa, totuudellisuutta ja nainen joutui edustamaan pahaa, syntiä, epärehellisyyttä. Tämä jako näkyy erittäin selvänä kristikunnassa. Niinpä paavit, piispat ja papit ovat edelleenkin miehiä, naiset eivät sovi niin "pyhiin" tehtäviin. Nainen synnyttää lapsia ja synnyttäminen on "saastaista". Suomessakin oli yleisenä tapana vielä tämän vuosisadan alkupuolella, että vaimon oli synnyttämisen jälkeen "kirkoteltava", oltava papin nuhdeltavana, jotta hän "puhdistui". Miten suunnattomasti nöyryytystä, kärsimystä ja ihmisarvoa alentavaa puuhaa ovatkaan aiheuttaneet kieroonkasvaneet käsitykset. Filosofisten ja metafyysillisten kysymysten väärinymmärtäminen johti moraalitajun vararikkoon. — Tarkastelemme lyhyesti hengen ja aineen suhdetta toisiinsa.

Henkeä voimme ymmärtää lähinnä sanalla tajunta. Ihmisen päivätajunta on eräs hengen ilmennys. Henki hallitsee ainetta mm. siten, että ihmisen fyysillinen ruumis tottelee päivätajunnan käskyjä. Pitääkö päivätajunta siis ruumiin elossa? Ei, ruumiilla on oma elämänsä. Päivätajunta poistuu nukkuessa, mutta ruumis elää siitä huolimatta. Se hengittää, sen verenkierto toimii jne. Ruumiin kaikki elintoiminnat viittaavat tajunnan läsnäoloon: Haavat paranevat "itsestään", sopimaton ruoka herättää vastalauseen, pahoinvoinnin, jne. Okkultinen tietous opettaa, että jokaisella ruumiin elimellä, solullakin, on oma tajuntansa. Se opettaa lisäksi, ettei kuollutta materiaa ole, jokaisella atomillakin on tajuntansa. Ruumiin monisokkeloinen tajuntayhteisö ei kuitenkaan ole päivätajunnan hallittavissa. Päivätajunta käskee ruumista työhön ja se tottelee, mutta päivätajunta ei kykene hallitsemaan ruumiin omia toimintoja. Onko aineella siis oma tajuntansa ja miten on ymmärrettävissä hengen ja aineen välinen suhde?

Ymmärtääksemme hengen ja aineen välistä suhdetta ja niiden yhteistoimintaa tarkastelemme kysymystä aivan alusta. Maailmankaikkeuden takana tai sisäl-

lä on tuntematon, absoluuttinen jumaluus. Se on yhtä käsittämätön kuin avaruus, mutta siihen sisältyy ilmentymisen mahdollisuus, koska ilmennyt maailmankaikkeus on olemassa. Ilmennys on rajoittumista. Kun ilmennys alkaa, niin jumaluuden ensimmäinen "rajoitus" on ymmärrettävissä lähinnä käsitteellä "minä". Sitä "minää", jota rajoitettu ihmisjärki ei kykene tarkemmin määrittelemään, sanotaan ensimmäiseksi Logokseksi. Ilmennyksen edistyessä tuo "minä" kaiuttaa itseään, joten syntyy toinen Logos: Henki ja aine. Toinen Logos on kaksinainen. Henki ja aine ovat alkuolemuksessaan yhtä jumalallisia, joten niiden kummankin täytyy olla — sanoisimmeko — tajuntaa. Entä näiden tajuntojen suhde toisiinsa? Pekka Ervast vastaa — muusta teosofisesta kirjallisuudesta emme tällaista vastausta löydäkään —: Hengen ja aineen tajuntojen välillä on kvalitatiivinen, laatua koskeva ero. Henki ja aine eivät suhtaudu toisiinsa kvantitatiivisesti, paljoussuhtein, vaan laadullisesti. Elämä syntyy siitä, että henki yrittää voittaa jonkin salaisuuden aineesta, mutta koska ne ovat eri laatua ja kummatkin yhtä jumalallisia, niin henki ei voita koskaan ainetta kokonaan. Siksi kehitys on aina jatkuvaa, se ei ole koskaan alkanut eikä koskaan lopu. Tämä seikka heijastuu fyysilliseen elämään siten, että ihmisen päivätajunta hallitsee aineellista ruumista vain osittain. Elämää seuraa kuolema ja aikanaan uusi jälleensyntyminen, jolloin ihmisen tajunta yrittää uudelleen saada hallintaansa joitakin puolia ruumiin tajunnasta, salaisuuksista.

Perin syvällä ruumiin tajunnan kätköissä on täydellinen ihmismuoto, Jumalan kuva. Ihminen luotiin Jumalan kuvaksi, kuten Vanhan Testamentin luomistarukin opettaa. Koska se on J u m a l a n kuva, niin se ei ole ihmistajunnan luoma eikä pelkkä "kuva". Se kuva sisältää kaikki aineen salaisuudet. Se kuva ei ole ihmisen oma, ennenkuin hän lunastaa sen itselleen. Ihmiskehitys on sitä, että ihminen kasvaisi tuon Jumalan kuvan kaltaiseksi lunastaen Jumalan kuvan omakseen. Pekka Ervast nimittää Jumalan kuvan täydellistä aineellista muotoa kirkastusruumiiksi. Päivätajuinen ihminen on kutsuttu rakentamaan itselleen kirkastusruumista eli aurinkoruumista, jollainen ensimmäisenä oli Jeesus Kristuksella. Ihminen rakentaa sen itselleen, mutta kun hän on sen rakentanut, niin jälleen näkyy hengen ja aineen laatuero siinä, ettei ihminen i t s e saa eikä voi katsella täydellistä muotoaan, sillä hän rakentaa kirkastusruumiinsa vain toisia varten. Jumalan kuva ei ole itsekäs. Kun ensimmäinen Logos, Isä, kaiuttaa "minä", joka "minä" on ihmisessäkin oleva Jumalan kuva, niin Logos kaiuttaa sen kaikkia olentoja synnyttääkseen, kaikkia olentoja varten. Siksi ihmisessä-

kin oleva Jumalan kuva on kaikkia olentoja varten. Päivätajuinen minä, joka kirkastusruumiin rakennustyössä on työntekijänä ja osaksi myös rakennusmestarina, on itsekäs, sitä hallitsee halu, himo, kaama. Ruumiin tajunta ei ole itsekäs, se on syvempi kuin päivätajunnassa ilmennyt henki. Tässäkin näkyy laatuero. — Näidenkin seikkojen valossa voimme todeta, että vaikka hengen ja aineen kaksinapaisuus ilmenee mm. kahtena sukupuolena, niin sukupuolijako on aivan merkitystä vailla, kun on kysymys i h m i s e n kasvamisesta ihmisyyttä kohti. Ihmisten erottelu kahteen leiriin siitä syystä, että on kaksi sukupuolta, johtuu tietämättömyydestä ja kaamasta. Himo ei ole todellisuutta, se on virvatuli kaaman rämeikössä. Se on syntynyt henkeä ja ainetta yhdistävällä elämän sillalla seurauksena siitä, että aine vastustaa hengen työskentelyä. Teosofinen julistus keskitti nämä seikat opettamalla: Muodostakaa yleisen veljeyden ydin, katsomatta sukupuoleen, uskontoon, ihonväriin, yhteiskunnalliseen asemaan.

Kristosofi
1967: 166—168

KATKELMIA

Leikki ja tosi

J. R. Hannula rinnastaa toisiinsa lasten ja aikuisten leikkejä. Lapset kuvailevat leikeissään usein aikuisten arkisia askareita ja vaikka lasten leikit saattavat toisinaan muodostua pikku riidoiksikin, niin riidat ovat melkoisen pinnallisia. Aikuisten leikit ovat luonteeltaan rajumpia. Urheiluleikit ovat siedettäviä, joskin niissäkin eräät urheilulajit muistuttavat tappelua. Aikaisemmin olivat kylätappelut tunnettu ja tunnustettu leikin muoto. Vakavimman luonteen aikuisten leikeissä saavat sotaharjoitukset, sillä niissä piilee vaara: leikistä tulee tosi. Niihin aikoihin, jolloin sota ei vielä ollut muodostunut yleismaailmalliseksi sotatilaksi, sotaharjoitukset olivat todellisia aikuisten leikkejä. Uskottiin, että sotaharjoitukset kasvattavat miehen. Tällöin vedottiin miehen kunniaan ja kansan kunniaan: Kunnia vaatii miehiltä sotaleikkejä; suurin kunnia on uhrata henkensä. Nyt on tilanne muuttumassa, koetut suursodat ovat hieman raoittaneet ihmisten silmiä. Huomataan, että sotaleikistä tulee tosi, että ko. leikkiä leikitäänkin nimenomaan veristä temmellystä silmälläpitäen ja että leikin vanavedessä seuraa-

vat järjen vararikko ja taloudellinen hätä, puhumattakaan sodan aiheuttamista suunnattomista kärsimyksistä. Entä kunnia? Tietävätkö kunnian tehostajat, että henkensä menettänyt sotilas saa nauttia kunniastaan kuolemansa jälkeen? Entä meneekö pakosta rintamalle ajettu sotilas uhraamaan itsensä? Eikö hän mene sinne uhraamaan toisia? Tällaisia kysymyksiä herää nykyajan ihmisen sielussa, sillä hän alkaa aavistaa, että alussa viattomalta näyttävä leikki kasvattaa hänestä narrin, hän on sokean uskonsa uhri. Erikoista nykyajalle on, ettei tämä hiljainen herääminen koske vain harvoja ihmisiä, vaan että kansojen johtoportaikossakin jo alkaa herääminen. Ihmiskunnan täystuhon uhka on tullut niin todelliseksi, että sielläkin nähdään: Ellei ihmiskunta tule järkiinsä, niin se tuhoaa itsensä. Leikit on jo leikitty, nyt on tosi edessä. Nämä ovat niitä ajan merkkejä, joita suuri Mestari kehoitti tarkkailemaan.

✦

Kristosofia kasvattajana

J. R. Hannula huomautti kerran, että kristosofinen sanoma on tarkoitettu etupäässä aikuisille. Hän puhui tietenkin kokemuksesta ja me voimme elämän antamien kokemusten nojalla todeta hänen puheensa paikkansapitävyyden. Moni äiti ja isä toivoo, että heidän lapsensa omaksuisivat suoralta kädeltä vanhempiensa elämänymmärryksen. Tällainen toivo on luonnollinen ja kaunis, ja onhan lapsen tulevaisuudelle hyödyksi, että hän saa kuulla henkisistä asioista pienestä pitäen. Jokin siemen siitä jää itämään tulevaisuuden varalle ja siemen itää, kun sen aika tulee. Muutamissa tapauksissa se itääkin jo lapsena ja kasvaa lapsen mukana hänen elämänymmärryksekseen. Useimmiten ei kuitenkaan käy näin, vaan lapsen kasvaessa nuoruusikään tulee hänelle muita harrastuksia. Tällainen vanhempien toiveiden toteutumattomuus on usein kova isku, mutta silloin on hyvä muistaa, etteivät lapset ole tietoisesti valinneet itsellensä kasvattajia. He ovat syntyneet elämän tahdosta, ja näin ollen heillä on elämän suoma vapaus. Me vanhemmat olemme toisessa asemassa, me voimme valita kasvattajamme. Tämä valintavapaus juuri tekee sen, että kristosofinen elämänymmärrys kuuluu etupäässä täysi-ikäisille. Kun me siis joudumme valitsemaan kasvattajamme, niin olisi luonnollista, että valitsisimme ihmiskunnan viisaimmat. Sellaisia ovat uskontojen perustajat, nuo ihmiskunnan valiot, jotka ovat tulleet maailmaan meitä kasvattamaan oikeiksi ihmisiksi. Pekka Ervastin uudelleen järjestämä Vuorisaarna on ilmoitetuista kasvatusmenetelmistä täydellisin.

✦

Hyppylautaleikki

Kirjassaan "Tuomiokausi" J. R. Hannula esittää vertausku-

van kiikkulaudasta, jonka toisessa päässä on kevyenä ja korkealla tyhjä jumalankuva ja toisessa päässä lautaa ihmisten itsekkyys. Itsekkyys on raskas, joten kiikkulaudan toinen pää pysyy tiiviisti kiinni maassa. Tämä kuvaa virallistuneen kristikunnan nykyistä tilaa, siinä ei tapahdu "kiikkumista", koska jumalankuva on ontto ja kevyt. Se ottaa vastaan "Herra, Herra" -huutoja, mutta ei kykene antamaan ihmisille sielun eikä hengen ravintoa. Tällainen liikkumaton, jähmettynyt tila on vallinnut vuosisadasta vuosisataan, mutta aivan äskettäin olemme nähneet tuossa jumalankuvassa liikahtelua. Liikahtelu ei tosin johdu ontosta kuvasta itsestään, vaan sen on aiheuttanut ulkoapäin tullut vaatimus. Aivan äskettäin on julkisen sanan palstoilla herätetty kysymys: Voidaanko Jumalaa pilkata ja jos voidaan, niin onko maallinen tuomioistuin oikea paikka langettamaan tuomiota Ylimmäisen Tuomarin pilkkaamisesta? Niin ikään on herätetty kysymys valasta ja valan suhteesta Jumalaan. Kun valaan liitetään Jumala, jonka Poika sanoi: Älkää vannoko maan eikä taivaan kautta (Matt. 5: 34—36), niin tuollaisen seikan oivaltaminen merkitsee, että jumalankuvaan on tullut liikettä. Liikettä näkyy myöskin siinä, että on herännyt vaatimus tutkia itse Jumalan olemusta. Onhan opetettu, ettei Jumalan salaisuuksia saa tutkia. Tästä johtuen jumalankuva on muodostunut sellaiseksi, jollaiseksi sen ovat kirkolliskokoukset muokanneet, ja sitä kuvaa ihmiset ovat pitäneet maailmankaikkeuden armahtavana Isänä. Mutta nyt alkavat muutamat ihmiset hieman herätä vuosituhantisesta unestaan ja aavistella, että heitä on kukaties petetty. Tällaiset ilmiöt antavat tyhjälle jumalankuvalle eloa, on kuin se yrittäisi kiikkulaudallaan hypätä saadakseen ihmiset ponnahtamaan irti itsekkyydestään. Tilanteen nurjapuoli on vain siinä, ettei jumalankuvan liikahtelu ole tapahtunut "Herra, Herra" -huutajien toimesta, vaan että sille ovat antaneet eloa ulkopuoliset.

Nauhoittanut Göran Gummerus

Kristosofi
1967: 176—178

KEVÄTTUULIA

Dosentti Matti Luoma kirjoittaa tamperelaisessa Aamulehdessä 23. 4. 1967 "... laajan ja vilkkaan keskustelun kohteeksi joutuneeseen '60 eri piirejä edustavan henkilön' allekirjoittamaan julkilausumaan koulujemme tunnustuksellisesta uskon-

nonopetuksesta" syntyneessä polemiikissa mm:

Sekä lehtori Virkkala että monet muut julkilausuman arvostelijat erehtyvät — tai siirtyvät tarkoituksella puhumaan "aidanseipäästä" — kun he lähtevät puolustelemaan koulujen nykyisen uskonnonopetuksen "objektiivisuutta", "raamatullisuutta", epädogmaattisuutta, nykyaikaisuutta jne. Näistä seikoista voidaan tietysti keskustella, vaikkeivät asiat yleensä ole niin hyvin kuin minkä kuvan saa esim. lehtori Virkkalan kirjoituksesta. Hänen koulussaan (mikä sattuu olemaan myös allekirjoittaneen ent. koulu) tämän opetuksen taso saattaa olla hyvinkin korkea. Mutta tämä ei ole pääasia.

Julkilausumassa ei näet mitenkään kiistetä tunnustuksellisen uskonnonopetuksen merkitystä ja arvoa eräänä kirkon luonnollisena toimintamuotona viedä julistustaan ihmisille. Siinä asetutaan vain vastustamaan tämän kirkon julistustehtävän sisältymistä koulujemme opetusohjelmaan, jotka eivät ole kirkon, vaan valtion ja kuntien "maallisia" opetuslaitoksia. Yhden ainoan elämänkatsomuksellisen laitoksen — luterilaisen kirkon — perinnäinen etuoikeus saada harjoittaa julistustyötään koulujen virallisten opetusohjelmien sisällä on julistuksen ja sen allekirjoittajien protestin pääkohde.

Tosin julkilausumassa esitetään kritiikkiä myös tunnustuksellisen uskonnonopetuksen sisällöstä, mm. sen vahingollisesta vaikutuksesta herkkään lapsenmieleen. Mutta ellei tällainen opetus sisältyisi koulujen viralliseen ohjelmaan, vaan tapahtuisi kirkon omien työmuotojen puitteissa, ei tällaiseen kritiikkiin olisi aihetta. Silloinhan opetusta annettaisiin niille, jotka itse sitä haluavat tai joiden vanhemmat ovat oma-aloitteisesti halunneet saattaa lapsensa osallisiksi sen uskonnon sisällöstä, joka on heidän elämänsä perusta. Mutta nyt uskonnonopetus valtaosalle koululaisia ei ole riippuvainen sen enempää heidän valinnastaan kuin vanhempienkaan omakohtaiseen uskoon perustuvasta halusta. Kuitenkin koululaisille tarjotaan ja yleensä varsin auktoritatiivisesti vain yhtä vaihtoehtoa monista "ainoana oikeana" elämän perustana.

Ettei uskonnonopettajan asema nykyisen järjestelmän vallitessa suinkaan ole helppo, käy ilmi lehtori Virkkalan yleensä asiallisesta puheenvuorosta. Tämä ilmenee varsinkin yrityksistä sovittaa yhteen "raamatullisuutta" ja "objektiivisuutta" esim. suhtautumisessa muihin uskontoihin.

On ilmeistä että uskonnosta voi antaa parhaan kuvan ja esimerkin lähinnä vain se, joka "itse uskoo siihen, mitä opettaa". Mutta jos nyt koulun uskonnonopettaja täyttää tämän vaatimuksen ja seisoo siis tosi raamatullisella pohjalla, miten hän voi antaa edes lähes yhtä hyvän ku-

van — mistään muusta uskonnosta? Lehtori Virkkala paljastaa itse kyvyttömyytensä tähän verratessaan keskenään hindujen lehmien palvontaa ja Jeesuksen lähimmäisenrakkautta. Juuri näin käy, kun "hyvä" raamatullinen opettaja esittelee toisia uskontoja. Lähimmäisenrakkaus on kristinuskon keskeisin sisältö, lehmien palvonta on hinduille vain yksi heidän uskontonsa monista perinteisistä sivuilmiöistä ja rasitteista.

Objektiivista olisi verrata keskenään esim. lehmien palvontaa yhtäällä ja ristilläriippuvan miehen palvontaa toisaalla: molemmat ovat kyllä joskus mitä syvimmän hartauden symboli, mutta paljon useammin mitä karkeimman tunteilun ja ulkonaisen kumartelun kohde. Käytännössä objektiivisuus edellyttäisi uskonnonopetuksessa jompaa kumpaa seuraavista vaihtoehdoista: 1) eri uskontoja ja elämänkatsomuksia esittelisivät niiden omat, aidot edustajat, 2) rajoituttaisiin vain uskontotieteeseen ja aatehistoriaan perustuvaan asioiden tarkasteluun, mitä nykyisin tarjolla oleva ns. toinen vaihtoehto eli "uskonnonhistoria ja siveysoppi" edustaa.

Näin dosentti Matti Luoma.

Kristosofi
1967: 187—188

J. R. HANNULAN ELÄMÄNTYÖSTÄ

puhuin Jyväskylän kristosofisilla kesäkursseilla 19. 6. 67 mm. seuraavaan tapaan:

Kristosofinen työmuotomme alkoi J. R. Hannulan toimesta. Hänen elämäntyönsä päättymisestä on kulunut yksitoista vuotta. Yksitoistavuotisjakso merkitsee henkisessä liikkeessä itsetutkistelun ja uudelleenarvioimisen kautta. Niin ikään Pekka Ervastin elämäntyön päättymisestä on kulunut kolme kertaa yksitoista vuotta, 33 vuotta. Tällaisessa työmuotomme taitekohdassa tunnemme tarvetta tarkastella, miten J. R. Hannulan elämäntyö nivoutuu siihen uuteen voimavuodatukseen, josta Pekka Ervast kertoo kirjassaan "Ihmisyyden uskonto" ja miten J. R. H:n opetukset ja elämä liittyvät teosofiseen liikkeeseen, joka on uuden henkisen voimavuodatuksen ilmennys.

Kysyessämme, mitkä olivat ne keskeiset seikat, jotka aiheuttivat nykyisen työmuotomme muodostumisen, näemme kaksi tekijää, joista toinen viittaa häviötään kohti kulkevaan menneisyyteen ja toinen ihmisyyttä tavoittelevaan tulevaisuuteen. Nämä kaksi seikkaa näkyvät J. R.

Hannulan elämänkaaressa lapsuudesta vanhuuteen asti. Jo aivan lapsena hän sai kosketuksen siihen henkisen Isänsä elämään, joka oli hänelle alussa matkasauvana ja toivon tähtenä ja josta myöhemmin tuli hänen elämänsä perustus. Toisaalta hän kävi nuoruusvuosinaan kokemusten koulua, joutuen mm. arvan kautta sotaväkeen. Poliisina oloakin hän kokeili. Näistä elämänsä vaiheista hän sanoo, että ne olivat menneisyyden kertausta. Menneitten elämien kokemukset tulivat siten nykyisenkin päivätajunnan koettaviksi. Menneisyyden kertaus edusti hänen elämänkaaressaan sitä elämänkatsomusta ja elämäntapaa, joka kulkee häviötään kohti ja toivon tähtenä tuikkiva henkisen Isän elämä edusti tulevaisuutta ja viittasi hänen tulevaan työhönsä. — Häviävä elämänkatsomus ja uudestiluotava maailma tulevat näkyviin hänen elämäntyössään siinä, että hän osoitti sodan ja väkivallan eri muodot pahan karkeimmiksi ilmennysmuodoiksi ja osoitti uuden uskonnon syntyneeksi, uskonnon, jolle tuleva sivistys rakennetaan. J. R. H. ankkuroitui siihen elämänymmärrykseen, josta monet historian Mestarit, kuten Gautama Buddha, Jeesus Kristus ja Pekka Ervast, opettivat: Sota ja väkivalta eivät ole Jumalasta, vaan Jumalan vastakohdasta. H. P. Blavatsky nimitti sotarukouksia henkiseksi noituudeksi, vieläpä Mooseskin kielsi tappamasta. J. R. H. ei väsynyt viittaamasta noitten viisaitten opetuksiin, niistä hän puhui kaikissa kirjoissaan ja kirjoituksissaan. Tämä seikka oli toisena osapuolena vaikuttamassa uuden työmuotomme syntymiseen, sillä useat niistä ihmisistä, jotka olivat tottuneet ajattelemaan teosofisesti, eivät suvainneet tuollaista puhetta. Sota on kasvanut ihmisten luonteeksi ja sotimattomuudesta puhuminen ärsytti. Onhan meille opetettu lapsesta asti, ettei isänmaa ole minkään arvoinen, ellei sitä verellä lunasteta. Runoilijat ovat sotia ylistäneet ja kunnian kentällä kuolemisen on uskoteltu olevan ihmisen suurin onni. Toinen syy nykyisen työmuotomme syntymiseen oli Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman selvittäminen. Se paljasti uuden uskonnon syntyneeksi. P. E:stä puhuminen ymmärrettiin persoonanpalvonnaksi. Virallistuneen kristinuskon kasvatit — myös teosofit, Vuorisaarnankin omaksuneet teosofit — eivät tajunneet, että kristityt harrastavat persoonanpalvontaa juuri sillä tavalla, josta Jeesus Kristus varoittaa sanoessaan: Ei se, joka huutaa Herra, Herra, tule taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee niinkuin opetan. Kristityt ovat leimanneet Kristuksen opetukset — Vuorisaarnan — epäkäytännölliseksi, joten siinä annettuja opetuksia ei ole toteutettu, mutta tuhansissa kirkoissaan he huutavat Herra, Herra. Tällainen on persoonanpalvontaa. J. R. Hannula sen sijaan nojasi kaikis-

sa opetuksissaan Vuorisaarnaan, Kristuksen opetuksiin ja koska Pekka Ervast teki Vuorisaarnan ymmärrettäväksi mm. kirjallaan "Vuorisaarna", niin P. E:n henkilöllisyyttä ei voi erottaa hänen viisaudestaan. Kysymys Pekka Ervastin viisaudesta kohdistuu sen viisauden alkulähteeseen, Logokseen. P. E:n henkisen ja okkultisen aseman paljastaminen ei ole persoonanpalvontaa, vaan aikanamme tapahtuneen Logos-vuodatuksen ymmärrettäväksi tekemistä.

Pekka Ervast opetti, että Jeesus Kristus koki julkisen vihkimysdraaman. Hänen julkinen vihkimysdraamansa merkitsi, että hän koki julkisessa elämässään, elämänsä käytännöllisissä yksityiskohdissa päivätajuisesti sen vihkimys-"näytelmän", jonka vanhan liiton Mestarit kokivat näkymättömässä maailmassa. Jeesus Kristuksen vihkimysdraaman muutamat kohokohdat, kuten henkinen syntymä ja kaste Jordanilla, kiusaukset erämaassa, kirkastus ja Golgata ovat näkyvämpiä, mutta vihkimysdraamaan sisältyi hänen koko elämänsä. Jeesuksen vihkimys-"näytelmä" ei ollut unimaailman kokemusta, vaan elävää elämää. J. R. Hannula todisti, että myös Pekka Ervastin elämänkaari oli julkinen vihkimysdraama. Samoin kuin Jeesus Kristuksen elämänkaari vaikutti ratkaisevasti maapallon ja sen ihmiskunnan elämään ja tulevaan kehitykseen, samoin vaikutti Pekka Ervastin elämänkaari. Jeesus Kristuksen julkisessa vihkimysdraamassa tuli maapallon eetterimaailma uudelleen järjestetyksi, joten Mestaritkin ovat nyt tilaisuudessa sitä tutkimaan, jos he saavat yhteyden Jeesuksen auraan. Pekka Ervastin julkisessa vihkimysdraamassa järjestyi uudelleen tämä kemiallis-fyysillinen maailma, joten aineen salaisuuksien tutkiminen tuli mahdolliseksi. Aineen todelliset salaisuudet ovat fyysillisessä ruumiissa ja niiden "tutkiminen" merkitsee aineen salaisuuksien v o i t t a m i s t a ja se työ on yhteydessä Pekka Ervastin auran kanssa.

Kirjassani "Tie ihmisyyteen" yritin esittää sen näkökannan, että J. R. Hannulan elämänkaaressa näkyy myös julkinen vihkimysdraama. Draaman henkinen perusta on se, että ihmiskunta on saapunut annettujen opetusten toteuttamisvaiheeseen. Maapallo ja sen ihmiskunta ovat saaneet tarvitsemansa avun opetuksen muodossa, Kristus on saavuttanut lopullisen tavoitteensa. Nyt on kysymys siitä, rakentaako ihmiskunta annettujen opetusten avulla ja turvin taivasten valtakunnan maan päälle. Nyt tarvitaan rakentajia, toteuttajia, työntekijöitä. Maa on muuttuva paratiisiksi tämän neljännen luomispäivän aikana ja jäljellä on tämän viidennen juurirodun loppupuoli sekä kuudes ja seitsemäs juurirotu. Henkinen opetus annettiin Maan paratiisiksi muuttumista varten kolmannen, toisen ja ensimmäisen

luomispäivien korkeimpien vihittyjen avulla. Opetusten toteuttaminen tapahtuu nykyisen neljännen luomispäivän korkeimman vihityn johdolla ja opastuksella. Hän syntyy maailmaan yhä uudelleen tekemään opetustyötään, kunnes koko ihmiskunta on yhtynyt Kristukseen. Vasta tällöin Pekka Ervastin elämäntyö on viety siihen loppupäätökseen, josta hän mainitsi viimeisissä puheissaan v. 1934 vähän ennen kuolemaansa. Sellaiseen työhön kykenee vain ihminen, joka on n y t j o siinä asteessa, jossa suuri ihmiskunta tulee olemaan seitsemännen juurirodun, siis tämän neljännen luomispäivän lopulla. J. R. Hannulan elämänkaari täyttää tämän vaatimuksen, hänen elämänsä ja opetuksensa puhuvat itse puolestaan.

Edellä sanottu ei ole asiatonta ylistystä eikä persoonanpalvontaa, vaan tosiasioitten esittämistä. Ihmiskunta elää nyt siinä tuomiokaudessa, johon Jeesus Kristus viittasi. Julkinen vihkimysdraama vaikuttaa tärisyttävästi koko maailmaan: Ihmiskunnan on itse valittava joko fyysillinen kuolema tai ihmisyyden vaatima elämä. Sota ja väkivalta on saavuttamassa huippukohtansa, se on tullut kelpaamattomaksi käytännöllisten asioitten ratkaisijana. Kysytään: Tuleeko järjen vararikko vaiko ihmisyyden voitto. Herääkö ihmiskunta ennen kuin se on myöhäistä. Joka tapauksessa ihmiskunnan kahtiajako on parhaillaan käynnissä ja se heijastuu nurinkääntymänä kansoissa siten, että maailman kansat ovat yhä jyrkemmin jakautumassa kahteen ideologiseen leiriin.

Kysyvä järkemme etsii aina todisteita: Koska julkinen vihkimysdraama vaikuttaa käytännölliseen elämään, niin sen vaikutuksien pitäisi myös näkyä. Onko todisteita? Eräs vaikutus näkyy tällä hetkellä. Väkivaltaisen häviötään kohti kulkevan elämäntavan edustajat ovat koolla pohtimassa, miten tämän sotaisen maailman asiat olisi järjestettävä, jotta ei tarvitsisi luopua asemahdista, vaikka sen ylläpitäminen näyttääkin toivottomalta. Pohtimiseen pakottaa p e l k o, y h t e i s t u h o n u h k a. Samalla hetkellä on kokoontunut pieni ihmisjoukko pienen Suomen pienessä Jyväskylän kaupungissa pohtimaan niitä kysymyksiä, jotka ovat kotoisin ikuisuudesta. Heitä kannustaa u s k o i h m i s y y t e e n. Pelko on uskoa pahaan, se on uskon negaatio. Usko hyvään on henkinen voima, joka muuttaa ihmisen ja maailman.

Nauhoitti Göran Gummerus

Kristosofi
1967: 195—197

TAHTO KAIKEN TAKANA

Varsinainen henkinen elämä alkaa tahdosta, opettaa Pekka Ervast, ja J. R. Hannula toistaa usein sitä P. E:n lausetta. Itämailla uskotaan henkisen elämän alkavan ajatuksesta, mietiskelystä. Alkukristityt asettivat rakkauden keskeisimmäksi seikaksi. Paavali ylistää rakkautta korinttolaiskirjeessään ja rakkausateriat olivat alkukristittyjen juhlahetkiä. Pinnalta katsoen näyttää kuin kysymyksessä olevasta seikasta olisi erilaisia näkökantoja. Asia selvinnee, kun otamme huomioon, että me ihmiset olemme "rakenteeltamme" hieman toisistamme poikkeavia, sillä elämä on kouluttanut meitä kutakin eri tavalla. Toinen syy on Kristuksen asteittaisessa lähestymisessä, siis ihmiskunnan henkisessä historiassa.

Jokaisella ihmisellä on takanaan menneitten jälleensyntymiensä kokemukset, lankeemukset ja voitot. Useimmat ihmissielut eivät ole ehkä missään edellisessä jälleensyntymässään ponnistelleet tietoisesti ihmisyyttä kohti. He ovat kulkeneet tavallisen elämänvirran mukana karman alaisessa maailmassa, kärsineet ja surreet, nauttineet ja iloinneet ymmärtämättä, että elämä on koulu, joka yrittää heitä kasvattaa. He ovat eläneet alkuvaistojensa varassa tavoitellen omaa hyvinvointiaan, ns. onnea. Onnen täyttymys on ollut heille nautinto eri muodoissaan. Tietenkin he ovat kuulleet uskonnoista, sillä jokaisella kansalla, jonka keskuuteen he kulloinkin ovat syntyneet, on ollut uskonto. Mutta uskonto on ollut heille jokin yhteiskuntaan kuuluva ilmiö, siihen on ollut pakko suhtautua jollakin tavalla. Uskonto ei ole kyennyt kääntämään heidän huomiotaan pois aineellisesta onnesta. Kun nuo ihmissielut syntyvät vaikkapa nykyaikaiseen kristilliseen yhteiskuntaan, niin he kulkevat edelleen yleisen virran mukana. Kristillinen yhteiskunta on heidän mielestään luonnollinen: koulut huolehtivat kasvatuksesta, oikeuslaitos järjestyksestä ja kirkko huolehtii sielun tulevaisuudesta ja selvittää välit Jumalan kanssa, — mikäli ihmisellä on sielu, Jumalasta ei kukaan tiedä. Nälkä ajaa hankkimaan toimeentuloa ja onnen kaipuu kannustaa pyrkimään parempaan asemaan. Yhteiskunta tarjoaa siihen useita mahdollisuuksia. Jos joku heistä koulutetaan vaikkapa kristillisen kirkon virkamieheksi, niin hän kulkee siinäkin ammatissa yleisen virran mukana. Hän pitää totena vallassa olevaa uskontoa, puhuu Jumalasta siten kuin hänet on määrätty puhumaan, toimittaa säädetyt seremoniat ja valitsee Raamatusta sopivia lauseita puheittensa tueksi. Sanalla sanoen: Tuolta ihmisryhmältä puuttuu t o t u u d e n e t s i m i s e n k y k y. Jos heille todis-

telee vaikkapa jälleensyntymisen lakia, niin todistelut valuvat heistä pois kuten vesi vesilinnun selästä. Ainoastaan elämänkoulun ankara kokemus voi heitä auttaa.

Ratkaiseva apu tulee jonkin jälleensyntymän aikana. Ihmisen varastoitunut karma purkautuu erittäin rajusti. Miljoonikosta tulee kerjäläinen, vallan huumasta nauttiva syöstään vallasta, kunnia romahtaa, terveys vaihtuu silminnähtäväksi kuoleman odotukseksi... Romahdus koskettaa kaikkein kipeintä kohtaa ja silloin ihmisen on pakko miettiä kohtalonsa syytä. Totuudenetsinnän henki alkaa hänessä orastaa, hän ehkä nöyrtyy kuuntelemaan viisaitten opetuksia. Hänen kohdallaan henkinen elämä alkaa ajatusten uudelleen järjestämisestä.

Monet, monet ihmiset ovat käyneet läpi tällaiset järkytykset, ehkä useammankin elämän aikana. Heistä kasvoi hiljaisia mietiskelijöitä, jotka halusta kuuntelivat mm. Gautama Buddhan opetuksia ja noudattivat niitä. Kaitselmus johdatti heidät syntymään myös niille seuduille, joilla Jeesus Kristuksen rakkaussanoma, alkukristillinen henki sai jalansijan. Sanoma rakkaudesta kosketti heitä, ihmisten veljeys herätti heissä vastakaikua, toisissa syvemmin, toisissa pinnallisemmin. Se oli mahdollista, sillä aika oli muuttunut. Kristus oli lähestynyt ihmiskuntaa ja oli tajuttavissa päivätajuisesti. Noina kristikunnan ensimmäisinä vuosisatoina miljoonat ihmiset saivat kosketuksen Jeesus Kristuksen henkeen, kuten Pekka Ervast toteaa "Gnostikot"-kirjassaan. Kun heitä syntyy maailmaan nykyaikana, niin he ovat valmiit sanomaan Paavalin tavalla: Rakkaus on henkisen elämän lähtökohta, "Muuta perustusta ei ole kuin mikä pantu on, ja se on Jeesus Kristus". He ovat oikeassa, sillä heille on paljastunut tietoa syvempi salaisuus: rakkaus.

Ajatelkaamme Gautama Buddhan ja Jeesus Kristuksen vaikutusta n i i h i n, j o t k a heitä s e u r a a v a t. Gautama Buddha perusti munkkikunnan vakavampia seuraajiaan varten. Buddhalaiset munkit harjoittavat mietiskelyä, he syventyvät elämäntakaiseen Lakiin, yrittävät noudattaa sitä. He pyrkivät vapautumaan himojen kiinnikkeistä ja elämän halusta. He opettavat muita ihmisiä menettelemään samoin, sillä maailma on suuri kärsimysten kurimus, josta tulee vapautua. He saavat paljon hyvää aikaan opetuksillaan, sillä karman oikea ymmärtäminen ja Hyvän Lain noudattaminen vapauttaa paljosta pahasta. Munkki voi aikanaan saavuttaa Arhatiuden ja vapautua jälleensyntymisen pakosta. — Jeesus Kristuksen seuraaja tekee totta Vuorisaarnan opetuksista, hän pyrkii noudattamaan Vuorisaarnan käskyjä. Jokainen käsky asettaa pyrkijän uuteen suhteeseen toisiin ihmisiin. Heihin tulee suhtautua suuttumatto-

muudella, puhtailla ajatuksilla, ilman valoja ja vannomisia, pahanvastustamattomuudella, sotimattomuudella ja rakkaudella. Vuorisaarnan noudattajat poistavat maailmasta paljon pahaa. Kun he liittyvät yhteen, niin he muodostavat veljeskunnan kuten ensimmäiset kristityt. He yrittävät keskenään toteuttaa Jeesus Kristuksen opetuksia, rakastaa toisiaan sillä rakkaudella, jolla Kristus rakastaa. He näyttävät esimerkkiä oikeasta elämästä muille ihmisille ja opettavat toisiakin siten menettelemään. Keskinäinen veljeys on heille henkisen elämän lähtökohta, sitä he pyrkivät toteuttamaan, vaikka vallitseva yhteiskuntamoraali pitääkin heitä rikollisina.

Sekä Gautama Buddhan että Jeesus Kristuksen opetusten noudattajat tulevat eläneeksi enemmän itseään kuin ihmiskuntaa varten, kumpaisetkin elävät tulevan hyvän odotuksessa. Buddhalainen odottaa vapautusta jälleensyntymän pyörästä ja kristitty odottaa Kristuksen uutta tulemista. Tuskin Gautama ja Jeesus kannustivat tulevan hyvän odotukseen, mutta heidän seuraajansa ovat näin ymmärtäneet. Siitä on seurannut, että nykyajan merkitys häviää näkyvistä ja noiden Jumalan etsijöitten elämä on jotenkin passiivista. Oma autuus on tärkeämpää kuin ihmiskunnan onni. Kristilliset kirkot ovat kyllä olleet aktiivisia, sitä todistavat lähetyssaarnaajien joukot, uskonsodat ja mahtavat kirkkorakennukset, mutta kirkoilla onkin toinen Jumala. Tässä on kysymys Vuorisaarnan seuraajista, joiden Jumala on Jeesuksen taivaallinen Isä.

Uskontojen ensimmäisten julistajien elämä ei ollut passiivista, vaan täynnä voimakasta ponnistusta. Gautama Buddha teki henkistä työtään vanhuuteen asti. Sitä hän terotti myös oppilailleen valmistaen heitä sanomansa julistajiksi. Jeesus Kristus kulki kylästä kylään opettaen kansaa ja hän kehotti oppilaitaan tekemään samoin. Tästä ymmärrämme, että heidän oppilaittensa passiivisuus ei ole päämäärä, vaan valmistuskausi. Passiivisuus johtuu valmistumattomuudesta. Paavalille tämä seikka oli selviö. Kun hän Damaskus-kokemuksensa jälkeen piti lyhyen valmistuskauden, niin sen jälkeen hän ponnisti kaikki voimansa Kristuksen sanoman puolesta. Noihin voimakkaisiin persoonallisuuksiin pätee lause: Varsinainen henkinen elämä alkaa tahdosta. Nuo persoonallisuudet olivat edellä muuta ihmiskuntaa.

Maapallo on meidän aikanamme saanut uuden virityksen, sillä Kristus-Isä on ratkaisevasti lähestynyt. Tästä johtuen Jumalan etsijöittenkin olisi asetettava tahto henkisen elämänsä lähtökohdaksi. Täten he toteuttaisivat edelläkulkijoitten ohjeita ja opastusta. Tahto toteutuu teoissa ja teot muuttavat maailmaa. Olemme saapuneet sellai-

seen aikaan, ettei oman autuuden tavoittelu enää riitä, nyt on kysymys ihmiskunnan pelastuksesta. Jumalan etsijöittenkin jatkuva kasvu ja kehitys riippuu siitä, säilyykö ihmiskunta maan päällä, sillä toiset ihmiset synnyttävät Jumalan etsijätkin maiseen elämään. Uusi kosmillis-henkinen viritys on aiheuttanut siedettävän työrauhan, sillä karman johto on siirtymässä Kristus-Isälle siten, ettei henkisen työn tekijöillä ole ainaista verimarttyyriuden uhkaa. Siksi henkinen elämä voi nyt alkaa suoralta kädeltä tahdosta. Tahto auttaa, valaista, nostaa ihmiskuntaa henkisestä pimeydestä voi nyt suuntautua heti teoiksi, toiminnaksi. Tähän tähtäsi teosofinen liike alusta asti ja siksi sen sanoma annettiin julkisesti. H. P. Blavatskyn julistamat opit: jälleensyntymis- ja karmaopit, oppi ihmisen jumalallisesta alkuperästä, oppi kehityksestä ja Valkoisesta Veljeskunnasta, oppi maailmoiden kehityksestä, Logoksesta ja jumalien hierarkioista... oli tarkoitettu etupäässä alkeis- ja perustiedoiksi niille ihmisille, jotka askartelevat älyperäisten kysymysten parissa, joiden henkisen elämän lähtökohtana on tieto. Täällä Suomessa annettiin Pekka Ervastin opetuksena valaistusta myös niille ihmisille, jotka kaipasivat Kristushenkeä ja joihin oli jo alkukristillisenä aikana istutettu Kristusrakkauden siemen. Sekä opillinen teosofinen tietous että Kristusviisaus voidaan nyt käytännöllistää kaikin tavoin: julkisten kirjoitusten ja esitelmien avulla opetuksena muille sekä ennen kaikkea käytännölliseen elämään sovellutettuna. Se kaikki on tahtoperäistä työtä suurta ihmiskuntaa varten, mutta — opettaa Pekka Ervast — sen työn tulee olla yhteistyötä. Maapallolle tullut kosmillis-henkinen voimavuodatus on sen laatuista, että se purkautuu ihmiskunnan avuksi henkisten työryhmien kautta. Paavali jo aavisteli suuren käännekohdan tuloa. Hän puhui siitä oppilailleen sanoen, että tieto siitä, että hän on saanut Kristuksen taloudenhoidon, on saatettava seurakunnan avulla enkelien ja henkivaltojen tietoon, niiden henkivaltojen, joiden johdossa ihmiskunnan elämä on ollut. Hän puhui ryhmätyön välttämättömyydestä, vaikka henkinen elämä oli Paavalin aikana ainaisen verimarttyyriuden alaista. Nyt on tilanne muuttumassa ja uusi työvaihe on alkanut. Niinpä Pekka Ervast sanoikin elämänsä viimeisissä puheissa v. 1934: "Jospa te uskoisitte niin kuin minä uskon, tietäisitte niin kuin minä tiedän, että Paavali on mukana tässä työssä, jota me olemme tekemässä."

Kristosofi
1967: 227—231.

80-VUOTIAS HUGO RAHKONEN

Uuttera kristosofinen työntekijä Hugo Rahkonen täyttää kahdeksankymmentä vuotta lokakuun 4. päivänä. Hän on tehnyt pitkän työpäivän teosofian vainiolla. Jo varhain, Suomen teosofisen liikkeen alkuaikoina hän osallistui teosofisiin harrastuksiin. Sävelten lahja on hänen talenttinsa, sävelten maailma hänen harrastustensa alue. Talenttiaan Hugo Rahkonen on käyttänyt uutterasti soveltaen sitä juhlistamaan henkistä työtä. Kristosofisilla veljesjuhlilla ja kesäkursseilla hän on vuodesta vuoteen johtanut jo kohtalaisen suureksi paisunutta kristosofista kuoroa. Hugo Rahkosen kristosofiset sävellykset ovat lukuisat, mm. kantaatit "Isämeidän" ja "Ihmispaimen" kuvastavat hänen syvää henkistä näkemystään.

Kristosofian harrastajat onnittelevat kahdeksankymmenvuotispäivääsi. Olet työskennellyt uskollisen palvelijan tavalla, joka laittoi talenttinsa kasvamaan korkoa, lahjoittaen sen moninkertaisine korkoineen Mestarille. Sävelten voimalla olet tuonut taivasta maan päälle.

Kristosofi
1967: 231

VUORISAARNAN KSKYT
KEVÄÄLLÄ 1967

Älä suutu, lausuu Mestari,
kun Templin puiston
oppilailleen näyttää.
On polkus kaita,
rinne kuoppainen,
voit hyvyydellä
Isän tahdon täyttää.

Älä ajatuksissasikaan
ole epäpuhdas.
Kun olet puhdas,
näät veljessäsi
kuvan Jumalan
kuin kastehelmen
aamuauringossa.
Näin tiedät olevasi
Esikartanossa.

Älä vanno, silloin oikeus
on Isän valta,
mahti maankin päällä.
On valan velvoituskin
kutsu väkivaltaan.
Vain usko totuuteen
on turvas täällä.

Älä ole pahaa vastaan
on uusi avain
hengenvaltakuntaan.
Se avaa menneisyyden,
aikain usvat haihtuu
ja rauhantahtoon
sodan into haihtuu.
Näin kohtalosi annat
Isän huostaan.

Älä sodi, vaan rakasta
kaikkia ihmisiä.
Tuo sana R a k k a u s
on portti Temppelin.
Käy joukko hiljainen
sen portin kautta.

Luo katseensa se
kultapilareihin,
kun Templin valovirta
ylivuotava
ja Kristus
lempeällä katsellaan
sen joukon hurmaa.
Jo löysit matkamies
sun kaihos täyttymyksen.

H u g o R a h k o s e n sävellys keväällä 1967

(Ensi kerran esitetty kristosofisilla kesäkursseilla Jyväskylässä 1967.)

Kristosofi
1967: 232

EPÄILY JA USKO

Aikamme on epäuskon ja arvostelun aikakausi. Viime aikoina on tullut mm. Jumala julkisen arvostelun kohteeksi. Tällainen ilmiö säikähdyttää sokeaan uskoon tuuditettua suomalaista, sillä onhan luterilainen valtiokirkko jo vuosisatoja kasvattanut kansaamme siihen uskoon, että Jumala on kaiken arvostelun yläpuolella. Opetetaan, ettei Jumalasta voi kukaan tietää, Jumala on kaiken olevaisen, ihmisenkin, luoja. Siitä huolimatta jumaluusoppineet määrittelevät Jumalan "luonnetta" selittäen, että Jumala vihaa, kostaa, sotii vääräuskoisia vastaan, taistelee kristittyjen rinnalla "oikean uskon" puolesta... Nämä väitteet kumoavat toisensa, joten epäilyn aihetta on. Ellei Jumalaa ole kukaan koskaan nähnyt, niin miten Hänen luonnettaan voidaan kuvata. Kristitty vetoaa Raamattuun väittäen, että noin ja noin siellä kerrotaan Jumalasta, me uskomme Raamattuun. Kristikunta, sen monet suuret kirkkokunnat ja sadat lahkot vetoavat Raamattuun ja jokainen uskonsuunta selittää Jumalaa omalla tavallaan. Tuntuu siltä, että kristikunta tietäisi Jumalasta sangen paljon, että se olisi tutkinut perinjuurin Jumalan olemuksen, vaikka nimenomaan kielletään tutkimasta Jumalan salaisuuksia. Onhan ihminen synnissä siinnyt ja syntynyt, maan matoseen rinnastettava olento, joten Jumalan salaisuuk-

sien tutkiminen osoittaa suurta ylpeyttä. Kuitenkin jokainen kristillinen uskonsuunta syyllistyy ylpeyden syntiin selittäessään Jumalan olemusta. Jokainen kirkko ja lahko löytää Raamatusta tukea omille väitteilleen ja selityksilleen. Viralliseksi menneen kristillisen maailmankuvan sekavuus, ristiriitaisuus ja järjenvastaisuus herättää luonnollisesti epäilyä ihmisessä, jonka järki alkaa herätä sokean uskon lumoista.

Kristillinen jumalankuva on kopioitu Raamatusta, joten sen kuvan sekavuus aiheutuu nähtävästi Raamatun kirjoitusten sekavuudesta. Raamattu on kokoomateos, se on koottu monen kirjoittajan eri aikakausina tekemistä kirjoituksista. Jokaisella kirjoittajalla on ollut oma näkemyksensä Jumalasta, ja jälkipolvet ovat lisäksi muutelleet noitten kirjoittajien näkemyksiä. Mooseksen Jumala on aivan toinen kuin Jeesuksen taivaallinen Isä. Tämä selviää, kun rinnastamme toisiinsa Mooseksen ja Jeesuksen käskyjä. Mooseksen kymmenessä käskyssä puhuu jylisevä Jehova, Jeesuksen Vuorisaarnan viidessä käskyssä puhuu rakastava Isä. Kaikkien aikojen uskonnot ovat julistuksissaan tähdänneet siihen, että ihmiset kasvaisivat uskonnon opetuksia noudattaessaan paremmiksi ihmisiksi, että he oppisivat yhä paremmin toteuttamaan oikean ihmisen ihannetta: elämään sovussa keskenään, suvaitsemaan toisiaan, olemaan rehellisiä, vilpittömiä, hyviä, auttavaisia... Tässä suhteessa ihmiskunta on aina tarvinnut opastajia ja sitä varten myöskin Mooses ja Jeesus antoivat moraaliset ohjeensa. Vanhasta Testamentista näemme, etteivät israelilaiset osanneet toteuttaa Mooseksen moraalia ja siksi profeetat jatkuvasti nuhtelivat kansaa. Niinpä Mooseksen tappamiskielto kaikui kuuroille korville ja sen tilalle muodostui kirjoittamaton koston laki, johon Jeesus Kristus viittaa sanoillaan: "Silmä silmästä ja hammas hampaasta". Mooses ei antanut sellaista ohjetta, sen oli kansa keksinyt ja käytännöllistyttänyt. Kristikunnalle eivät kelvanneet Jeesus Kristuksen moraaliohjeet, Vuorisaarna, vaan se hyväksyi nimellisesti Mooseksen moraaliohjeet. Nimellisesti, sillä todellisesti kristikunta hyväksyi ja on käytännössä toteuttanut oppia "silmä silmästä ja sinimarja sinimarjasta". — Sokean uskon unesta heräävä ihminen ei voi olla suuresti ihmettelemättä sitä, miksi kirkot, jotka kantavat nimeä "k r i s t i l l i n e n", pitävät kynsin hampain kiinni Vanhan Testamentin epäsiveellisistä opetuksista ja väittävät, että Jumala on juuri sellainen, minkälaiseksi juutalaiset Jumalan kuvittelivat. Pitäisihän Jeesus Kristuksen, jota palvotaan Jumalan poikana, tietää kaikkein parhaiten, kuka ja minkälainen Jumala on. Onko kristityille liian nöyryyttävää tunnustaa Jumalan Poika auktoriteetiksi Jumalan tuntemisessa?

Julistihan Jeesus kristinuskon, ei sitä julistanut Mooses eikä Israelin kansa. Ellei Jeesus Kristus olisi elänyt ja opettanut, ei olisi kristinuskoa.

Epäily ja kristinuskon arvostelu on tullut ajankohtaiseksi ja välttämättömäksi, sillä länsimainen, kristillinen sivistys on kristillisten kirkkojen hedelmä. Uskonnon keskus on Jumala ja Jumala on ihmisille esikuva. Ihmiset pyrkivät vaistomaisesti kasvamaan Jumalansa kaltaisiksi. Kristityt kansat vievät Jumalansa sotatantereille, rukoilevat Häneltä häviötä viholliselle ja voittoa omille sotajoukoille. Sellainen Jumala on ihmisten keksintö; Jeesuksen Isä ei kehottanut viemään Jumalaa sotatantereille. Kun tietämättömille ihmisille esitetään Jumala moraalittoman ihmisen kaltaiseksi ja Jumalan esittäjänä esiintyy mahtipontinen, jo puolitoistatuhatvuotinen kirkko, niin ihmiset lumoutuvat, "uskovat", ja pyrkivät kasvamaan moraalisesti alaspäin. Länsimainen sivistys on tästä todisteena. Sen verenpunainen historia on saanut siunauksen Vanhan Testamentin Jumalalta. On aiheetonta valittaa ihmisten (kristittyjen) syntisyyttä, pahuutta, kavaluutta, epäsiveellisyyttä, julmuutta..., sillä Vanhan Testamentin Jumala, joka on virallistuneen kristikunnan Jumala, hyväksyy sen kaiken, jopa suorastaan kehottaa raakuuteen.

Kun ihminen herää epäilemään hänelle tarjotun jumalankuvan aitoutta, niin hän asiaa miettiessään tekee sen täysin johdonmukaisen johtopäätöksen, että ihminen on luonut Jumalan omaksi kuvakseen. Johtopäätös on täysin oikea s e n Jumalan suhteen, joka hänelle on opetuksen avulla tarjottu ja jonka hän on tullut ajattelemattomuudessaan omaksuneeksi. Mutta jos hän ei pysähdy tuohon ensimmäiseen selviöön, vaan jatkaa uskonnon ja uskontojen tutkimista, niin tuon selviön takaa alkaa paljastua totuus. Totuus on se, että on todellakin elänyt ihmisiä, jotka ovat t i e t ä n e e t Jumalasta, jotka ovat kokeneet Jumalaa itsessään ja ovat kertoneet siitä toisille. Hänelle avautuu historiallisten profeettojen sarja. Nuo profeetat ovat perustaneet uskontoja. Niinpä Japanissa on alkuperäinen shintouskonto ja myöhempi Buddhanuskonto. Intiassa on alkuperäinen ja ikivanha brahman-uskonto eli hinduismi, Kiinassa Konfutsenuskonto, Buddhanuskonto ja Lao-Tsen julistama tao-uskonto. Muhammed perusti uskonnon, jolla on suuri tunnustajien joukko. On Zoroasterin parsismi, profeetta Mahaviran perustama djainismi ja suuri joukko pienempiä uskontoja, joiden alkuperä häipyy menneisyyden hämäryyteen. Suomen muinaisuskonto on eräs niistä. Kaikissa uskonnoissa annetaan siveellisiä ohjeita käytännöllistä elämää varten ja usean uskonnon opetukset saavat Vanhan Testamentin opetukset häpeä-

mään. Epäilijä tekee sen huomion, että hänellä on ainakin yksi mittapuu, jolla voi arvostella uskontojen opetuksia: Moraalitaju. Nykyajan ihminen ymmärtää, että esim kosto tekee hänet rauhattomaksi, mutta anteeksianto tuo mielenrauhan. Toinen mittapuu on hänen valistunut järkensä, jolla hän voi arvostella eri uskontojen filosofista ja metafyysistä syvyyttä. Hänelle selviää, että jokainen profeetta on julistanut sanomaansa aikalaisilleen, paikallisia olosuhteita ja ihmisten vastaanottokykyä vastaavassa syvyydessä. Kyllä nuo profeetat ovat puhuneet kokemuksestaan ja Jumalan-tuntemuksestaan, mutta he ovat kokeneet Jumalaa eri syvyydessä, siinä syvyydessä, jonka kulloinkin kyseessä ollut kansa parhaiten ymmärsi ja sulatti. Siitä huolimatta useat kansat ovat ymmärtäneet ja sulattaneet heikosti profeettojensa opetuksia, sillä melkein poikkeuksetta jokaisen uskonnon sydämeen on pesiytynyt pappisvalta, joka on madalluttanut profeetan opettaman moraalin ja luonut uskonnosta rituaalisen puuhailun. Tältä näkökulmalta epäilijä-tutkija ymmärtää myöskin kristinuskon madaltumisen ja siksi hän syventyy tutkimaan kristinuskoa sellaisena, jollaisena Jeesus Kristus itse sen esitti. Epäilijä-tutkijaa auttaa nykyaikainen teosofinen maailmankatsomus, ja kristosofisesta elämänymmärryksestä hän löytää Jeesus Kristuksen opettajana. Hänelle selviää, että teosofisen sanoman julistaja H. P. Blavatsky oli myöskin profeetta, joka puhui kokemusperäisen Jumaltuntemuksensa nojalla nykyajan ihmisille, joiden järki ja ymmärrys alkaa jo vähän herätä. Kristosofisen elämänymmärryksen julistaja Pekka Ervast opetti niin ikään kokemusperäisen Jumaltuntemuksensa perusteella; hän kertoo itse omasta Jumalaan yhtymisestään. Jumal-kokemuksestaan kertoo myöskin J. R. Hannula, jonka opetukset sisältyvät kristosofiseen elämänymmärrykseen. — Jokainen uskonto on alunperin lähtöisin kokemusperäisestä Jumalan tuntemisesta ja siksi jokainen uskonto on alussa syvin. Vasta myöhemmin uskonnot rappeutuvat.

Terve epäily on uskon lähtökohta. Kun epäilijä etsii pyyteettömästi, ilman ennakkoluuloja, niin hän löytää totuuden. Uskonto ei ole minkään arvoinen, ellei se ole totta, eikä totuus muutu toiseksi uskostamme tai epäuskostamme. Jos jälleensyntyminen on elämän laki, niin me jokainen olemme sen lain alaisia uskostamme tai epäuskostamme riippumatta. Jos Golgatan veripelastusoppi ei ole totta, jos se perustuu siihen erehdykseen, josta Paavali huomauttaa kirjeessään korinttolaisille sanoessaan: Jos tämän maailman viisaat olisivat ymmärtäneet Jumalan salattua viisautta (teosofiaa), niin he eivät olisi kirkkauden Herraa ristiinnaulinneet; jos veripelastusoppi on totuuden vastainen,

niin usko siihen ei auta ketään. Ja kristikunta todistaa omalla elämällään, ettei se ole tullut paremmaksi uskoessaan Golgatan vereen. Vain totuus tekee ihmisen vapaaksi ja jokainen uskonto vie totuuden lähteelle opettaen: Toteuta uskonnon alkuperäisiä moraaliohjeita, niin löydät totuuden. Uskonto on tie jota kuljetaan ja tietä kulkien löydetään Jumala eli totuus. Siihen viittaa myös Jeesus Vuorisaarnassaan: Olkaa täydelliset kuten taivaallinen Isänne, rakastakaa kuten Isänne, niin olette täydellisiä.

Epäilyä seuraa usko, mutta se usko ei ole jonkin asian sokeata totenapitämistä. Usko on sisäinen voima, joka vie tekoihin, uskon kohteen, Jumalan, Isän, tahdon toteuttamiseen. Se usko herää työn ja ponnistuksen, etsimisen, tutkimisen ja hiljaisen rukousmietiskelyn avulla.

Kristosofi
1967: 261—264

HENKISET LIIKKEET JA KARMA

Uskontojen, joiden alkuvaiheista on historiallisia muistiinpanoja, alku on ollut perin yksinkertainen: Viisas ihminen on julistanut sanomaansa. Hän on saanut muutamia oppilaita. Heistä on muodostunut pieni alkujoukko, joka on syventynyt opettajan opetuksiin. Oppilasjoukko on levittänyt opettajansa sanomaa, yhä useammat ihmiset ovat kiinnostuneet uudesta julistuksesta ja näin on syntynyt uusi uskonto. Koska tunnettujen uskontojen synty on noin yksinkertainen, niin on todennäköistä, että nekin uskonnot, joiden alkuperästä ei enää ole historiallisia tietoja, ovat syntyneet yhtä yksinkertaisesti. On asia erikseen mistä lähteistä uskonnon keskushenkilö on ammentanut viisautensa. Mutta luultavinta on, ettei kukaan heistä ole rakentanut julistustaan tyhjän varaan, vaan he ovat perehtyneet myös vanhempiin uskontoihin, ainakin siihen uskontoon, joka on ollut kunkin opettajan kansallisuskonto. Gautama Buddha oli perehtynyt hindulaisuuteen ja sen uskonnon moniin sivuvivahteisiin, asketismiin, joogan harjoittamiseen jne. Jeesus Kristus tunsi perin pohjin juutalaisten uskonnon, mutta tarujen mukaan hän lisäksi matkusteli useissa maissa tutustuen toisiinkin uskontoihin. Onhan hänen elämäkerrassaan noin parin vuosikymmenen aukko sen jälkeen, kun hän kaksitoista vuotiaana esiin-

tyi temppelissä. Muhammed tunsi ainakin juutalaisten uskonnon, jota hän yritti puhdistaa. H. P. Blavatskyn julistama teosofia ei ole uskonto, se on "tieteen, filosofian ja uskonnon yhdistelmä", kuten hän itse sitä määrittelee, mutta siitä kasvoi teosofinen, henkinen liike. Teosofisen liikkeen synty oli ulkonaisesti katsoen yhtä yksinkertainen kuin uskontojenkin synty: se on yhden ihmisen, H. P B:n julistus. Kuitenkin hän sanoi itse, ettei hän puhu omiaan, vaan julistaa niitten sanomaa, jotka hänet lähettivät. Samoin sanoi Jeesus Kristus omasta julistuksestaan. Vaikka uskontojen ja henkisten liikkeitten synty on ulkonaisesti yksinkertainen ja vaatimaton ilmiö, niin noitten ensimmäisten julistajien "kulissientakainen" työ on ollut ankaraa etsimistä, tuskaa ja yli-inhimillistä ponnistusta.

Henkiset opettajat opettavat aikuisia ihmisiä, joilla jo on kasvatuksen kautta omaksuttu elämänymmärrys, uskonto. On ymmärrettävissä, että oppilaitten vakiintuneet käsitykset sekoittuvat opettajan esittämään uuteen elämänymmärrykseen. Tällainen "sekoittuminen" näkyy erittäin selvästi kristillisten apostolien kirjeissä, joissa juutalainen uskonto värittää Jeesus Kristuksen selvää opetusta. Siirtyminen vanhasta elämänymmärryksestä uuteen ei ole helppoa aikuisille ihmisille, sillä siirtymä edellyttää uhria ja voittoa. On uhrattava entinen elämänymmärrys ja voitettava uuteen elämänymmärrykseen sisältyvät pulmat. Pulmia ja ongelmia on paljon. Ensimmäisten juutalaiskristittyjen ehkä suurin ongelma oli soteriologinen: Käsitys Vapahtajasta, Messiaasta. Se sisältyi juutalaiseen uskontoon ja siinä piili totuus, mutta se totuus oli haudattu juutalaisen kansallishengen alle. Vapahtaja, Messias, Kristus, oli tullut kuten oli odotettukin, mutta kansallishenki lisäsi: Messias on ulkonainen sotapäällikkö, suuri ja mahtava voimaihminen. Jeesuksen oppilaitten uhri ja voitto tähtäsi siihen, että vanha messiaskäsitys oli uhrattava ja vakavalla työllä hankittava selvyys Jeesus Kristuksen todellisesta Messias-asemasta, hänen henkisestä ja okkultisesta asemastaan. Johannes ja Pietari tajusivat ehkä selvimmin Jeesuksen todellisen aseman, mutta Juudas kompastui juutalaisten messiasodotukseen. Pietari tunnusti ensimmäisenä Jeesuksen Kristukseksi.

Kristosofeina voimme ymmärtää, ettei uskonto synny sattumanvaraisesti, vaan sitä valmistellaan Valkoisessa Veljeskunnassa. Niinpä "Pistis Sophia" kertoo, että Jeesus lähetti muutamia sieluja jälleensyntymään ja asetti heidät "vanhurskasten ruumiisiin". Noista sieluista tuli Jeesuksen oppilaita. Nuo sielut olivat kenties suorittaneet entisissä ruumistuksissaan muutamia vanhan liiton vihkimyksiä, — muutoin he eivät olisi ensinkään ymmärtäneet Jeesus Kris-

tusta. On siis olemassa eräänlainen "valittujen sielujen" joukko, jota käytetään mm. uskontojen syntyessä, sillä "tavalliset" ihmiset eivät osaa eivätkä kykene uhraamaan ja voittamaan siten, kuin edellä esitimme.

Uskontoja on aina ollut, vanhimpien uskontojen synty häipyy historiantakaiseen hämärään. Jokaisen uskonnon syntyessä on ollut ruumistuneena pieni joukko "valittuja", jotka ovat ymmärtäneet uskonnon julistajaa. Ellei heitä olisi ollut, olisi uskonto sammunut alkuunsa. Karman ja jälleensyntymisen lakien valossa käy ymmärrettäväksi, että sama valittujen sielujen joukko on ollut historian näyttämöllä jokaisen uskonnon alkaessa. Se joukko on kasvanut historian kuluessa tullen samalla yhä kykenevämmäksi ilmentämään viimeksi tulleen uskonnon julistusta. Tätä sääntöä ei pidä ymmärtää kaavamaisesti esim. siten, että Buddhan lähin oppilas oli myös Jeesuksen lähin oppilas. Ei. Silloin olisi uhri ja voitto saavutettu ilman ponnistuksia ja henkinen elämä on voittamista. Vertauskuvaksi sopinee kurkiparvi, jossa auran kärjessä oleva ponnistaa eniten ja aikansa lennettyään antaa kärkisijan toiselle, joten jokainen kurki joutuu vuorollaan kärkeen. Jokainen kansa tarvitsee henkisen valiojoukon, joten "valittujen" työkenttä on laaja. Mutta karma järjestää heistä joukon uuden uskonnon alkusoluksi. J. R. Hannula mainitsee, että noin kuusisataa sielua päätti syntyä Suomeen, kun teosofinen liike täällä aloitettiin. Niin ikään Pekka Ervast opetti, että niitä sieluja, jotka olivat mukana kristillisellä alkuajalla, alkoi syntyä maailmaan viime vuosisadan lopulla ja yhä enemmän tulee syntymään. — Verrattain pieni joukko tunsi Jeesuksen henkilökohtaisesti, joten he olivat onnellisemmassa asemassa kuin ne, jotka tulivat alkuseurakuntaan myöhemmin. Samoin ne kristityt, jotka saivat opetusta ensimmäisiltä apostoleilta, olivat onnellisemmassa asemassa kuin myöhemmin tulleet. Niin ikään eräs joukko kuuli opetusta Paavalin suusta, myöhemmin tulleet jäivät sitä vaille. Mutta karma mittaa ehdotonta oikeutta: Ensimmäiset tulevat viimeisiksi, ja viimeiset ensimmäisiksi; poikkeukset vahvistavat säännön. Ne, jotka saivat opetusta Jeesus Kristukselta tai hänen oppilailtaan, saavat olla uuden uskonnon alkaessa "reservissä" myöhemmin tapahtuvaa työtä varten ja Paavalin henkilökohtaiset oppilaat saavat koetella siipiään heikomman opastuksen alaisena. Täten karmallinen tasapaino säilyy.

Uskonto ja henkinen liike on syntyessään syvin ja täyteläisin, sillä se keskittyy ensimmäisen julistajan sanomaan. Myöhemmin uskonto saa lisäväritystä uskonnon tutkijoilta. Ne ihmiset, jotka liittyvät uskonnon piiriin — sanokaamme — sata vuotta alkuperustajan jälkeen, joutuvat tutkimaan "väritettyä" uskon-

toa. Heidän silmillään katsottuna uskonnon perustaja näyttää kaukaiselta ja hieman "yliluonnolliselta" olennolta — todellisuus on jo ehtinyt vääristyä. Siitä huolimatta heidän joukossaan on vakavia, totuutta janoavia ihmisiä, jotka ansaitsevat karmallisen hyvityksen siitä, että joutuvat saamaan uskonnosta väritetyn kuvan. Seuraavan uskonnon alkaessa he saavat syntyä keskushenkilön ympärille, jotta he olisivat tilaisuudessa uhraamaan ennakkoluulonsa, kasvatuksessa istutetun väkivaltaisen yhteiskuntamoraalinsa ja kieroutuneet uskonnolliset käsityksensä. Heille tarjoutuu tilaisuus nähdä henkinen opettaja läheltä, tutkia hänen salaisuuttaan, hänen asemaansa elämän hierarkiassa. He näkevät opettajansa "arkivaatteissa", tavallisena ihmisenä eivätkä yliluonnollisena olentona. Heidän voittonsa on siinä, että he opettelevat näkemään todellisen opettajansa häntä peittävien arkivaatteitten läpi. Siihen on tilaisuuksia, sillä henkinen opettaja kertoo toisinaan lähimmille oppilailleen taivasten valtakunnan salaisuuksia; mutta oppilaitten näkökyvyn avartumisen ehtona on edellämainittu uhri. Elleivät oppilaat jaksa luopua omista suuruusunelmistaan, niin heidän näkönsä ei avaudu. Opettaja jää heille "tavalliseksi" ihmiseksi ja elämän järjestämä tilaisuus luisuu ohi. Henkinen liike tulee uuteen vaiheeseen ja "reservit" saavat pelastaa tilanteen. Uskontoa ei aloiteta pilanpäiten, se on vakava asia. Oppilaitten onnistuminen tai epäonnistuminen on siinä sivuasia, pääasia on ihmiskunnan tulevaisuus, Kristuksen työ ihmiskunnan nostamiseksi.

Entä mikä on henkisen valiojoukon olemassaolon perusta? Uskonnot ja henkiset liikkeet ovat valiojoukon aikaansaannosta, mutta perustuuko valiojoukon jumalkaipuu vain ns. "tavalliseen" kehitykseen, vai onko sillä jokin syvempi perusta? Varhaiskristilliset gnostikot opettivat — Pekka Ervast kertoo tästä "Gnostikot"-kirjassaan — että Jumala, Demiurgi, erotti kolmannen osan ihmiskunnasta ja asetti heidät näkymättömässä maailmassa olevaan paratiisiin, sekä leimasi heidät sellaisella tuntemuksella, että heidän sisässään oli iankaikkinen elämä. Noissa sieluissa heräsi erikoinen vastuuntunto ihmiskunnasta ja sen tulevaisuudesta. Nuo ihmissielut ovat niitä, joita gnostikot nimittivät henkisiksi ihmisiksi, pneumathikoiksi, Jumalan etsinnän edelläkävijöiksi. H. P. Blavatsky kertoo "Salaisessa Opissa" samasta asiasta. Ihmiskunnan kasvattaminen ihmisyyttä kohti on ollut monen tuskan takana ja sen kasvu olisi toivottoman hidas, ellei olisi erikoinen, vähän enemmän hereillä oleva ihmisjoukko, joka kulkee muun ihmiskunnan mukana sekä opettamassa että itse oppimassa ihmisyyden suurta

läksyä. Näitäkään tietoja ei ole annettu meille turhan takia. Ne on annettu aivan kuin lohdutukseksi ja toivon säilymiseksi pimeydessä kamppaileville ihmisille. Maailma näyttää vielä pimeältä, mutta Pekka Ervast puhui useasti siitä, että kuljemme päivännousua kohti ja että aamu jo sarastaa.

Kristosofi
1967: 292—295

HILJA NIRONEN

kristosofisen kuorotoiminnan aloittaja, rakentaja ja kuorolaisten uuttera kouluttaja täyttää 75 vuotta joulukuun 16. päivänä Tampereella. Kristosofisen työmuotomme alkuaikoina hän ryhtyi J. R. Hannulan toivomuksesta rakentamaan kuoroa. Alku oli hankalaa, kuten "tyhjästä luominen" aina on, mutta Hilja Nirosen uutteruus on kasvattanut sadon. Parin kolmen laulajan alkusolusta on kasvanut monikymmenpäinen kuoro. Koska soitto lienee tehty surun syistä, laulu muovaeltu murehista, niin jokainen kristosofi tuntee, miten laulun tenho nostaa hänet arkielämästä hetkeksi hengen maailmoihin, hiljentymään, kuunnellakseen totuuden sanomaa. Kuoro palvelee omalta osaltaan yhteistä asiaamme.

Kristosofi-veljien sydämelliset onnittelut.

Kristosofi
1967: 295

V. 1968

HENKISEN TYÖN PYHYYS

Pekka Ervast lausui viimeisissä puheissaan helluntaina v. 1934 siitä suunnitelmastaan, josta hän puhui toistuvasti ennenkin, "...että tulisi maan päälle taas sellainen mysteriokoulu, joka on välittäjänä Valkoisen Veljeskunnan ja näkyväisen maailman välillä", ja hän lopetti puheensa sanoihin: "...että te jokainen otatte tästä meidän yhdessäolostamme sen vakaumuksen, että me, rakkaat ystävät, emme aavista, kuinka suuri ja pyhä se työ on, johon olemme antautuneet".

Miten helposti maallistuukaan käsite p y h ä. Kristityt nimittävät eräitä ihmisiä pyhimyksiksi, paavin arvonimi on "pyhä isä", onpa eräs päiväkin omistettu pyhille miehille, vieläpä sunnuntaita nimitetään pyhäpäiväksi. Ihmissielun sisäisin kaihon ja palvonnan kohde, Jumala, jonka ihminen tajuaa pyhäksi, on näin tuotu tajunnan salakammioista

aivan kuin näytteille, vaikka Jeesus kehottaa pyhittämään vain Isän. Isän pyhittäminen tapahtuu rukouksessa, rukousmietiskelyssä: "Kun rukoilet, mene kamariisi ja suljettuasi ovesi rukoile Isääsi, joka on salassa". — Pekka Ervast puhui mysteriokoulusta; mysterio merkitsee salaista, suljettua. Koska työ mysteriokoulun esiinsaattamiseksi on pyhä, niin se työ on Jumalan etsimistä ja löytämistä, rukousmietiskelyä. P. E. siis kehottaa: Kun kokoonnumme yhteen tehdäksemme yhdessä työtä mysterioitten luomiseksi, niin omaksukaamme sellainen vakaumus, että tämä työ on pyhää, suljettua, Isän, Mestarin, tajuntaan uppoutumista; se työ on rukousmietiskelyä, vaikka emme vielä aavista sen työn täyttä syvyyttä.

Tajuttuamme edes hämärästi käsillä olevan henkisen työmme kohteen, jolloin meillä on "tie selvänä edessämme", kuten P. E. luonnehtii "Isä meidän"-rukouksen kommentaarissaan, niin otamme selvää, mitä Pekka Ervast tarkoittaa Mysterio-Opistolla. Kirjassaan "Uudestisyntyvä Suomi" ss. 103—105 hän sanoo mm.: "Suomen kansan tuleva onni riippuu siitä, että sen keskuudessa elää henkinen valiojoukko, joka yhtä mittaa kasvaa tiedossa, vaikutusvallassa ja laajuudessa sekä ylläpitää yhteyttä jumalallisten elämänvoimien kanssa... Henkisen valiojoukon suhteesta näkymättömään maailmaan on maan päällä näkyväisenä merkkinä ja todistuksena temppeli, opisto, mysteriokoulu, — niinkuin muinoin olivat Indian, Egyptin, Kreikan j.n.e. mysteriot... Jos Suomi tulee olemaan Europan omanatuntona, on tässä maassa oleva semmoinen loistava mysterio-opisto, jonka valo näkyy ympäri Europan. Niinkuin ennen maailmassa oli Egyptin pyramiidit, niinkuin ennen vaelsi niihin ihmisiä kaikesta maailmasta, samalla tavalla Suomen kansallishaltian mielikuvituksessa elää tuo ihmeellinen opisto, joka on oleva Suomen kansan sydämenä, sen sisäisimpänä elimenä. Se on vetävä luoksensa kaikkia niitä ihmisiä Suomessa ja muualla, jotka totisesti etsivät totuutta, Jumalaa, ja tahtovat elää ihmiskunnan iloksi ja riemuksi. Jossain Suomen salomailla, jossain siellä syrjässä saavat vakavimmat sielut kasvatuksensa... He pääsevät selville siitä jumalallisesta viisaudesta, mikä on kaiken ilmennyksen takana... He kasvattavat itseään henkisesti ja siveellisesti ja käyvät ankaraa koulua johtajiensa opastamina. Mutta heidän työnsä kantaa hedelmää. Valistuneina ihmisinä, ihmisyysuskon sankareina ja ihmiskunnan auttajina he astuvat ulos maailmaan, palaavat ulkonaisen elämän näyttämölle, ja tunnettuina tai tuntemattomina, oman kansansa rakastamina tai hylkääminä he elävät elämänsä maailman suolana".

Tällaisia näkymiä meille on avattu. Edelleen saamme tietää, että eräs vaihe tuon näkymän

toteuttamisessa oli Suomen itsenäistyminen ja että Suomi sai itsenäisyytensä nimenomaan henkistä työtään varten. Tällainen ajatus on järkevä. Ellei kansalla ole sellaista tehtävää, jonka avulla se nostaisi koko ihmiskuntaa lähemmäksi ihmisyyttä, niin on yhdentekevää, onko kansa itsenäinen vai ei. Puolueet osaavat riidellä vallasta yhtä hyvin epäitsenäisen kuin itsenäisenkin kansan keskuudessa. Henkinen tehtävä on ainakin Suomen kansan itsenäisyyden peruskivi, se kallio, jolle kansa on kutsuttu rakentamaan ihmisyyden temppelin. — Edelleen saamme tietää, että asevoimin ylläpidettävä itsenäisyys on taka-askel ja että Suomen kansan tehtävänä on vapaaehtoinen ja itsealoitteellinen aseistariisuutuminen. Vain aseeton kansa saattaa toteuttaa Kristuksen oppia, vain aseeton kansa voi luoda Mysterio-Opiston. Kun katselemme maailman sotaista myllerrystä ja omankin kansamme sotaintoa, niin on aiheellista kysyä: Näkeekö Suomen kansa etsikkoaikansa? Onko tämä tietäjäkansan jälkeläinen tullut niin sokeaksi ja kuuroksi, ettei se enää näe eikä kuule tietäjiään? Onko Suomen valtiokirkko niin epäitsenäinen ja selkärangaton, ettei se uskalla totella oman Mestarinsa neuvoa: Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu. Eikö kirkkokaan näe etsikkoaikansa umpeenkulumista? Kirkko voisi auttaa kansaa ottamalla opettajakseen sen miehen, jonka se tunnustaa Mestarikseen ja Jumalan Pojaksi.

Aika muuttuu nykyään nopeassa tempossa. Armeijoita ei käy ylläpitäminen kansan komentamishalun symboleina, niiden on sodittava. Kirkkoja ei enää yleisesti suosita kaunistamassa kansallisia juhlallisuuksia, niiltä jo vaaditaan Vuorisaarnan toteuttamista. Koulujen ja yliopistojen henki on ankaran arvostelun alainen. Tämä kaikki viittaa kansojen syvien rivien heräämiseen ja siinä on todennäköisesti ihmiskunnan pelastus. Mutta herääminen ei ole tapahtunut itsestään, ei ilman työtä. Herääminen on sen henkisen työn aiheuttama, jota on tehty viime vuosisadan loppupuolesta lähtien. Se on ollut valmistavaa työtä, joka koskee koko ihmiskuntaa, sillä ihmiskunta on tullut historiansa suurimpaan käännekohtaan. H. P. Blavatskyn julistama teosofinen sanoma raivasi maaperää uudelle ajalle ja aikanamme tullut henkinen voimavuodatus saavutti huippunsa Suomessa. Jumalat odottavat Suomen kansalta paljon, sillä sille on paljon annettu.

Edellä sanoimme Pekka Ervastin opettaneen: "Suomen kansan tuleva onni riippuu siitä, että sen keskuudessa elää henkinen valiojoukko, joka ... ylläpitää yhteyttä jumalallisten elämänvoimien kanssa". Sanat "jumalallisten elämänvoimien" kuvaavat valiojoukon sisäistä asennoitumista henkiseen työhön, työn p y h y y t t ä. Tosi suhde Juma-

laan voi olla vain pyhä. Se on hengen mykkää mietiskelyä, kuten P. E. sitä myös kuvaa. Jos valiojoukko tajuaa tehtävänsä pyhyyden, sen valtavuuden ja kauaskantoisuuden, niin se kykenee olemaan aallonmurtajana, kun hyöky uhkaa kansaa. Tämä piti paikkansa jo Sodoman ja Gomorran päivinä: silloin puuttui oikeamielisiä. Tästä saamme myös avaimen käsitteille esoteerinen eli sisäinen ja eksoteerinen eli ulkonainen uskonto. Tähän tähtäsi H. P. Blavatsky, kun hän muotoili työnsä ohjelmaa sanoilla: "... tehtävänä on muodostaa yleisen veljeyden ydin...".

Käsite "ydin" tarkoittaa rajoitettua aluetta, keskusta, jonka ympärillä saattaa olla "löyhempi" ulkoalue. Henkisen liikkeen ydin on joukko ihmisiä, jotka ovat ko. liikkeen tai uskonnon aktiivisena elimenä, toimivana keskuksena. Niinpä Buddha ja Jeesus olivat alussa kumpikin oman sanomansa ydin, mutta kun he saivat oppilaita, niin ydin laajeni. Buddha perusti munkkikunnan, jonka ympärille muodostui "löyhempi" uskonnollisuus, se, joka tunnetaan buddhalaisuutena. Kristinuskon ytimenä olivat alkuseurakunnat, Paavalin seurakunnat mukaanluettuina. Niitten ympärille muodostui kristillinen harrastelijoitten piiri, joka erilaisten vaiheitten jälkeen katkaisi suhteensa ytimeen, lohkoutuen aikanaan toisiaan vastaan taisteleviksi kirkkokunniksi. H. P. Blavatsky tiesi, hän sai jo eläissään kokea sitä, että henkiset liikkeet maallistuvat, madaltuvat, pirstoutuvat puolueiksi. Mutta hän tiesi myös: Jos henkisellä liikkeellä on kestävä ydin, joka tajuaa tehtävänsä pyhyyden, niin siitä juoksee elämän veden uudestisynnyttävä virta. Vaikka harrastelijoitten joukot pinnallistuttavatkin alkuperäisen sanoman, niin ydin, jossa henkisen sanoman esoteerinen sisäinen voima elää, synnyttää uutta vanhan raunioille.

Henkinen valiojoukko merkitsee toisin sanottuna veljeyden ydintä. Veljeyden toteuttaminen tapahtuu yhdessä toisten kanssa. Alustavasti veljeys merkitsee suurta suvaitsevaisuutta: Tulee tunnustaa kaikki ihmiset saman arvoisiksi katsomatta sukupuoleen, yhteiskunnalliseen asemaan, rotuun tai muuhun ihmisiä erottaviin ulkonaisiin tekijöihin. Näin rakennetaan siltaa mm. maallistuneitten uskojen välille. Suvaitsevaisuus on yleinen velvoitus, mutta se ei riitä valiojoukolle, veljeyden ytimelle. Siltä odotetaan enemmän, siltä odotetaan esoteerista ammattitaitoa, rakkautta, uskollisuutta vähässä, henkisen työn pyhyyden tajuamista. Ytimeltä, valiojoukolta, odotetaan, että se etsisi ikuiseen elämään vievää tietä, joka kasvattaa veljeyden henkeä.

Päämäärä on korkea, kauaskantoinen ja pyhä. Kunpa me ihmiset karun arkipäivän keskellä sen muistaisimme...

Kristosofi
1968: 10—12

Ensimmäisen Mooseksen kirjan alussa on kaksi luomiskertomusta, elohistinen ja jehovistinen. Elohistiseen luomiskertomukseen kuuluu ensimmäinen luku ja toisen luvun alussa neljä jaetta. 1:27 sanotaan: "Ja Jumala (Elohim) loi ihmisen omaksi kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän (he) hänet loi; mieheksi ja naiseksi hän (he) loi heidät". Jehovistinen luomiskertomus alkaa toisen luvun viidennestä jakeesta ja siinä nimitetään luojaa Jehovaksi, Jahveksi, Adonaiksi, suomennettu Herra Jumalaksi. 2:7 sanotaan: "Silloin Herra Jumala teki maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän hengen, ja niin ihmisestä tuli elävä sielu". Kumpainenkin luomiskertomus on hatara katkelma alkuperäisestä Viisaususkonnosta, mutta niihin kätkeytyy kuitenkin totuuden jyviä, jopa ajantietojakin. Niinpä elohistinen luomiskertomus kuvaa maapallon kasvua ja kehitystä seitsemän luomispäivän kautta ja ihmisen "luomista" jumalallisen aatteilun tasolla. Se kertoo ihmisestä p e r i a a t t e e n a, Elohimin eli Logosjoukon tajunnassa olevana ihmisen perikuvana, Kristuksena. Tuo perikuva toteutui myöhemmin siten, että fyysillis-sielullinen ihminen ilmeni kaksinaisena, ruumiillisestikin miehenä ja naisena. Jehovistinen luomiskertomus kuvaa myöhempää aikaa, jolloin ruumiillinen kehitys saavutti fyysillisen olomuodon, lähinnä siis toista ja kolmatta juurirotua sekä neljännen juurirodun alkupuolta. Noihin vaiheisiin sisältyy paratiisiaika, syntiinlankeemus ja ihmisten pukeutuminen "nahkavaatteisiin" eli kemiallis-fyysillisiin ruumiisiin. Silloin myös: "Kun ihmiset alkoivat lisääntyä maan päällä ja heille syntyi tyttäriä, huomasivat Jumalan pojat ihmisten tyttäret ihaniksi ja ottivat vaimoikseen kaikki, jotka he parhaiksi katsoivat". Ja: "Siihen aikaan eli maan päällä jättiläisiä, ja myöhemminkin, kun Jumalan pojat yhtyivät ihmisten tyttäriin ja nämä synnyttivät heille lapsia; nämä olivat noita muinaisajan kuuluisia sankareita". Ihmiset olivat kolmannessa juurirodussa jättiläismäisiä kooltaan, heidän muistojaan ovat Pääsiäissaaren jättiläismäiset kivikuvapatsaat. "Ja myöhemminkin, kun Jumalan pojat yhtyivät ihmisten tyttäriin" oli jättiläisiä, siis neljännen juurirodun alkupuolella. Silloin tapahtui "Jumalan poikien" ruumistuminen, asuroitten jälleensyntyminen.

Jehovistisen luomiskertomuksen alkupuoli, ensimmäisen Mooseksen kirjan toisen luvun viidennestä jakeesta eteenpäin kuvailee toisen ja kolmannen juurirodun vaihetta, sekä kolmannen juurirodun alkupuolta: "... ei ollut vielä yhtään kedon pensasta maan päällä, eikä vielä kasvanut mitään ruohoa kedolla,

koska Herra Jumala ei vielä ollut antanut sataa maan päälle, eikä ollut ihmistä maata viljelemässä, vaan sumu nousi maasta ja kasteli koko maan pinnan. Silloin Herra Jumala teki maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän hengen, ja niin ihmisestä tuli elävä sielu". — Näyttää kuin tahdottaisiin sanoa, ettei toisen ja kolmannen juurirodun vaihteessa ollut vielä kasvullisuuttakaan, vaikka samalla sanotaan, että sumu kasteli koko maan pinnan. Mutta tässä kuvataan tilannetta i h m i s e n k a n n a l t a. Kun fyysillistä ihmistä ei ollut "maata viljelemässä", oli vain eetterisfyysillinen, älytön ihmismuoto, eetterinen haamu, niin sellaisen ihmisen kannalta ei ollut kemiallis-fyysillistä maailmaa olemassa. Ihminen ei voinut tajuta karkeaa fyysillistä ainetta. Tässä vaiheessa ihminen asetettiin paratiisiin, osa ihmisiä. Alkukristilliset gnostikot kuvasivat tätä tapahtumaa siten, että noin kolmas osa ihmisistä erotettiin muusta ihmiskunnasta ja asetettiin näkymättömässä maailmassa olevaan paratiisiin. Se tapahtui siten, että "sumu nousi maasta" ja peitti nuo ihmiset, jotta heidät voitiin ottaa erilleen muista ihmisistä. Noihin paratiisissa oleviin ihmisiin Jumala puhalsi elämänhengen, oman henkensä, tietoisuuden siitä, että heidän tuli olla edelläkävijöinä, etsiä ja löytää Jumala. Nuo ihmiset tulivat aivan kuin leimatuiksi Jumalan sinetillä.

Teosofian valossa saatamme ymmärtää näitä hämäriä kuvauksia. Varhaisempien luomispäivien ihmiskunnat olivat vanhempia sieluja ainakin ikänsä ja karmansa nojalla. Niinpä ensimmäisen luomispäivän ihmiset ovat vanhimpia maapallon luomispäivien ihmiskunnista, joskaan "vanhuuden" ei tarvitse merkitä suurempaa siveellistä ryhtiä. Asurat olivat tulleet ihmisiksi älyn tasolla, joten heiltä puuttui fyysillisen aineellisuuden antamat kokemukset ja koulutus, mutta heidän k a r m a n s a asetti heidät etujoukkoon toisia ihmisiä auttamaan. Siksi heidät otettiin paratiisiin ja leimattiin eräänlaisella kainin merkillä, jotta heistä tulisi etujoukko, joka auttaisi muita sieluja kehittymään ja kasvamaan. Asurat ovat niitä "Jumalan poikia", jotka atlantilaiskauden alkupuolella ihastuivat ihmisten tyttäriin eli maisen elämän hurmioon. He painoivat ihmisiin loogisen ajattelun linjat, vaikka he samalla lankesivat syvälle pahuuteen. Pekka Ervast nimittää heitä "Gnostikot"-kirjassaan gnostikkojen tavalla totuudenetsijöiksi, pneumathikoi-ihmisiksi ja langenneiksi enkeleiksi. "... jotka kävivät Eedenin paratiisissa, ovat tuomitut vaeltamaan maan päällä iankaikkisessa ikävässä, kunnes löytävät Jumalan uudelleen".

Nykyinen neljäs luomispäivä on alin eli aineellisin luomispäivä seitsemän luomispäivän sarjassa. Tässä luomispäivässä oli atlantilainen juurirotu alin eli

aineellisin, joten se juurirotu oli aineellisin kohta myös koko luomispäivien sarjassa. Kolmannen juurirodun aika merkitsi vielä aineeseen laskeutumista, neljäs, atlantilainen juurirotu oli syvimmällä aineessa ja nykyinen viides juurirotu on jo nousemassa aineellisuudesta. Tässä kehityskaaressa siis kolmas ja nykyinen viides juurirotu vastaavat toisiaan. Kolmannessa juurirodussa nostettiin osa ihmiskunnasta paratiisiin, nykyinen viides juurirotu merkitsee sen tapahtuman toistumista. Ensimmäisessä paratiisikaudessa tapahtui lapsisielujen leimaaminen iäisyyden ikävällä, ja leimaamisen toimitti elämä. Toinen paratiisikausi merkitsee kokemuksissa kasvaneen ihmissielun omatahtoista kohoutumista ihmisyyden paratiisiin, Kristuksen löytämistä ja Kristuksessa kasvamista. Nyt on kysymys todellisen ihmisen luomisesta, ihmisen, jossa Jumalan kuva tulee eläväksi. Ensimmäisen paratiisin jälkeen ihminen on tehnyt työtä otsansa hiessä ja maa on kasvanut hänelle orjantappuroita ja ohdakkeita. Hikeä ja verta hän on kylvänyt ja niittänyt, aivan kuin maakin olisi ollut kirottu. Toisen paratiisin tiellä on maa siunattava, orjantappurat kasteltava ilon kyynelillä, haavat sidottava ja työskenneltävä ihmisyyden puolesta. Nyt ihminen voi antaa karmansa Kristukselle. Ensimmäisen paratiisin tiellä ei ihminen vielä kyennyt tajuamaan, että sumu nousi maasta ja peitti hänet näkyvistä, sillä hän eli silloin ensimmäisen Adamin aikakautta. Toisen paratiisin tiellä ihminen voi kokea, että sumu nousee maasta ja erottaa hänet suuresta ihmismerestä, jos hän antaa karmansa johdon Kristukselle, toiselle Adamille. Hän voi myöskin kokea, että sumu kastelee Maan ja että hänen jälkensä viheriöi. — Elämme tuomiokaudessa, jolloin ihmiskunta jaetaan Suuren Valtaistuimen vasemmalle ja oikealle puolelle ...

Kristosofi
1968: 39—41

PAAVALI JA YLÖSNOUSEMUSOPPI

Apostoli Paavali asettaa erikoisen painon ylösnousemusopille ja Paavaliin nojautuvat kirkot ovat hänen opetustensa pohjalle rakentaneet karkean ylösnousemusdogminsa. Dogmi ruumiin ylösnousemisesta on luonnollisesti väärin ymmärretty totuus. Totuuden väärinymmärtämisestä ovat muutkin kristilliset dogmit syntyneet. Kun tieto katoaa, pesiytyy taikausko. — Paavalin ja toistenkin apostolien ymmärtämistä auttaa tieto siitä, että he oppivat tuntemaan Jeesus Kristuksen opetuksia vas-

ta täysi-ikäisinä, joten heillä oli ennen kristityiksi tuloaan valmis elämänymmärrys ja maailmankatsomus. Näin ollen ennen opitut käsitykset sekottuivat kristillisiin käsityksiin, sillä aikuisen ihmisen sielunelämä ei muutu hetkessä toiseksi.

Saulus-Paavali oli kotoisin Kilikiasta, Tarsoksen kaupungista. Hänen vanhempansa olivat juutalaisia, Benjaminin sukukuntaa ja uskonnoltaan farisealaisia. Paavali oli itsekin farisealainen, valmistui lainoppineeksi, ollen mm. etevän farisealaisen rabbi Gamalielin oppilaana. (Mm. Apostol. t. 22: 3 ja Filip. 3: 5). Hän opetteli myös teltantekijän ammatin.

Fariseukset uskoivat kuolleitten ylösnousemukseen ja enkeleihin, jota vastoin saddukeukset — toinen juutalainen uskonlahko — eivät uskoneet kumpaankaan. Farisealaiset olivat siis spiritualisteja ja saddukeukset materialisteja. Paavali käytti kerran hyväkseen tuota lahkojen erimielisyyttä, kun hän joutui juutalaisten painostuksesta neuvoston eteen. (Apostol. t. 23: 6—9) Paavali puhui: "Miehet, veljet, minä olen fariseus, farisealaisten jälkeläinen; toivon ja kuolleitten ylösnousemuksen tähden minä olen tuomittavana. Silloin syntyi riita saddukeusten ja fariseusten välillä, "sillä saddukeukset sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ei enkeliä eikä henkiä, mutta fariseukset tunnustavat kumpaisetkin". — Paavalin yläsnousemusoppi oli siis alunperin juutalais-farisealaista metafysiikkaa.

Fariseusten yläsnousemusoppi tuntuu sisältävän kaksi puolta: julkisen ja salaisen. Kansalle opetettiin, kuten näkyy eräitten profeettojen julkisista puheista, että kuolleitten luut menevät yhteen ja niistä muodostuu jälleen ihmisiä. Opetuksessa käytettiin samaa periaatetta, jota käytti mm. Buddha: Ihmisten piti itse miettiä asioita, jotta heidän ymmärryksensä kasvaisi. Tosiasioita ei voitu ilmoittaa selvästi, sillä sellainen olisi ollut liian vaikeatajuista kehittymättömälle ymmärrykselle. Rabbiinien kesken ymmärrettiin ylösnouseminen toisin: ruumiin ylösnouseminen merkitsi jälleensyntymistä. Rabbiinien kesken kulki suusta korvaan se kirjoittamaton tietous, joka myöhemmin esiintyy mm. Kabbalassa. Paavali, joka oli tutustunut juutalaisten salatieteeseen, kabbalistiseen tietouteen, oli asioista selvillä, mutta hänhän opetti julkisesti ja siksi salasi tietoutensa. Apostolina ollessaan hän kirjoitti seurakuntansa täydellisille ja uskoville jälleensyntymisestä, sillä he saattoivat käsittää jälleensyntymistäkin, koska heitä oli kasvatettu asioita ymmärtämään. Niinpä hän kertoo hebrealaisille, miten uskon voima on kautta aikojen kannustanut ihmisiä ja miten he ovat suorittaneet suuria tekoja uskon voimalla. Heb. 11: 35 sanotaan: "On ollut vaimoja, jotka ylösnousemuksen kautta ovat

saaneet kuolleensa takaisin. Toiset ovat antaneet kiduttaa itseään eivätkä ole ottaneet vastaan vapautusta, että saisivat paremman ylösnousemuksen". Paavali puhuu tässä jo tapahtuneista seikoista eikä hämärässä tulevaisuudessa tapahtuvista, viimeisen tuomion tuolla puolen olevista seikoista. Vanha Testamentti tosin kertoo, miten eräät profeetat herättivät valekuolleita, mutta eiväthän sellaiset teot merkinneet ruumiin ylösnousemista, eikä farisealaisten ylösnousemisoppi aiheutunut profeettojen tekemistä "ihmeistä". Kun Paavali sanoo: "toiset ovat antaneet kiduttaa itseään... että saisivat paremman ylösnousemuksen", niin hän puhuu asketismista. Muutamat askeetit ymmärsivät, että ruumiin kidutus poisti huonoja ominaisuuksia, joten seuraava jälleensyntymä olisi vailla niitä heikkouksia.

Apostolien tekoja ja Paavalin kirjeitä lukiessa saa helposti sellaisen kuvan, että Paavali oli Damaskus-kokemuksensa jälkeen heti valmis apostoli. Mutta Galatalaiskirjeessään (1: 17—21 ja 2: 1—9) hän kertoo, että Jumalan ilmoittaessa hänessä Poikansa (Damaskus-kokemus) ei hän kysynyt neuvoa "lihalta ja vereltä", siis toisilta ihmisiltä: "...enkä lähtenyt ylös Jerusalemiin niiden luo, jotka ennen minua olivat apostoleja, vaan menin pois Arabiaan ja palasin taas takaisin Damaskoon. Sitten, kolmen vuoden kuluttua, minä menin ylös Jerusalemiin tutustuakseni Keefaaseen ja jäin hänen tykönsä viideksitoista päiväksi. Mutta muita apostoleja minä en nähnyt; näin ainoastaan Jaakobin, Herran veljen... Sitten menin Syyrian ja Kilikian paikkakuntiin... Sitten, neljäntoista vuoden kuluttua, minä taas menin ylös Jerusalemiin Barnabaan kanssa ja otin Tiituksen mukaani... ja kun olivat tulleet tuntemaan sen armon, mikä oli minulle annettu, niin Jaakob ja Keefas ja Johannes, joita pidettiin pylväinä, antoivat minulle ja Barnabaalle yhteisen työn merkiksi kättä, mennäksemme, me pakanain keskuuteen ja he ympärileikattujen". — Edellä esitetty Paavalin kertomus osoittaa, että hän tapasi vasta kolmen vuoden kuluttua Damaskos-kokemuksensa jälkeen Pietarin, joka henkilökohtaisesti tunsi Jeesuksen. (Keefas = Pietari). Hän tapasi myös Jaakobin, Herran (Jeesuksen) veljen. Seuraavaan yhdessäoloon kului neljätoista vuotta. Silloin Paavali tapasi myöskin kolmannen "pylvään", Johanneksen. Ensimmäiset apostolit, jotka kolmen vuoden ajan saivat Jeesukselta suullista opetusta, ymmärsivät Mestariaan parhaiten, mutta Paavalin henkilökohtainen kosketus heihin jäi heikoksi. Läheisempi kosketus ensimmäisiin apostoleihin olisi kenties avannut Paavalille uusia näköaloja. Kenties hän olisi enemmän perehtynyt Jeesus Kristuksen opetuksiin, samoin hänen maalliseen elämäänsä. Läheisemmän

suhteen eräänä esteenä oli "pylväitten" kansalliset ennakkoluulot, sillä heidän mielestään Kristus tuli vain juutalaisille. Sitä ennakkoluuloa vastaan Paavali kamppaili. Hänellä oli tukenaan ratkaiseva Kristuskokemus, jonka hän koki Damaskon tiellä, sekä muitakin psyykkis-henkisiä kokemuksia. Hän tiesi paljon jumalista ja henkivalloista. I korint. 6: 3 Paavali kirjoittaa: "Ettekö tiedä, että me tulemme tuomitsemaan enkeleitä, emmekö sitten maallisia asioita?" ja 8: 5: "Sillä vaikka olisikin niin sanottuja jumalia, olipa heitä sitten taivaassa tai maassa, ja niitä on paljon semmoisia jumalia ja herroja". Efesolaiskirjeen 3: 10 hän kirjoittaa: "että Jumalan moninainen viisaus seurakunnan kautta nyt tulisi taivaallisten hallitusten ja valtojen tietoon" ja 6:12 "Sillä meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkivaltoja vastaan taivaan avaruuksissa". Paavali puhuu jumalista, enkeleistä ja näkymättömistä henkivalloista kuin jokapäiväisen elämän tapahtumista, ja hän osoittaa tietävänsä, että nuo enkelit ja henkivallat hallitsevat maailmaa. Voimmekin sovittaa Paavalin lausetta: Jokainen kirjanoppinut, josta tulee opetuslapsi, tuo varastostaan esille vanhaa ja uutta. Hän tuntuu tietävän ihmisestä ja elämän näkymättömästä puolesta erittäin paljon. Farisealaisperäinen oppi näkyy mm. ylösnousemusopin kahdenlaisessa — kansanomaisessa ja rabbiinitietouteen perustuvassa — tulkinnassa, ja uusi . . ., sitä ymmärrämme Pekka Ervastin opetusten nojalla.

Ensimmäisen korinttolaiskirjeen 15. luvussa Paavali puhuu kahdesta Aadamista: "Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä sielu; viimeisestä Aadamista tuli eläväksitekevä henki". Aadam merkitsee i h m i n e n. Ihmisen, ihmiskunnan ensimmäinen luominen tapahtui kolmannessa juurirodussa Lemurialla. Ihmiset saivat silloin järjen valon, joten varsinainen ihmiskehitys pääsi alkamaan. Kehitys kulki kohti yhä suurempaa aineellisuutta ja siinä ohella tuli "synti maailmaan". Ihmiset olivat "eläviä sieluja", sillä kehitys oli sielullista koskien ajatusten ja tunteitten alueita. Nykyinen viides juurirotu vastaa kolmatta juurirotua, nyt on aika, jolloin todellisen ihmisen, todellisen Aadamin tulee syntyä. Todellinen ihminen syntyy hengestä, se merkitsee korkeamman minuuden syntymistä. Jeesus Kristus oli esikoinen, kuten Paavali toteaa, ensimmäinen ihminen tästä ihmiskunnasta, joka saavutti todellisen ihmisen, toisen Aadamin asteen.

"Paavali vähän sekoitti asioita", toteaa Pekka Ervast "Suuressa seikkailussa". Se näkyy mm. edellä mainitussa korinttolaiskirjeen luvussa. Vanha ylösnousemusoppi sekaantuu Paava-

lin uuteen tietoon todellisesta ylösnousemuksesta, joka merkitsee uuden, kirkastetun ruumiin rakentamista. Paavali selittää: "Mutta joku ehkä kysyy: 'Millä tavoin kuolleet heräjävät, ja millaisessa ruumiissa he tulevat?' Sinä mieletön, se, minkä kylvät, ei virkoa eloon, ellei se ensin kuole! Ja kun kylvät, et kylvä sitä vartta, joka on nouseva, vaan paljaan jyvän... Mutta Jumala antaa sille varren, sellaisen kuin tahtoo, ja kullekin siemenelle sen oman varren. Ei kaikki liha ole samaa lihaa, vaan toista on ihmisten, toista taas karjan liha, toista on lintujen liha, toista kalojen". Paavali puhuu tässä jälleensyntymisestä, lihallisesta ruumiillistumisesta, mutta kun hän jatkaa, niin hän puhuu toisesta asiasta: "Ja on taivaallisia ruumiita ja maallisia ruumiita, mutta toinen on taivaallisten kirkkaus, toinen taas maallisten. Toinen on auringon kirkkaus ja toinen kuun kirkkaus ja toinen tähtien kirkkaus, ja toinen tähti voittaa toisen kirkkaudessa. Niin on myös kuolleitten ylösnousemus: kylvetään katoavaisuudessa, nousee katoamattomuudessa; kylvetään alhaisuudessa, nousee kirkkaudessa; kylvetään heikkoudessa, nousee voimassa; kylvetään sielullinen ruumis, nousee hengellinen ruumis". Tässä puhutaan kehityksestä. Kun alkeis-ihmiseen kylvettiin sieluelämä, niin siitä kasvoi kehityksen tietä todellinen ihminen. Kehityksessä on asteita. Niinpä Jeesus Kristus vastasi esikoisena ja edelläkävijänä auringon kirkkautta, mutta joku toinen on vähemmän kirkas, vastaten kuun tai tähtien kirkkautta. Mutta periaatteessa kehitys on kaikille sama: Sielullinen ruumis kylvetään ja lopulta herätetään henkinen ruumis.

Paavali painottaa erikoisesti, että ylösnousemusmysterio sai uuden sisällön Jeesus Kristuksessa. "Sillä me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen majamme hajoitetaankin maahan, meillä on asumus Jumalalta, iankaikkinen maja taivaissa, joka ei ole käsin tehty. Sentähden me huokaammekin ikävöiden, että saisimme pukeutua taivaalliseen majaamme, sillä kun me kerran olemme siihen pukeutuneet, ei meitä enää havaita alastomiksi... Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut". (2 korintt: 5—) — "Asumus Jumalalta, iankaikkinen maja taivaissa, joka ei ole käsin tehty" on yhteydessä Kristuksen syntymisen kanssa. Kristus on Paavalin mukaan toista kuin Jeesus. Kristus on "näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa. Sillä hänessä luotiin kaikki, mikä taivaissa ja mikä maan päällä on, näkyväiset ja näkymättömät, olkoot ne valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja, kaikki on luotu hänen kauttansa ja häneen, ja hän on ennen kaikkea, ja hänessä pysyy kaikki voimassa" (Kol. 1: 15—17).

Kristus on näkymättömän Jumalan kuva, siis Isän ajatuskuva mm. täydellisestä ihmisestä, kuten Pekka Ervast asian selventää. Kristus on Isän rakkaustajunta, joka astui Jeesukseen, sai Jeesuksessa muodon. Jeesus Kristus tuli täten elämän perustaksi siten, että Kristuksen syntymä voi Jeesuksen jälkeen tapahtua jokaisessa ihmisessä. (Sivumennen sanoen: Paavali puhuu edellä sanotussa enkelijärjestöistä ja käyttää niistä samoja nimityksiä, joita käytti myös Dionysios Areopagita: Valtaistuimet, herraudet, vallat...). Kristuksen syntymä ihmissielussa, joka Paavalille selvisi Damaskon tiellä, onkin hänen sanomansa tärkein keskuskohta. Se tapahtuma oli ennen salaisuus, mutta koska salaisuus paljastui, niin siitä oli puhuttava: "sen salaisuuden, joka on ollut kätkettynä ikuisista ajoista ja polvesta polveen, mutta joka nyt on ilmoitettu hänen pyhillensä, joille Jumala tahtoi tehdä tiettäväksi, kuinka suuri pakanain keskuudessa on tämän salaisuuden kirkkaus: Kristus teissä, kirkkauden toivo. Ja häntä me julistamme, neuvoen jokaista ihmistä... kaikella viisaudella, asettaaksemme esiin jokaisen ihmisen täydellisenä Kristuksessa" (Kol. 1: 26—28). Tuo salaisuus: Kristus teissä, Kristus ihmisessä, on todellisen ruumiin ylösnousemuksen lähtökohta. Paavali kuvailee sitä mm. efesolais- ja filippiläiskirjeissään: "...Ja uudistaa mielenne hengeltä ja pukea päällenne uusi ihminen, joka Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen... Mutta meillä on yhdyskuntamme taivaissa, ja siellä me myös odotamme Herraa Jeesus Kristusta Vapahtajaksi, joka on muuttava meidän alennustilamme ruumiin kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi...". — Jeesus Kristuksen todellinen kuolleistanouseminen oli se, että hän ensimmäisenä valmisti itselleen kirkkauden ruumiin. Sama tehtävä odottaa nyt jokaista ihmistä. Meidän jokaisen on noustava kuolleista samalla tavalla, valmistettava itsellemme kuolematon ruumis, Kristuksen mallin mukainen kirkastettu ruumis. Se on todellinen ruumiin ylösnousemus. Jotta sellainen suurtyö olisi mahdollinen, on olemassa kehitys, joka tapahtuu yhä uudistuvissa "lihallisissa ylösnousemuksissa" eli jälleensyntymissä. Jossakin jälleensyntymässään ihminen saa niin voimakkaan otteen Jeesus Kristuksen siveellis-käytännöllisistä opetuksista, että hän ryhtyy niitä seuraamaan tositeossa. Silloin hän saa itseensä "solun" Jeesus Kristuksesta, pääsee osalliseksi hänen aurastaan. Siitä alkaa ylösnousemusruumiin kasvu.

Evankeliumit kertovat Jeesuksen vironneen kuolleista ristiinnaulitsemisen jälkeen. "Paavali vähän sekoitti asioita" mm. yhdistämällä Jeesuksen kuolleistaheräämisen kirkastusruumiin rakentamiseen. Paavali "ei osannut

eikä uskaltanut" puhua kyllin selvästi, kuten P. E. huomauttaa. Siihen oli väistämätön syynsä. Jos hän olisi saanut puhua rabbiineille, jotka koulutuksensa nojalla käsittivät ihmisen aineellista ja yliaineellista rakennetta, näkymätöntä maailmaa, jälleensyntymistä, enkeleitä ja henkivaltoja, niin he kukaties olisivat käsittäneet myös niitä uusia seikkoja, jotka Jeesus Kristuksen kautta tulivat. Paavali yritti ensin puhua juutalaisille oppineille, mutta nämä raivostuivat ja uhkasivat Paavalin henkeä. Ei ollut muuta mahdollisuutta kuin ryhtyä opettamaan täysin "raakaa" kuulijakuntaa, "pakanoita", jotka eivät kenties olleet kuulleetkaan rabbiinitiedosta. Kun hän puhui heille ylösnousemuksesta, niin hänen oli viitattava fyysilliseen tapahtumaan, Jeesuksen kuolleistanousemiseen. Niin ikään, kun Paavali puhui Jeesuksesta, painotti hän *Jeesusta ristiinnaulittuna*, koska Jeesus teloitettiin ristinpuulla. Se oli fyysillinen tapahtuma, sen saattoi paremmin ymmärtää. Rabbiinit olisivat varmaan ymmärtäneet muutakin. Heille oli selviö, että ammoisista ajoista asti oli opetettu ristiinnaulitusta Logoksesta: Koko ihmiskunnan kehityshistoria on sitä, että Logos, Sana, suuri maailmanjärki on ristiinnaulittuna "lihassa" eli ihmiskunnassa ja että koko luomakunta huokaa tuon ristin eli kärsimyksen taakan alla. Rabbiinit olisivat kukaties helpommin ymmärtäneet, että avaruuden ristiinnaulittu Logos-mysterio heijastui fyysilliseen maailmaan Jeesus Kristuksen *julkisessa vihkimysdraamassa*, että Golgatan tapahtuma oli Jeesuksen saavuttaman henkisen voiton *heijastus* eikä itse pääasia. Mutta Paavali ei saanut puhua "valituille", ja siksi hänen oli pakko sekottaa asioita, jotta häntä olisi vähänkin ymmärretty. Paavalille kävi kuten vertauksessa kuvatuissa häissä tai Kalevalan pitokuvauksessa: Oli koottava kansaa kujilta ja teitten vierustoilta, koska kutsutut eivät saapuneet pitoihin.

Paavalin hartioita painaa kirkkojen karma. Miten paksu ja läpitunkematon onkaan ollut kristikuntaa peittävä taikauskon sumu, miten paljon verta ja kyyneleitä se sumu onkaan kätkenyt sisäänsä, — ja yhä kätkee. Koska koittaa päivä, jolloin ihmiskunnan auttajien taakka kevenee . . .

Kristosofi
1968: 106—111

KATUVA RYÖVÄRI

Golgatan ristillä riippuva katuva ryöväri lausui kirkon syntysanat, toteaa Pekka Ervast. Kysymyksessä oleva ryöväri ei ollut tavallinen pahantekijä, hän oli poliittinen rikollinen, anarkisti, joka uskoi väkivaltaisin keinoin tapahtuvaan maailmanparannukseen. Hänen elämänkäsityksensä ja siitä johtuva toimintansa oli ristiriidassa yhteiskunnan lakien kanssa. Hän uskoi, että hyvää saataisiin aikaan huonoilla keinoilla, väkivallalla. Hän oli yhteiskunnan mielestä rikollinen ja siksi hänet teloitettiin. Ristillä hänen huomionsa kiintyi Jeesukseen, joka ei ollut käyttänyt väkivaltaa. Ryöväri tajusi vasta kuolemantuskissaan yhteiskuntamoraalin kaksinaamaisuuden, sen kaksinaismoraalin: Yhteiskunta kohteli samanarvoisina sekä pahan- että hyväntekijää. Ryövärin sanat Jeesukselle osoittavat, että hän oli ainakin jonkinverran perillä Jeesuksen opetuksista, vaikkei hän hyväksynyt niitä aikaisemmin: Hän tiesi Jeesuksen puhuneen taivasten valtakunnasta, jossa ei käytetä väkivaltaa. Kuolintuskissaan hän ymmärsi olevansa väärässä ja että Jeesuksen opetus pahanvastustamattomuudesta oli sittenkin ainoa totuus. Samalla hänelle selvisi Jeesuksen jumalallinen luonto, se, että oli olemassa näkymätön kuningaskunta, jonka hallitsija riippui hänen rinnallaan maailman teilaamana. Tämä havainto oli hänelle niin järkyttävä, että hän tuskissaan kenties hetkeksi unohti Jeesuksen inhimillisen luonnon ja huudahti: "Muista minua, kun tulet valtakuntaasi". Jeesus riemuitsi, kun hän vielä viime hetkellä sai itselleen ystävän, ja vastasi: "Totisesti olet vielä tänä päivänä kanssani paratiisissa".

Myöhempi kristikunta otti katuvan ryövärin puolittain opettajakseen. Kristikunta ymmärsi katuvan ryövärin tavalla Jeesuksen jumalallisen luonnon, mutta unohti ryövärin sen havainnon, että Jeesus Natsarenus on myös opettaja, jolla on erikoinen sanoma sanottavanaan. Se unohti Mestarinsa sanoman pahanvastustamattomuudesta, väkivallasta kieltäytymisestä ja kehotuksen rakastamaan vihollisiakin. Kristityt omaksuivat niin ikään katuvan ryövärin katumuksen, mutta unohtivat katumusta seuraavan uuden elämäntavan. Ihmistä ei auta pelkkä katumus, sen ymmärsi katuva ryövärikin. Ryövärin sanat: "Muista minua, kun tulet valtakuntaasi" sisältävät: Minä olen erehtynyt ja kadun erehdystäni; jos saisin elää, niin muuttaisin elämäntapani; nyt riipun ristillä, joten muuttaminen on myöhäistä, mutta sinun valtakunnassasi tahtoisin olla; seuraavassa ruumistuksessani yritän seurata sinun neuvojasi. (Huomaa: Jälleensyntymisoppi oli Jeesuksen

aikana tunnettu, siihen viittaa myös Jeesus puheissaan.) Katumusta seuraava uusi elämä on Jeesuksen neuvojen käytännöllistä noudattamista. Mutta hänen neuvojensa ja käskyjensä noudattaminen kävi mahdottomaksi, koska unohdettiin Jeesuksen inhimillisyys ja hänen opettaja-asemansa. — Kristityt perivät katuvalta ryöväriltä vain katumuksen ja Jeesuksen jumalallisen luonnon ylistämisen. Seuraukset olivat kohtalokkaat, sillä muodostui asetelma: Jeesuksen Jumalan Poikuus sisältää kaiken hyvän ja ihmiseen sisältyy kaikki paha. Kristikunta huutaa tuhansissa kirkoissaan Jeesus Kristusta Herraksi, vaikka Jeesus opetti, etteivät huutajat peri taivasten valtakuntaa. Toisaalta ihmisen, johon sisältyy kaikki paha, on tuijotettava omaan pahuuteensa, verrattava itseään maan matoseen ja valitettava syntisyyttään. Paha ihminen ei voi pyrkiä hyvyyttä kohti, sillä pyrkiminen on ylpeyttä, syntisyyttä. Muutamissa lahkokunnissa on luisuttu siihen äärimmäisyyteen, että ellei katumustarve muuten herää, niin on ryvettävä alhaisissa nautinnoissa, jotta olisi aihetta katumukseen.

Usko käytännöllistyy teoissa. Usko pahan yliherruuteen leimaa pahat teot luvallisiksi. Koska sinussa, ihminen, ei ole mitään hyvää ja koska hyvään pyrkiminenkin on Jumalan tahdon vastaista, ylpeyttä, omahyväisyyttä, niin sinä et voikaan tehdä mitään hyvää. Sinun on siis tehtävä pahaa, koska se kuuluu sinun luontoosi: Tapa, sodi, tapa "vihollisiasi" sodissa, vihaa "pyhästi" vääräoppisia, kiduta heitä piinapenkeissä ja polta elävältä... Tätä kaikkea kristityt ovat tehneet vuosisatojen kuluessa siinä hurskaassa uskossa, että Jeesus Kristus, joka on v a i n Jumala, antaa anteeksi heidän julmuutensa. Katumuksesta on tullut kultavärillä sivelty peite, joka peittää näkyvistä todellisen ryövärin.

Voidaanko kieltää uskonpuhdistuksen tarpeellisuus? Eikö nyt jo olisi aika, että kristityt tunnustaisivat Jeesus Kristuksen opettajakseen ja antaisivat katuvan ryövärin hoitaa omat asiansa? Onhan kristityillä Vuorisaarna, jossa Kristus neuvoo, miten kristittyjen tulee elää. Ovathan Vuorisaarnan neuvot paljon selvempiä kuin katuvan ryövärin hetkelliset oivallukset. Eikö nyt jo ole aika, että kristityt tunnustavat perkeleen ja tulikivenkatkuisen helvetin pakanuuden perinnöksi, joka tuli uudelleen lämmitetyksi mielisairaitten munkkien tunkkaisissa aivoissa? Jeesus Natsarealaisen opetusten mukaan maailmaa ja ihmistä ei ole luonut paha henki, vaan taivaallinen Isä, joka on rakkaus. Kristus, Sana, oli alussa ja kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, kuten evankelista Johannes selittää. — Uskonpuhdistus on välttämättömyys. Sitä vaatii ajan henki. Kysymys keskittyy siihen, kenen ansiosta uskonpuhdistus tapah-

tuu, sillä mitä kylvätte, sitä myös niitätte. Jos kristilliset kirkot ryhtyvät ajoissa kulkemaan edellä, niin ansio lankeaa niille, mutta jos ne vain olosuhteitten pakosta myötäilevät jäljessä, niin ne jäävät vaille ansiota.

Kristosofi
1968: 136—137

AVATA JA PEITTÄÄ

Jeesus Natsarealainen tunnusti oppilailleen olevansa Kristus, mutta kielsi heitä puhumasta siitä ulkopuolisille. Kokematon evankeliumien lukija saattaa ajatella: Jos Jeesus olisi julistanut kaikissa puheissaan: minä olen Kristus, kuunnelkaa minua, niin silloin ihmiset olisivat sen tietäneet ja olisivat säästyneet arvailuilta. Miksi hän peitti syvimmän salaisuutensa, niin ettei Johannes Kastajakaan, joka kastaessaan Jeesuksen sai yliaistillisen kokemuksen, ollut täysin varma hänen jumalsuhteestaan? Salaamiseen olivat kuitenkin pätevät syyt. Kun Jeesus tunnusti ylipapille olevansa Kristus, niin se tunnustus riitti kuolemantuomion syyksi. Miten sellainen syy on ymmärrettävissä?

Juutalainen papisto ymmärsi Kristuksella toista kuin kristityt. Kristityt tarkoittavat Kristuksella Jeesus Kristusta, mutta eihän juutalainen papisto tunnustanut Jeesusta Kristukseksi. Kuitenkin papisto loukkaantui, kun Jeesus tunnusti olevansa Kristus. Siis Kristus oli heidän mielestään toista kuin Jeesus. He ymmärsivät, että Kristus on Jumalan henki, joka voi täyttää ihmisen. Jumala oli heille Mooseksen kuvailema kiivas, väkivaltainen ja sotainen Herra, joten, jos Jeesus olisi ollut Herran hengen täyttämä, hänen olisi pitänyt olla aseistettu sotilas, valtaan pyrkivä Messias. Mutta Jeesus kielsi väkivallan ja näin tehden antoi Kristuksesta — papiston mielestä — väärän kuvan. Hän pilkkasi papiston Jumalankuvaa. Jeesus Natsarenus tunsi papiston käsitykset Kristuksesta ja siksi hänen opetustyönsä oli vaikea. Hänen oli ihmiskunnan takia paljastettava jumalsuhdettaan, mutta oman työrauhansa tähden salattava se maailmalta. Hänen varovaiset paljastuksensa ovat onneksi säilyneet jälkimaailman oppaiksi.

Teosofisissakin piireissä voidaan sanoa: Miksi Mestarit pysyvät salassa? Miksi he eivät tule maailman keskelle julistamaan: me olemme jumalviisaita ihmisiä, me tiedämme, miten teidän pitää elää, kuunnelkaa meitä? Monet teosofit epäilevät

Mestarien olemassaoloa siksi, että he pysyvät salassa maailmalta. Epäilijät ajattelevat kuten Jeesuksen aikaiset juutalaiset uskoen väkivaltaan, pakkokeinoihin. He eivät halua tunnustaa, että Kristus on vaikuttanut jokaisen uskonnon perustajassa, että "Jumala on ennen puhunut profeettojen kautta", mutta maailma on kaltoin kohdellut useimpia heistä. Useimmilla profeetoilla on ollut sama pulma kuin oli Jeesus Kristuksella: Ihmiskunnan tähden heidän oli paljastettava itseään, mutta työrauhansa säilyttääkseen peitettävä paljastuksiaan.

H. P. Blavatsky paljasti itseään siten, että hän kertoi Valkoisesta Veljeskunnasta ja tunnusti tuntevansa Mestareita. Hän ei tahtonut esiintyä pyhimyksenä ja peitti itseään rajuudellaan, iskevyydellään... Mutta maailman vihalta hänkään ei säästynyt, palkakseen hänkin sai parjausta ja ylenkatsetta. Mutta hänen opetuksensa ovat jälkimaailmalle oppaina, ilman niitä maailma eläisi vieläkin pimeydessä.

Mielenkiintoista ja opettavaista on tutkia Pekka Ervastin elämänkaarta ja nähdä, miten hän avasi ja peitti. Olipa tuo avaaminen ja peittäminen P. E:n aikalaisten mielestä miten "salamyhkäisyydestä" tahansa, niin meillä on nyt sen "salamyhkäisyyden" ansiosta käytettävissämme Pekka Ervastin kirjat ja kirjoitukset. Edellä kerrotun nojalla ymmärrämme, että Pekka Ervastin oli ihmiskunnan takia paljastettava itseään, mutta samalla peitettävä paljastuksiaan työrauhan vuoksi. Hän menetteli Jeesus Kristuksen tavalla: "Jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon". Jos kenen korvat ovat ummessa, hänen on ne itse avattava.

Pekka Ervast lainasi vuoden 1909 "Toimittajalta"-kirjoituksessaan H. P. Blavatskyä: "... Jollei kirkko peräytä raskasta kättään, joka painajaisena puristaa miljoonain uskovaisten ahdistettuja rintoja ja pitää heidän järkensä lamassa taikauskon kynsissä, on ritualistinen kirkko oleva tuomittu luopumaan paikastaan uskonnon hyväksi — ja kuolemaan. Pian on kirkko seisova valinnan edessä. Sillä kun kansa kerran on saava tiedon siitä totuudesta, jota kirkko niin suurella huolella peittää, on toinen kahdesta seikasta tapahtuva: kirkko on joko häviävä kansan kautta tahi sitten — jos syvät rivit on jätetty pimeyteen ja kuolleen kirjaimen orjuuteen — se on häviävä kansan kanssa. Tulevatkohan ne, jotka palvelevat ikuista totuutta — josta ovat tehneet kirkollisessa pyörässä alituisesti pyörivän oravan, — osottautumaan siksi epäitsekkäiksi, että kahdesta välttämättömästä asiasta valitsevat paremman? Ken tietää!". (Tietäjä 1909 s. 42).

Samassa kirjoituksessaan Pekka Ervast jatkaa: "Näin H. P. B kaksikymmentä vuotta sitten. Nyt tiedämme sanoa, että teosofinen liike on sitä varten syn-

tynyt, että se valmistaisi maaperän sille suurelle maailman uskonnolle, joka ennen pitkää tuleva on. Teosofinen liike on huutajan ääni korvessa, Mestarin edellä käyvä Johannes kastaja. Mikäli tämä liike pysyy tehtävälleen uskollisena, sikäli se jouduttaa uuden 'Vapahtajan' tuloa".

Saman vuosikerran huhtikuun "Toimittajalta"-kirjoituksessaan (s. 108—109) Pekka Ervast kertoo pelastusarmeijan perustajasta kenraali Booth'ista, joka luennoi Helsingissä. Pekka Ervast jatkaa: "Mutta teosofisen liikkeen tarkoitus on toinen. Se on uuden suuren maailmanuskonnon edelläkävijä, joka sille valmistaa maaperää. Ennen pitkää ilmestyy maailmaan suuri Opettaja, suuri Jumalan Poika, suuri Vapahtaja. Kuinka hänet silloin otetaan vastaan? Parjataanko, vainotaanko, kavahdetaanko? Vedetäänkö tuomioistuimen eteen? Ristiinnaulitaanko? Vai otetaanko Häntä vastaan rakkaudella? Kuunnellaanko Hänen sanojaan? Seurataanko Hänen jäljessään? Kas siinä henkisesti katsoen ajan polttavin kysymys. Ovatko ihmiset — ovatko ainakin jotkut — valmistuneet häntä tervetulleeksi tervehtimään? Kun Hän tulee, Hän neuvoo. Hän neuvoo meille, miten elämämme on järjestettävä, sekä yksityinen, että yhteiskunnallinen . . .".

Vuoden 1909 loppupuolella Pekka Ervast julkaisi kolme esitelmäänsä yhdessä Annie Besantin samaa aihetta käsittelevien esitelmien kanssa kirjana "Uudenajan aamunkoitteessa". P. E. kertoo myöhemmin noiden esitelmien synnystä. Hän joutui edellisen vuoden lopulla vuoteeseen, koska hänen jalkansa oli poikki. Jouluna v. 1908 hän katseli tulevaisuuteen ja silloin hänelle selvisi uuden opettajan tulo ja uuden uskonnon synty. Seuraavana vuonna hän piti edellä mainitut esitelmät. Hän kertoo niissä uuden suuren maailmanuskonnon synnystä ja kuvailee sen uskonnon vaiheita ja saavutuksia. Vieläpä hän sanoo, että kukaties jotkut v. 1909 elossa olevista saavat nähdä uuden opettajan ja uuden uskonnon. — Huomaamme, että edellä lainaamamme Tietäjän "Toimittajalta"-kirjoituksetkin ovat samasta tiedosta ja inspiratiosta syntyneitä. — Mutta Pekka Ervast ei sanonut, kuka tuo opettaja on ja missä hän on syntynyt. Kuitenkin sen opettajan täytyi olla jo v. 1909 fyysillisesti elävä ihminen, koska hän kykenee julistamaan uuden uskonnon niin, että "jotkut meistä" silloin eläneistä saavat nähdä hänet. Entä miten Pekka Ervast saattoi peittää nämä opetuksensa niin, ettei häntä asetettu sen johdosta seinää vasten eikä julistettu vähämieliseksi?

Aikojen suuri käännekohta ja uuden opettajan tulo oli "ilmassa". On kuvaavaa, että ateistina, sosiaalipoliitikkona ja myöhemmin teosofina kuuluisuutta saa-

nut Annie Besant alkoi myös v. 1908 julkisesti puhua maailmanopettajan pikaisesta tulosta. Maailmanopettajan vastaanottajaksi perustettiin v. 1910 "Idän tähden järjestö". Annie Besant ja C. W. Leadbeater ottivat kasvateikseen kaksi hindulaispoikaa, joista vanhemman sanottiin olevan odotettu maailmanopettaja.

Pekka Ervast ei ottanut alussa mitään kantaa Besantin maailmanopettaja-julistukseen. Päinvastoin hän puhui aina Besantista ylistävästi, painatti otteita ja kirjoituksia Annie Besantilta ja muilta teosofeilta ja sanoi olevansa maailmanopettajaan nähden odottavalla kannalla. Kun ne Suomen teosofit, joiden korvat eivät olleet avautuneet ja jotka eivät tunteneet puuta hedelmistään, lukivat Pekka Ervastin kirjoituksia uudesta opettajasta ja suuresta maailmanuskonnosta, niin he ajattelivat: Pekka Ervast puhuu Annie Besantin maailmanopettajasta. Eihän P. E. ole koskaan sanonut, kuka on uusi opettaja, mutta Annie Besant on sanonut. Besantin maailmanopettaja-julistus tuli siis peitteeksi Pekka Ervastille. P. E. palasikin yhä uudelleen pitkin vuosia 1909 esittämäänsä asiaan uuden opettajan tulosta ja suuren maailmanuskonnon syntymisestä. P. E. sai puhua ja kirjoittaa tuosta tärkeästä asiasta yhä uudelleen. Hän asettui viisaan okkultistin kannalle: Jos Besantin maailmanopettajalla on jotakin annettavana ihmiskunnan hyväksi, niin hänellä olkoon siihen täysi vapaus. Totuus voittaa kuitenkin lopulta, aika näyttää, mitä kukin on. Eihän aropaatsama kasva viinirypäleitä eikä orapihlaja ravitsevia hedelmiä; puu tunnetaan hedelmistään. — Nyt meillä on tutkittavana Pekka Ervastin opetukset ja ne opetukset ovat tärkeintä sekä meille että tulevalle ihmiskunnalle. Nyt on aika nostaa sitä peitettä, jonka varjoon P. E:n oli suojauduttava.

Vuoden 1911 Tietäjän lokakuun numerossa Pekka Ervast kirjoitti Kristuksen toisen tulemisen odotuksesta todeten, että teosofein kesken oltiin erimielisiä myös Besantin esittämästä maailmanopettajasta. Hän kertoo mm. Saksan Teosofisen Seuran ylisihteerin tohtori Steinerin kannasta: "Tohtori Steiner on siis jyrkästi sitä mieltä, että Kristus ei tule. Mutta hän ei silti sano Annie Besantin ennustusta vääräksi: Suuren Mestarin tulo on totisesti pian odotettavissa". Omasta kannastaan Pekka Ervast sanoo: "Tyydyn siihen uskoon ja vakaumukseen, joka annettiin minulle jouluna 1908 näkymättömän maailman puolelta, että uusi sivistys on luotava, uusi uskonto sen pohjasäveleksi annettava ja uusi Messias tuleva, joka sysäyksen antaa uuden ajanjakson pyörivälle rattaalle".

Vuoden 1917 maaliskuun Tie-

täjän "Toimittajalta"-kirjoituksessaan P. E. sanoo mm.: "Minulta on viime aikoina monasti kysytty, mitä oikeastaan ajattelen n.k. Idän Tähdestä ja uuden opettajan tulosta..." Kirjoituksessaan P. E. palaa jälleen vuoden 1908 kokemukseensa ja sanoo uskovansa uuden ajan alkamiseen ja uuden opettajan tuloon. "... en ruvennut huolehtimaan siitä, koska tämä kaikki tapahtuisi. Olihan Madame Blavatsky 'Teosofian avaimessa' maininnut, että seuraava henkinen sysäys annettaisiin v. 1975 jälkeen. Silloin siis ehkä ilmestyisi uusi opettaja. Mrs. Besant taas alkoi selittää, että hänen tulonsa tapahtuisi paljon pikemmin... niin, olihan sekin mahdollista. Viisaitten kanssa ei sovi riidellä. Mutta minä ajattelin myös Jeesuksen sanoja, että ainakin hänen tulonsa hetkestä tiesi isä yksin. (Harv. V. L.)... Sentähden en liioin liittynyt Idän Tähden liikkeeseen, koska se nähdäkseni — ainakin alussa — pyrki rajoittumaan määrättyyn uskoon... Ennustukset ovat aina vaarallisia, sitä vaarallisempia, kuta yksityiskohtaisempia ne ovat; sillä niiden suhteen toteutuu aina vanha ranskalainen sananlasku, että 'se nauraa parhaiten, joka viimeksi nauraa'. Olkaamme sentähden varuillamme me kaikki, joiden suonissa juoksee profetallista verta."

Seuraavassa Tietäjän numerossa nimimerkki V. H. V. yritti älykkäästi kumota edellä mainitun Pekka Ervastin selityksen sanomalla mm.: "Jos katsotaan nykyisen ajan merkkejä, niin ei suinkaan kukaan järkevä ihminen voi uskoa, että nykyistä kriitillistä aikaa, 'murrosaikaa' vielä voisi jatkua yli 50 vuotta. Sellainen käsitys ei näytä perustuvan maailmanolojen ymmärtämiseen". — Me, jotka katselemme maailman menoa nyt 50 vuotta noiden sanojen jälkeen, toteamme, että V. H. V:n "profeetallinen veri" oli perin laimeaa. Mitä kaikkea onkaan sen jälkeen tapahtunut ja vielä tapahtunee. Sillä murrosajan eli tuomiokauden loppu ei ole näköpiirissä.

V. 1927 Pekka Ervast piti esitelmäsarjan, joka painettiin vuoden 1929 Ruusu-Risti-lehdessä. S. 173 hän kertoo mm.: "Vuonna 1908... olin pakoitettu olemaan pitkälläni 10—12 päivää, sillä jalkani oli poikki... Näin mielessäni, että tulee jokin opettaja, mestariolento, joka jatkaa Jeesus Kristuksen opetuksia, kertoen lisää niistä asioista, jotka jäivät peittoon Jeesuksen sanoissa tai apostoleilta kirjoittamatta muistiin. Hän paljastaa uusissa opetuksissaan luonnollisella ja yksinkertaisella tavalla semmoista, jota minä sielussani tunsin ja tiesin, jota olin kokenut nuoruudessani ja lapsuudessani, — sanalla sanoen semmoista tietoa, jota minulla oli elämästä ja kuolemasta lapsesta lähtien". — Pekka Ervast toteaa, että uusi opettaja opettaa sitä tietoa, jota hänel-

lä, Pekka Ervastilla, oli lapsesta lähtien, joten kysymme: Miksi tarvitaan uutta opettajaa, koska Pekka Ervastilla oli jo sama tieto ja hän oli siitä puhunut vuosikymmeniä? Niin. Kenellä on korvat kuulla, hän kuulee, vaikka P. E. peittää sen mitä hän paljasti: Ensin se oli mielestäni hyvin kaukainen aika, Kalki Avataaran aika, josta Salainen Oppi mainitsee, mutta sitten ajattelin, että hän mahdollisesti oli se Valkoisen Veljeskunnan lähettiläs, josta madame Blavatsky puhui Teosofian Avaimessa... Näin hän kertoo ajatelleensa v. 1908. "Uudenajan aamunkoitteessa" hän kirjoitti: "Itse asiassa teosofinen liike valmistaa maaperää sille uudelle uskonnolle ja sivistykselle, joka on näkevä päivänvalon kuudennessa alarodussa. Pohjois-Amerikassa tulee — emme tiedä kuinka pitkän tai kuinka lyhyen ajan perästä — esiintymään suuri opettaja, joka perustaa uuden maailmauskonnon". Siis esiintymään. Pekka Ervast esiintyi itse Pohjois-Amerikassa vuonna 1933—34, kirjoittaen siellä joutsenlaulunsa "Suuren seikkailun", joka oli suunnan näyttäjä alkavalle uskonpuhdistukselle — useammallakin tavalla. "Suuresta seikkailusta" hän sanoi mm.: "Olen kätkenyt uuden kirjani joka lukuun pienen jalokiven, rajapyykin, josta etsijä voi tietää, millä kohtaa elämässään hän on."

Kristosofi
1968: 167—171

J. R. Hannula: Poliittinen sosialismi on ruumiillisten ihmisten aate ja ritualismi kuuluu sielullisille ihmisille. Henkisten ihmisten aate on Pekka Ervastin opetus suuresta ja uudesta opettajasta. Jos nämä asiat otetaan yksipuolisesti, niin niihin voi takertua.

Muistiin merkinnyt
Väinö Lehtonen
Kristosofi
1968: 183

Pekka Ervast: Minä sanon teille salaisuuden: Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin kaikki muu tulee siinä ohessa vähemmällä puuhalla.

Muistiin merkinnyt
Väinö Lehtonen
Kristosofi
1968: 189

ETSIKÄÄ ENSIN JUMALAN VALTAKUNTAA ...

Tutustuin teosofiseen elämänymmärrykseen jo verrattain nuorena. Omaksuin teosofiset opit mm. jälleensyntymisestä ja syysuhteen laista, koska niiden mukaan elämä oli ymmärrettävissä kouluksi, jossa me ihmiset kasvoimme yhä lähemmäksi sitä kohdetta, jonka elämän sisäinen jumaluus oli asettanut ihmisen päämääräksi. Vasta myöhemmin tutkin perusteellisemmin Uuden Testamentin kirjoituksia ja löysin sieltä kohtia, joita en ensinkään ymmärtänyt. Jeesus Kristuksen sanottiin opettaneen: Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin kaikki muu tulee siinä ohessa, ja myös, katsokaa taivaan lintuja, eivät ne kylvä eivätkä kokoa aittoihinsa, sillä heidän taivaallinen Isänsä ruokkii heidät. Tällaiset lauseet tuntuivat kerrassaan hämäriltä ja käytäntöön soveltumattomilta. Onko ensinkään mahdollista elää siten, ettei pidä huolta huomisesta, että elää vain kuin taivaan lintu ja odottaa taivaallisen Isän huolehtivan kaikesta muusta? Katselin ns. uskovaisia ja huomasin heidän pitävän Raamattua hartauskirjana, jonka opetuksissa he tunnelmoivat. Mutta opetuksien sisältöä he eivät ymmärtäneet eivätkä halunneetkaan ymmärtää. Pyhät kirjoitukset olivat heille "Jumalan sanaa", jota ei ollut tarkoitettukaan ymmärrettäväksi. Uskovaiset ylistivät Jeesusta suuriäänisesti, mutta kaikki he kuitenkin huolehtivat huomisesta ja kokosivat aittoihinsa kuten muutkin ihmiset. Opetus ja käytäntö olivat ristiriidassa keskenään. Ymmärsin ns. uskovaisia. He olivat mielestäni kuin suuria lapsia. Itse pidin Jeesus Kristusta suurena Mestarina ja siksi ihmettelin, miksi hän oli antanut käytäntöön soveltumattomia neuvoja.

Miettiessäni, oliko ensinkään mahdollista elää edellä mainittujen opetusten mukaan, löysin teosofista kirjallisuutta lukiessani erään tapauksen, jossa edellä mainittuja neuvoja sovellettiin käytäntöön. Menetelmää sovellettiin itämailla jo paljon ennen Jeesusta, joten se ei ollut ominaista vain kristityille. Luin kertomuksia metsissä elävistä pyhistä miehistä, jotka joogaa harjoittamalla omistautuivat Jumalan etsintään. He olivat oppineet, miten mietiskelyä harjoitetaan. Lisäksi he tiesivät, mitkä luonnonvaraiset kasvit kelpasivat ravinnoksi. Näillä tiedoilla varustettuina joogan harjoittaja meni metsään, etsi itselleen sopivan kallionkolon asunnokseen ja tyydytti vaatimattomat ravinnontarpeensa juurilla ja luonnonvaraisina kasvavilla hedelmillä. Kaiken muun ajan hän keskitti ajatuksensa hyveiden kasvattamiseen ja Jumalan etsimiseen, sillä kokeneet olivat opettaneet, että Jumala on löydettävissä mietiskelyn avulla ja että Jumalan löytäminen on kokemusperäises-

ti koettavissa. Koska ilmasto oli suotuisa ja joogi omasi rautaisen terveyden, hän saattoi elää kuin taivaan lintu, jolla ei ollut huolta huomisesta. — Mutta seuraava huomioni oli: Sellainen elämä ei sovi jokaiselle eikä se onnistu ainakaan kylmässä Pohjolassa.

Tutkin buddhalaisuutta. Gautama Buddha perusti munkkikunnan, jonka jäsenet omistautuivat jumalallisen totuuden etsimiselle. He elivät vapaaehtoisessa köyhyydessä ja harjoittivat mietiskelyelämää. He lähtivät aika-ajoin luostareistaan kulhoineen, joihin lähiympäristön asukkaat panivat ruokaa, ja palasivat harjoituksiinsa. Kysyin itseltäni: Menestyisikö sellainen elämä esim. Suomessa? Jos täällä olisi buddhalainen munkkiluostari, josta munkit lähtisivät aamuisin kulhoineen ateriaa etsimään, niin tuskin he menestyisivät. Virkavalta estäisi kerjäämisen. Entä miksi se menestyy buddhalaisissa maissa? Siksi, että buddhalaiset ovat perin vakavia uskonnollisuudessaan. He kunnioittavat ihmistä, joka omistautuu etsimään totuutta. Buddhalaiset ovat uskonnollisuudessaan yleensä niin vakavia, että useimmat niistäkin, jotka eivät kuulu munkkikuntiin, viettävät ainakin muutaman vuoden elämästään luostarissa, vapaaehtoisessa köyhyydessä. He osaavat antaa arvoa luostarielämälle senkin jälkeen, kun he poistuvat luostareista, palaavat kyntämään ja kylvämään ja kokoamaan aittoihinsa, jotta heillä olisi antaa jotakin myös munkkien kulhoihin. — Buddhalaisten munkkienkin elämä on siis riippuvainen niistä ihmisistä, jotka kokoavat aittoihinsa.

Luin essealaisveljeskunnasta, joka eli ennen Jeesus Kristusta ja hänen elinaikanaan. Essealaisetkin elivät vapaaehtoisessa köyhyydessä. Mutta varsinkin nuoremmat veljeskuntaan saapuneista tekivät työtä pelloilla ja muulla tavalla, ja vanhemmatkin silloin, kun tutkimus-, kirjoitus- ja mietiskelytyöltään ehtivät. Näin he hankkivat elatuksensa, joten essealaisveljeskunnan elämä tuntui minusta jotenkin todellisemmalta ja vilpittömämmältä. Essealaisten esimerkkiä seurasi varsinkin Jerusalemin kristillinen alkuseurakunta, jonka useat jäsenet luultavasti olivatkin essealaisia, kuten arvellaan Johannes Kastajan ja Jeesuksenkin olleen. Ne, jotka liittyivät alkuseurakuntaan, toivat omaisuutensa apostoleille, joten jokainen eli yhteisillä varoilla, niin kuin Apostolien Teot kertovat.

Mutta alkuseurakunnassa oli heikko kohta: Kun pääoma loppui, tuli puute. Apostoli Paavalikin keräsi varoja omista seurakunnistaan Jerusalemin köyhille. Ymmärsin, ettei alkuseurakunnan puute johtunut seurakuntalaisten laiskuudesta vaan siitä, että he ymmärsivät väärin eräitä Mestarinsa opetuksia. He olivat täysi-ikäisiä juutalaisia ja juutalaisten tavalla he odottivat Messiaan tuloa, Messiaan, joka olisi juutalaisten kuningas, kan-

san vapauttaja. Alkuseurakuntalaiset uskoivat Jeesuksen olevan sellaisen Messiaan, jonka kuva eli juutalaisten mielikuvituksessa, vaikka Jeesus oli sanonut, ettei hänen valtakuntansa ollut tästä maailmasta. He odottivat Messiaan pikaista takaisintuloa ja siksi he löivät laimin toimeentulon hankkimisen. Heillä oli aihettakin uskoonsa. Olihan Jeesus ristiinnaulitsemisen jälkeen saapunut oppilaitten nuotiolle ja pyytänyt heiltä jotakin syötävää. Jeesus söi siis yhäti leipää ja kalaa, vaikka häntä pidettiin kuolleena. Jeesus Kristus eli ja kehotti Tuomasta pistämään sormensa hänen kyljessään olevaan haavaan. Nämä seikat vahvistivat oppilaissa uskoa Mestarin pikaiseen takaisintuloon. — Mestarin opetusten väärinymmärtäminen lieventää alkuseurakunnan epäonnistumisen syitä.

Tällä tavoin pohdiskelin noita vaikeita kysymyksiä. Uskoin, ettei Jeesus antanut käytäntöön soveltumattomia ohjeita, vaan syy Uuden Testamentin lauseitten hämäryyteen täytynee olla muualla. Todennäköisin syy oli siinä, että muistiinkirjoittajat olivat unohtaneet jonkin selittävän sanan tai lauseen. Kirjoitustaito oli silloin harvojen hallitsema eikä Jeesus tiettävästi itse kirjoittanut mitään. Tätä ajatusta vahvisti Pekka Ervastin kirjoitus uudesta opettajasta. Hän kertoi uuden opettajan tulosta ja sanoi, että kun uusi opettaja tulee, niin hän paljastaa luonnollisella ja yksinkertaisella tavalla sellaista, mikä on jäänyt alkukristityiltä muistiin kirjoittamatta. Tämä selitys tyydytti, mutta ei avannut koko totuutta.

Erään kerran kuulin Pekka Ervastin suusta lauseen, jonka heti kirjoitin muistiin: "Minä sanon teille salaisuuden: Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin kaikki muu tulee siinä ohessa vähemmällä puuhalla." Tämä yksi lause riitti ratkaisemaan koko pulman. Ja samalla se oli todistus: Uusi opettaja selvittää pulmat. Sanat "vähemmällä puuhalla" tarkoittaa, ettemme pääse elämän läpi ilman puuhaa, työtä ja ponnistusta. Elämme karmanalaisessa maailmassa, joten karmalliset velvollisuudet pitää täyttää viimeistä piirtoa myöten. Mutta meidän vapaaehtoisessa vallassamme on ottaa kantaaksemme henkisiä velvollisuuksia karmallisten velvollisuuksiemme lisäksi. Henkisten velvollisuuksien ottamisen, Jumalan valtakunnan etsimisen, tulee vähitellen muodostua elämämme keskeisimmäksi asiaksi. Jumalan valtakunnan etsimisessä piilee salaisuus: Kun etsiminen tulee keskeisimmäksi asiaksi, niin kaikki muu tulee siinä ohessa vähemmällä puuhalla. Puuhaa kyllä on. Ainakin alussa puuha voi lisääntyäkin, mutta vähitellen aika antaa periksi: Karma antautuu Kristuksen johdettavaksi. Olemme satojen ruu-

mistusten ajan puuhanneet melkein yksinomaan aineellisten asioitten parissa ja kietoneet itsemme niihin kuin hämähäkki verkkoonsa. Sellaisen verkon purkaminen ei ole hetken työ. Mutta kerran se on aloitettava ja sen alkaminen on Jumalan valtakunnan etsimistä. Etsimisessä ei mikään ponnistus mene hukkaan, joten ellei tässä, niin jossakin tulevassa ruumistuksessa kaikki muu puuha väistyy Jumalan valtakunnan työn tieltä. Sitä aikaa ei ole syytä kiirehtiä. Mistä tiedämme, onko meillä riittävästi talentteja henkistä työtä varten? Meille on annettu aikaa kasvattaa talenttejamme oikaistaksemme itseämme Vuorisaarnan henkeen ja kerätäksemme voimia ja tarmoa työskennelläksemme yksinomaan taivasten valtakunnan työkentällä, kun karman kahleet ovat purkautuneet. Siihen asti saamme valmistautua ja opetella seisomaan omilla jaloillamme siveellisesti ja taloudellisesti, kuten J. R. Hannula usein toisti.

Pekka Ervast kertoo vanhasta kiinalaisesta kohtalon kolmiosta, jossa suorakulmaisen kolmion alin ja vaakasuora kateetti kuvaa karmaa, viivan toisesta päästä kohoava pystyviiva omaa tahtoa ja kateetteja yhdistävä hypotenuusa kaitselmusta eli armoa. Karman viiva on alussa pitkä ja oman tahdon viiva lyhyt; kaitselmuksen viivan neliö on yhtä suuri kuin karman ja oman tahdon kateettien neliöt yhteensä. Kaitselmus, armo eli Isän hyvä tahto, on aina niin suuri, että ihminen jaksaa elää, vaikka karma on raskas ja tahto Jumalan etsintään heikko. Mitä voimakkaammin pyrimme etsimään Jumalan valtakuntaa, sitä pitemmäksi kasvaa oman tahdon viiva ja samalla karman viiva lyhenee, koska karmaa tulee enemmän voitetuksi. Lopulta ihminen, Mestariksi tultuaan, on yhtä kaitselmuksen kanssa. Silloin karmalliset siteet ovat hävinneet. — Kristosofinen sanoma on lohdullinen, se on ilon uskonto. Se antaa valoisan kuvan tulevaisuudesta, ihmisen korkeasta tehtävästä. Se kertoo Kristuksen toisesta tulemisesta, jolloin Kristus tulemisellaan uudistaa ihmisen ja ihmisten maailman. Se ei kehota etsimään Kristusta erämaasta eikä takahuoneista, sillä Kristus tulee aina pilvessä ja valaisee Idästä Länteen. Kristus tulee aina sisäisellä tavalla. Sisäisesti Kristus tuli Jeesukseenkin, samoin Paavaliin ja myöhemmin Pekka Ervastiin. Ja tullessaan Kristus uudisti heidän maailmansa ja valaisi Idästä Länteen kaikki elämän pulmat. Kaikista heistä tuli työntekijöitä Jumalan viinimäessä, ja yksinomaan Jumalan viinimäessä, sillä he olivatkin jo kypsiä hedelmiä.

Kristosofi
1968: 202—205

Tavanomainen sanonta kuuluu: Ihmissielu on koostumus järjestä, tunteesta ja tahdosta. Ajatteleminen, suunnitteleminen, laskelmoiminen... on järjen toimintaa. Tunne ilmenee mm. säälintunteena, lemmenhuumana, "tunteiluna", haaveiluna... Pyyteet, halut, himot... ovat tahdon ilmauksia, ne johtavat tekoihin. — "Luonnollinen" ihminen tajunnee sielunsa kolmivoimaisuuden tuollaisena, mutta tajunneeko hän koko totuutta? Sanokaamme näin: Järki, tunne ja tahto ovat todellisuuksia, mutta ne ovat niin syvällä ihmisen olemuksessa, että hän tajuaa niitä vasta pitkän ja vaikean sisäisen pesänselvittelyn jälkeen.

Mikä noista kolmesta voimasta on ihmistä lähinnä? Ajatukset tulevat ja menevät. Ne liehuvat kuin lippu tuulessa. Ihminen luulee ajattelevansa, mutta todellisuudessa häntä ajatteluttaa. Ajatukset ovat irrallisia. — Halut ja himot ajavat ihmistä puuhaan ja toimintaan. Ihminen haluaa mitä milloinkin ja juoksee halujensa perässä. — Tunne on pysyväisempää. Sekin tosin "ailahtelee" ilossa ja masennuksessa, läikkyy kuin rannan laineet taivaallisen autuuden ja manalan tuskien välillä, mutta ihminen tajuaa nuo tunteet omikseen. Ne ovat häntä niin perin lähellä, aivan kuin häntä itseään. On hetkiä, jolloin tunteen läikyntä laantuu ja silloin ihminen on rauhallinen. Silloin tunne on aivan kuin levossa. Ken silloin tutkii tunnettaan, hän näkee siinä tunne-elämänsä perusasennon: Ihminen on siveellinen tunneluonnoltaan. Sana "siveellinen" on hieman epämääräinen käsite, mutta sen pohjaviritys on käsitys v ä ä r ä n j a o i k e a n keskinäisestä suhteesta. Ihminen tajuaa eli tuntee: Tuo ja tuo ajatus, laskelmointi, tai tuo ja tuo halu ja siitä johtuva teko on joko väärä tai oikea. Tunne ei osaa yksin tajuta, miksi jokin seikka on väärä tai oikea, mutta jossakin sielun sopukassa, hyvin syvällä, on siveellinen varmuus, joka ratkaisee väärän ja oikean keskinäisen suhteen.

Entä mitä on järki? Onko se vain ajatusta, mielikuvituksen lentoa? Ei. Järki on salaisuus. Sen tosiolemus piilee myös ihmishengessä, joskin se on ihmiskehityksen nykyvaiheessa helpommin ymmärrettävissä. Järki etsii v a l h e e n j a t o t u u d e n eroavaisuutta. Järki e t s i i. Mielikuvitusvoima on järjen ratsu ja ihminen erehtyy uskomaan ratsua ratsastajaksi. Mielikuvitus laukkaa ajatusten viidakossa kuin Kalevalan Hiiden hirvi ja vain harvoin järki saa olla ratsastajana sitä ohjaamassa. Ratsastajana on useimmiten himo eri muodoissaan: Rahan-, vallan- ja kunnianhimo, lemmenkipeys, omahyväisyys, itsesääli, mustasukkaisuus... Mielikuvitus on luova voima ja kun himo

ratsastaa sillä, niin syntyy kulttuuria, sellaista kulttuuria, jonka nyt tunnemme. Kysykäämme, löytyykö keksijää, tiedemiestä, taiteilijaa, valtiomiestä, kirjailijaa... nykyisen kulttuurimme rakentajaa, jota ei aja kuuluisuuden tavoittelu, vallanpyyde, ahneus, komentamisen halu... Harvassa heitä löytyy. Kulttuuriamme vaivaa siitä syystä järjen köyhyys. Tämä näkyy selvimmin siinä, että samanaikaisesti kun työllä ja vaivalla rakennetaan maailmaa ihmisten asuttavaksi, kun perustetaan kouluja, yliopistoja ja mahtavia kirkkoja, kun rakennetaan toinen toistaan mahtavampia kaupunkeja, kun levitetään kaikkea saavutettua tietoutta mahdollisimman monen ihmisen ulottuville, niin samanaikaisesti on käynnissä vertaansa hakeva kilpavarustelu, jotta saataisiin tuhotuksi kaikki se, mitä on rakennettu. Voiko ajatella järjettömämpää puuhaa?

Tämän kulttuurikaaoksen keskellä on onneksi myös valonpilkkuja, niitä ihmisiä, jotka ovat alistaneet mielikuvituksensa järjen ohjattavaksi. Sellaisia ovat olleet Gautama Buddha, Jeesus Kristus ja nykyaikana H. P. Blavatsky, Pekka Ervast ja J. R. Hannula, sekä eräät vähäisemmät järjen äänen julistajat. He ovat olleet yksimielisiä siitä, että nykyisen tapainen sivistys on rakennettu hiekalle ja siksi sen luhistuminen on mitä todennäköisin. Nuo hengen suurmiehet eivät vetoa yksinomaan järkeen, sillä ihminen ei ole ainoastaan järkiolento. He ovat alistaneet valistuneen järkensä kysymään neuvoa myös tunneluontonsa salaiselta alkuvoimalta: Mikä on o i k e a t o t u u s? Järki etsii totuutta, mutta järki yksin on avuton. Tässä moninaisuuksien maailmassa on legio "totuuksia" ja ellei järki saa apua tunneluonnon salaiselta alkuvoimalta, joka sanoo: Tuossa on o i k e a totuus, niin järki voi erehtyä. Järki voi päätellä: Ihmiskunta on kaltaisensa siksi, että se on kehityksessään keskeneräinen; kehityksen jatkuessa ihmiskunta muuttuu paremmaksi ja rakentaa paremman maailman. Mutta tunteen salainen alkuvoima, sydän, valistaa järkeä: Kehityksen laki on e r ä s elämän totuus. Se viittaa tulevaisuuteen, mutta meidän on elettävä nykyajassa ja autettava ihmiskuntaa. Suurempi totuus on ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa. — Järki ymmärtää sydämen puhetta, sillä järki ja sydän työskentelevät nyt yhteisymmärryksessä. On saavutettu tasapaino järjen ja sydämen välillä ja silloin astuu tahto esiin, tahto eli usko herää. Tekojen kannustajana ei saa enää olla himo, vaan tahto, u s k o siihen totuuteen, jonka sydän tunnustaa oikeaksi. Usko on liikkeelle paneva voima. Se johtaa tekoihin, työhön ihmisyyden puolesta. Usko ihmisyyden voittoon vei edellä mainitut henkisen sanoman julistajat työkentilleen.

Kristosofi
1968: 232—233

Aika tulee hieman vakavammaksi, kirjoitti Pekka Ervast, on kuin kaikki pirut päästettäisiin irti. Silloin kun nuo sanat lausuttiin, jäi niitten sisältö kenties huomioimatta. Mutta katsellessamme nykyistä maailmaa, näemme P. E:n sanojen profeetallisuuden. Toinenkaan suursota ei kyennyt avaamaan ihmisten silmiä. Parhaillaan on käynnissä yleinen kilpavarustelu. Koko ihmiskunta on levoton. Eri puolilta kuuluu sotien melske. Nälkä tappaa tuhansittain ihmisiä, vaikka toisaalta eletään runsauden pulassa. On ylituotantoa ja työttömyyttä. On vapaa-ajan ongelmia ja huutava puute sirkushuveista... Ja kaiken yllä lepää ydinsodan kummitus, kansanmurhan uhka. Vieläkö epäilemme, ettei aika ole tullut hieman vakavammaksi? Jos "kurissa ja Herran nuhteessa" kasvanut vanha sukupolvi, jota on kasvatettu ihailemaan sapelien kalistelua, epäileekin, niin nuori polvi on heräämässä. Se näkee selvemmin nykyisen elämänmenon järjettömyyden. Varsinkin opiskeleva nuoriso aavistaa, että heidät on synnytetty ja kasvatettu sotaa varten, että ajan tullen heidät ajetaan teurastettavaksi kuin karja. Nuoriso protestoi ympäri maailmaa. Nuori polvi ei tiedä minkälaiseksi maailma olisi rakennettava, koska heidän kasvattajansa eivät ole osanneet heitä opastaa. He näkevät tai oikeammin sanoen aavistavat olojen järjettömyyden ja protestoivat niitä vastaan.

Teosofisesti ja kristosofisesti ajattelevina saatamme ymmärtää aikamme levottomuutta: Kun korkeudesta tullut apu hyljätään, on edessä kaaos. Valkoinen Veljeskunta tiesi suuren murroskauden olevan ovella ja tarjosi apuaan teosofisen sanoman muodossa. H. P. Blavatsky, Idän Mestarien puhetorvi, puhui kyllin selvästi, että jos teosofia otetaan vastaan, niin maailma onnellistuu, mutta ellei sitä oteta vastaan kyllin tehokkaasti, niin seuraa kauhujen aika. Ja kauhujen aika seurasi ensimmäisen yleiseurooppalaisen sodan muodossa. Siis teosofiaa ei ollut otettu vastaan kyllin tehokkaasti. Merkitsikö tuo "tehokkuus" teosofian harrastajien vähälukuisuutta? Ei, sillä teosofian aalto levisi sangen nopeasti moneen maanosaan ja teosofien lukumäärä kasvoi kasvamistaan. Teosofien tehottomuus johtui eripuraisuudesta, joka taas puolestaan johtui suureksi osaksi kieroonmenneestä opetuksesta. Kun teosofinen liike kasvoi, kasvoi myös teosofisten auktoriteettien, opettajien, lukumäärä; ja koska jokaisella opettajalla luonnollisesti oli hieman toisista poikkeava, oma näkemys "teosofian esoterismista", niin se aiheutti erimielisyyttä. Sekoitettiin toisiinsa kaksi käsitettä: Teosofia ja "salainen tie". Teosofinen maailmankatsomus oli julkinen, se oli

eksoteerinen ja se oli Valkoisen Veljeskunnan antama ohjelma. Se oli tarkoitettu kaikille totuudenetsijöille. Se ohjelma oli yleinen veljeys, joka sivuutti kaikki ihmisiä rajoittavat ulkonaiset tekijät, kuten kansallisuuden, rotuvärin, uskontunnustuksen, sukupuolieron jne. Teosofinen ohjelma tarkoitti, että teosofien sitä noudattaen tuli tunnustaa kaikki ihmiset veljikseen, sillä kaikki olemme samasta Jumalasta vuodattautuneita sieluja. Näin ollen, vaikka jokainen opettaja esittikin oman näkemyksensä siitä, miten ihmisen tulee menetellä löytääkseen totuuden, vaikka jokaisella opettajalla olikin tarjottavana oma "esoterisminsa" eli salainen tiensä, niin ei sen seikan olisi pitänyt kumota teosofista ohjelmaa, yleistä veljeyttä. Koska valkoihoinen kristitty teosofi tunnusti veljekseen islaminuskoisen neekerin, niin olisihan hänen pitänyt tunnustaa veljekseen myös se, joka uskoi saaneensa pätevimmät itsekasvatusohjeensa Steinerilta, Judgelta tai Hartmannilta. Mutta toisin kävi ja sen aiheutti teosofien kypsymättömyys yhdessä kieroon menneen opetuksen kanssa. Sokea auktoriteettiusko opettajiin ja heidän "esoterismiinsa" syrjäytti yleisen veljeyden opin, teosofian julkisen ohjelman. Opetusten kierous näkyy uskossa, että teosofia, sellaisena kuin H. P. Blavatsky sen esitti, oli vähemmän viisasta kuin myöhempien opettajien opetukset. Uskottiin, että teosofia syvenee ajan mukana, vaikka kristinuskonkin historia todistaa päinvastaista. Kristinuskon ns. kehitys merkitsee pappisvallan kasvua ja komeitten kirkkojen runsautta, mutta ei kristinuskon syvenemistä. Jeesus Kristus, kristinuskon ensimmäinen julistaja, tietenkin parhaiten tiesi, mitä kristinusko oli. Samoin H. P. Blavatsky oli parhaiten selvillä teosofiasta, sillä hän sai sanottavansa suoraan Mestareilta. Teosofisen liikkeen pelastus olisi siis ollut H. P. Blavatskyn opetuksiin palaamisessa. Siihen tähtäsi Pekka Ervast koko teosofisen työkautensa ajan.

Vuonna 1921 kesäkuussa Pekka Ervast lähetti kiertokirjeen noin yhdeksäänsataan teosofiseen looshiin eri puolilla maapalloa. Kiertokirjeen nimi oli "Teosofisen Seuran tehtävä". P. E:n tarkoituksena oli, että kiertokirjeeseen olisi tutustuttu mahdollisimman monissa mystillisissä ja teosofisissa keskuksissa ja että sen johdosta olisi keskusteltu Pariisissa, teosofien kongressissa, joka pidettiin saman vuoden heinäkuun 23—24. päivinä.

Pekka Ervastin kiertokirje oli "Avoin kirje kaikille maailman teosofeille", sillä olihan kysymyksessä teosofinen liike. Alkuperäinen seura oli haiaantunut useiksi eri seuroiksi. Oli mm. Judge-seura, Temple-seura, Yleinen veljeys, Hartmann-seura, Amerikan riippumaton T. S., Antroposofinen Seura (Steiner), Kristillisten Mystikkojen seura, Ruusu-Ristin veljeskunta ym.

Kiertokirjeessään P. E. palautti mieliin Mestarien ja H. P. Blavatskyn esittämän alkuperäisen ohjelman ja esitti, että perustettaisiin yhteinen lava, kansainvälinen yhteiselin, joka olisi yhdyssiteenä kaikkien teosofisten, mystillisten ja okkultisten yhtymien välillä. Ehdotus oli kerrassaan järkevä ja alkuperäisen teosofisen hengen läpitunkema. Vaikka eräät ihmiset halusivat etsiä Jumalaa puhdistamalla omaa sieluaan Judgen opastuksella, toiset Besantin, Steinerin, Pekka Ervastin jne. opastuksella, niin sehän oli yksityisasia, jonka ei pitänyt olla esteenä yleisen veljeyden tunnustamiselle. Olivathan ihmiset oppineet etsimään Jumalaa Buddhan, Muhamedin, Krishnan, Jeesuksen ym. opastuksella ja sellainen etsiminen sisältyi alkuperäiseen teosofiseen ohjelmaan. — Mutta Pekka Ervastin kiertokirjettä ei otettu edes käsiteltäväksi Pariisin kongressissa.

V. 1914 alkanut yleiseurooppalainen sota oli järkyttänyt koko teosofista maailmaa. Järkytyksen perussyy oli se, että silloiset johtohenkilöt Besant ja Leadbeater intoilivat Englannin maailmanvaltaunelmissa ja kompastuivat yleisen veljeyden vankalta maaperältä sodan ihannointiin. Ajattelevat teosofit tajusivat, ettei väkivalta ole veljeyttä eikä ihmistappo rakkautta. Eri seuroiksi hajaantunut teosofinen maailma oli niin katkeroitunut tuontapaisista opetuksista, että Pekka Ervastin kiertokirje jäi huomiota vaille. Mutta me ymmärrämme, että kiertokirje oli Mestarien auttava kädenojennus, jota ei otettu vastaan, joten saatamme vain todeta: Kun noin tapahtuu tuoreessa puussa — henkisissä seuroissa — niin mitä tapahtuukaan kuivassa puussa, — kansoissa.

Emme syytä ketään, toteamme vain historian kulun. Historia on oppimista varten. Teosofisen liikkeen historiasta opimme, etteivät maailman kansat osaa suvaita toisiaan ja ratkaista keskinäisiä kiistojaan sovussa ja yhteisymmärryksessä, ennen kuin henkiset seurat ja järjestöt antavat esimerkin omassa keskuudessaan. Totuudenetsijät ovat ajattelun luojia. Heidän yhteiselämänsä, suvaitsevaisuutensa, totuudenrakkautensa ja kaukokatseisuutensa ovat niitä avuja, joita maailman kansat seuraavat joko tietensä tai tietämättään. Tämä tosiseikka kehottaa jokaista totuudenetsijää syventymään omaan sieluunsa, arvostelemaan sen sisältöä Vuorisaarna mittapuunaan. Ovathan henkiset seurat, totuudenetsijöitten yhtymät, sellaisia, jollaisia ovat niihin kuuluvat yksilöt. Meidän yksilöitten tulee valveutua ja ajatella puhki kaikki asiat, silloin osaamme yhteisestikin olla avuksi Mestareille. — Pekka Ervast kirjoitti kerran: Ettekö näe valoa, jota kannan ...

Kristosofi
1968: 266—269

JOULU LÄHESTYY

Kristityt valmistautuvat viettämään Mestarinsa muistojuhlaa. Se on kaunis tapa. Joulujuhlaa viettämällä kristityt tunnustavat Jeesus Kristuksen kristinuskon julistajaksi, alkuunpanijaksi. Joulua on nimitetty ilon juhlaksi ja Jeesus Kristusta maailman Vapahtajaksi. Evankelista Johannes toteaa, että Sana, Logos, Kristus, jonka kautta kaikki olevainen on syntynyt, oli alussa Jumalan tykönä ja yhtä Jumalan kanssa, ja Sana tuli lihaksi ja asui keskuudessamme.

Kertomus Kristuksen, Sanan, lihaantulemisesta on ollut kristityille vaikeaa purtavaa. Kysymystä on pohdittu puolelta ja toiselta. Se aiheutti ns. "areiolaisen riidan", jota ratkottiin Nikean kirkolliskokouksessa v. 325, Sardican synodissa v. 343 ja Konstantinopolin kirkolliskokouksessa v. 381 sekä vähemmän merkityksellisissä tilaisuuksissa. Mutta viisaitten pohdiskeluista, riidoista ja päätöksistä huolimatta Kristus jäi mysterioksi. Sana, joka oli alussa Jumalan tykönä ja oli itse Jumala ja jonka kautta kaikki on olemassa mitä olemassa on ja joka lihaantui ja asui keskuudessamme, ei paljastanut salaisuuttaan. Sana oli kadonnut. Se ei tullut viisaitten kokouksiin eikä näyttäytynyt oppituolien haltijoille. Syyn ymmärrämme: Kristus ei ollut syntynyt noitten oppineitten sydämissä.

Joulu on vertauskuvallinen juhla, sillä Jeesuksen syntymäaikaa ei tunneta. Joulua alettiin viettää joulukuun 25 päivänä vasta neljännellä vuosisadalla. Syy tähän käytäntöön oli se, että ns. pakanamaailma vietti silloin Auringon syntymiselle omistettuja juhliaan, mm. roomalaiset saturnalia- ja kreikkalaiset khronia-juhliaan. Vanhan maailman Auringon juhlille annettiin toinen sisältö: Jeesuksen syntymäjuhla. Joulusta tehtiin täten vertauskuvallinen Jeesuksen syntymäpäivä ja sellaisena se on pysynyt lähes pari vuosituhatta.

Vertauskuvallisenakin joulu olisi mieliä ylentävä, koska se — olosuhteitten pakosta — tuli liitetyksi luonnossa tapahtuvaan valon voimistumiseen. Mutta kristikunta itse on peittänyt mustanpunaisella verhollaan Jeesus Kristuksen henkisen valon. Se julistaa oppineen mahtipontisesti, ettei kristinuskon alkuunpanijan opetuksilla ole käytännöllistä merkitystä. Hän oli Jumalan Poika eikä ymmärtänyt ihmisten maailmaa. Vain Jeesuksen elämändraaman loppunäytöksellä, ristillä kuolemisella, on ratkaiseva merkitys. Ellei Jeesusta olisi tapettu, olisivat ihmiset pahemmassa kuin pulassa: Heitä odottaisi ikuinen kadotus. Jeesuksen syntymän arvo on muka siinä, että hänellä oli tilaisuus kokea väkivaltainen kuolema.

Pekka Ervastin syntymäaika on tunnettu. Hän syntyi Helsin-

gissä joulukuun 26 päivänä — toisena joulupäivänä — 1875, kello 6 aamulla. Hän koki henkisen syntymän, jota hän nimittää myös Jordankastekokemukseksi, 13 päivänä lokakuuta 1896. Jeesuksen Jordankasteen aika on tuntematon. Pekka Ervastin sekä ruumiillinen että henkinen syntymäaika eivät ole vertauskuvallisia, ne ovat todellisia.

Pekka Ervastin opetuksiin tutustuessamme olemme tilaisuudessa toteamaan, että vasta häneltä saamme käsitettävän selvyyden myös alussa mainittuun Sanan mysterioon. Kysymyksessä on äärettömyyksien kosmillinen Kristus, taivaallisen Isän ihannekuva kaikesta olevaisesta, Isän tajunta, joka pyrkii kehityksen tietä toteutumaan aineessa. Isän ihannekuva on myös ihmisessä, se on elävä kuva täydellisestä ihmisestä. Kun löydämme Jumalan, löydämme sen itsestämme. Arvoisat kirkkoisät etsivät Jumalaa ulkopuoleltaan ja siksi he epäonnistuivat. Jeesus Kristus oli ihminen, joka ensimmäisenä löysi Jumalan, Kristuksen, itsestään. Se tapahtui hänen henkisen syntymänsä, Jordankasteen yhteydessä. Siksi hän osasi antaa neuvot, Vuorisaarnan käskyt, joita noudattamalla toisetkin ihmiset voivat löytää Kristuksen itsestään. Tässä on joulun todellinen merkitys. Se perustuu Jeesus Kristuksen elämään, hänen opetuksiinsa. — Tästä kaikesta tiedämme nyt, kun Pekka Ervast on niistä puhunut. Hän, P. E., teki Jeesus Kristuksen olemuksen todelliseksi; — muutoin se olisi vieläkin vertauskuvallinen. Ja P. E. puhui näistä asioista oman kokemusperäisen tietonsa nojalla, sillä "Sama mikä tapahtui Jeesukselle, kun hän meni Johanneksen luo ja Johannes kastoi hänet Jordanissa, sama saattaa tapahtua ihmiselle tänä päivänä, jos hän kulkee Kristuksen jäljissä. Se tapahtui minulle. Minä tulin kastetuksi". Näin puhui Pekka Ervast itsestään kirjassaan Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa s. 70. — Nyt on avautunut tilaisuus viettää todellista joulua.

✦

Kaksi itämaista Mestaria valmisti uutta joulua. H. P. Blavatsky oli heidän sanansaattajansa ja lähettiläänsä. Hänen, H. P. B:n, avulla he aloittivat teosofisen liikkeen, julistivat teosofisen sanoman ja olivat kirjeenvaihdossa muutamien teosofien kanssa. Useat ovat kysyneet itseltään: Miksi Idän Mestarit käyttivät välikäsiä, mikä oli syynä siihen, etteivät he itse tulleet ihmisiä opettamaan? Tähän kysymykseen saamme asiallisen vastauksen Alice Leighton Cleater'in H. P. B:tä käsittelevistä muistelmista. (Ruusu-Risti 1928 s. 243): "...Mestari K. H. kirjoittaa v. 1884: '...auttaaksemme asiaa sen nykyisessä sangen mutkikkaassa tilanteessa me, jotka olemme kielletyt käyttämästä kykyjämme eurooppalaisten

kanssa, saatamme toimia ainoastaan tsheelojemme tai H. P. B:n kaltaisen olennon välityksellä... Missä ovat tsheelat, jotka ovat kyllin voimakkaita auttaakseen meitä ilman apua meidän voimiltamme?' "

Edellä mainittu lause saattaa tuntua käsittämättömältä niistä, jotka ovat tottuneet eurooppalaiseen ajattelutapaan. Se merkitsee kuitenkin, ettei teosofista liikettä aloitettu mielivaltaisesti, ei sen aloittaminen johtunut noitten Mestarien päähänpistosta. He ryhtyivät työhönsä ottamalla vastuun päälleen, mutta heitä oli kielletty käyttämästä kykyjään eurooppalaisten kanssa. Voidakseen työskennellä eurooppalaisten kanssa eurooppalaisten valistamiseksi he lähettivät maailmaan H. P. Blavatskyn. Näin tehden he saattoivat suorittaa valmistavaa työtä, joka liittyi osana suurempaan auttamistyöhön, joka eurooppalaisten on itse suoritettava. Eräs noista Mestareista sanookin eräässä kirjeessään, että teosofinen liike sisältyy renkaana suurempaan yritykseen, jota parhaillaan tehdään ympäri maapallon.

Teosofinen liike, sen alkuperäisessä merkityksessä, epäonnistui. Sen ihmisystävällinen, yleiseen veljeyteen perustuva henki alkoi rakoilla jo H. P. Blavatskyn eläessä ja liike ajautui myöhemmin matalikolle sotaa ihannoidessaan. Mutta teosofiset aatteet elävät ja siinä näkyy niitten henkinen voima. Sadoissa voidaan laskea ne mystilliset, uskonnolliset, filosofiset, ym. yhtymät ja niistä rönsyilleet sivuvirtaukset, jotka ovat saaneet joko siveellisiä tai opillisia vaikutteita teosofiasta. Useissa yhtymissä nuo teosofialta lainatut avut ovat vääristyneet melkein tuntemattomiksi, toisissa ne ovat sotkeutuneet kirkoilta lainattujen oppirakennelmien vyyhtiin tai kääntyneet alkulähteensä vastakohdiksi. Mutta ylösnousemuksiakin on tapahtunut. On vaadittu: Takaisin Blavatskyyn. Ratkaisevimmat ylösnousemukset tapahtuivat Suomessa, sillä samalla tuli uutta henkeä korkeuksista. Nämä kaikki seikat, myöskin vääristyneet rönsyilyt, todistavat, että kylvetyllä siemenellä on itsessään kasvuvoima. Se olisi kasvanut rehevästi, elleivät materialismin ja uskonnollisen taikauskon synkät pilvet olisi riistäneet siltä päivänvaloa. Se joutui kasvamaan kituen ja paljon tuskaa on ihmiskunta siitä syystä kokenut. Mutta tuskan takana on uusi päivä. Jospa syntyisi se valittujen sielujen pieni joukko, — pieni tai suuri — joka jaksaisi maailman riehuessakin kestää vahvana Mestarin tukena. Silloin saisi orpo ihmiskunta kokea todellista jouluiloa.

Kristosofi
1968: 297—299

V. 1969

VALITTUJEN LUKU

Jumalan valitsemista ihmisistä puhutaan sekä Vanhassa että Uudessa Testamentissa. Israelilaiset uskoivat ja uskovat tiettävästi yhä olevansa Jumalan valittu kansa. Niin ikään Jeesus Natsarealainen sanoi, että tuskien aikaa lyhennettäisiin valittujen tähden. Johanneksen Ilmestyskirja mainitsee valittujen luvun ja valituista kertoo myöskin Pistis Sophia.

Israelilaisten käsitys valittu-kansa-asemastaan asettaa Jumalan oikeudenmukaisuuden outoon valoon. Sen mukaan Jumala olisi valinnut erään pienen kansan suosikikseen jättäen muun ihmiskunnan huomiota vaille. Israelilaisten käsitys lieneekin kaikua jostakin sen kansan kaukaiseen historiaan sisältyvästä vaiheesta, joka säilyi ko. rotuhaaran muistissa. Kerrotaan, että tätä viidettä juurirotua oli aloitettava kaksi kertaa, koska ensimmäinen yritys epäonnistui. Manu valitsi joukon ihmisiä vieden heidät kaukaiseen paikkaan kasvattaakseen heistä uuden juurirodun alkusolun. Mutta se yritys epäonnistui, sillä Manun valitsema joukko sekaantui vieraisiin kansoihin. Israelilaisten kerrotaan kuuluneen tähän epäonnistuneitten joukkoon ja heillä on säilynyt hämärä muisto tuosta historiansa vaiheesta. Manu teki ensimmäisen epäonnistumisensa jälkeen uuden yrityksen, joka onnistui. Tuo ensimmäinen yritys oli kuitenkin p o n n i s t u s, josta aiheutui karmallinen seuraus. Israelin kansaa yritettiin uudelleen auttaa siten, että sen kansan keskuuteen syntyi Jeesus Kristus. Kansan profeetat viittailivat jo aikaisemmin sellaiseen mahdollisuuteen ja viittailut pitivät yllä Messias-uskoa. Israelilaisten valittu-kansa-uskolla on siis oikeutusta; eri asia on, miten se kansa on sille uskotun tehtävän hoitanut. — Israelin kansaa ei valinnut Jumala erikoiseksi suosikikseen, vaan valitsijana oli Manu, ja myöhemmin karma.

Jeesus viittasi tulevaan aikaan puhuessaan, että valittujen tähden tuskien aikaa lyhennettäisiin. Johanneksen Ilmestyskirja ja Pistis Sophia kirjoitettiin Jeesuksen j ä l k e e n, joten kummankin viittailut koskevat myös tulevaisuutta eikä siis edellä kuvattuja israelilaisten menneitä vaiheita. Näin ollen kysymys valituista saa laajemman merkityksen. Valituilla tarkoitetaan sielujen joukkoa, joka kasvaa yhä uusilla tulokkailla ja sen joukon odotetaan kasvavan kyllin suureksi määrättyä tarkoitusta varten. Ilmestyskirjan 6: 9—11 sanotaan: "Ja kun Karitsa avasi viidennen sinetin, näin minä alttarin alla niiden sielut, jotka olivat surmatut Jumalan sanan tähden ja sen todistuksen

tähden, joka heillä oli. Ja he huusivat suurella äänellä sanoen: 'Kuinka kauaksi sinä, pyhä ja totinen Valtias, siirrät tuomiosi ja jätät kostamatta meidän veremme niille, jotka maan päällä asuvat?' Ja heille kullekin annettiin pitkä valkoinen vaippa, ja heille sanottiin, että vielä vähän aikaa pysyisivät levollisina, kunnes oli täyttyvä myös heidän kanssapalvelijainsa ja veljiensä luku, joiden tuli joutua tapettaviksi niinkuin hekin". Ja 7: 3—4: 'Älkää vahingoittako maata älkääkä merta, älkää myös puita, ennenkuin me olemme painaneet sinetin Jumalamme palvelijain otsaan'. Ja minä kuulin sinetillä merkittyjen luvun, sata neljäkymmentä neljä tuhatta merkittyä kaikista Israelin lasten sukukunnista".

Israel merkitsee: "Hän joka taistelee Jumalan kanssa". Kysymys on niistä ihmisistä, jotka "taistelevat" eli käyvät "jaakobinpainia" Jumalan kanssa, siis totuudenetsijöistä, Jumalan etsijöistä. Sellaisia ihmisiä tarvitaan tarpeellinen määrä: Kaksitoista kertaa kaksitoista tuhatta. Israelin lasten sukukunnat, joita oli kaksitoista, viittaavat eläinradan kahteentoista merkkiin, joiden alla ihmiset syntyvät. Mysterioluvuissa käytettiin usein paljon nollia merkitsemään epämääräistä lukua. On tahdottu sanoa: Kaikki ihmiset, kahdentoista eläinratamerkin alla syntyneet, ovat kutsutut etsimään Jumalaa, mutta kaikki eivät etsi. Monet ovat kutsutut, mutta harvat ovat valitut, sanoi Jeesus. Kuitenkin tarvitaan riittävä joukko "Jumalan sinetillä merkittyjä" eli vakavia Jumalan etsijöitä, ennen kuin ratkaiseva hetki on mahdollinen. Ratkaiseva hetki merkitsee "Jumalan kostoa" eli koko ihmiskuntaa käsittävän karman purkautumista. Sitä nimitetään tuomioksi. Ilmestyskirja viittaa lisäksi noiden Jumalan sinetillä merkittyjen verimarttyyriuteen ja sellaistahan Kristuksen seuraajien elämä on ollut koko kristillisen ajan. Niin ikään se viittaa verimarttyyriuden loppumiseen sitten, kun valittujen luku on täysi. — Myös Pistis Sophiassa puhutaan moneen otteeseen valittujen luvusta ja luvun täyttymisestä. Valittuja nimitetään mm. täydellisiksi sieluiksi. "Sillä täydellisten sielujen lukumäärän täyttyessä, ennenkuin olen sytyttänyt maailman tuleen, jotta se aijoonit ja verhot ja perustukset ja koko maan kamaran ja kaikki sen oliot puhdistaisi, ihmiskunta on vielä olemassa". Pistis Sophia kuvailee, mitä kaikkea Kristuksen työ sai aikaan näkymättömässä maailmassa ja että siellä tapahtuneet muutokset tähtäsivät siihen, että täydellisten sielujen lukumäärä täyttyisi tarpeeksi ajoissa. — Ihmiskunnan elämä on kuin vaakalauta. Sen toisessa vaakakupissa on ihmiskunnan raskas karma, "Jumalan viha", ja toiseen vaakakuppiin kootaan "valittuja" eli "täydellisiä sieluja", totuudenetsijöitä. Kun heidän

lukumääränsä tulee riittävän suureksi painaakseen vaakakupin alas, niin ihmiskunta joutuu henkeenpalautumisen tielle. Kristus ottaa karman johdon jälleensyntymisen mysterioissa, kuten Pekka Ervast opettaa, eli kuten Ilmestyskirja sanoo: "valitut" leimataan Jumalan sinetillä. — Jeesus Kristus sekä Ilmestyskirjan ja Pistis Sophian kirjoittajat kuvailevat "valittujen" suhdetta sellaiseen maailmanhistorialliseen tapahtumaan, jonka pienoiskuva esitetään mm. Sodoman ja Gomorran tapauksessa. Jos Sodomassa ja Gomorrassa olisi ollut riittävästi oikeamielisiä ihmisiä, niin nuo kaupungit olisivat pelastuneet.

Joskin ihmiskunnan pelastustyö aloitettiin jo aikojen aamun sarastuksessa siten, että kolmasosa ihmissieluista sai opetusta näkymättömässä paratiisissa, niin pelastustyö on siitä asti jatkunut. Tuo enemmän kehittynyt sielujen joukko on kutsuttu kasvamaan "valituiksi" eli "täydellisiksi sieluiksi", eikä kasvaminen tapahdu itsestään. Se vaatii työtä, joka ihmiskunnan kypsymättömyyden takia on johtanut jopa verimarttyyriuteen. Tunnetuissa ja tuntemattomissa uskonnoissa on suoritettu ihmissielujen valistus- ja kasvatustyötä ja siinä työssä on saavutettu tuloksia. "Täydellisten sielujen" lukumäärä on nähtävästi kasvanut niin suureksi, että vaaka alkaa painua niiden puolelle: Kristuksen toinen tuleminen kosmillisessa ja planetaarisessa merkityksessä tuli mahdolliseksi. Ihmiskunta joutui siihen tuomiokauteen, josta Jeesus puhui, jossa pahan ja väkivallan ylivoima luhistuu omaan mahdottomuuteensa. "Tässä kysytään pyhien kärsivällisyyttä" lohduttaa Ilmestyskirja ja Jeesus sanoi, että tuskan aikaa lyhennetään valittujen tähden. Maailma riehuu nyt, sillä väkivalta ponnistaa viimeiset voimansa.

Ihmiskunta on Kristuksen ruumis. Ihmismonadeitten joukko lähti pitkälle toivioretkelleen sitä varten, että se tulisi itsetietoiseksi alkuperästään, Kristuksesta, että se ollessaan täällä aineen haudassa päivätajuisesti tajuaisi olevansa Jumalan Poika. Siitä sen tulee kasvaa Kristuksen täyteen mittaan. Näin toteuttaa Kristus itsensä omassa ruumiissaan, ihmiskunnassa. Kristus on kuolematon, samoin myös Kristuksen ruumiin tulee löytää kuolemattomuus. "Maailmassa hän oli ja maailma on hänen kauttaan saanut syntynsä" kuvailee evankelista Johannes. "Minä olen A ja O, ensimmäinen ja viimeinen" puhuu Kristus Ilmestyskirjan sanoilla. Kun elämän tahto on, että Kristus ilmentäisi itsensä omassa ruumiissaan, ihmiskunnassa, niin kuka voi elämän tahtoa vastustaa loputtomasti. Siksi henkisen valiojoukon tulee kasvaa laadussa, laajuudessa ja voimakkuudessa, jotta Suuren Käännekohdan kriitillinen vaihe voitaisiin läpäistä mahdollisimman onnellisesti.

Valittujen sielujen "keräilemi-

nen" ja kasvatus alkoi jo aikojen aamuna. Valkoinen Veljeskunta etsi ihmissielujen suunnattomasta joukosta niitä yksilöitä, jotka olivat enemmän hereillä. Heitä varten olivat entisajan mysteriot ja profeettakoulut. Heidän kasvattamistaan varten perustettiin mm. itämaiden lukuisat erakkoluostarit. Valituista sieluista koostui ydinjoukko uskonnonperustajan ympärille. Heidän toimestaan henkiset liikkeet suorittivat valistustehtäväänsä, ja valitut oppivat ihmisyyden suurta läksyä. Lukemattomat ovat ne Gurut, Joogit ja Naldzorpat, jotka uhrasivat elämänsä kasvattaakseen oppilaistaan ihmisyyden etujoukkoa. Aika vieri, sivistykset syttyivät ja sammuivat, ja valittujen sielujen joukko kasvoi. Jälleensyntymän pyörä pyöri hitaasti, mutta varmasti, ja monen sielussa heräsi rakkaus, kiihkeä veripunainen, taisteluun kannustava. Veri vuoti, säilät säkenöivät. Hirsipuitten ja mestauslavojen ympärillä viettivät orgioitaan valittujen sielujen teurastajat. Monen rakkaus kylmeni, mutta myös monen itsekkyys valui hiekkaan ja monen veripunainen rakkaus tuli tallatuksi ja vaaleni heleänpunaiseksi. — Uusi aika odotti airueitaan, valittujen sielujen joukot kutsuttiin kääntämään kehityksen raskasta ratasta kohti ihmisyyden perikuvaa: Kristusta.

Kristosofi
1969: 7—10

TEOSOFISEN LIIKKEEN TARKOITUS

On aiheellista palauttaa mieliimme yhä toistuvasti, että mekin, jotka nimitämme itseämme kristosofeiksi, kuulumme yleismaailmalliseen teosofiseen liikkeeseen. Se on siveellinen, metafyysillinen ja historiallinen totuus, jota ei tule kadottaa näkyvistä. Siveellinen totuus on se, että H. P. Blavatsky ravisteli opetuksillaan länsimaitten kristikuntaa, joka oli vajonnut kirkollisen materialismin taikauskoon. Opetuksissaan hän painotti Vuorisaarnaa, jonka tulisi olla elämänohjeena kristityille. Vuorisaarna on meidänkin toimintamme kulmakivi. Metafyysillinen totuus on se, että H. P. Blavatskyn opetukset elämään sisältyvistä tosiasioista kuten karmasta, jälleensyntymisestä, kehityksestä, Mestareista... ovat meidänkin elämänymmärryksemme metafyysillinen runko. Historiallinen totuus on, että Pekka Ervastin ansiosta teosofinen liike alkoi Suomessa suomen kielellä ja että se kasvoi ja saavutti tuloksia hänen opastuk-

sellaan. Historiallinen totuus niin ikään on, että J. R. Hannula uhrasi elämänsä parhaat vuodet teosofisen sanoman parissa, ollen tarmokkain Pekka Ervastin työtoveri. Sekä Pekka Ervast että J. R. Hannula viittaavat yhä toistuvasti opetuksissaan H. P. Blavatskyyn ja samalla historiallisten Mestareitten opetuksiin, joihin myös H. P. Blavatsky viittasi. Heidän opetuksensa on meidän elämänymmärryksemme runko. Olemme saman elämänpuun oksia — oksia tai hedelmiä — olemme mukana yleismaailmallisessa teosofisessa liikkeessä. Olemme ymmärtäneet, että Valkoisella Veljeskunnalla on suuret suunnitelmat, jotka koskevat koko ihmiskunnan nostamistyötä ja että H. P. Blavatskyn aloittama teosofinen työ on sen suunnitelman perustava vaihe. Pekka Ervast nimitti teosofista liikettä ja koko aikamme sivistystä huutavan ääneksi ihmiskunnan erämaassa, Johannes Kastajan tapaiseksi esivalmistajaksi. — Entä mitä ajatteli H. P. Blavatsky?

Vuoden 1930 Ruusu-Risti-lehden "Toimittajalta"-kirjoituksessaan (s. 326—27) Pekka Ervast palauttaa mieliin neljätoista vuotta aikaisemmin aikakauslehdessä käydyn polemiikin teosofisen liikkeen tarkoituksesta. Hän, P. E., asettui siinä H. P. Blavatskyn kannalle: "... että veljeys oli toteutettava seuran omassa piirissä — ja todella aktiivisesti toteutettava. Yhteiskuntaa emme osanneet muuttaa, mutta itse meidän oli teosofeina näytettävä esimerkkiä veljesrakkaudessa. Eihän tehtävämme ollut luoda ihmiskunnan yleistä veljeyttä maailmaan, tehtävämme oli vain olla yleisen veljeyden ytimenä".

Pekka Ervast jatkaa: "Syy, miksi tämä polemiikki muistui mieleeni, oli, että silmiini sattuivat seuraavat sanat, jotka H. P. Blavatsky kerran lausui Judgelle ja jotka Judge julkaisi v. 1891 muistosanoissaan H. P. B:lle. 'Emme tee työtä vain sitä varten, että ihmiset sanoisivat itseään teosofeiksi, vaan sitä varten, että harrastamamme opit vaikuttaisivat hapatuksen tavoin tämän vuosisadan koko tajuntaan. Ja tämän voi saada aikaan vain pieni, vakava joukko työskentelijöitä, jotka eivät työskentele inhimillisen palkinnon eikä maallisen tunnustuksen toivossa, vaan joita elähyttää ja ylläpitää usko siihen yleiseen veljeyteen, josta Mestarimme ovat osana, ja jotka sentähden lakkaamatta ja uskollisesti tekevät työtä itse ymmärtääkseen ja toisten arvosteltavaksi esittääkseen niitä elämän ja velvollisuuden oppeja, jotka ovat periytyneet meille aikojen aamusta. Älkää horjuko, niinkauan kuin jotkut hartaat sielut ponnistelevat pitääkseen ydintä elossa. Teitä ei käsketty perustamaan ja toteuttamaan yleistä veljeyttä, vaan olemaan sen ytimenä, sillä vasta kun ydin on muodostunut, voivat syntyä ne

lisämuodostumat, jotka tulevina vuosina — olkoot nämä kuinka kaukaisia tahansa — päättyvät sen elimistön muodostumiseen, mikä meillä on nyt mielessämme" (Harv. V. L:n).

Näin siis kirjoitti H. P. Blavatsky ja Pekka Ervast huomauttaa: "H. P. B:n edellä toistetut sanat ovat samalla profetia, jota kannattaa pohtia". Siis pohtikaamme! Edustammehan mekin teosofista liikettä.

H. P. Blavatskyn ja Mestareitten näkemys teosofiasta — ja se oli myös Pekka Ervastin näkemys — oli, ettei teosofia ole elämänymmärrys, jota toteutetaan lakeja laatimalla, lakeja, joilla pakotetaan ihmiset olemaan veljellisiä toisiaan kohtaan. Sellainen puuha on yhtä tuloksetonta kuin oli Suomen kansan raitistuttaminen kieltolailla. Lakien toimeenpanijana on oikeuslaitos, joka toteuttaa oikeutta pakolla: Sakoilla, vankeudella vieläpä kuolemantuomiollakin. Ihminen ei tule veljelliseksi pakolla, vaan ihmisen on itse muutettava itsensä veljelliseksi. Teosofia ei ole sellainen yhteiskuntapoliittinen ohjelma, jota teosofit toteuttaisivat esim. kansanedustuslaitosten laatimien lakien avulla. Sen suuntainen pyrkimys johtaa kieltolakiin ja sen kautta pakkoon.

Teosofisen liikkeen tarkoitus on alunperin ollut toinen, se, minkä H. P. B. edellä sanoo, "että harrastamamme opit vaikuttaisivat hapatuksen tavoin tämän vuosisadan koko tajuntaan". Kysymyksessä on siis yleismaailmallinen mielen muutos, se, että ns. "yleinen mielipide" muuttuisi uudeksi, että ihmiset omaksuisivat teosofiset aatteet. Kun ihmiset muuttuvat, niin maailmakin muuttuu. Kysymyksessä on valistustyö, ihmisten herätteleminen henkisestä unesta. Herätessään ihmiset ryhtyvät itse ajattelemaan. He tarkistavat ennakkoluulojaan, uskomuksiaan ja elämään asennoitumistaan. He tekevät vertailuja erilaisten käsitysten välillä ja omaksuvat valoisimman elämänymmärryksen. Tämä ei ole massojen työtä, se työ tapahtuu yksilöittäin. Samoin ajattelevat voivat yhdessäkin pohtia teosofisia kysymyksiä, mutta toinen ei voi muuttaa toisen sielunelämää. Jokaisen on itse se työ suoritettava. Mitä useampi ihminen perkaa oman sielunsa, sitä voimakkaammaksi tulee se vaikutus, joka vaikuttaa hapatuksen tavalla muuhun ihmiskuntaan. Vaikutus ei lähde siitä, että "ihmiset sanovat itseään teosofeiksi", että he pitävät suurta ääntä teosofiasta. Kysymys on siitä, mitä ihminen ON. Sitä ihmistä kannustaa usko veljeyteen ja usko siirtää vuoria.

H. P. B:n kirjoituksesta selviää, ettei alunperin ollut kysymys ulkonaisesti mahtavasta liikkeestä, joka suurieleisesti haalisi joukkoja eli "tunnustajia". Sellaisesta liikkeestä ei ole

suurtakaan apua, silloin kun "tunnustajat" ovat vain nimellisesti teosofeja sivuuttaen teosofian käytännön. Tällaisista liikkeistä on jo kylliksi kokemusta kristikunnan piirissä. Mestarit ja H. P. Blavatsky tarkoittivat, että teosofit itse olisivat veljeyden ytimenä, toteuttaisivat veljeyttä keskenään. Sellainen ydin oli pidettävä elossa, sillä siihen kytkeytyi se tuleva vaihe, jota Pekka Ervast nimittää H. P. B:n profetiaksi. Sanoihan H. P. B. että "vasta kun ydin on muodostunut, voivat syntyä ne lisämuodostumat, jotka tulevina vuosina... päättyvät sen elimistön muodostamiseen, mikä meillä on nyt mielessämme". — H. P. B. viittasi suurempaan, laajempaan ja kauaskantoisempaan henkiseen työhön, joka kuului suunnitelmiin alusta lähtien, vaikka sitä H. P. B. ei selvästi ilmaissut. Ilmaisemiseen ei ollut aihetta, koska veljeyden ytimen muodostuminen oli edellytys myöhemmälle toiminnalle. Puuhun oli noustava tyvestä. Teosofian valon oli ensin vaikutettava puhdistavasti "tämän vuosisadan koko tajuntaan", siis ainakin viime vuosisadan tajuntaan. Kahdeskymmenes vuosisata on luku erikseen. Se vietetään jo Vesimiehen merkeissä. Siitä H. P. B. sanoo mm: "Kun se (päiväntasauspiste) muutaman vuoden kuluttua astuu Vesimiehen merkkiin, tulee sielutieteilijöille jonkun verran ylimääräistä työtä, ja suuri muutos tulee tapahtumaan ihmiskunnan psyykkisissä omituisuuksissa". (Kirj. Evakeliumein esoteerinen luonne). Samassa kirjoitussarjassaan H. P. B. avaa hieman niitä tulevaisuuden näkymiä eli "lisämuodostumia", jotka olivat alusta asti Mestareitten mielessä: "Mutta joskin Mysterioiden ääni on vaiennut pitkinä aikoina Lännessä, joskin Eleusis, Memfis, Antium, Delfi ja Kresa ovat aikoja sitten muuttuneet haudoiksi sille Tieteelle, joka kerran oli yhtä suurenmoinen Lännessä kuin se yhä vielä on Idässä, — valmistetaan niille kuitenkin nykyään seuraajia. Elämme vuotta 1887 ja yhdeksästoista vuosisata lähenee loppuaan. Kahdennellakymmenennellä vuosisadalla on outoja yllätyksiä varastossaan ihmiskuntaa varten, — ja kukaties se tulee olemaan viimeinen sitä nimeä". (R. R. 1929 s. 330)

Kahdeskymmenes vuosisata on jo tuonut outoja yllätyksiä mm. tieteitten ja tekniikan saavutuksina. Niin ikään Pekka Ervast puhui egyptiläisen mysteriokulttuurin jälleensyntymisestä Suomessa, joten sekin on jo aatteitten tasolla olemassa. H. P. B. viittasi myös Suomesta tulevaan valoon. Tämä vuosisata on todellakin outojen yllätysten vuosisata, joten H. P. B:n oraakkelimainen profetia siitäkin, että kukaties nykyinen vuosisata tulee olemaan "viimeinen sitä nimeä" saattaa olla merkityksellinen. Miten outoja olisivatkaan ne yllätykset, jotka aiheuttaisivat uuden ajanlaskunkin.

Jotta henkinen liike onnistui-

si, on välttämätöntä, että sen päämäärä on selvä. H. P. B. saattoi siihen ainoastaan viittailla, mutta Pekka Ervast ja J. R. Hannula avasivat näkyviin teosofisen liikkeen selvän ja kirkkaan tavoitteen: Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan ihanteitten toteuttamisen maan päällä. Se on tavoitteena. Toteutuakseen se edellyttää ihmisiä, joissa taivasten valtakunta toteutuu sisäisesti. Tie siihen on avattu, se tie on Kristuksen Vuorisaarna. — Kun päämäärä on selvä, on suurempi mahdollisuus saada muodostumaan ihmisryhmä, joka ei työskentele inhimillisen palkinnon eikä maallisen tunnustuksen toivossa, kuten H. P. B. edellä esitetyssä toivoo. Silloin sisäinen Kristus saa puhua ja opastaa eläessämme karun arkipäivän elämää ...

H. P. Blavatsky kirjoitti "Salaisen Opin" älymystölle, "Teosofian Avaimen" kansojen syville riveille ja "Hiljaisuuden äänen" Tiellä kulkijoille. Mutta historia todistaa, että "Salainen Oppi" on rotumme älymystölle ylivoimaisen syvällinen, "Teosofian Avain" liian kansantajuinen ja "epätieteellinen" ja "Hiljaisuuden ääni" ei tarjoa sille valtaa, kunniaa, mahtia eikä taloudellisia etuja. Oliko H. P. B:n elämäntyö siis turha? Ei. Kansojen enemmistö ei ole kaavoihin kangistunutta älymystöä. Kansojen syvät rivit ovat niitten sydäminä, kuten Pekka Ervast toteaa. Niissä on toivoa. Elämme militarismin kauhujen keskellä ja kolmannen maailmanpalon kynnyksellä ja kysymme: Missä on pelastus? Pelastus on kansojen syvien rivien heräämisessä, siinä, että syvät rivit heräävät kuuntelemaan oman sydämensä ääntä. Siihen tähtäsi H. P. B: "että harrastamamme opit vaikuttaisivat hapatuksen tavoin tämän vuosisadan koko tajuntaan". Samasta syystä Pekka Ervast aloitti teosofisen työnsä Suomessa suomen kielellä; teosofinen sanoma annettiin kansan käteen. Oireita kansojen syvien rivien heräämiseen on jo näkyvissä.

Kristosofi
1969: 39—42

"ÄLÄ JOHDATA MEITÄ KIUSAUKSEEN

valitsemaan kahden välillä, joista kumpikin mielestämme on hyvä". Näin luonnehtii Pekka Ervast erästä kohtaa Isä meidän -rukouksessa. Elämä tuo usein eteemme kaksi seikkaa, jotka omasta mielestämme ovat yhtä hyviä ja meidän tulee valita niistä toinen. Niinpä joku, jonka kristosofinen elämänymmärrys ei ole vielä vakiintunut, saattaa joutua tekemään valinnan kristosofisen esitelmätilaisuuden ja samanaikaisesti esitettävän teat-

terinäytännön välillä. Valinnan teko muodostuu kiusaukseksi, jos esitelmätilaisuus ja teatterinäytäntö ovat hänen mielestään yhtä hyviä. Valinnan teko ei aiheuta kiusausta, jos esim. teatterinäytäntö on hänen mielestään arvokkaampi kuin esitelmätilaisuus: Hän menee teatteriin hyvällä omallatunnolla. "Hyvä omatunto" ei silti merkitse sitä, että valinta olisi oikea. Se merkitsee vain, että valinta oli oikea hänen mielestään. Ja ihmismieli on epävarma puntari. — Valinnan hetkellä esiintyvä kiusaus johtuu ihmisen kypsymättömyydestä, hänen henkisestä alamittaisuudestaan. Jos henkinen elämä on tullut hänelle ensitärkeäksi, numero yhdeksi, kuten J. R. Hannula usein sanoi, niin hän valitsee arvelematta esitelmätilaisuuden. Tällöin ei esiinny kiusausta. Kun siis rukoillaan, ettei Isä johdattaisi meitä kiusaukseen valitsemaan kahden hyvän välillä, niin rukous tarkoittaa oman kypsymättömyytemme päättymistä, sitä, että sielumme painopiste kallistuisi ratkaisevasti Jumalan etsinnän puolelle, joten valinta tapahtuisi "omasta painostaan" ilman kiusausta.

Kysymyksessä oleva rukouksen kohta on kauaskantoinen. Siihen kytkeytyy koko ihmiskunnan henkinen kasvu. Voimme luonnehtia sitä vaikkapa seuraavalla tavalla.

Me ihmiset arvostelemme toisiamme oman mittapuumme, oman "mielemme" mukaisesti. Toiset ihmiset ovat mielestämme pahoja tai hyviä, valheellisia tai totuudellisia, saatanallisia tai pyhimyksiä ... Mutta Kristuksen kannalta kaikki ihmiset ovat samanarvoisia, sillä ihmiskunta on Kristuksen ruumis ja jokainen sielu on Jumalan poika. Keskenkasvuisempi sielu on yhtä oikeutettu Kristus-täydellisyyteen kuin täysi-ikäisempikin sielu. Ihmiset ovat jumalallisen syntyperänsä vuoksi veljiä, vaikka veljeys ei ole vielä toteutunut fyysillisessä elämässä. Ihmiset eivät ole vielä saavuttaneet yhteyttä Kristukseen.

Valkoinen Veljeskunta tekee työtä, jotta Kristus meissä syntyisi ja kasvaisi. Se lähettää maailmaan lähettiläitään tietäen, että me arvostelemme heitäkin omista näkökulmistamme nimittäen heitä joka belsebulin tai Jumalan sanansaattajiksi. Me ihmiset rakastamme kunniaa valtaa, sotaa ja väkivaltaa, ja uskomme, että Jumalakin rakastaa niitä meidän tavallamme. Kun Veljeskunnan lähettiläs puhuu lähimmäisen rakkaudesta ja hyvästä tahdosta ja nimittää sotarukouksia henkiseksi noituudeksi, niin sellainen opetus tuntuu belsebulin viisaudelta. Siitä syystä Jeesustakin nimitettiin belsebulin lähettiläälksi. Se harvalukuinen joukko, joka ymmärtää Valkoisen Veljeskunnan lähettilästä, näkee asiat päinvastaisina. Se ymmärtää Jumalan rakkaudeksi ja aavistaa, että Veljeskunnan lähettilään vastustajissa on paljon hyvää, kun-

han se kasvaa, kunhan Kristus heissä herää. Se harvalukuinen joukko aavistaa, että Kristusvalon lisääntyessä jokainen ihminen joutuu tekemään valinnan kahden hyvän välillä silloin, kun maailman viisaus ja henkisen lähettilään viisaus näyttävät hänestä yhtä hyviltä. Vasta lopullisen valinnan tehtyään hän vapautuu kiusauksesta.

Vuonna 1909 Pekka Ervast julkaisi erään esitelmäsarjansa kirjana "Uuden ajan aamunkoitteessa". Hän puhuu siinä tulevaisuuden sivistyksestä, uskonnosta... Hän kuvailee tulevaisuutta. Niin ikään hän puhuu aikamme erikoisuudesta, etenkin teosofisen liikkeen osallisuudesta aikaamme. Mm. hän sanoo: "Se tulevaisuus on siinä, että tänne meidän ihmiskuntaamme on ilmestyvä uusi suuri opettaja, uusi suuri vapahtaja, Jumalan Poika, joka perustaa uuden suuren uskonnon. Teosofinen liike ja koko meidän aikamme sivistys on huutavan ääni korvessa, joka kaihoten kutsuu: 'valmistakaa Herralle tietä, sillä pian tulee Herran päivä'. Katsokaa, kuinka ihmiset taas uskovat, että maailman loppu on tulossa, että aika lähenee loppuaan, kuinka uskonnolliset ihmiset valmistautuvat tätä loppua vastaanottamaan. Tällä kerralla he eivät enää erehdy eivätkä ole ennenkään erehtyneet, mutta maailman loppu ei merkitse sitä, että tämä maailma häviäisi, vaan se merkitsee, että vanhat poistuvat ja uudet tulevat sijaan, että taasen on Jumala esiintyvä maan päällä, ilmoittava itsensä erityisen suuren ja ihmeellisen Pojan ja sanansaattajan kautta. Uusi uskonto on esiintyvä. Kukaties se on syntyvä jo tällä vuosisadalla, kukaties joku meistä vielä saa nähdä sen kirkkauden, saa nähdä opettajan, suuren ihmeellisen liikkeen, uskonnon, joka käsittää koko maapallon."

Tuollainen puhe oli näkijän, profeetan, tietäjän puhetta. Se oli rohkeaa julistusta. Mitä ajattelivat ne, jotka tuota julistusta kuuntelivat tai lukivat? Kun P. E. sanoi: "Kukaties se on syntyvä jo tällä vuosisadalla, kukaties joku meistä (vuonna 1909 elossa olevista) vielä saa nähdä sen kirkkauden, saa nähdä opettajan, suuren ihmeellisen liikkeen, uskonnon, joka käsittää koko maapallon", niin esitelmää kuunteleva tai kirjaa lukeva joutui kysymään: Missä sellainen opettaja on? Opettajan täytyi olla aikuinen jo v. 1909. Ei esim. lapsi kykene luomaan henkistä liikettä. Varmaan moni kysyi Pekka Ervastilta: Mistä sinä tämän tiedät? — Pekka Ervast oli kummallisen tilanteen edessä. Hänen oli puhuttava uudesta uskonnosta ja uudesta opettajasta, koska ne olivat tosiasioita ja lisäksi valtavia tosiasioita, ne koskivat koko ihmiskuntaa. Jos P. E. olisi sanonut kysyjille: Minä olen se uusi opettaja, minä julistan uuden uskonnon, niin hän olisi menetellyt vastoin sitä henkistä lakia, ettei Kristus-olento itse sano, kuka hän on. Se on toisten

sanottava, niitten, jotka ovat päässeet siitä tietoon. Puu tunnetaan hedelmistään ja opettaja opetuksistaan. — P. E. tuli opettamaan meitä kypsymättömiä ihmisiä, ja jotta hänen henkinen työnsä olisi edelleen ollut mahdollista, niin hänen oli toisella kädellään peitettävä se mitä hän toisella kädellään avasi.

Kansainvälisesti tunnettu teosofi tohtori Annie Besant alkoi samanaikaisesti puhua uuden opettajan tulosta. Niinpä Pekka Ervast painatti "Uuden ajan aamunkoitteessa" -kirjaansa myös Annie Besantin samansuuntaiset esitelmät. Suomen teosofit olivat tutustuneet Besantin kirjoihin ja P. E. puhui ja kirjoitti Besantista ylistävästi. Kun Annie Besant puhui suuren maailmanopettajan pikaisesta tulosta ja viittasi puheissaan siihen, että maailmanopettaja oli eräs hindupoika, niin Besantin opetus tuli Pekka Ervastin opetuksen peitoksi. Suomen teosofien huomio kääntyi toisaalle. Useimmat arvelivat, että P. E:kin puhui Besantin maailmanopettajasta. Valistuneimmat teosofit joutuivat tekemään valinnan kahden välillä, jotka molemmat tuntuivat heistä yhtä hyviltä. Toinen "hyvä" oli Pekka Ervastin julistama suuri opettaja ja toinen "hyvä" oli Annie Besantin maailmanopettaja. Vaikea oli valinta kahden hyvän välillä sille, joka vain sokeasti uskoi auktoriteetteihin, vaivautumatta tuntemaan opettajaa opetuksistaan.

Myöhemmin tapahtunut Annie Besantin sodan ylistys ratkaisi pulman sille, jolla oli korvat kuullakseen. — Pekka Ervast oli koko teosofisen työkautensa ajan vedonnut Gautama Buddhaan, Jeesus Kristukseen ja H. P. Blavatskyyn, joiden kaikkien opetukset ovat sodan vastaisia. Nyt, 50—60 vuotta myöhemmin, saatamme jo katsella taaksepäin ja nähdä historian kulun ja opetusten hedelmät. Saamme olla kiitollisia siitä, että Pekka Ervast voi opettaa niinkin paljon vaikeuksista ja ihmisten kypsymättömyydestä huolimatta.

Kristosofi
1969: 76—79

HUGO RAHKONEN

In memoriam

Veljemme ja ystävämme säveltäjä Hugo Rahkonen jätti fyysillisen maailman sunnuntaina 16. 3. 1969 kello 5.30 81 vuoden ikäisenä.

Sait sävelten lahjan ja asetit sen palvelemaan Mestareitten sanomaa. Soitto on suruista tehty, murehista muovaeltu. Mutta Sinä annoit Kristuksen kirkkau-

den säteilyn pyyhkiä sävellyksistäsi pois surun ja murheen. Vain kauneus jäi, taivaallinen kauneus. Kauas tulevaisuuteen kantavat elämäntyösi hedelmät. Yhä uudelleen kantavat säveltesi laineet ihmissieluja niihin korkeuksiin, joissa inspiratiossa elit, joissa loistaa Totuuden väärentämätön Valo, Valo, joka vain heikkona heijastuksena saapuu sumuiseen maailmaan. Nyt olet aina siinä Valossa, siinä kauneuden ja sävelten maailmassa, jonne synnynnäisessä maailmantuskassasi ikävöit. Omalla työsarallasi saavutit voittoseppeleen.

Kristosofi
1969: 107

VALOA POHJOLASTA

Sana uskonpuhdistus, joka vielä muutama vuosikymmen taaksepäin särähti kristittyjen korviin loukkaavasti, on jo saanut sijaa yleisön sanavarastossa. Uskonpuhdistuksen tarpeellisuudesta ei enää puhuta kuiskien. Siitä jo keskustellaan ja vaihdetaan ajatuksia puoleen ja toiseen. Se merkitsee ajatusmaailman vapautumista, kangistuneitten käsitysten selvenemistä. Uskonpuhdistus, josta Pekka Ervast puhui vuosisatamme alusta lähtien, on pääsemässä kapalostaan. Julkinen ajatusten vaihto liikkuu tosin vielä aivan pinnalla. Harvoin uskalletaan koskea kristinuskon ytimiin ja kysyä, onko virallistuneen kristillisyyden omaksuma kristinusko sitä kristinuskoa, jota kristinuskon julistaja, Jeesus Natsarealainen opetti. Vasta sitten kun julkinen sananvaihto pureutuu tuohon peruskysymykseen ja toteaa, että Jeesus Kristus oli opettaja, joka neuvoissaan ja käskyissään, Vuorisaarnassa, laski uuden uskonnon perustuksen, on uskonpuhdistus sanan yleisessä merkityksessä saanut oikean lähtökohdan. Sen se saavuttaakin aikanaan, sillä myös todellinen uskonpuhdistus on käynnissä. Sitä edustaa kristosofinen elämänymmärrys.

Jospa kristilliset kirkot heräisivät ja tajuaisivat etsikkoaikansa. Jospa ne heräisivät näkemään, että se katumus ja kääntymys, jota tuhansissa kirkoissa ja rukoushuoneissa saarnataan tietämättömille ihmisille, koskee ensi sijassa kirkkoja itseään. Jospa kristilliset kirkot korkeimmissa johtoportaissaan ymmärtäisivät, että heidän itsensä olisi mentävä katumuspenkille, tunnustettava julkisesti erehdyksensä ja tehtävä kääntymys. Jospa he tunnustaisivat että oli surkea erehdys, kun Golgatan ristillä riippuvasta mie-

hestä tehtiin ihmisten syntien, kataluuden ja pahuuden sovittaja, ja niin riistettiin kristityiltä aloitekyky ja hyvänpyrkimisen halu sekä että Jumalanpelolla ja ikuisen helvetin kauhuilla tukahdutettiin kristityissä orastava rakkaus ja hyvä tahto. Julkinen tunnustus on välttämätön ennen kuin todellinen kääntymys voi tapahtua. Luovimalla ei tilanne enää ole pelastettavissa. Länsimainen, ns. kristillinen sivistys on kristillisten kirkkojen hedelmä, ja se kulkee jättiläisaskelin kohti luhistumistaan. Sille on käynyt kuten Vuorisaarnassa sanotaan: Hiekalle rakennettu rakennus luhistuu. — Ja kuitenkin! Mikä olisi luonnollisempaa ja johdonmukaisempaa kuin se, että kristilliset kirkkoinstituutiot ottaisivat opettajakseen sen miehen, jonka ne huulillaan tunnustavat Vapahtajakseen ja Jumalan Pojaksi. Näin tehden kirkoilla olisi vielä edessään valtava tehtävä: Opettaa ihmisille, minkälaiseksi Jeesus Kristus käsitti oikean ihmisen. Opettaa, että Jeesuksen seuraaja ei tartu tappoaseisiin, että hän taltuttaa vihansa hyvyydellä, puhdistaa epäpuhtaat ajatuksensa, ei vanno puhuvansa totta, vaan puhuu totta, ei tuhoa pahaa pahalla, vaan rakentaa rauhaa, ja rakastaa vihollisiaankin, vieraitakin kansoja. Niin, jospa kirkkoinstituutiot heräisivät, niin koko länsimainen sivistys voisi ehkä vielä välttyä luhistumiselta.

Uskonpuhdistuksen onnistuminen riippuu kuitenkin siitä, että kansan keskuudessa elää ja toimii aktiivinen ihmisjoukko, joka tekee tietoisesti uskonpuhdistustyötä. Pekka Ervast ja J. R. Hannula tekivät uskonpuhdistustyötä vuosikymmenet, herätellen samalla ihmisiä sitä työtä jatkamaan. Vieläpä joutsenlaulunsakin, "Suuri seikkailu" -kirjansa, Pekka Ervast omisti uskonpuhdistuksen asialle. Amerikan-matkaansa valmistellessaan Pekka Ervast kirjoitti, ettei kirkko voi läpeensä uudistua, ellei sen oppi muutu Jeesuksen omaksi elämänopiksi ja ellei teologia kirkastu Paavalin oman tarkoituksen mukaiseksi. "Nyt on tämä kristikunnan reformatsioni keskitettävä suureen ponnistukseen Pohjolassa, ja sitä varten on julkaistava teos, joka piirtää uskonpuhdistuksen selvät ääriviivat ja kutsuu kirkkoja ja lahkoja mahtavaan työhön Jeesuksen ja Paavalin auttamiseksi heidän suunnitelmiensa toteuttamisessa". (Ruusu-Risti 1933 s. 200).

"Suuri seikkailu" ilmestyi seuraavana vuonna, ja koska se on tietäjän kirjoittama ja lisäksi sillä on kaunokirjallinen asu, on sen sisältö osaksi vertauskuvallinen. Kirjan päähenkilö, tohtori Kotka, matkustaa Amerikkaan etsiäkseen kohteita, joissa toteutettaisiin Jeesus Kristuksen opetuksia käytännössä. Hän tapaakin uskonpuhdistuksesta kiinnostuneita ihmisiä, mutta vasta matkansa päätekohdassa hän ta-

paa sellaisia ihmisiä, jotka tekevät itsetietoisesti työtä uskonpuhdistuksen alkamiseksi Pohjolassa, Suomessa. Nämä ihmiset asuvat salaperäisessä "Versailles'ssa" Amerikan erämaassa ja heidän johtajansa on professori (prinssi) Batory, joka osoittautuu Mestariolennoksi. — Pysähdymme hieman tarkastelemaan "Versailles'ta", sillä siellähän tehdään uskonpuhdistustyötä itsetietoisesti.

"Versailles" oli, paitsi mahtavan ylellinen linna, myös eetteris-fyysillinen mietiskelyluola. Kotka ja Carignan keskustelevat, kumpi on todellisuus, linna vaiko luola. Carignan vastaa: "Tai ehkä jokin kolmas, joka tekee sekä linnan että luolan harhanäyksi". Mikä on tuo kolmas? Se on luonnollisesti linnan asukkaitten kehitystaso, heidän sieluntilansa, heidän henkinen kykynsä suhtautua tilanteisiin. Eihän rakennus sinään ole temppeli. Rakennuksen tekevät temppeliksi eli henkisen työn keskukseksi ne ihmiset, jotka siellä työskentelevät. Mahtavinkin kirkko voi olla vaikkapa ryövärien luola, jos ryövärit sen kansoittavat. Carignan'in vastaus oli täysin asiallinen. Batoryn linnan ja luolan teki harhanäyksi se, että linnan asukkaat itse, heidän työnsä Mestarin johdolla ja heidän henkinen kehitystasonsa oli todellinen temppeli ja että sekä linna että luola olivat vain työhuoneita, tarpeellisia työvälineitä. (H. P. Blavatsky jo opetti, ettei henkisten liikkeitten muotopuoli — seurat, kirkot, "päämajat" tai "pyhät huoneet" — ole minkään arvoinen sellaisenaan. Niitten arvo riippuu siitä jumalallisesta viisaudesta, jonka seurojen ja yhdistysten jäsenet omistavat).

"Suuri seikkailu" antaa erittäin yksityiskohtaisen kuvauksen siitä eetterisestä luolasta, jossa työskenneltiin uskonpuhdistuksen alkamiseksi Suomessa. Luola ei ollut umpinainen, se oli avoin kohti Itää, sillä "Aamuaurinko paistoi kelmeänä pilarien välitse luolaan, valaisten sitä kirkkaalla, vielä vähän kylmällä valollaan". Luola eli työhuone ei ollut suljettu Idän Mestareitten henkiseltä valolta, H. P. Blavatskyn julistamalta teosofiselta elämänymmärrykseltä. Onhan teosofia Valkoisen Veljeskunnan viisautta, eikä kristinuskon puhdistus onnistu ilman sitä. Idän valo on tosin vielä hieman "kylmää". Onhan se suurimmaksi osaksi älyn, järjen, valoksi tarkoitettukin. Mutta se antaa perustuksen, järkevän käsityksen elämästä. Puhdistettu kristinusko, jota Batoryn veljeskunta suorittaa, valaa työhön Kristus-rakkauden lämpöä.

"Keskellä luolaa istui ympyrään asetetuilla kivikuutioilla noin neljäkymmentä valkoista munkkia. Kaksi meidän puolellamme olevaa istuinta oli tyhjänä ja yksi vastaisella puolella, ja Carignan vei minut kahden tyhjän kuution luo, istui itse toiselle ja viittasi minua toiselle". Kotka ja Carignan tulivat luolaan

pohjoisesta, sillä "Tässä päässä pitkä käytävä teki suoran kulman vasemmalle, ja päättyi isoon korkeaan luolaan, jonka vasen seinä pilaristona avautui puutarhaan päin". Kotka ja Carignan istuivat luolan pohjoispuolelle, Kotka Carignanin oikealle puolelle, sillä "Carignan nykäisi minua vasempaan käteeni...". Professori Batory istui luolan eteläiselle kivikuutiolle. Kaikki "munkit" olivat karkeissa fyysillisissä ruumiissaan, vain Kotka oli eetteriruumiissaan.

Tässä asetelmassa kuvataan, miten tehtävästään tietoinen joukko tekee uskonpuhdistustyötä. Se työ ei ole psyykkisten seikkojen kanssa puuhailemista, astraalimaailman hommaa. Se tapahtuu tässä näkyväisessä maailmassa, sillä kaikki työntekijät olivat fyysillisessä ruumiissaan, myös professori Batory. Kotka vain oli eetteriruumiissaan ja juuri hän teki "piirustukset" eli loi ajatuksissaan Suomen kartan elävänä ilmiönä. Tohtori Kotkan tekemän kartan mukaan on uskonpuhdistustyötä tehtävä. Hänen tietonsa Suomen kansallishaltiasta Väinämöisestä, Väinämöisen haltiajoukoista, uskonpuhdistuksen keskuksista, Suomen näkyväisestä ja näkymättömästä luonnosta... ovat alkaneen uskonpuhdistuksen "piirustukset" eli suuntaviivat. Niiden mukaan tulee tehdä työtä, vaikka Kotka itse onkin näkymättömässä maailmassa, "pohjoisella kivikuutiolla". (Toistan P. E:n kirjoitusta. Tietäjä 1918 s. 243—235. P. E. puhuu Logoksen ilmentymisestä mm. Buddhassa ja Jeesus Kristuksessa. "Tuleeko täydellisempää, en tiedä. Mahdotonta se ei ole minun käsittääkseni. Sen vain olen ymmärtävinäni, että entinen logoksen ilmennys ei tule uudestaan. Buddha ei enää ruumistu, Kristus ei liioin. Molemmat olivat jo täysiä hedelmiä. Sitä vastoin saattaa syntyä ihminen, joka ilmentää Jumalan tavalla, jolla hän ei vielä ole ilmennyt. Jumalallisia ja inhimillisiä mahdollisuuksia emme saata rajottaa". — Tästäkö syystä Kotka toimii eetteritasolla?)

Professori Batory istuu eteläisellä kivikuutiolla vastapäätä Kotkaa, siis katse suunnattuna Pohjolaan, Suomeen ja Kotkaan. Batory on veljeskunnan johtaja, Mestari, joka on saavuttanut kuolemattomuuden. Hän vaihtaa ruumista, jos vanha kuluu. Uskonpuhdistushan ei ole hetken työ. Se voi kestää alustavastikin vuosisatoja ja lopullisesti se päättyy vasta sitten, kun koko ihmiskunta elää Kristuksessa. Vain kuoleman voittanut voi ottaa vastuulleen niin valtavan työn. — Veljeskunta tekee työtä Batoryn johdolla ja veljeskunta on kuin suljettu piiri, johon ei kuka tahansa osaa tulla, vaikka tie on niin selvä, että — kuvaannollisesti — sinne voi ajaa autolla. Batoryn veljeskunta ei puuhaa maailman politiikassa, siellä ei kokeilla erilaisia yhteiskuntamenetelmiä. Sitä veljeskuntaa ohjaa tieto ja viisaus. Professori

Batory kuvataan siksi henkilöksi, joka suorittaa varsinaisen käytännöllisen uskonpuhdistustyön. — Kun "Suuren seikkailun" seitsemännen luvun mottona on: "Ken hän oli", niin kysymys on, kuten J. R. Hannula toteaa, siitä ihmisestä, joka suorittaa käytännöllisen uskonpuhdistuksen.

Uskonpuhdistuksen varsinainen suorittaja on entinen apostoli Paavali. Professori Batory puhuu tohtori Kotkalle: "... Nyt lähestymme uutta aikaa... Jeesus Kristus, kaikkien meidän Mestarimme, tahtoo, että uskonpuhdistus pannaan toimeen. Häntä surettaa kirkkojen materialismi, dogmien vääryys ja todellisen uskon puute. Hän on sanonut Paavalille: tee velvollisuutesi. Paavalihan on kirkkojen muodollinen luoja. Paavali on vastuussa kirkon toivottomasta tilasta. Paavali etsii vanhoja ystäviä. Ei ole aika vielä, että Paavali itse näkyväisenä ilmestyisi. Hänen ystävänsä voivat suorittaa valmistustyön. H. P. Blavatsky — leijonansydän — pani alulle teosofisen liikkeen. Se oli ensimmäinen etappi...". — Ja myöhemmin Batory sanoo Kotkalle: "Minähän en voi näkyä, mutta te saatte olla minun edustajani maailmassa".

Syy, miksi tämä on "hämärää puhetta" selviää sanoista: "Ei ole aika vielä, että Paavali itse näkyväisenä ilmestyisi". (Siis vuonna 1934). Aika ei ollut vielä kypsä. Batory ei voinut näkyä, joten Kotka sai olla hänen edustajansa maailmassa, Kotka, joka tekee uskonpuhdistustyötä näkymättömässä maailmassa. Siitä huolimatta Kotka näkyy Batoryn työssä.

J. R. Hannula toistaa usein sitä Pekka Ervastin opetusta, ettei Kristus-ihminen itse sano kuka hän on. Se on niitten sanottava, jotka ovat päässeet siitä tietoon. Tämä on laki henkisessä elämässä. Niinpä H. P. Blavatsky itse sanoo olevansa Mestareitten viisauden kokooja. Hän sitoi kimpuksi viisauden kukkasia ja pani siihen itseltään vain nauhan. Mestareitten viisaus näkyy H. P. B:n opetuksissa, ei H. P. B. itse. Samoin Pekka Ervastin opetuksissa näkyvät kaikki Mestarit, etenkin Jeesus Kristus, ja P. E. itse jää jopa niin näkymättömäksi omissa kirjoituksissaan, ettei lukija aina tajua kenen opetuksia hän lukee. J. R. Hannulan opetuksissa näkyy, paitsi kaikki Mestarit ja Jeesus Kristus, etenkin Pekka Ervast. He saavat olla myös J. R. Hannulan edustajina maailmassa. — Kuitenkin professori Batoryn sanoihin sisältyy profetia: Tulee aika, jolloin Paavali itsekin voi näkyä. Hän voi näkyä ainakin ystävillensä, joita Paavalin sanotaan etsivän. Vasta sitten kun Paavalin ystävät tuntevat hänet, kuten Batoryn veljeskunnan jäsenet tunsivat Batoryn, tunsivat Batoryn Mestarikseen, vasta sitten uskonpuhdistus tapahtuu täysin itsetietoisesti, todellisesti. Siihen asti uskonpuhdistustyö on vertauskuvallista hapuilua. Pekka Ervastin henkinen työ jäi

vertauskuvien asteelle samasta syystä: Häntä ei tunnettu. Uskonpuhdistustyössä eli oikeammin sanoen suuren maailmanuskonnon rakennustyössä on kysymys työntekijöitten henkisestä kasvamisesta, heidän elämännäkemyksensä laajentumisesta ja syventymisestä, heidän siveellisen selkärankansa ryhdistymisestä. On tajuttava oma vastuunalaisuus henkisessä työssä. On selvästi nähtävä, että uskonpuhdistus ei ole vain tämän hetken työtä, vaan se työ jatkuu jälleensyntymisen lakia noudattaen.

Kristosofi
1969: 111—116

SALOMONIN SINETTI

Ammoisista ajoista asti on käytetty vertauskuvia ja symboleja elämän ongelmia selviteltäessä. Salaperäisin lienee ihmisen ongelma, sillä ihmisessä ovat paha ja hyvä, aine ja tajunta, ihminen ja Jumala kietoutuneet toisiinsa kuin langat sekavassa vyyhdissä. Tuo sekavuus ei tosin häiritse jokapäiväistä ihmistä, sillä hän näkee elämän ja oman olemuksensa perin "luonnollisena". Mutta on elänyt myös viisaita ihmisiä, jotka ovat ymmärtäneet tavanomaisen "luonnollisuuden" henkiseksi uneksi ja ryhtyneet ravistelemaan ihmisiä hereille. Opetuspuheittensa lomassa he ovat käyttäneet vertauskuvia ja symboleja siinä tarkoituksessa, että ihmiset ryhtyisivät niitä miettimään ja mietiessään osallistuisivat myös itse tutkimustyöhön. Ihminen on luonnostaan laiska, mutta esim. kiinnostavalta näyttävä kuvio, symboli, voi herättää hänessä mielenkiintoa.

Kuusikulmainen tähti, jota nimitetään mm. Salomonin sinetiksi, on ikivanha symboli. Salomonin sinetin muodostaa kaksi kolmiota, musta ja valkoinen. Mustan kolmion yksi kärki on alaspäin ja valkoisen kolmion yksi kärki on ylöspäin. Kolmiot ovat kietoutuneet toisiinsa. Sinetti kuvaa ihmistä. — Ihmisen jumalkipinä, henki, monadi, etsii ilmennysmuotoa. Se pukeutuu aineen illuusioon saadakseen itsetietoisuuden. Tätä vaihetta kuvaa musta kolmio. Kolmio on m u s t a siksi, että alaspäin suuntautuva henki, tajunta, aivan kuin nukkuu, ja se on k o l m i o, koska tajunnan kolminaisuus on hengessä piilevänä. Tätä vaihetta nimitetään myös laskevaksi kehityskaareksi. Henki, tajunta, painautuu aivan kuin "painovoiman" vaikutuksesta aineellisuuteen totellen siten itsetiedottomasti, horroksissa ollen luonnon kehitystahtoa. Siksi musta kolmio kuvaa myös elä-

mään sisältyvää välttämättömyyttä.

Valkoinen kolmio kuvaa vapautta. Henki, tajunta, saavutettuaan aineellisuuden "haudan" siirtyy nousevalle kehityskaarelle ja pyrkii kohti vapautta, itsetietoisuutta, luovan jumalan astetta. Ihminen on salaperäinen olento, — tosin vielä toistaiseksi hämärä olento. Hänessä ovat musta ja valkoinen kolmio — laskeva ja nouseva tajunta — kietoutuneet toisiinsa niin hellään syleilyyn, että hänen on perin vaikea tajuta olemuksensa salaperäisyyttä.

Ihmisruumis on aineen koostuma. Se ei kuitenkaan ole "kuollut" massa, vaan elävä organismi, jossa on tajunta. Jokainen ihmisruumiin solu on elävä, tajuinen olio, joka täyttää oman tärkeän paikkansa ja työskentelee kokonaisuuden hyväksi. Solujen hämärätajunnan kokoojana, aivan kuin polttopisteenä on ruumiin yhteistajunta, joka hoitaa ruumiin monimutkaisen toiminnan. Mutta ihmisen yksilöllinen tajunta, joka toistaiseksi on hänen tavallinen päivätajuntansa, on aivan toinen tajunta. Vaikka päivätajunta esim. unen ajaksi siirtyy pois ruumiista, niin ruumis elää silti. Se hengittää, sen verenkierto toimii ... se on elävä olento. Se kykenee särpäämään itseensä elämänvoimaa, mutta ei kykene syömään tai juomaan. Kun ihminen herää, kun päivätajunta palaa ruumiiseen, niin ruumis on nöyrä palvelija. Meissä toimii siis kaksi tajuntaa. Ruumiin tajunta on alaspäisen kehityskaaren tajuntaa, jota nousevalla kehityskaarella oleva päivätajunta käyttää välineenään. Yksilöllinen tajuntamme — joka toistaiseksi ilmenee tavallisena päivätajuntana — on jo kaukaisia aikoja sitten sivuuttanut ruumiintajunnan asteen ja kurkoittaa nyt käsiään kohti Jumalaa. — Ihminen on mustan ja valkoisen kolmion yhteenkietoutuma, Salomonin sinetti, ja tämä on nykyisellä kehitysasteella olevan ihmisen normaali tila.

On myös epänormaalisia tiloja. Sellainen syntyy mm. silloin kun hypnotisoija työntää toisen ihmisen päivätajuisen minän syrjään ja ryhtyy komentamaan hänen ruumistaan. Tällaiset tapaukset ovat onneksi suhteellisen harvinaisia, mutta eräs toinen nukutusmenetelmä on arveluttavan yleinen. Tarkoitan suggestiota. Suggestiolle on keksitty kansainvälisestikin hyväksyttyjä lempinimiä, kuten propaganda, aivopesu ja mainonta. Huumorintajuiset suomalaiset puhuvat "pajunköyden syöttämisestä", "nenästävetämisestä" ja "silmäänsahaamisesta". Noiden lempinimien taakse kätkeytyy sellainen totuus, että ovelalla uskottelulla saadaan valhe näyttämään totuudelta, vääryys oikeudelta, pahuus hyvyydeltä ... "Jos tahdot rauhaa niin valmistaudu sotaan" on iskulause, joka on tehonnut niihin miljooniin ihmisiin, jotka ajattelevat toisten keksimillä iskulauseilla. —

Suggestio vaivuttaa horroksiin tai nukuttaa kokonaan ihmisen astromenttaalisen prinsiipin, jolloin ihminen ei enää ole itsensä herra, vaan häntä hallitsevat toiset ihmiset. Hän tekee tekoja, jotka jäisivät tekemättä, jos hänen oma manas-järkensä saisi hallita. Tarpeeksi aivopesty armeija on johtajiensa tahdoton välikappale. — Edellä mainittujen lempinimien keksiminen osoittaa, että ihmiset kyllä tietävät esim. sotapropagandan olemassaolon, mutta siitä huolimatta he uskovat siihen, koska heidän astromenttaalinen prinsiippinsä on horroksessa. He jopa haluavatkin, että heitä edelleenkin "sahataan silmään". He tuntevat siitä nautintoa.

Sekä H. P. Blavatsky että Pekka Ervast käyttivät Salomonin sinettiä myös henkisen liikkeen vertauskuvallisessa tunnuksessa. Henkinen liike on siis toisinto ihmisestä. Henkinen liike, uskonto, syntyy siten, että viisas ihminen, Mestari-olento, tulee opettamaan ihmisiä. Hän näkee, että ihmiset ovat henkisessä unessa ja ryhtyy heitä herättelemään. Jeesus Kristus puhui jopa henkisesti kuolleista. Opettajan opetuksia kuunnellessaan muutamat ihmiset alkavat herätä. He liittyvät yhteen yhteisesti tutkimaan. Heräämisen jatkuessa he oivaltavat, että heidän pitäisi auttaa Mestaria hänen työssään. Mestarinsa opastuksella he keksivät työtapoja. Työtavat riippuvat olosuhteista — nykyajan työtavat ovat osaksi toisenlaisia kuin ne, joita käytettiin esim. pari vuosituhatta aikaisemmin. Henkinen liike on työntekijöitten ja koeteltujen työtapojen summa, elävä ruumis, joka muodostuu Mestarin työvälineeksi. Työntekijät ovat ruumiin soluja ja työtavat se rytmi, joka pitää ruumiin elossa.

Työntekijöitten ja työtapojen yhteissumma on vain elävä ruumis. Sen jatkuva elossapysyminen riippuu ravinnosta. Samoin kuin ihminen voi ravita ruumistaan vain hereillä ollessaan, samoin henkinen liike tarvitsee henkistä ravintoa, jota antaa liikkeen alkuunpanija, Mestari, silloin kun henkinen liike on hereillä. Nukkuessaan se ei kykene ravitsemaan itseään. Hereilläolo merkitsee suoraa suhdetta Mestariin, sillä Mestari on henkisen liikkeen yksilöllinen tajunta. Kun työntekijöitten ja työtapojen yhteissumma — ruumis — on hereillä, kun sillä on suora suhde Mestariin, niin henkisen ravinnon saanti on turvattu. Silloin Mestari käyttää liikettä työvälineenään. Liikkeen työ on keskitettyä, vailla hapuilua, päämäärästään tietoista, melutonta ponnistusta. Se saa aikaan tuloksia. Magneetin tavoin se vetää puoleensa ihmisten huomion. Laajetessaankin se säilyttää alkuperäisen syvyytensä. — J. R. Hannula toisti toistamistaan: henkisen liikkeen työn tulee tapahtua Vuorisaarnan Mestarin johdolla. Näin työskennellessään henkinen liike on kuviosta todellisuudeksi muuttunut Salomonin

sinetti. Se on henkisen liikkeen normaali tila.

Epänormaali tila muodostuu, kun suora suhde Mestariin alkaa heikentyä. Henkisen liikkeen "solut" ovat eläviä ihmisiä, joten heidän astromenttaalinen prinsiippinsä saattaa mennä horrokseen. Silloin manas-järjen vaikutus päivätajuntaan estyy. Mestarihan puhuu ihmisen korkeammalle tajunnalle, yksilötajunnalle, manas-järjelle, mutta ellei hänen sanomansa pääse astromenttaalisen prinsiipin kautta päivätajuntaan asti, niin suora suhde Mestariin katkeaa. Kun henkisesti nukkuneita tulee kylliksi, niin koko liike menee horroksiin.

Henkisten liikkeitten menneisyys antaa hyvän kuvan mm. siitä, missä järjestyksessä horrostila muodostuu ja mistä tulevat ne suggestiot, jotka nukuttavat henkisen liikkeen. Ensimmäinen suggestio tulee persoonallisesta taivaasta, toinen kiirastulesta ja kolmas helvetistä. Niin ikään on todettava, että suggestiot nousevat useimmiten henkisten liikkeitten sisältä.

Persoonallisesta taivaasta tullut suggestio on ihanteellinen, joten se helposti tehoaa ihanteellisiin ihmisiin. Se kannustaa uhrautuvaisuuteen, jaloihin tekoihin. Se vetoaa ihmisten parhaimpiin vaistoihin ja vetoaminen tapahtuu Mestarin nimessä. Mutta suggestiossa on narkoottisen aineen tuoksu, joka esiintyy siten, että Mestari ja hänen opetuksensa saavat nyt siirtyä hieman sivuun, jotta "solut" ja "rytmi" näkyisivät. Jos henkinen liike kuuntelee mieluummin suggestiota kuin Mestaria, jos se ei ole valpas ja hereillä, jos se ei "valvo ja rukoile", niin suggestio voittaa. Silloin seuraava suggestio tuleekin kiirastulesta ja sitä seuraava helvetistä.

Näin kävi kristillisen liikkeen ja samoin kävi teosofisen liikkeen. Alku-inspiratio tuli kumpaankin liikkeeseen perin huomaamattomasti, mutta se näyttäytyi teoissa. Kristillisessä liikkeessä Jeesus Kristus sai hieman väistyä ja teosofisessa liikkeessä aliarvioitiin H. P. Blavatskyä. Viimeistään valtiokirkon perustamisen jälkeen v i r k a tuli määräävämmäksi, "solut" astuivat näkyviin. Samalla keksittiin loistavia muotomenoja ja kirkko alkoi mahtailla komeilla rakennuksillaan. Tämä kaikki hämärsi kristittyjen mielet, ja huomio kiintyi virkoihin ja seremonialliseen loisteliaisuuteen, ja — Mestari unohtui opettajana. Vain "solut" ja "rytmi" näkyivät. Tämä suggestio nousi kiirastulesta ja sekin tuli Mestarin nimessä. Ristillä riippuva Mestari sai olla keulakuvana, mutta hänen oppinsa, Vuorisaarna, oli epäilyttävä. Paavit, piispat ja kardinaalit korotettiin melkeinpä Jumalan asemaan ja lumoutunut kansa oli onnellinen suudellessaan kardinaalin varpaita. — Lopulta tuli suggestio helvetistä. Se sai muodon noitavainoissa, inkvisitiossa ja uskonsodissa.

Teosofinen liike kulki samaan suuntaan. Ensin alettiin katsella H. P. Blavatskyä epäilevästi, joten suora suhde Mestariin heikentyi ja lopulta katkesi. (Näistä asioista kertoo Pekka Ervast erittäin selvästi kirjassaan "Ihmisyyden uskonto".) Persoonallisesta taivaasta tullut inspiratio toteutui ns. maailmanopettajapuuhassa, sen alkuvaiheissa. Maailmanopettajaa rinnastettiin jopa Kristuksen toiseen tulemiseen ja sanottiin, että maailmanopettaja rakentaa uuden ja ihanan maailman. Mikä olikaan sen ihanampi unelma. Se otettiin vastaan suurin toivein ja suurin uhrauksin. Mutta vähitellen tilanne muuttui. Maailmanopettajan sanottiin toteuttavan "jumalallista suunnitelmaa", johon sisältyivät mm. erään suurvaltion maailmanvaltaunelmat. Se oli uusi työtapa, uusi "rytmi", ja samalla uuden "solun" esiinmarssittaminen. Se oli kiirastulen inspiration tuotetta. Se puuha oli pohjaa vailla, sillä eihän tiedetty mitä lapsesta kasvaisi. — Tähän inspiratioon sisältyi lisäksi kannustin, joka johti siihen, että perustettiin epälukuinen määrä erilaisia "hyväntekeväisyys"-yrityksiä, siis uusia työtapoja. Kaikissa näissä puuhissa Mestarit ja teosofia olivat keulakuvina. — Ja kun teosofinen liike oli vaipunut kyllin syvään henkiseen uneen, jota vielä auttoi kirkon esiinmarssi, niin kolmas inspiratio tuli helvetistä: yleiseurooppalainen sota julistettiin pyhäksi.

Kaiken tämän todettuamme toteamme lisäksi, etteivät kaikki teosofit vaipuneet henkiseen uneen. Tapahtui myös uudestisyntymisiä, joista Suomessa tapahtunut oli ratkaisevin. Pekka Ervastin tietäjäkatse näki kaiken tapahtuneen läpi ja hänen ansiostaan tapahtui uudestisyntyminen. P. E. piti aina kiinni Buddhan, Jeesuksen ja Blavatskyn opetuksista ja osasi pitää muutamia teosofeja henkisesti hereillä.

Onko suojamuuria, joka suojelisi valitsemaan kahden hyvän välillä, sillä siitä on kysymys. Toinen "hyvä" on ihmisen, seuran, loisteliaisuuden, vallan, kunnian, rikkauden tai köyhyyden esiinmarssi, ja toinen "hyvä" on Mestarin hiljainen ääni: etsi Jumalaa oman henkesi taivaista, etsi löydöstäsi huolimatta; etsi, jotta suhteesi Mestariin pysyisi ehjänä. Vain totuus tekee vapaaksi, ja totuuden löytäminen on päämäärämme. Teosofisen liikkeen motoksi asetettiin sanat: "Totuus on korkein uskonto". Totuudessa on turvamme. Elämme viidennessä rodussa ja ns. mustassa ajassa, kali-jugassa, ja se vaikuttaa, että ellemme pidä kiinni totuudesta, joudumme tuulien heiteltäviksi. Rakkaus on kyllä korkein, sillä Jumala on rakkaus, mutta kysyköön jokainen itseltään, tunteeko hän *sitä* rakkautta, jolla Kristus rakastaa meitä. Ellemme tunne Kristusrakkautta, niin rakastumme tämän maailman hyvään, ja se on silloin itserakkaut-

ta. Pelastava rakkaus on t o t u u d e n r a k k a u s, totuuden Pyhässä Hengessä pysyminen. Pekka Ervast opettaa, ettei totuuden Pyhän Hengen täyttämää ihmistä voida hypnotisoida. J. R. Hannula täsmentää asian näin: ajattele asiat puhki, päähän asti. — Kun mieleemme nousee tai toiset nostattavat mieleemme ihanteellisen, hyvää tarkoittavan, vahvasti tunnepitoisen mielteen, niin hiljentykäämme ja miettikäämme. Silloin selviää, onko siinä persoonallisen taivaan tuntua. Hyväileekö herännyt tai herätetty mielle turhamaisuuttamme, lupaako se nostaa meidät toisten yläpuolelle, piileekö siinä oman hyödyn siemen? Jos piilee, niin mielle tai inspiratio on persoonallisesta taivaasta. Edellä sanotusta näimme, mihin se johtaa, ellemme ajattele inspiratiota pohjaan asti ja voita sitä. Jos voitamme, niin pelastumme henkiseltä unelta ja kykenemme edustamaan sellaista henkistä yhtymää, jota Mestari voi käyttää työvälineenään.

Kristosofi
1969: 136—141

AJATUKSIA KIRKON OPISTA

Terho Pursiainen:
UUSIN TESTAMENTTI

Luin äskettäin pastori Terho Pursiaisen yllämainitun kirjan. Kirja on nähtävästi tarkoitettu myös maallikoille, koska Pursiainen sanoo: "Tässä kirjassa mainitut asiat ovat enimmäkseen tuttuja Suomen kirkon papeille. Kun niitä ei ole saatettu muiden kuin pappien tietoon, oli tämä kirja kirjoitettava". Tavallisesta maallikosta kirjan lauserakenteet kuitenkin tuntuvat keinotekoisen kankeilta ja se haittaa asioitten selvää tajuamista.

Pastori Pursiaisen kirja sisältää vilisemällä oikeita oivalluksia. Hän ruoskii kirkkoja dogmeineen, kirkkohierarkian rakennetta, kieroon kasvaneita käsityksiä. Hän yrittää selvittää, mitä kristinuskon pitäisi olla ja mitä se ei — nykyisessä muodossaan — ole. Hän tuo esiin sen tosiasian, että Raamattu ei ole "Jumalan sormella" kirjoitettu, vaan kokoelma kertomuksia. Hän esittää neitseestäsyntymisopin ristiriitaisuuksia, ylösnousemusoppia ja tarttuu rohkeasti epäkohtiin. Sanoopa hän mm. näinkin: "Oppi Jeesuksen sijaiskärsimyksestä on joskus esitetty niin, että Jumala kävi perkeleen kanssa petollista kauppaa ihmi-

sestä, antaen hinnaksi Jeesuksen, joka kuitenkin karkasi kauppakumppanin käsistä". — Pastori Pursiaisen kirja sisältää paljon tervehdyttävää lääkettä.

Rohkeudestaan huolimatta Pursiainen lankeaa samaan kohtalokkaaseen erehdykseen, johon on langennut koko länsimainen sivistys tieteineen: maailma ja ihmiskunta on tallannut paikallaan vuosimiljoonat ja vasta muutaman vuosisadan aikana on elämää tutkittu ja tuloksia saavutettu. Näin hän kirjoittaa: "Jeesuksella ei voinut olla tietoa Mooseksen mukaan nimitettyjen Raamatun kirjojen lähde-erittelystä ja syntyhistoriasta, sillä tieteelliset menetelmät, joilla ne on selvitetty, ovat vasta äskettäin kehitettyjä. Jeesuksella ei voinut olla tietoja koko elämää säätelevästä kehityksestä, koska sitä ei silloin vielä ollut keksittykään". — Rohkea väite. Jos Pursiaisen väite pitäisi paikkansa, niin Jeesus olisi kahdestatoista ikävuodestaan noin kolmeenkymmeneen ikävuoteensa asti ollut toimettomana, jonka jälkeen hän yhtäkkiä ilmestyi valmiina opettajana. Onhan pastori Pursiaisenkin täytynyt lukea ja tutkia monta vuotta ennen kuin hän kirjoitti ko. kirjansa. Pastori Pursiaisen tulisi sovelluttaa ennakkoluulottomuuttaan myös kristinuskoa vanhempiin uskontoihin, sillä Kristuksen luo tullaan toisten uskontojen kautta.

Alleviivaan kirjoittajan sanat: "Kirkon on aika palata julistukseen Jumalan valtakunnasta sellaisena kuin Jeesus itse sitä julisti". Mutta jatkolausetta: "Se on käynyt jälleen tutuksi ja käsitettäväksi", en ymmärrä. Eihän kristikunta ymmärrä, mikä oli Jeesuksen julistus Jumalan valtakunnasta, eikä pastori Pursiainenkaan sitä selitä. Vuorisaarnassa se kyllä esitetään, mutta Pursiaisella näyttää olevan Vuorisaarnasta hämärä käsitys. Matteuksen Vuorisaarnassa esitetään selvimmin Jeesuksen opetukset. Sieltä selviää, että Mooseksen käskyt ja opetukset oli tarkoitettu "vanhoille" eli "isille", mutta Jeesus antoi oppilailleen, kristityille, syvemmät elämänohjeet. Ken noudatti Mooseksen opetuksia, hän oli kunnon kansalainen. Mutta Mooseksen opetukset olivat riittämättömiä kristityille. Mm. Mooseksen käsky "älä tapa" merkitsee kieltäytymistä ulkonaisesta teosta, taposta, mutta Jeesus kehottaa oppilaitaan suuttumattomuuteen. Suuttumattomuus on sisäinen asia, se on hankittavissa itsekasvatuksen tietä. Samoin ajatusten puhtaus, totuudellisuus, pahanvastustamattomuus ja rakkaus ovat itsekasvatuksen tietä hankittavia ominaisuuksia. Jeesuksen sanoma, kristillisyys, on siis tarkoitettu ihmisyksilöiden toteutettavaksi. Tästä seuraa, ettei mikään institutio, kirkko tai kansa voi olla kristitty, elleivät ihmiset muutu kristityiksi. Mutta ainakin toistaiseksi ani harvat ihmiset haluavat edes yritttää elää Jeesuksen moraalin

mukaan. Koska ketään ei voi pakottaa olemaan esim. suuttumatta, puhdistamaan ajatuksiaan, rakastamaan toisia ihmisiä jne., niin tältä kannalta katsottuna kirkko on kerrassaan tarpeeton laitos; — ja kirkon tarpeettomuus lienee Pursiaisenkin käsitys. — Mutta asian toinen puoli on se, että kirkkokristillisyys on vuosisatojen kuluessa miekan valtaa käyttäen levittäytynyt perin laajalle alueelle. Tämä on käsillä oleva todellisuus. Ja tämän tosiasian huomioiden olisi mitä suotavinta, että kirkot, jotka ovat julistautuneet Jeesus Kristuksen lipunkantajiksi, ryhtyisivät opettamaan Jeesuksen elämänoppia ihmisille. Kirkoilla olisi siihen aivan suunnattomat mahdollisuudet. Kun ne tuhansissa kirkkorakennuksissaan julistaisivat Vuorisaarnaa terottaen ihmisille, että kristinusko on Jeesus Kristuksen julistaman sanoman käytännöllistä toteuttamista, niin on sangen luultavaa, että moni kristitty heräisi. Moni kristitty ryhtyisi edes yrittämään niitä toteuttaa. Ihmisjoukko ei muutu kristityksi saarnoilla, mutta yksilöt voivat muuttua. Ja yksilöt syntyvät maailmaan yhä uudelleen — opettihan Jeesus aito "pakanallista" jälleensyntymisoppia, vaikka se kirottiin eräässä kirkolliskokouksessa.

Matteuksen sanoihin: "Totisesti minä sanon teille, te ette ehdi loppuun käydä Israelin kaupunkeja, ennen kuin Ihmisen Poika tulee", Pursiainen lisää: "Puhuipa hän tässä toisesta tulemisestaan tahi jonkun muun tulemisesta, mitään sellaista ei ole tapahtunut hänen odottamanaan lyhyenä aikana". — Pastori Pursiainen ei ole kyennyt tekemään eroa Jeesuksen ja Kristuksen välillä, vaikka evankelista Johannes puhuu Sanasta (Logos, Kristus, Järki), joka oli Jumalan tykönä ja jonka kautta kaikki on luotu. Eihän maailmaa luotu Jeesuksen aikana, mutta Jumalan Järki sen kenties on luonut. Kristuksen ensimmäinen tuleminen tapahtui Jordanilla, kun Jumalan Järki sai muodon Jeesuksessa. Jeesuksen jälkeen tuli muistiin merkityksi ainakin kaksi tapausta, joissa tapahtui Kristuksen eli Jumalan Järjen toinen tuleminen. Stefanus koki Jumalan järjen tajunnassaan kivisateessa ja Paavali Damaskon tiellä.

Uusi Testamentti kertoo jossakin hyttysen siivilöimisestä ja kamelin nielemisestä, ja pastori Pursiaiselle tapahtui sama erehdys. Hän syyttää hellenistisen kulttuurin perinteitä ja kreikkakalaista mysteriokulttia kristillisyyden madaltumisesta. Tämähän on kuin hyttysen siivilöimistä, kun sen rinnalla Vanha Testamentti käy hyvinkin kamelista. Pursiainen puhuu vain yhdestä Jumalasta huomaamatta, että Vanhan Testamentin Jumala on aivan toinen kuin Jeesuksen rakastava taivaallinen Isä, joka puolueettomasti antaa aurinkonsa paistaa niin väärä- kuin oikeamielisillekin. Jeesuksen tai-

vaallisen Isän moraali esitetään Vuorisaarnan käskyissä ja sanotaan, että joka niitä noudattaa, häntä voidaan rinnastaa älykkääseen mieheen, joka rakentaa kalliolle. Joka ei t e e niiden mukaan on sannalle rakentajan kaltainen. Mutta Mooseksen ihmisenkaltainen ja ihmisen heikkouksilla varustettu israelilaisten kansallisjumala, Jahve, on aivan toista maata: julma, kiivas, kostava Herra. Hän yllyttää sotiin, ihmistappoihin... Vanhan Testamentin monimuotoiset "Herrat" ovat tietenkin juutalaisten profeettojen ja papiston mielikuvituksen rakentamia, mutta kristikunta omaksui ja personoi ne kaikki yhdeksi Jumalaksi ja nimitti sen taivaalliseksi Isäksi. Tätä ei Pursiainen nähtävästi ole tajunnut. Ihmisillä on taipumus kasvaa jumalankuvansa kaltaiseksi ja kristikunta kirkkoineen on sen kasvatuksen hedelmä. Kristityt uskovat nähtävästi sangen vahvasti rukouksen voimaan, koska rukous on melkein ainoa kristillinen toimitus. Kun vuodesta vuoteen ja vuosisadasta vuosisataan rukoillaan tuhansissa kirkoissa maan päälle s e n "isän" valtakuntaa, joka käski mm. profeetta Elian tappaa muutamia satoja Baalin pappeja, niin on ihme ja kumma, ellei se valtakunta tule. Se onkin jo tullut. Se näkyy militarismin yhäti paisuvassa mahdissa.

Lopuksi voidaan todeta, että pastori Pursiaisen kirja on sangen tervetullut ravistus. J. R. Hannulaa lainatakseni sanoisin, että se on kuin tuore lehti Nooan linnun suussa. H. P. Blavatsky ennusti, että kirkot kaatuvat joko kansan kanssa tai kansan kautta. Kansan k a n s s a kaatuneita kirkkoja on jo, mutta emme vielä näe, että kirkko olisi kaatunut kansan k a u t t a. Voisiko Suomessa tapahtua näin? Siinä olisi kirkon pelastus. Se merkitsisi silloin, että kirkon s i s ä l l ä tapahtuisi reformaatio, että kirkko itse puhdistaisi itsensä, että papiston keskuudessa tapahtuisi niin ankara ravisteleminen, että kirkko o m a t o i m i s e s t i eroaisi valtiosta ja ottaisi opettajakseen sen Mestarin, jota se huulillaan kunnioittaa Jumalan Poikana. Toivokaamme parasta.

Kristosofi
1969: 169—173

PIETARI JA PAAVALI

Kristuksen puolustajat

Jeesus Kristuksen elämäntyötä ajatellessa nousee esiin kaksi hahmoa: Pietari ja Paavali. Kummankin luonteenlaatu tulee Uudessa Testamentissa näkyviin, kumpikin puolusti Kristusta: Pietari osittain vanhalla "saatanallisella" tavalla ja Paa-

vali pääasiallisesti Jeesus Kristuksen hengen mukaisesti.

Jeesus valitsi Pietarin läheiseksi oppilaakseen, joten Pietarilla nähtäväsi oli jokin erikoinen, käytännöllinen talentti, jonka hän saattoi asettaa uuden uskonnon alttarille. Talentti näyttää olevan Pietarin aktiivisuus. Hän oli valmis puolustamaan Mestariaan, valmis hätääntymään ja kieltämään Mestarinsa, mutta myös valmis katumaan ja manaamaan omaa heikkouttaan. Pietari tunnusti Jeesuksen Kristukseksi. Hän se ensimmäisenä tajusi, että Kristus, Jumalan eli Isän luova Sana, Isän kuva täydellisestä ihmisestä, Jumalan kirkkauden säteily, joka salaisuutena piilee jokaisessa ihmisessä, oli saanut Jeesuksessa täydellisimmän ilmauksensa. Jeesuksen kysyessä: kenen te — minun oppilaani — sanotte minun olevan, oli Pietarilla vastaus valmiina: sinä olet Kristus. Tällainen Mestarin henkisen aseman tunnustus oli se perusta ja kallio, jolle Mestari sanoi rakentavansa seurakuntansa. Tunnustuksellaan Pietari puolusti Mestariaan, hänen henkistä ja okkultista asemaansa. Jos mahdollista joku läsnäolijoista olisi epäillyt Pietarin tunnustusta, niin Jeesus vahvisti Pietarin puheen sanoen, ettei sitä ollut ilmoittanut eikä voinut ilmoittaa Pietarille kukaan toinen ihminen, sen oli Isä ilmoittanut hänelle. Jeesus huomautti näin läsnäolijoillekin, että Pietari puhui kokemuksesta.

Kun Jeesus joutui vainottavaksi, niin Pietarin aktiivisuus näyttäytyi jälleen. Hän aikoi miekalla puolustaa Mestariaan. Kerran hän ehtikin sitä jo käyttämään: hän sivalsi ylimmäisen papin sotilaalta korvan. Tässä teossa näkyy Pietarin erehdys. Papillinen mahti oli silloin, kuten se on aina ollut, Kristus-vastainen ja sen käyttämät keinot perustuivat väkevämmän oikeuteen. Pietari erehtyi käyttämään samoja saatanallisia keinoja. Mestarin opetus aseista ja väkivallasta kieltäytymiseen ei vielä ollut syöpynyt Pietarin olemukseen kyllin syvälle. Tietenkin hän ajatuksissaan hyväksyi Mestarinsa opetukset, mutta käytännöllisen ahdingon tullen hän järkyttyi ja tempasi miekan. Hän tahtoi puolustaa Mestariaan. Miekan käyttöön oli syytäkin, sillä olihan Jeesus käskenyt ottamaan miekan mukaan. Mestari tietenkin tunsi hyvin Pietarin luonteen ja halusi antaa käytännöllisen näytteen opistaan. Kun Pietari iski miekalla, niin Jeesus sanoi: "Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu". — Pietarin asenne oli perin inhimillinen. Hän oli täynnä rakkautta Mestariin ja hänen sanomaansa, mutta se sanoma oli vielä niin perin uutta ja ihmeellistä, että vanha ja uusi elämänkäsitys heittivät "jättiläistä" Pietarin tajunnassa. Vasta kun Mestari oli teloitettu, niin Pietari tajusi hänen opetuksensa syvyyden. Silloin näkyy jälleen Pietarin aktiivisuus: hän katuu

katkerasti. Erehdyksestään huolimatta hän on edelleenkin Kristuksen uuttera puolustaja.

Paavalissa näemme toisenlaisen Kristuksen puolustajan. Saulus oli jo ennen Damaskus-kokemustaan tietämättään erittäin aktiivinen Kristuksen puolustaja. Hän oli oppinut mies, hän tunsi toisiakin uskontoja. Paavali oli syntynyt juutalaisista vanhemmista Kilikian Tarsossa ja siten saanut tutustua muuhunkin kuin vain vanhempiensa omaksumaan uskontoon. Mutta verratessaan toisiinsa erilaisia uskontoja hän näki Mooseksen opin vakavimmaksi. Hänestä kasvoi fariseus, sillä se lahkokunta piti hänen mielestään kiinteimmin kiinni Mooseksesta. Saulus tahtoi puolustaa Mooseksen Jumalaa. Hän ei tyytynyt vain puhumaan Jumalasta, vaan hän ryhtyi tekemään totta fariseusten opista. Saulus oli käytännön mies, ei haaveilija eikä synagoogissa-puhuja. Hänellä oli yliaistillisia kokemuksia ja rabbi Gamalielin oppilaana ollessaan hänelle selvisivät henkimaailmat ja enkelihierarkiat. — Mutta häntä vaivasi eräs lahkokunta — jota myöhemmin nimitettiin kristilliseksi — joka halveksi Mooseksen oppeja ja fariseusten tapoja. Sellainen oli Sauluksen mielestä pyhän Jumalan pilkkaamista. — Sauluksenkin asenne on perin inhimillinen, sillä näin hänen täytyi ajatella: "Minä olen parhaan ymmärrykseni mukaan tehnyt totta etsiäkseni Jumalaa ja nähnyt ja ymmärtänyt, että Mooses ja profeetat ovat Jumalan tulkkeja. Ymmärrykseni lisäksi olen kokenut henkimaailman asioita, puhutellut suuria enkeliruhtinaita ja nähnyt, että he ollen aivan kuin Jumalan edustajia ovat kiivaita ja tuomitsevia. He eivät siedä ihmisten heikkouksia, eivät salli Jumalaa pilkattavan. Siis minun on ryhdyttävä toimimaan, hävittämään noita rienaavia lahkolaisia. Minun on taisteltava Jumalan puolesta saatanaa vastaan". Ja Saulus taisteli. Hän uskoi puolustavansa Kristusta, mutta käytti saatanallisia aseita, koska hänen tiedossaan ei ollut muita aseita. Saulus oli oman aikansa pappisvallan erehdyksen uhri.

Saulus koki Kristuksen Damaskon tiellä. Se kokemus luhisti hänen vanhan maailmansa. Selvittyään Kristus-kokemuksen aiheuttamasta järkytyksestä hänestä tuli Paavali, Kristuksen apostoli. Hän ymmärsi, ettei Kristusta puolusteta väkivallalla eikä Jumalan valtakunta tule maan päälle ihmisiä tappamalla. Kristusta puolustetaan puhumalla, ihmisiä opettamalla. — Vaikka Paavalissa tapahtui sisäinen täyskäännös, joka johti ulkonaisten työtapojen täydelliseen muuttumiseen, niin Paavalin perusasenne: "Tahdon puolustaa Kristusta", ei muuttunut. Hän eli ja kuoli Kristuksen puolustajana.

Viralliseksi instituutioksi muuttunut kristillisyys nojaa jumaluusopissaan Paavaliin. Niin ikään painottaessaan Jeesuk-

sen jumaluutta se uskoo antavansa Pietarin tavalla tunnustuksen Mestarille. Pietari erehtyi turvautumaan miekkaan, samoin ovat kristilliset kirkot käyttäneet väkivaltaa. Mutta missä on se kirkko, joka olisi tunnustanut erehdyksensä ja joka olisi päätösvaltaisessa kirkonkokouksessaan tehnyt ratkaisevan täyskäännöksen ja julistanut maailmalle: "Kirkko on suunnattomasti erehtynyt; nyt parannamme tapamme ja otamme Jeesus Kristuksen ja hänen Vuorisaarnansa opettajaksemme ja puheessamme ja teoissamme toteutamme Vuorisaarnan ohjeita käytännössä". Missä ovat ne kristityt jumaluusoppineet, jotka ovat Paavalin tavalla kokeneet Kristusta ja kokemukseensa nojaten osaavat puolustaa sitä Kristusta, joka Jeesuksessa kasvoi miehuuden täyteen mittaan ja joka on myös jokaisessa ihmisessä.

Kristikunta antaa itsestään masentavan kuvan. Se on katkaissut tien Kristuksen yhteyteen leimaamalla Jeesus Kristuksen opetukset, Vuorisaarnan, epäkäytännölliseksi. Se ei tunne Kristusta. Se on puolustavinaan Kristusta, mutta todellisuudessa se puolustaa Kristuksesta luomaansa mielikuvaa, poliittisen väkivallan uhria. Näin tehden se antaa kunnian väkivallalle, siten jatkuvasti ristiinnauliten Mestarinsa. Se ei tunne Pietaria eikä Paavalia, ei heidän kamppailujaan eikä voittojaan. Kristityt eivät osaa puolustaa Kristusta. Tilanne kristikunnassa on päinvastainen: jokainen tahtoo hyötyä Kristuksen kustannuksella. Lähes parin vuosituhannen ajan kirkot ovat haalineet omaisuuksia, omistaneet maatiloja ja muuta omaisuutta, rakentaneet toinen toistaan loistavampia kirkkorakennuksia. Kaikki se on tapahtunut Kristuksen kustannuksella, sen väitteen nojalla, että muka Jumala ja Kristus suosivat sellaista ylistystä. Samoin yksityiset kristityt — jokainen erikseen ja kaikki yhdessä — tahtovat saada jonkin hyödyn kristillisyydestään. Tavallisin hyöty on ikuinen autuus, palkka siitä, että he ovat tehneet vastoin Mestarinsa neuvoja, huutaneet "Herra, Herra", mutta jättäneet noudattamatta hänen Vuorisaarnansa. Jokainen kristitty rukoilee itselleen jotakin mieluista. — Luther määrittelee nämä tarpeet tarkemmin "jokapäiväisen leivän" yhteydessä. — Kristus saa olla porraspuuna, jolle kristityt astuvat tavoitellessaan maallista ja taivaallista palkkaansa.

Tämän masentavan näyn lisäksi näemme jo sentään muutoksenkin oireita. Yksityiset kristityt siellä täällä ovat havainneet uskonpuhdistuksen tarpeellisuuden. Heidän äänensä tosin ei vielä kuulu kyllin tehokkaasti, sillä vuosituhantinen madaltunut kristillisyys pitää vahvasti puoliaan. Mutta totuus voittaa lopulta. Todellinen kristinusko on jo julistettu.

Sen julisti Pekka Ervast Suomessa ja J. R. Hannula laski sille käytännöllisen perustuksen. Pimeyden keskellä loistaa nyt valo, ja kun valo loistaa, niin pimeys haihtuu ja varjot himmenevät.

Sillä mitä uskonto todellisuudessa on? Se on ihmisen ja Jumalan kahdenkeskinen suhde. Ei mikään kirkko, seura tai muu ihmisten muodostama yhtymä voi muuttaa ihmisen ja Kristuksen keskinäistä suhdetta, sillä Jumala, Kristus, on ihmisen sisällä, hänen oman henkensä taivaissa. Sen Kristuksen yhteyteen ihminen voi tulla, ja kun hän tulee, niin hän tietää olemassaolonsa tarkoituksen. Kirkot ja seurat ovat ajassa syntyneitä ja häviävät ajassa. Ne tekevät mitä osaavat. Niiden tehtävänä on viedä ihmisten ulottuville Kristuksen Veljeskunnan sanomaa, ja sen ne tekevät — jos osaavat. Elleivät osaa, jos ne itsekeksimillään opeilla opettavat Kristusvastaisesti, niin ne rakentavat hiekalle. Sellainen rakennus sortuu, kuten Vuorisaarnassa sanotaan, ja sen sortuminen voi olla suuri. — Olemme saapuneet ajankohtaan, joka tuo — kuten H. P. Blavatsky huomautti — yllätyksiä. Suuri Pohjolassa alkava uskonpuhdistus on ovella ja siksi tarvitaan todellisia Kristuksen puolustajia, henkisiä ritareita, henkistä aatelistoa, valiojoukkoa, joka itse seisoo kuin kalliolla, vaikka maailma ympärillä huojuu ...

Kristosofi
1969: 197—201

MIELENMUUTOS

"Muuttakaa mielenne" opettavat uskontojen keskushenkilöt. Kristityt ymmärtävät mielenmuutoksella sitä, että "maailmallinen" ihminen luopuu "maailmallisuudestaan" tullen "uskovaiseksi". Maailmallinen ihminen on suruton, iloinen ja harrastaa monenlaisia "kuolemansyntejä", joten uskonnollinen ihminen on edellisen vastakohta: surullinen, allapäin ja pahoilla mielin. Näinkö ovat ajatelleet ihmiskunnan viisaimmat puhuessaan mielenmuutoksesta? Olemmeko ymmärtäneet heitä oikein?

Mitä tarkoittaa käsite "mieli"? Se tarkoittaa lähinnä ajatustoimintaa, joten puhutaan mielikuvituksesta. Padanshali opettaa joogasuutroissaan: "Mieli on suuri todellisuuden tappaja ..." Hän tarkoittaa mielellä ajatusta. Jokainen tietää kokemuksestaan, että ajatukset lentävät kuin linnut, saatamme hetkessä ajatella monenlaisia asioita. Käsite "mielenmuutos" edellyttää kuitenkin, että ajatuselämällämme on jo-

kin kiinnekohta, perusasento, joka voidaan kääntää päinvastaiseksi. Sellainen perusasento on maailmankatsomus, elämänymmärrys. Jokaisella ihmisellä on elämänymmärrys, olkoonpa se miten hatara tahansa. Useimpien ihmisten maailmankatsomus on koostunut toisten ajatuksista, joita pidetään tosina, vaikka järki ja kokemus leimaisi ne valheiksikin. Meille on uskonnon nimessä opetettu mm., että Jumala on rakkaus ja että rakastava Jumala on kaikkivaltias. Nuo sanat: rakkaus ja kaikkivaltius, joiden sisältöä ja yhteensopeutumista emme kenties ole tulleet ajatelleeksi, ovat syöpyneet meihin niin, että "uskomme" eli pidämme niitä tosina, vaikka järki ja kokemus sanovat toisin. Järki ja kokemus sanovat, että jos rakastava Jumala olisi kaikkivaltias, niin Hän olisi luonut maailman paratiiksiksi ja ihmiset Herran enkeleiksi. Valkeuden enkeleitä emme kuitenkaan ole ja tämä sotainen maailma on kaukana paratiisillisesta tilasta. Tuo sanayhdistelmä, joka ei sisällä totuutta, on suggestion avulla syövytetty vereemme muodostaen osan maailmankatsomuksestamme eli "uskostamme".

Uskonnon nimessä on myös opetettu, että laki on Jumalan asettama. Vaikka tiedämme, että lait ovat ihmisten laatimia, niin jo lapsena meihin istutettu "usko" lakien pyhyyteen on tullut osaksi elämänymmärrystämme. "Uskomme" eli pidämme totena, että Jumala on osallisena silloin, kun ihmiset laativat lakeja. Pyhät kirjat puhuvat myös Jumalan laista — Buddha nimitti Jumalaa suureksi Laiksi. Myös Jeesus Kristuksen opetuksiin sisältyy oppi, ettei pieninkään piirto Laista katoa, ennenkuin kaikki muodot on käyty läpi. Uskonnot puhuvat Jumalan Laista ja ihmiset käsittävät, että on kysymys ihmisten laatimista laeista. Jumalan Laki toimii syysuhteen lakina kaikkialla, sitä nimitetään teosofiassa karmaksi. Jeesus puhuu karmasta sanoessaan: mitä kylvätte, sitä myös niitätte, ja millä mitalla te mittaatte, sillä mitalla teillekin mitataan. Pyhä kirja ei opeta väärin, vaan me ihmiset olemme ymmärtäneet väärin sen opetukset, ja v ä ä r i n k ä s i t y s on syöpynyt osaksi elämänymmärrystämme.

Parhaimman määritelmän rakkaudesta löydämme Korinttolaiskirjeen kolmannestatoista luvusta: rakkaus ei etsi omaansa, ei iloitse vääryydestä, vaan totuudesta, ei muistele kärsimäänsä pahaa; rakkaus kestää ja kärsii kaiken, kaiken se voittaa ... Kun Jumala on rakkaus, niin Häneenkin sisältyvät nuo Paavalin rakkausmääritelmät. Rakastavan Jumalan teoiksi eivät sovi helvetti eikä ikuinen kadotus. Jumala ei liioin vihastu, suuttuminen sisältyy ihmisten heikkouksiin. Ns. "Jumalan viha" on karman toimintaa. Rakastavan Jumalan syliin mahtuvat niin "pahat" kuin "hyvätkin".

Entä onko Jumala kaikkivaltias? Maailma on täynnä hätää, puutetta, sairautta, kavaluutta, kaikenlaista kärsimystä, sotaa... Miksei rakastava ja kaikkivaltias Jumala sitä poista? Miksei Hän rakastavana Isänä muuta ihmistä ja maailmaa? Ovathan kristityt rukoilleet jo pari vuosituhatta, että Jumala sekaantuisi maailman menoon ja ihmisten asioihin, mutta Jumala on vaiti. Olemmeko käsittäneet Jumalan aivan väärin, olemmeko tietämättömiä siitä, minkä-, laiseksi ovat Jumalan kuvailleet ne ihmiset, jotka sanovat tietävänsä Jumalasta oman kokemuksensa nojalla?

Kristittyjen kuva Jumalasta on himmentynyt. Se näkyy kuvitelmissa, että rakastava Jumala saattaa vihastua, kostaa ja että Hän loi pahan personoituman, perkeleen, kiusaamaan Jumalan luomia olentoja. Kristityt käsittävät, että Jumalan kaikkivaltius merkitsee valtaa samassa merkityksessä kuin me yleensä vallan käsitämme: Valta on väkivaltaa ja Jumalan pitäisi väkivaltaa käyttäen tuhota paha. Sellainen Jumala olisi väkivallan käyttäjä, diktaattori, mutta sellaista Jumalaa ei ole. Väkivalta-Jumala syntyi luonnollisena seurauksena kristillisen kirkon omista toimenpiteistä sen jälkeen, kun kirkko kirosi jälleensyntymis- ja kehitysopin. Silloin himmenivät myös Jeesus Natsarealaisen opetukset syyn ja seurauksen laista, joka ulottuu uuteen jälleensyntymään. Syysuhteen laki liitettiin keksityn diktaattori-jumalan mielivaltaan nimellä "Jumalan kirous", "Jumalan kosto". Kun kirkko hävitti gnostikot, jotka selittivät ihmisen henkistä olemusta, niin käsitys ihmisestä Jumalan kuvana himmeni. Jos kuvittelemme itseämme ja toisiamme Jumalan kuvaksi, niin silloinhan madallamme Jumalan itsemme kaltaiseksi, omilla heikkouksillamme varustetuksi olennoksi. Kristikunta on näin menetellyt. Siksi totuudenetsijän, joka tahtoo suorittaa mielenmuutoksen, tulee perinpohjaisesti tehdä itselleen selväksi, uskooko hän Jumalan väkivaltaa käyttäväksi diktaattoriksi, vai ymmärtääkö hän Jumalan maailmankaikkeuden armahtavaksi Isäksi, johon sisältyvät vähintäin Korinttolaiskirjeen kuvailemat rakkausmääritelmät.

Teosofinen sanoma tähtäsi alusta asti siihen, että saataisiin syntymään yleismaailmallinen mielenmuutos. Sen olisi tapahduttava ensi kädessä länsimaisen sivistyksen valtaamilla alueilla, sillä mielenmuutos on sen elämän ehto. Kaikenlainen maailmanparannuspuuha — miten suotavaa se lieneekin — on vanhan paikkausta. Ulkonaisin keinoin saadaan tosin aikaan parannuksia, mutta niillä ei muuteta ihmistä. Peruskorjaus tapahtuu siten, että ihmiset oikaisevat oman elämänkatsomuksensa, silloin tapahtuu muutos koko sivistyksessä.

Lapsena istutetut uskomukset

iskostuvat ihmiseen ja ovat vaikeasti poistettavissa. Lapsia ja nuoria on kasvatettu yksipuolisesti antamatta heille harkinnan ja valinnan vapautta. Uskontotunnilla opetetaan, että Jumala loi maailman kuudessa päivässä ja seitsemäntenä päivänä lepäsi, ja luonnontietoutta opetettaessa puhutaan kehityksestä ja ihmisen polveutumisesta apinasta. Jos lapsi on ajatteleva, niin hän joutuu — kuten allekirjoittanut joutui, koska kumpaakin käsitystä opetettiin totuutena — siihen luuloon, että on kaksi ihmiskuntaa, joista toinen on Jumalan luoma ja toinen on kehittynyt apinasta. Ja koska sama opettaja opetti kumpaakin oppia, niin otaksuin, että opettaja oli kenties jokin välimuoto kahdesta ihmistyypistä. Uskontotunnilla kysyin hienovaraisesti mistä Kain nai, mutta opettaja tyrmäsi minut väittelijänä. Jos meille oppilaille olisi selitetty: noin kertoo eräs vanha kirja, Vanha Testamentti, jonka alkuperä häipyy aikojen yöhön, ja sellaiseen tulokseen ovat tulleet eräät tutkijat, ratkaiskaa itse, kumpi opetus on järkevämpi, niin meille oppilaille olisi jäänyt valinnan vapaus. Opetuksesta ei olisi muodostunut sieluun patoutumia, eikä opetus olisi ollut esteenä järkevän elämänkatsomuksen muodostumiselle. — Nykyajan nuoriso on heräämässä. Se ei usko kaikkea mitä sille syötetään. Se protestoi. Se on lukenut historioita ja havahtunut näkemään, että ihmisiä on ajettu sotakentille kuin karjalaumoja teurastettaviksi. Se on menettämässä uskonsa karsinaisänmaallisuuteen, kirkkoihin, sivistykseen, sillä se on havahtunut tai on havahtumassa näkemään, että nuo kaikki tähtäävät lopulta samaan päämäärään: sotaan. Se aavistaa jo, että koko länsimainen sivistys on pohjiaan myöten laho, sitä ei auteta korjaamalla.

Mikä voima voisi aikaansaada perusteellisen mielenmuutoksen ihmisissä? Ei mikään muu kuin uskonto. Uskonto on luonut kansojen nykyisenkin mielentilan. Uskonto on antanut väärän kuvan elämästä. Kun opetetaan, että Jumala on väkivaltainen tyranni ja ihminen on Jumalan kuva, niin eihän ihminen voi olla Jumalaansa parempi eikä tulla paremmaksi. Mutta uskonto voi antaa Jumalasta oikeankin kuvan. Se voi tarjota ihmisille Vuorisaarnan moraalin ja opettaa: näin puhui Jeesus Kristus. Noudattakaamme hänen opetuksiaan, niin olemme kristittyjä, Kristuksen seuraajia. Siveysopin käytännöllinen noudattaminen on tie, jonka päässä paljastuu totuus kokemusperäisesti. Kokemuksessa ihminen tietää olevansa Jumalan poika.

Kristosofinen elämänymmärrys kertoo meille siitä kosmillis-mystillisestä Kristuksesta, jonka olemus on unohtunut länsimailta. Se kuvailee Kristusta mm. näin:

Me ihmiset luulemme itseämme ihmisiksi, mutta me elämme harhan vallassa. Tämä persoo-

nallinen fyysillisen ruumiin asukas ei ole todellinen ihminen — vielä. Elämän tarkoitus on, että meistä tulisi ihmisiä. Todellinen ihminen on meissä oleva Jumalan henki, me olemme Jumalan yksisyntyisiä poikia. Ihmisten henkiminuudet eli monadit ovat tässä aurinkokunnassa se tajuntojen joukko eli ryhmä, jota sanotaan yhteisnimellä kosmilliseksi Kristukseksi. Eräs korkea olento, yksi Elohimeista on — elämän hierarkisesta järjestyksestä johtuen — ottanut huostaansa kaikki ihmismonadit. Hän on Aurinko-Logoksen Poika-ryhmän johtaja. Hän aivan kuin "sulatti" itseensä ihmismonadit ja huolehtii niiden kehityksestä ja kasvusta. Olemme siis "jäseniä Kristuksen ruumiissa". Kristus on se elämänpuu, jonka oksina ovat Mestarit, tunnetut ja tuntemattomat uskontojen Opettajat, ja me tavalliset ihmiset olemme sen elämänpuun lehtiä — toistaiseksi, kunnes meistäkin kasvaa lehtiäkantavia oksia.

Me ihmiset olemme siis jumalia. Vanhassa Testamentissa sanotaan ja Jeesus toistaa saman lauseen: "Ettekö tiedä, että olette jumalia". Jumala ei ole ihmisen ulkopuolella oleva persoonallinen olento, vaan Jumala on henki, kaikkialla oleva tajunta. Jumala on myös ihmisessä. Jumala pyrkii jumaltietoisuudesta itsetietoisuuteen ihmiskehityksen kautta, ja siksi Jumala ei ole kaikkivaltias siten kuin me vallan käsitämme. Jumalan kaikkivaltius merkitsee sitä, että Isän tahto toteutuu lopulta, koska se on ainoa tahto, mutta se toteutuu vasta silloin, kun "Kristus saa muodon" ihmisissä, kun me ihmiset — yksi kerrallaan — yhdymme oman henkemme taivaissa olevaan mystilliseen Kristukseen.

Mielenmuutos, elämänkatsomuksen muutos, jonka tulee tapahtua ensi kädessä koko länsimaisen sivistyksen piirissä, tapahtuu yksilöissä. Kun heitä on riittävästi, niin se vaikuttaa hapatuksen tavoin myös ulospäin. Ajatuksin, kirjoituksin, puhein leviävät selkeämmät ajatusvirrat maailmaan ja "julkinen mielipide" kallistuu vähitellen niitten puoleen. Suurien joukkojen ajatusmaailma vapautuu väärien uskomusten kahleista aikaansaaden mielenmuutoksen yleisessä ajattelussa. Yhä suuremmat ihmisjoukot huomaavat, että Jeesus Kristus oli viisas mies. Hän osasi jo pari vuosituhatta sitten sanoa Vuorisaarnassaan miten meidän ihmisten tulee elää. Aikanaan he myös näkevät, että ansio mielenmuutoksesta lankeaa Pekka Ervastille ja J. R. Hannulalle, sillä he paljastivat Jeesus Kristuksen opetukset.

Kristosofi
1969: 231—235

Kristittyjen pyhässä kirjassa löytyy eräitä ydinlauseita, joita hätäinen ja ennakkoluulojen sokaisema kristitty joko ei huomaa tai ei käsitä, koska ne eivät sovi hänen luutuneeseen "uskoonsa". Sellainen ydinlause on psalmissa 82: 6—7. Se kuuluu: "Minä sanon: Te olette jumalia ja kaikki tyynni Korkeimman poikia; kuitenkin te kuolette, niinkuin ihmiset kuolevat, ja kaadutte niinkuin kuka ruhtinas tahansa". Evankeliumissa Johanneksen mukaan 10: 34-36 kerrotaan, että juutalaisten syyttäessä Jeesusta Jumalan pilkkaamisesta Jeesus vastasi: "Eikö teidän laissanne ole kirjoitettuna: 'Minä sanoin: te olette jumalia'? Jos hän sanoo jumaliksi niitä, joille Jumalan sana tuli, niin kuinka te sanotte sille, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: 'Sinä pilkkaat Jumalaa', sentähden että sanoin: "Minä olen Jumalan Poika?" Syyttäjien motiivit selviävät lauseesta: "Hyvän teon tähden me emme sinua kivitä, vaan jumalanpilkan tähden, ja koska sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi".

Psalmisti toteaa siis: kaikki ihmiset ovat jumalia, Korkeimman poikia. Jeesus vahvistaa todeksi psalmistin opetuksen: kaikki ihmiset ovat jumalia. Tämän lisäksi Jeesus syventää asian ilmoittamalla, että Isä on pyhittänyt ja lähettänyt hänet maailmaan, joten hän, Jeesus, on Jumalan Poika jollakin erikoisemmalla tavalla, syvällisemmin kuin ihmiset yleensä. Kuitenkin hän on kuolevainen, jollaisia psalmistikin toteaa kaikkien ihmisten olevan ja jollaiseksi syyttäjätkin Jeesuksen toteavat.

Kristityillä olisi ylläolevista lauseista paljon opittavaa, etenkin syyttäjien asenteesta. Onhan koko kristikunta syyttäjähengen läpäisemä. Jumalanpilkkaajia nähdään kaikkialla. Jokainen kristillinen kirkko ja uskonsuunta näkee toisissa kirkoissa ja uskonsuunnissa jumalanvastaisuutta, Jumalasta luopumista, kerettiläisyyttä... Kun kaksi kirkkokuntaa sotii keskenään, kuten sodittiin uskonsodissa, ja kuten parhaillaan soditaan eräässä Euroopan valtiossa, niin vastapeluri on tietenkin Jumalan pilkkaaja. Mutta koska kumpikin taisteleva puoli syyttää toistaan Jumalan vastustajaksi ja pilkkaajaksi ja koska kumpikin uskoo sotivansa yhden ainoan Jumalan puolesta, niin jossakin on vikaa. Uskonsodalla olisi, ellei suorastaan siveellinen, niin ainakin rehellinen tausta silloin, kun kumpikin uskonsuunta väittäisi sotivansa o m a n Jumalansa puolesta ja nimittäisi toisen sotivan puolen Jumalaa t o i s e k s i Jumalaksi. Vanhasta Testamentista selviää, että juutalaiset käsittivät Jehovan o m a k s i Jumalakseen, joka kielsi palvelemasta m u i t a jumalia. Tällöin oli johdonmukaista kuvitella, et-

tä jumalatkin sotivat keskenään ja yrittivät nujertaa toisiaan. Juutalaisiltakin unohtuivat psalmistin edellä mainitut sanat, sillä ne eivät nähtävästi sopineet heidän luutuneeseen maailmankuvaansa.

Kristosofinen elämänymmärrys toteaa psalmistin ja Jeesuksen tavalla, että kaikki ihmiset ovat jumalia, Korkeimman poikia. Jumala on ihmisessä itsessään. Ihminen on muuta luomakuntaa korkeammalla asteella sikäli, että Jumala ja ihminen saattavat hänessä yhtyä. Kasvi- ja eläinkunnassa se ei ole mahdollista. Kehittyvä, jumaltietoinen jumala, Kristus, voi saavuttaa ihmisessä itsetietoisuuden. Vaikka siis kaikki ihmiset ovat kuolemattomassa Itsessään jumalia eli Korkeimman poikia, niin kaikissa ihmisissä jumalan poika ei ole vielä itsetietoinen. Jeesus Kristuksessa Kristus tuli itsetietoiseksi, joten hän oli Jumalan Poika erikoisessa merkityksessä.

Täten ymmärrettynä käsitys Jumalan pilkasta on tuulesta temmattu. Jumalaa ei voi pilkata. Jos joku kuvittelee pilkkaavansa Jumalaa, niin hän pilkkaa itseään, sitä Jumalaa, joka on hänessä itsessään. Ja jos joku pilkkaa itseään, niin sen uskoisi herättävän sivullisissa vain hilpeyttä.

Entä mikä on taustatekijänä siinä, että juutalaiset syyttivät Jeesusta Jumalan pilkasta ja että kristityt kulkevat juutalaisten vanavedessä syyttäen toisiaan samasta seikasta? Syy on tämä: ihmiset eivät ymmärrä, että Jumala on heissä itsessään, heidän omassa hengessään, ja siksi he ovat luoneet Jumalasta k u v a n, jonka he uskovat olevan ulkopuolellaan, vaikka se onkin heidän omissa aivoissaan. Jos joku sohaisee toisen jumalankuvaa, niin se tuntuu aivankuin ihmistä itseään pistettäisiin. Onhan se kuva tavallaan ihmisen omaisuutta, jota hän suojelee kuin silmäänsä. Hän samaistaa itsensä itseluomansa jumalankuvan kanssa, joten toisen ihmisen lausuma jumalankuvan solvaus tuntuu siltä kuin häntä itseään solvattaisiin. Puolustaessaan jumalankuvaansa hän palvoo omaa persoonaansa, vaikka hän ehkä kuvittelee puolustavansa maailmankaikkeuden sisäistä jumaltajuntaa.

J. R. Hannula sanoo ("Kristosofian polulla II" s. 247—250), ettei ole muunlaista persoonapalvontaa kuin se, että ihminen palvoo omaa persoonaansa. Tämä pitää paikkansa. Jos joku meidänkin päivinämme sanoo toisesta ihmisestä: hänessä Kristus on saavuttanut miehuuden täyden mitan, niin sellainen puhe on kuin solvaus sitä ihmistä kohtaan, joka kuvittelee olevansa viisaampi ja joka siis palvoo omaa persoonaansa. J. R. Hannula opettaa, että Kristus saavutti miehuuden täyden mitan Pekka Ervastissa, ja sellainen puhe herätti eräissä ihmisissä kuvitelman, että J. R. H. tekee P. E:stä jumalan. Näin siitä huo-

limatta, että Pekka Ervast puhuessaan Jordankaste-kokemuksestaan sanoo olevansa Jumalan Poika — isoilla alkukirjaimilla. P. E. itse tunnusti ja J. R. H. toisti, että Pekka Ervastissa Kristus oli erikoisasemassa. Täten oli täysi syy sillä, joka palvoi omaa jumalankuvaansa, omaa persoonaansa, huudahtaa: Jumalan pilkkaa. Näin toistui Jeesuksen aikainen näytelmä: me emme kivitä sinua hyvien töitten takia, vaan Jumalan pilkan vuoksi; "koska sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi".

On terveellistä pysähtyä pyhien kirjojen opettavaisiin ydinlauseisiin.

Kristosofi
1969: 263—266

DOX — Kertomus muinaisesta Meksikosta
Jatkokertomus — julkaistu kirjana

JOULUA

vietetään Nasaretin suuren profeetan syntymäjuhlana, ilon juhlana. Matteus kertoo, että itämailta saapui tietäjiä Jeesuksen syntymäpaikkaan tuoden lahjoinaan kultaa, suitsuketta ja myrhaa. Luukas kertoo, että Jeesuksen syntyessä ilmestyi joukko enkeleitä kedolla oleville paimenille laulaen ylistyslauluja. Näitten kertomusten pohjalta on noussut joukko kauniita legendoja. Eräs legenda tietää, että tietäjiä oli kolme. Vanhin tietäjä, valkopartainen Melkior toi kultaa, keski-ikäinen Baltasar suitsuketta ja Gaspaar, nuorukainen, toi myrhaa. Toisen legendan mukaan tietäjiä oli neljä. Neljäskin tietäjä lähti ajoissa matkalle, mutta matkalla hänellä oli niin paljon laupiaan samarialaisen tehtäviä, että matkanteko hidastui. Hän saapui perille vasta kun Jeesus ristiinnaulittiin. Myös Luukkaan kertomus enkeleitten laulusta ja "taivaallisista sotajoukoista" on joko legenda tai hän kuvailee näkymättömän maailman tapahtumia. Legendoissa voi olla totuutta enemmän kuin historiassa, kuten H. P. Blavatskykin toteaa. Kauniit legendat syntyivät pääasiallisesti emäkirkon alkuaikoina, jolloin usealla kirkkoisällä oli syvällinen käsitys kristinuskosta.

Matteus kertoo: "...tietäjiä tuli itäisiltä mailta Jerusalemiin, ja he sanoivat: 'Missä on se äsken syntynyt juutalaisten kuningas?' " Tietäjät kyselivät juutalaisten kuningasta, mutta kristityt uskovat Jeesus Natsarealaisen olevan koko maailman kuningas. Kristittyjen usko on jälleen uusi legenda, se on alkupe-

räisestä sanomasta mukailtu, mutta siinäkin legendassa on suuri totuus. — Jeesuksen syntymään liittyvät seikat ovat jääneet legenda-asteelle. Joulu on kauniitten muistojen, lahjojen ja kaupallisten lelujen markkinajuhla. Joulu on menettänyt merkityksensä. Kun Natsaretin profeetan opetukset on leimattu epäkäytännöllisiksi, niin myös hänen syntymänsä on vailla merkitystä. Ihmisen elämä alkaa syntymästä ja jatkuu elämäntyönä. Jos elämäntyö on arvokas, niin se antaa arvon myös syntymälle. Kristityt hylkäsivät Vuorisaarnan ja siksi joulusta tuli vain kaunis legenda.

Jeesuksen syntymätapahtumiin liittyy myös kertomus: "... Kun kuningas Herodes sen kuuli, (nimittäin tietäjien kyselyn juutalaisten kuninkaasta) hämmästyi hän... Silloin Herodes... lähetti tappamaan kaikki poikalapset..." Tämä kohta Matteuksen kertomuksesta on jäänyt osaksi huomiota vaille, ja kuitenkin se on todentuntuinen. Maallista valtaa pitävä julma ihminen pelkää oman valtansa menetystä ja ryhtyy raakoihin tekoihin. Tämä ilmiö on toistunut pitkin kristikunnan menneisyyttä ja toistuu yhä, mainitaksemme vain viime sodan aikaiset, miljooniin nousevat juutalaismurhat. Tämän maailman "herodeksen" menettelyt eivät ole legendaa, vaan julmaa todellisuutta, mutta kristityt ummistavat niille silmänsä. Miksi? Jälleen siksi, että Vuorisaarna on leimattu epäkäytännölliseksi. Kahta herraa ei voi palvella. Ellei voi kumartaa Vuorisaarnan Mestarille, joka käski pistämään miekan tuppeen, niin on kumarrettava tämän maailman "herodekselle", joka puolustaa valtaansa miekalla.

Pekka Ervast sanoo pikakirjoitetussa esitelmässään (5. 1. 1930) "Tietäjät itäiseltä maalta" mm.: "Minä tahtoisin vielä huomauttaa eräästä seikasta, joka koskee meidän aikaamme ja joka on kuin historiallinen toteutuma tuohon vanhaan legendaan. Meidän aikanamme on taas historiallisesti tässä ulkonaisessa maailmassa toteutunut juuri tuo vanha legenda tietäjistä itäiseltä maalta, jotka tulevat Kristusta palvomaan... meidän aikamme on nyt siirtynyt Kalojen merkistä Vesimiehen merkkiin. Jeesus Kristus syntyi Kalojen merkissä, ja siinä merkissä alkoi koko tämä pitkä perioodi, mutta nyt olemme siirtyneet Kalojen merkistä Vesimiehen merkkiin ja minä uskon (niin näkyy Blavatskykin sanovan), että tämä tapahtui v. 1898... minulla on omat syyni uskoa, että se on tapahtunut... Rafael jätti valtansa Mikaelille vuonna 1898. Mikael on se, joka edustaa Kristusta... Hän... hallitsi silloin kun Jeesus Kristus syntyi. Nyt hän taas hallitsee... Voisimme sanoa, että Kristus on taas tullut maailmaan... Ne tietäjät itäiseltä maalta olivat nuo Salaisen Veljeskunnan jäsenet, Veljet, kaksi ensin ja sitten kolmas, jot-

ka lähettivät madame Blavatskyn tänne ulos maailmaan palvomaan ja kunnioittamaan Kristuksen syntymistä ja iloitsemaan, että on syntynyt kuningas ihmiskuntaan... Se on se, jota teosofinen liike tuli palvomaan ja iloitsemaan, sinetöimään... Elämme sangen merkillisessä ajassa...".

Pekka Ervast toteaa, että vanha legenda itämaan tietäjistä on nyt tullut todellisuudeksi. Teosofinen sanoma ja liike on legendan toteutuma. Se oli Melkisedekin Veljeskunnan lahja uudelle Kuninkaalle. Mutta myös Jeesus Kristuksen Veljeskunta lähetti tietäjänsä lahjoineen. Tietäjät toivat uudelleen esiin Jeesus Kristuksen sanoman eri puolia, jotka olivat kristityiltä unohtuneet. Vanha ja uusi liitto ovat tuoneet lahjojaan. — Matteus kertoo, että Idän tietäjät palasivat toista tietä omalle maalleen eivätkä näyttäytyneet Herodekselle ja että Maria ja Josef pakenivat lapsineen Egyptiin. Mutta nykyajan tietäjät eivät paenneet tämän maailman "herodesta", he tekivät elämäntyönsä julkisesti. Lähes kahden vuosituhannen jälkeen on saavutettu sellainen voitto, että uuden henkisen Opettajan sanoma ja häntä kunnioittamaan tulleitten tietäjien lahjat ovat julkisia ja voivat näyttäytyä tämän maailman "herodeksen" hallitsemassa maailmassa. Karman johto on siirtymässä saatanalta Kristukselle myös käytännön maailmassa. — Ehkä karman siirtymistä joudutti se, että neljäskin tietäjä saapui ajoissa perille. Voisimmehan tulkita vanhaa legendaa näinkin: Kolme tietäjää eli kuningasta edustavat kolmea mennyttä luomispäivää, joiden saavutuksiin eli lahjoihin liittyi Jeesus Kristuksen käänteentekevä lahja. Neljäs tietäjä edustaa nykyistä neljättä luomispäivää. Jeesuksen aikana neljäs tietäjä askarteli vielä olevien olojen paikkaamispuuhissa. Mutta nyt, uuden Kuninkaan tullessa, neljäs tietäjä muisti Jeesuksen sanat: aina teillä on köyhät..., ja kiiruhti matkaansa. Hän saapui ajoissa ja ryhtyi työhön, puolustamaan uutta Kuningasta.

Kristosofi
1969: 294—296

V. 1970

ILOSANOMA

Matteus kertoo Jeesuksen keskustelleen oppilaittensa kanssa ns. viimeisistä ajoista. Jeesus kuvailee viimeisten aikojen vaikeuksia sanoen mm: "Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman kaikessa maailmassa, todistukseksi kaikille kan-

soille; ja sitten tulee loppu." — Evankeliumi merkitsee: "ilosanoma", hyvä sanoma.

Jeesuksen kehotus antoi sysäyksen kristilliselle lähetystoiminnalle. Apostoli Paavali oli aktiivisin lähetystyöntekijä. Hän ja muut uuden uskonnon julistajat luottivat sanan voimaan: he puhuivat, opettivat, he selittivät Jeesus Kristuksen opetuksia. Kun kristillinen liike myöhemmin alkoi virallistua johtaen lopulta kirkon ja valtion yhtymiseen, niin lähetystyökin sai väkivaltaisia muotoja. "Pakanoita". käännytettiin miekalla uuteen uskoon. Lähetyssaarnaajat hävittivät paljon vanhojen sivistysten arvokkaita aikaansaannoksia, sillä he toimivat myös laajentumishaluisten kristillisten valtioitten apureina. Väkivalloin kristinusko tuotiin Suomeenkin. Ilosanomasta tuli surusanoma, sillä miekalla istutettu "usko" ei suinkaan ollut ilosanoma noille käännytettäville. Uuden uskonnon väkivaltainen juurruttaminen oli esi-isillemme surun aikaa, ja voimme hyvin ymmärtää Lallin ja muitten esi-isiemme epätoivoisia kamppailuja. Kun Lalli joukkoineen ryhtyi vastarintaan, niin hänen toimintansa ei ollut sen "pakanallisempaa" kuin väkivaltaisten käännyttäjienkään menetelmät. Lalli vain puolusti suomalaisten vapautta ja uskontoa, sillä hän näki ja koki, että uuden uskonnon julistajat olivat väkivaltaisempia kuin Väinämöisen oppilaat.

Käsitys ilosanomasta on mennyt päälaelleen, siitä on tullut surusanoma. Siksi on aiheellista arvioida asia uudelleen ja kysyä: Minkälaatuinen evankeliumi olisi kaikille kansoille sopiva ilosanoma? Jokaisella kansalla on uskonto ja ilosanoma on myös uskonto. Jotta evankeliumi olisi ilosanoma kaikille kansoille, kaikille uskonnoille, pitäisi sen olla niin syvä ja kaikki elämän pulmat ratkaiseva, että se kykenisi nostamaan, valaisemaan ja uudestisynnyttämään kaikkia jo olevia uskontoja. Sen pitäisi kyetä nostamaan lähemmäksi ihmisyyttä kristittyjä, islaminuskoisia, buddhalaisia, hindulaisia, taolaisia, kalevalaisia... Sellainen evankeliumi olisi ilosanoma kaikille kansoille.

Jokaisella uskonnolla on moraaliohjeensa, filosofiansa ja metafyysillinen oppirakennelmansa sekä maagillis-seremonialliset rituaalinsa. Ne ovat buddhalaisilla erilaiset kuin kristityillä, islamilaisilla erilaiset kuin hindulaisilla..., mutta ne sisältyvät jokaiseen uskontoon. Nuo jokaiseen uskontoon sisältyvät tukipylväät: moraali, filosofia ja ns. jumalanpalvelus osoittavat, että uskonnoilla on yhteinen alkuperä. Ja koska uskonto syntyy jonkun viisaan ihmisen opetuksista, niin tuo ihminen on tiennyt, kenen asialla hän on. Hän on tuntenut uskontojen alkulähteen. Hän on ymmärtänyt, että uskonto madaltuu ns. "historiallisen kehityksen" vuoksi ja siksi uskontoa pitää puhdistaa. Uskontojen julistajat ovat olleet

myös uskonpuhdistajia. — Jotta evankeliumi olisi ilosanoma kaikille ihmisille, sen pitäisi kyetä kaivamaan kaikista uskonnoista esiin uskonnonperustajan alkuperäiset opetukset. Löytyykö sellaista evankeliumia?

Kristosofinen elämänymmärrys ja maailmankatsomus on sellainen evankeliumi, ilosanoma. Se tunnustaa kaikkien uskontojen alkuperän, Valkoisen Veljeskunnan. Se toteaa, että kaikki ihmiset ihonväriin, uskontoon, sukupuoleen, yhteiskunnalliseen asemaan.. katsomatta ovat taivaallisen Isän lapsia, jotka ponnistelevat yhteistä päämäärää, ihmisyyttä, kohti. Uskonnot ovat oppaina tietämättömyydessä vaeltaville. Pienen kynttilän tai suuremman valonlähteen tavalla ne valaisevat tietä pimeydessä. Kristosofinen elämänymmärrys löytää jokaisen uskonnon alkuperäisen helmen. Kun tunnustetaan kaikkien ihmisten veljeys, silloin sitä ilosanomaa ei voi levittää väkivalloin. Totuus, Kristus, piilee ihmisen hengessä. Se löytyy vain vakavan etsinnän avulla, — ei miekalla. Ilosanomasta voidaan vain puhua ja levittää sitä kirjallisuuden avulla.

Jeesus Kristuksen Vuorisaarnaan nojautuva kristosofinen elämänymmärrys on nyt ilmoitettu ja "ikuistettu" kirjoihin. Evankeliumi eli ilosanoma on "saarnattu" kaikille kansoille, kaikille uskonnoille. Se on sisältönsä puolesta julistettu kaikille kansoille, vaikka se toistaiseksi on tunnettu vain täällä pienessä Suomessa. Jeesuksen sanat: "Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman... todistukseksi kaikille kansoille" ovat toteutuneet. "Ja sitten tulee loppu", toteaa Jeesus. Maailmanloppuko? Ei, vaan suuren aikakauden loppu. On alkanut loppunäytös sille miljoonia vuosia kestäneelle aikakaudelle, jonka historian kilometripylväinä ovat sotasankarit, aikakaudelle, jolloin ihmisveri on punannut maat ja mantereet, jolloin kansat ovat ryöstäneet ja repineet toisiaan milloin minkin "uskon" tai "ismin" nimessä. Olemme saapuneet maailmanhistorian suurimpaan murroskauteen, jolloin väkivalta tuomitsee itsensä käytäntöön kelpaamattomana. "Ja te saatte kuulla sotien melskettä ja sanomia sodista; katsokaa ettette peljästy", lohduttaa Jeesus. "...kaikki tämä on synnytystuskien alkua." Ja Natsaretin profeetta kehottaa tutkimaan ajan merkkejä. Kun tutkimme, opimme ja ymmärrämme, niin näemme, että koko vanha maailma, vanha aikakausi, entisine arvoperusteineen liikkuu ja repeää liitoksistaan. Kansojen epätoivo alkaa olla ylimmillään... Mutta myös ilosanoma on julistettu.

Kristosofi
1970: 9—11

IHMISKUNNAN AUTTAJAT

Kun Valkoinen Veljeskunta lähettää auttajan maailmaan, niin se ei tapahtu koska tahansa. Se tapahtuu silloin, kun aika on täyttynyt. Niinpä H. P. Blavatsky opetti ns. vuosisatalähettiläistä mm.: "Tietäköön kuitenkin jokainen jäsen, että aika on rajoitettu; tämän kirjoittaja on vanha,... hänet voidaan kutsua 'kotiin' minä päivänä... tahansa... on... jälellä vain muutamia vuosia, ennenkuin määräaika on lopussa, nim. joulukuun 31 p:ään 1899... Ei kukaan Viisauden Mestari idästä tule itse esiintymään eikä lähettämään ketään Eurooppaan tai Amerikkaan sen määräajan perästä, ja vitkastelijoiden täytyy luopua kaikesta edistymisen mahdollisuudesta nykyisessä ruumistuksessaan — aina vuoteen 1975. Semmoinen on laki..." (Katso mm. "Tietäjän aarteisto" I s. 89). — H. P. B. puhuu tässä niistä lähettiläistä, joita Valkoinen Veljeskunta lähettää jokaisen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä. H. P. Blavatsky oli viime vuosisadan lähettiläs, ja hän sanoo, että seuraava vuosisatalähettiläs tulee vasta 1975.

Pekka Ervast puhuu kirjassaan "Valoa Pohjolasta" itämaalaisesta ennustuksesta, jossa sanotaan, "..että ei ole mitään toivoa näistä joka vuosisata uudistuvista yrityksistä. Eivät ne vie toivottuun loppupäähän, ennenkuin itse viisauden jalokivi, itse Valkoisen Veljeskunnan ulkonainen johtaja tässä näkyväisessä maailmassa antaa itsensä syntyä. Se taas ei voi tapahtua koska tahansa. Se tapahtuu silloin, kun se aika on täyttynyt."

Edellä sanotuissa todetaan, että Valkoisen Veljeskunnan lähettämät auttajat noudattavat aikakautista lakia. Tämä seikka auttaa ymmärtämään henkisten työntekijöitten työskentelyä: he tietävät, koska heidän sanomansa saa parhaimman vastaanoton. Tämän tosiasian valossa ymmärrämme ihmiskunnan henkisten auttajien elämänkaarta, sillä heihin soveltuvat sanat: sitä varten olen maailmaan tullut, että julistaisin totuuden. He tuovat elämäntehtävänsä mukanaan. Heidän persoonaansa ja elämäntehtäväänsä ei voi erottaa toisistaan, sillä he tekevät sitä mitä itse ovat. Meidän tavallisten ihmisten persoonallisuus ja suorittamamme elämäntyö on useimmiten hatarasti sidottu toisiinsa. Ajatelkaamme ihmistä, joka on varakkaitten vanhempiensa tai holhoojiensa kustannuksella koulutettu lukeneisuuden ylimmille asteille. Hän on ladattu toisten keräämällä tiedolla, ja kenties hän ei tunne sisäistä tarvetta keräämänsä tietouden jakamiseen. Mutta yhteiskunta pakottaa siihen: sinun on tehtävä oppineisuudestasi ammatti; sinun on tultava toimeen.

Ja niin hän alkaa suorittaa elämäntyötään, ehkä vastahakoisesti, olosuhteitten pakosta. Kenties hän jättäisi elämäntehtävänsä suorittamattakin, jos jokin "onnenpotku', esim. suuri perintö, takaisi hänelle varman toimeentulon. Valkoisen Veljeskunnan lähettämän reformaattorin elämäntehtävä ei nojaa näin hataralle perustukselle. Hän syntyy reformaattoriksi.

Aikamme teosofisessa liikkeessä on esiintynyt useita voimakkaita työntekijöitä. Kaikkiin heihin soveltuvat Mestarin sanat: puu tunnetaan hedelmistään ja opettaja opetuksistaan. Mikäli työntekijä on nojautunut H. P. Blavatskyn ja historiallisten Mestarien, ennen muita Gautama Buddhan ja Jeesus Kristuksen, siveellisiin opetuksiin, sikäli henkisen työn tekijä on noudattanut aikakautista lakia: hän syntyi maailmaan silloin, kun aika oli täyttynyt. Hän syntyi tehdäkseen Valkoisen Veljeskunnan työtä, puhaltaakseen liekkiin jo sytytettyä tulta. Ajattelen etenkin J. R. Hannulaa. Hän tuli maailmaan ajankohtana, jolloin teosofinen sanoma ja sen aiheuttamat monet sivuilmiöt ravistelivat ihmisten käsityksiä. Syrjäisessä Suomessa syntyneenä hän ehti kokea vanhan ajan, Suomen itsenäistymisen, teosofian valon hiljaisen valtauksen eri vaiheet ja lopuksi Pekka Ervastin ainutlaatuisen sanoman. Se oli hänen työsarkansa, ja kun sitä katselen ajan hengen ja Suomen valtiollisen kehityksen taustaa vastaan, niin voin vain todeta, että J. R. Hannula tuli maailmaan juuri oikeana ajankohtana. Joku voi huomauttaa, että oliko J. R. H:n, joka toi elämäntehtävänsä tullessaan, välttämättä kokeiltava useita tehtäviä, ennenkuin hän ryhtyi teosofiseen työhön? Kyllä se kaikki oli tarpeellista. Jos hän lapsesta lähtien olisi tiennyt sen tehtävän, joka häntä odotti, niin hän ei olisi ollut vapaa ihminen, vaan kohtalonsa vanki. Hänen oli kamppailtava oma tiensä, jotta se tuli nykyisessäkin päivätajunnassa todelliseksi. Kun seuraamme hänen kamppailuaan, niin huomaamme, että siinä tapahtui voitto voiton perästä: voitto lapsena istutetusta, vanhatestamentillisesta Jumalankuvasta, voitto sodasta ja väkivallasta, voitto hyökkäyksistä teosofiaa vastaan, voitto ihannoidusta väkivallasta, joka älykkään ovelasti pyrki sumentamaan teosofien mielet ja viimeiseksi voitto epäluottamuksesta, joka kohdistui Pekka Ervastiin, häneen, joka perinpohjaisimmin seurasi H. P. Blavatskyn, Gautama Buddhan ja Jeesus Kristuksen jälkiä. J. R. Hannulan koko elämänkaari niveltyy erottamattomasti aikamme yleismaailmalliseen henkiseen voimavuodatukseen, eikä hänen elämäntyötään voi erottaa hänen persoonastaan.

Joku voi myös arvella, että monet J. R. H:n puheet ja opetukset olivat ajankohtaisia silloin kun ne esitettiin, mutta ajan ol-

len ne tulevat tarpeettomiksi. — Eräillä Pekka Ervastin johtamilla kesäkursseilla oli tutkimuskirjana H. P. Blavatskyn "Teosofian avain". Alkuperäisessä "Teosofian avaimessa' on muutamia lukuja, jotka olivat ajankohtaisia H. P. B:n eläessä: "Miksi sitten on niin paljon ennakkoluuloja T. S:aa vastaan?" "Onko Teosofinen Seura rahaa tekevä liikeyritys?", "Teosofiset Mahatmat" ym. Myöhemmissä painoksissa nämä luvut poistettiin muka vanhentuneina. Pekka Ervast selitti, etteivät noissa luvuissa esitetyt asiat vanhene syystä, että henkinen elämä on elävää elämää, joten samat asiat toistuvat henkisissä liikkeissä niin kauan kunnes ne voitetaan. Sama sääntö pätee myös J. R. H:n opetuksiin; ne ovat aina ajankohtaisia.

Olemme saapuneet aikakauteen, jossa henkinen tie koetaan tekoina. Vanhaa sanontaa käyttäessämme sanoisimme, että vihkimykset koetaan nyt päivätajuisen elämän, näkyväisen maailman tapahtumissa. Kun Mestari syntyy maailmaan tuoden tullessaan elämäntehtävänsä, niin hänen elämänkaarensa on näkyväisessä maailmassa koettu vihkimysdraama. Se on kulkua voitosta voittoon. Se ei nyt tapahdu, kuten ennen, vain näkymättömän maailman kokemuksina, vaan myös jokapäiväisen elämän kouriintuntuvina tapahtumina.

Kristosofi
1970: 40—42

OIKEAOPPISUUS

Oikeaoppisuus liittyy erittäin silmiinpistävänä uskonnolliseen elämään ja kristikunnassa se on saanut kohtalokkaita ilmennysmuotoja. Oikeaoppisuus sisältää käsityksen vääräoppisuudesta, oikean opin vastakohdasta. Oikean opin puolesta on piinattu, kidutettu, jopa poltettukin vääräoppisia ja siten on luultu päästävän eroon ei vain väärän opin kannattajista, vaan myös väärästä opista. Koska on kysymyksessä uskonto, jonka ydin on Jumala tai Kristus, niin oikea oppi merkitsee mm. oikeata oppia Kristuksesta. Väärä oppi merkitsee antikristusta, oikean Kristusopin vastakohtaa.

Oppi ei merkitse kokemusperäistä tietoa, vaan ajatusrakennelmaa. Nämä käsitteet ovat kristikunnassa sekaantuneet siten, että oikeata oppia, ajatusrakennelmaa, pidetään kiistämättömänä totuutena, vaikka sen totuudellisuutta ei ole todistanut oikeaksi kokemukseen perustuva tieto. Tällainen sekavuus johtaa kummallisiin tilanteisiin. Voi käydä niinkin, että kokemus todistaa oikean opin vääräksi, jo-

ten oikeaoppisuus onkin vääräoppisuutta ja päinvastoin. Ja edelleen: Jokin kristinuskon ilmennysmuoto, jota pidetään eli joka "uskotaan" ehdottoman oikeaksi kristinuskoksi, saattaakin kokemusperäisen tiedon valossa osoittautua antikristuksen opiksi. Otamme esimerkin historiasta.

Kirkollinen inkvisitio poltti Giordano Brunon vääräoppisena seitsemäntenätoista päivänä helmikuuta v 1600. Brunon panteistinen maailmankatsomus sisälsi mm. kopernikaaniset käsitykset maailmanavaruudesta ja aurinkokeskeisestä maailmastamme: Maa kiertää Aurinkoa, eikä päinvastoin. Inkvisitio oli oikeaoppinen ja väitti Auringon kiertävän maata. Oikeaoppinen inkvisitio uskoi: koska Giordano Bruno on vääräoppinen, niin hänen sielunsa joutuu helvettiin, mutta jos hänen ruumiinsa poltetaan silloin, kun Bruno vielä on elossa, niin hänen sielunsa pelastuu. Ja inkvisitio toteutti uskonsa: Bruno poltettiin. Ja inkvisitio uskoi Brunon sielun pelastuneen. Näin suoraviivaista on "oikea usko".

Myöhemmin tehdyt tutkimukset, mittaukset ja laskelmat totesivat Maan todellakin kiertävän Aurinkoa. Käytännöllinen kokemus todisti, ettei Bruno ollutkaan vääräoppinen. Bruno oli oikeassa ja inkvisitio väärässä; inkvisitio olikin vääräoppinen. Entä miten kävi inkvisiittorien sielujen? Heidän oikean oppinsa mukaan vääräoppiset oli poltettava. Koska inkvisiittorit olivat todellisia vääräoppisia, niin myös heidät olisi pitänyt polttaa elävinä, jotta heidän sielunsa olisivat pelastuneet. Mutta heitä ei tiettävästi poltettu, joten inkvisiittorien sielut — heidän oman uskonsa mukaan — joutuivat siihen tulikivenkatkuiseen pätsiin, josta he uskoivat pelastaneensa Brunon.

Näin kohtalokkaaseen arviointiin voi johtaa "oikea" oppi. Se voi johtaa myös siihen, että "oikean kristinuskon" kiivaat puolustajat osoittautuvatkin antikristuksen opetuslapsiksi. Jos joku kykenee todistamaan, ettei virallistuneen kristikunnan Kristuskäsitys perustukaan totuuteen, silloin kristikunta kulkee, tuon totuuden kannalta katsottuna, antikristuksen talutusnuorassa. Tällaisen epäilyksen herättää mm. Johanneksen evankeliumin alku, jossa sanotaan, että Sanan, Logoksen, Kristuksen, kautta on kaikki olevainen olemassa ja että kaikki on Kristuksen kautta luotu. Kristus on siis jotakin muuta kuin Jeesus Natsarealainen, sillä eihän maailmaa luotu Jeesuksen päivinä.

Viime vuosisata ja varsinkin tämä vuosisata toi mukanaan vapaampia tuulahduksia. Nyt saa jokainen uskoa minkälaiseen oppiin haluaa, ja — mikä tärkeintä — esittää julkisesti ajatuksiaan. Jokainen saa uskoa Jumalaan buddhalaisittain, hindulaisittain, islamilaisittain..., tai olla uskomatta. Jokainen saa mennä kadotukseen tai ikuiseen paratiisiin, miten kullekin parhaiten sopii, tai suistua ateistien tyhjyy-

teen, jos sellainen olotila enimmin miellyttää. Oikeaoppinen kristitty nimittää tällaista vapautta luultavasti antikristuksen valtakaudeksi, mutta sellainen julistus on, kuten edellä näimme, arveluttava. Jokin t o t u u s elämässä on, samantapainen kuin Maan kiertäminen Aurinkoa, ja se t o t u u s yksin kykenee sanomaan, oikeaoppinen kristinuskoko, vai ajatusten vapaus ratkaisee ihmisen ja ihmiselämän arvoituksen. Selviönä pitäisi olla ainakin sen, ettei mikään kirkko, seura, lahko, ei edes vankilakaan kykene vangitsemaan a j a t u k s i a. Vankilassakin saa vapaasti ajatella, joskaan ei sanoa ajatuksiaan julki. Täten ymmärrämme, että kirkot erehtyivät uskoessaan vanginneensa ihmisten ajatukset, sillä ajatusten vapaus oli pimeimpänä keskiaikanakin. Ero menneen ja nykyisen ajan välillä on siinä, että nyt saa tuoda ajatuksensa julki. Ja nuo ajatustensa julkituojat toteavat, että kristikunta onkin vääräoppinen, koska se ei noudata Jeesus Kristuksen opetuksia, Vuorisaarnaa. Kristinuskon t o t u u s ei ole jokin ajatusrakennelma, oppi, vaan käytännöllinen, Jeesus Kristuksen opetusten mukainen elämä.

Kristosofi
1970:72—74

JUNASSA

Kaksi vakavaa kansalaista keskusteli vakavista asioista.

— Olet pysynyt vanhana poikana. Mikset ole avioitunut?

— No jaa... Se johtuu periaatesyistä.

— Huono periaate. Miten kävisi ihmiskunnan, jos kaikki ihmiset menettelisivät kuten sinä? Ihmissuku häviäisi.

— Tietenkin se silloin häviäisi. Mutta ei sellaista ihmettä tapahdu. Olen niin vähäpätöinen ihminen, etteivät "kaikki ihmiset" menettele kuten minä. Ottaneeko kukaan minusta esimerkkiä. En tunne ketään, joka olisi minusta esimerkkiä ottaen jäänyt avioitumatta.

— Mutta kertoohan Mooseksen kirja Herran sanoneen ihmistä luodessaan: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa." Ihmiset ovat noudattaneet Luojansa kehotusta.

— Kukapa oli kuuntelemassa Luojan kehotusta? Ei ainakaan Mooses, sillä hänen sanotaan syntyneen vasta vedenpaisumuksen jälkeen.

— No... niin... Tuota... Ehkä Jumala kertoi Moosekselle joskus jälkeenpäin noista luomistapahtumista.

— Parempi selitys on se, että joku keräsi vanhoja taruja ja liitti ne Israelin kansan historiaan. Hän antoi tuolle kokooma-

teokselleen nimeksi Mooseksen kirjat. Kertoohan Gilgamesheepos vedenpaisumuksesta ja tuo eepos on peräisin sumerilaisilta ajoilta, arviolta noin viisituhatta vuotta vanha. Mooseksen kirjan tarut ovat olleet jo varhain tunnetut.

— Tuo on antikristuksen oppia. Sillä pyritään kaatamaan kristinuskon perustotuudet.

— Vaan sanopa, miksi kristityt tekevät lähetystyötä?

— Sen pitäisi olla selviö kysymättäkin. Tietenkin siksi, että pakanat saataisiin käännytetyksi oikeaan, pelastavaan uskoon.

— Onko pakanoita paljonkin?

— Paljon, paljon. Kaikki, jotka eivät ole kristittyjä, ovat pakanoita: hindulaiset, buddhalaiset, muhamettilaiset, juutalaiset, konfutselaiset, parsilaiset ja näiden lisäksi kaikenlaiset aivan villit ihmiset. Afrikkalaiset lienevät kaikki pakanoita ... ja ... austraalialaiset. Ja onpa vielä sivistysvaltioitakin, jotka monisatamiljoonaisine asukkaineen ovat hyljänneet pelastavan uskon.

— Tarkoitatko, etteivät nuo ns. "pakanat" tunne Mooseksen kirjojen taruja ja jos tuntevatkin, niin pitävät niitä satuina?

— Sitä tarkoitan. Vain vähäinen osa ihmiskunnasta on kristittyjä. Paljon on vielä tehtävä lähetystyötä.

— Puhuimme ihmisten lisääntymisestä ja totesit, että ihmiset lisääntyvät Luojan kehotuksesta. Mutta kun vain murto-osa ihmiskunnasta tuntee Mooseksen kirjat, niin eiväthän nuo ns. "pakanat" voi lisääntyä Mooseksen kirjojen kehotuksesta. He lisääntyvät muista syistä, ehkä omasta halustaan. Jospa Mooseksen kirjojen kehotus onkin tarkoitettu oikeaoppisille kristityille? Joka tapauksessa: meitä ihmispoloisia alkaa olla jo liikaa.

— Liikaväestö johtuu syntiinlankeemuksesta. Ei kait Jumala tahdo, että meitä syntyy enemmän kuin maa voi elättää. Mutta ihmissuku on uppiniskainen. Kaikessa se sotii Jumalan tahtoa vastaan. Ihmissuku kirottiin syntiinlankeemuksessa.

— Mutta äskenhän sanoit: lisääntykää ja täyttäkää maa ...

— Kirottu, kirottu on tämä ihmissuku. Apuharvennusta tarvitaan. Minne jouduttaisiin ilman sotia?

— Onneksi ei kirottu kaikkia ihmisiä.

— Miten niin? Adam ja Eeva kirottiin ja ajettiin ulos paratiisista. Heistä ihmissuku alkoi.

— Mutta äskenhän totesimme, että vain murto-osa ihmiskunnasta tuntee ja hyväksyy Mooseksen kirjojen tarut. "Pakanat" pitävät niitä satuina, tai eivät tunne ensinkään. Eihän tuo suurin ihmiskunnan osa voi olla kirouksen alainen, koska se ei edes tiedä paratiisitarusta. Johdonmukaisesti ajatellen vain oikeaoppinen kristikunta on kirouksen alainen, koska se niin hartaasti uskoo kiroojaansa. Jospa noihin kirouksesta vapaisiin "pakanoihin" kätkeytyy avain mm. väestökysymykseen.

— Tuo kuulostaa Jumalan pilkalta. Eiväthän pakanat kykene estämään väestön kasvua.

— Sanoit äsken, että Mooseksen kirjaa arvostelemalla yritetään kaataa kristinuskon perustotuudet. Paavali puhuu myös kristinuskon perustuksista, ja eiköhän Paavali ole pätevä auktoriteetti. Hän sanoo tähän tapaan: muuta perustusta ei ole kuin mikä pantu on, ja se perustus on Jeesus Kristus. Kun Jeesus Kristus on kristinuskon perusta, niin kuunnelkaamme mitä hän opettaa. Hän puhuu näin: mitä kylvätte, sitä niitätte, millä mitalla te mittaatte, sillä mitalla teillekin mitataan. Jeesus puhuu siitä elämään sisältyvästä laista, että aiheutetun syyn laatu määrää seuraustenkin laadun. Sota synnyttää siis sotaa. Kokemus opettaa, että sota ja sukupuolielämä on sidottu toisiinsa salaperäisin sitein. Mitä enemmän ihmisiä tapetaan, sitä enemmän syntyy tapettavia ja sitä enemmän myös tappajia tapetaan. Tälle väitteelle löydämme todistuksia. Otamme vain huomioon, että Jumalan myllyt jauhavat usein hitaasti, joten syyn ja seurauksen väliä saattaa olla jopa vuosisatojakin. Kristityt kansat tappoivat kahdessa yleiseurooppalaisessa sodassa kymmeniä miljoonia ihmisiä, mutta tämä "apuharvennus" ei merkinnyt mitään. Samat kansat kamppailevat nyt väestön liikakasvun kanssa. Kristitty Saksa tappoi suunnattomasti juutalaisia, mutta juutalaisista on nyt tullut vaiva, joka häiritsee kristittyjen kansojen yöunta. Kristittyjen toimesta harjoitettiin veristä orjakauppaa, kun neekereitä tuotiin kahleissa Afrikasta Amerikkaan. Nyt on neekereistä tullut Amerikassa perin vaikea pulma. Kirkollinen inkvisitio poltti noin miljoona "vääräoppista", mutta nyt on vääräoppisia, jopa kirkkojen sisälläkin. Näistä esimerkeistä näemme, etteivät ihmiset vähene tappamalla. Väestöpulma ratkeaa päinvastaisella menettelytavalla. Jos oikeaoppiset kristityt kuuntelisivat oman Mestarinsa opetusta ja lakkaisivat tappamasta toisiaan ja ns. "pakanoita", niin väestöpulma ratkeaisi itsestään.

— Tuo tuntuu kyllä järkevältä, mutta mistä johtuu se, että seuraava sota niittää enemmän ihmisiä kuin edellinen sota? Eikö syysuhteen lain mukaan jokainen sota niele yhtä paljon ihmisiä, koska saamme niittää sitä mitä kylvämme?

— Maanviljelijänä tiedät: kun kylvät ruista, niin saat myös niittää ruista. Mutta olosuhteista, lämpötilasta, kosteudesta, maan ravintopitoisuudesta... johtuen niittämäsi sato on moninkertainen kylvettyyn siemenmäärään nähden. Sama sääntö pätee sotiinkin. Olosuhteet: sotapropaganda, asevarustelut, pelko toisista kansoista... luovat edellytykset sotien paisumiseen. Toisin sanoen: joka tuulta kylvää, se myrskyä niittää.

— ? ? ?

— Jospa jatkan vielä. Ei liene ihmisarvon mukaista katsella, kun miljoonat ihmiset kuolevat nälkään, samalla kun toiset kansat hukkuvat ylituotantoon. Ellei sodittaisi, jäisi aikaa keksiä keinoja epäkohtien poistamiseksi. Ne mielikuvitukselliset rahamäärät, jotka varataan ja käytetään ihmisten tappamiseen ja rakennettujen kaupunkien ja teollisuuslaitosten tuhoamiseen, olisi käytettävissä nälän, puutteen ja muitten epäkohtien poistamiseen. Silloin jäisi aikaa myös pohtia, mikä on ihmisen olemassaolon tarkoitus ja elämän tarkoitus yleensä. Kunpa oikeaoppinen kristikunta ottaisi oppia "pakanoitten" uskonnoista, niin kenties se alkaisi ymmärtää myös Jeesus Kristuksen opetuksia.

— Oikealtahan tuo kaikki kuulostaa. Mutta puolustihan Paavalikin miekan valtaa sanoessaan, ettei esivalta kanna miekkaa hukkaan . . .

— Paavali vain totesi, ettei tosi Jumalan etsijöille tunnusteta elämisen oikeutta. Esivallan miekka tuhosi Paavalinkin, kuten se ennen häntä oli tuhonnut Jeesus Natsarealaisen ja Stefanuksen.

— Olen jo hieman pyörällä päästäni. Jos me kykenisimme rakentamaan maailman paratiisiksi, niin silloin emme olisikaan syntisiä. Miten silloin osaisimme turvautua Golgatan vereen?

— Kehotan sinua tutustumaan kristikunnan historiaan, samalla kun tutkit Vuorisaarnaa. Silloin näet, että oikeaoppinen kristikunta on ns. "historiallisen kehityksen" tuote. Siinä on suorastaan järjenvastaisia dogmeja, joita on muodostettu äänestyksen kautta. Vuorisaarna kertoo Jeesus Kristuksen opetuksista. Hän puhuu mm. hiekalle ja kalliolle rakentamisesta. Kenties tulet näkemään, että koko oikeaoppinen kristikunta on rakennettu hiekalle.

Kristosofi
1970: 104—107

VUOSI 1975

lähenee. Se on merkillepantava rajapyykki teosofisen liikkeen taipaleella. Silloin tulee kuluneeksi sata vuotta siitä, kun H. P. Blavatsky alkoi ratkaisevasti teosofisen työnsä. H. P. B. kertoi useaan otteeseen, että Valkoinen Veljeskunta lähettää jokaisen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä lähettiläänsä maailmaan ja että XX:n vuosisadan lähettilästä ei ole odotettavissa ennenkuin vuoden 1975 jälkeen. "Ei kukaan Viisauden Mestari idästä tule itse esiintymään eikä lähettämään ketään Eurooppaan tai Amerikkaan ennen vuotta 1975." "Teosofian

Avaimen" loppulehdillä H. P. B. kirjoitti mm: "Mutta tahdon sanoa, että jokaisen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä nuo 'Mestarit', joista puhuin, tekevät erityisesti huomattavan ja selvän yrityksen auttaa ihmiskunnan henkistä kehitystä".

Tällainen tiedonanto H. P. Blavatskyltä, joka itse oli viime vuosisadan Valkoisen Veljeskunnan lähetti, ei voi olla kiinnostamatta koko teosofista maailmaa. Se on omiaan herättämään uuden opettajan odotusta. H. P. B:n sanoma on silmukoitunut useaksi haarautumaksi, joten nykyisin ei voida viitata teosofian lipunkantajaksi mitään erikoista yhdistystä, — on puhuttava teosofisesta liikkeestä — mutta koska kaikkien haarautumien lähtökohta on H. P. Blavatsky, niin uuden opettajan odotus on yhtä luonnollista kaikille teosofiasta kiinnostuneille.

On huomattava tärkeä seikka: H. P. Blavatskyn viittaus tämän vuosisadan lähettiläseen on e n n u s t u s, joka ei v i e l ä ole toteutunut. Se on samanluontoinen kuin Jeesus Natsarealaisen ennustus Ihmisen Pojan tulemisesta, — s a m a n l u o n t o i n e n, vaikka e i s a m a t a p a h t u m a. H. P. Blavatsky puhui ns. vuosisatalähettiläästä, kun sitä vastoin Jeesus Natsarealainen puhui ns. Kristuksen toisesta tulemisesta. Myös Jeesuksen ilmoitus oli ennustus, joten näille kummallekin ennustukselle on yhteistä se, että niitten jälkivaikutus saattaa olla osaksi samantapainen. Jeesuksen ilmoitus herätti Kristuksen toisen tulemisen odotuksen ja H. P. B:n ilmoitus on herättänyt uuden lähettilään odotusta. Jälkivaikutusten samantapaisuus antaa meille opetuksen: tutkikaa, mitä Jeesus Natsarealainen puhuu Ihmisen Pojan tulemisesta, silloin ymmärrätte, miten on suhtauduttava H. P. B:n ilmoitukseen.

Jeesus Natsarenus kertoo Ihmisen Pojan tulemisesta näin (Matt. 24: 23—28): "Jos silloin joku sanoo teille: 'Katso, täällä on Kristus', tai 'Tuolla', niin älkää uskoko. Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin. Katso, minä olen sen teille edeltä sanonut. Sentähden, jos teille sanotaan: 'Katso, hän on erämaassa', niin älkää menkö sinne, tai: 'Katso, hän on kammiossa', niin älkää uskoko. Sillä niinkuin salama leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on oleva Ihmisen Pojan tulemus. Missä raato on, sinne kotkat kokoontuvat."

Edellä sanotussa varoitetaan vääristä profeetoista, joten kysymme: mikä kannustaa ihmistä esiintymään joko "kristuksena" tai muunlaisena ihmeopettajana? Kannustimena on tunnustuksen tarve, edun tavoittelu ja hyötyminen toisten kustannuksella. Jeesus rinnastaa sellaisia "kristuksia" raatoihin, joiden ympärille kokoontuvat kotkat, raatojen syöjät, siis ihmiset, jot-

ka myös tavoittelevat omaa hyötyään. Tällaista näemme tapahtuvan ympärillämme, joten Jeesuksen varoitus on aina ajankohtainen. On huomattava, että Valkoisen Veljeskunnan lähettilään tulo on salaisuus. Hänen syntymästään, syntymäpaikastaan, koulutuksestaan... ei ulkoinen maailma tiedä etukäteen. Hän näkyy vasta elämäntyössään, sillä hänen sanomansa on kuin idästä länteen valaiseva salama: kirkas henkinen valo. Sellainen oli myös H. P. Blavatskyn sanoma. Se loi kirkasta valoa ajan pimeyteen. Hän ei työskennellyt tavoitellakseen omaa etuaan, hän työskenteli ihmiskunnan nostamiseksi.

Ennen olleita opettajia tutkimalla ymmärrämme tulevien opettajien työtä. He kaikki ovat Valkoisen Veljeskunnan jäseniä, joten he nojautuvat toisiinsa. He eivät rakenna tyhjän varaan, vaan ennen eläneitten opettajien laskemille perustuksille. Jeesus Natsarēnus ei kumonnut Moosesta, vaan syvensi hänen opetuksiaan. H. P. Blavatsky tunnusti Buddhan, Jeesuksen ja muitten uskontojen perustajien opetukset puhdistaen niitä aikojen pölystä. Pekka Ervast valaisee kaikkia tunnettuja, jopa kuolleitakin uskontoja. Täten ymmärrämme, että myös tuleva Valkoisen Veljeskunnan lähetti menettelee samoin. Henkisessä elämässä on kysymys pahan ja hyvän keskinäisestä suhteesta. H. P. Blavatsky nimitti sotarukouksia henkiseksi noituudeksi, eikä tuleva lähettiläs häntä kumoa. Tulevan Valkoisen Veljeskunnan lähettilään tunnusmerkki on se, että hän nojaa Kristukseen ja että hän tunnustaa Buddhan, Jeesuksen, Blavatskyn ja luonnollisesti Pekka Ervastin, jonka koko elämäntyö oli heitä kaikkia valaisevaa. Puu tunnetaan hedelmistään, opetti Natsarealainen. Jos esiintyy ihmisiä, jotka mainostavat itseään joko "kristukseksi" tai muunlaiseksi suureksi opettajaksi eivätkä rakenna entisten opettajien moraaliselle perustukselle, niin siitä tiedämme heidän olevan elämänpuusta irronneita lehtiä, jotka puhuvat omaan laskuunsa. — Menneisyyden nojalla on myös oletettavissa, että tuleva Valkoisen Veljeskunnan lähettiläs tulee loukkauskiveksi niille henkisille yhtymille, jotka ovat suistuneet ihannoimaan väkivaltaa.

Kristosofi
1970: 137—139

KOHTI KRISTUSTA

Ihmiselämän lähin päämäärä on Kristuksen löytäminen. Uskontojen julistajat ovat antaneet siveelliset ohjeensa sitä varten, että me, tietämättömät ihmiset, löytäisimme Kristuksen. Gauta-

ma Buddha ilmoitti Tien, jotta ihmiset sitä kulkemalla saavuttaisivat kosketuksen Hyvään Lakiin. Muhamed saarnasi Allahista, jotta ihmiset tajuaisivat iäisen Kohtalon. Jeesus Kristus julisti Vuorisaarnansa, jotta ihmiset sitä noudattamalla tajuaisivat Isän läsnäolon ja löytäisivät itsessään olevan Sanan, Kristuksen. Ihminen vapautuu tietämättömyydestä, itsekkyydestä ja pahasta vain siten, että hän tajuaa Isän Jumalan tahdon sekä että hän osaa erottaa persoonallisuutensa halut ja ihmisyyden periaatteen, Kristuksen, toisistaan. Apuna tällä tiellä ovat uskontojen neuvot, joista Vuorisaarna on selvin ja syvin Pekka Ervastin avaamana.

Ihmisyksilölle Tie on nyt selvästi viitoitettu. Ihmisiä on paljon ja heidän on tultava toimeen keskenään. Ihmiset ovat riippuvaisia toisistaan. Ihmiskunta on sangen kirjava kokonaisuus. On rotuja, sekarotuja, kansoja, heimoja . . ., joiden keskinäinen yhteisymmärrys on kyseenalainen. Tämä sekava kansojen meri harrastaa kaikkea muuta kuin Jumalan etsintää, ihmisyyden tajuamista, ja kuitenkin kaikkien ihmisten päämäärä on sama: Kristuksen löytäminen. Toistaiseksi kansat osaavat vain ryöstää toisiaan, haalia lisää alueita, taistella vallasta . . . Kaikki ovat kaikkien vihollisia, ja "jumala" on jokaisen puolella, jotta raja-aidat selvimmin näkyisivät. Koska ihmisten päämäärä kuitenkin on Kristuksen löytäminen, ja Kristuksen ensimmäinen, sanoisinko alkeellisin, tajuaminen on veljeys, veljeyden hyväksyminen ja hyväksymisestä johtuva käytännöllinen veljeyden toteuttaminen, niin kansoja yritetään ohjata siten, että ihmiset alkaisivat tajuta, mitä veljeys on.

Eurooppa on länsimaisen sivistyksen kehto. Täältä sivistys on levinnyt Amerikkaan ja muihin maanosiin. Mutta Eurooppa on samalla epäsovun, suuruudenhulluuden, militarismin, imperialismin . . . tyyssija, kaiken sen ryönän kehto, jota länsimaiseen sivistykseen sisältyy. Euroopan kansat ovat täten syypäitä kaikkeen siihen hyvään ja pahaan, mitä länsimainen sivistys sisältää. Euroopan kansat ovat vastuussa, mutta ne eivät ole vastuutaan tajunneet. Kuitenkin on elänyt sellaisiakin ihmisiä, jotka ovat ymmärtäneet vastuun sekä jo olevasta että kehittymässä olevasta Euroopan tilasta. He ovat ymmärtäneet Euroopan yhtenäistymisen välttämättömyyden, sen, että Euroopan kansojen kesken tulee toteutua veljeyden. Kun se toteutuu, kun Euroopan kansat tunnustavat toisensa veljiksi, laskevat aseensa, joita he ovat valmistaneet toisiaan tuhotakseen ja järjestävät taloudelliset suhteensa toisiaan tukeakseen, niin se on askel Kristuksen tunnustamista kohti. Sen suuntaista Euroopan kansojen veljistymistä on valmistettu jo edellisellä vuosituhannella, ja tämän vuosituhannen alkupuolella valmistautuminen sai käytännölli-

siä muotoja. Kouriintuntuvammin se esiintyy v. 1120 perustetun Temppeliherrojen ritarikunnan toiminnassa.

Lukiessamme Temppeliritariston synnystä, saatamme rivien välistä nähdä, ettei se ritaristo muodostunut sattumalta. Kun yhdeksän eurooppalaista ritaria matkusti Palestiinaan tutustuen siellä Teokletokseen ja innostuen hänen opetuksiinsa, niin tuota tapahtumasarjan takana näkyy salainen johto. Ei tunnu todenmukaiselta, että ritarit menivät Palestiinaan sattumalta, vaan nimenomaan hankkiakseen oppia viisaalta mieheltä. Julkinen historia tuntee vain tapahtumien ulkokuoren, se ei tunne niitten suljettujen henkisten järjestöjen toimintaa, joita oli kaikkialja ja joiden oli — olosuhteiden pakosta — toimittava salassa. Joka tapauksessa Temppeliherrat työskentelivät Euroopan yhtenäistämiseksi. Historiasta löydämme tapahtumia, jotka todistavat, että Euroopan yhtenäistämistä on jatkuvasti suunniteltu ja sen puolesta on tehty työtä. Meidän aikanamme se työ on jälleen saanut konkreettisia ilmennysmuotoja, sillä Euroopan karma vaatii kansojen sovintoa.

Kristosofi
1970: 167—169

ELÄMMEKÖ ADHARMAN VALTAKAUTTA?

Tämän vuoden kesäkurssikeskusteluissamme sivusimme mm. dharmaa ja dharman puuttumista, adharmaa eli dharmattomuutta. Dharma merkitsee lyhyesti sanottuna elämäntehtävää, elämäntehtävän tajuamista, siis myös uskonnon antamaa siveysoppia. Pekka Ervast luonnehtii dharma-sanan näin: "... dharma tarkoittaa sanskriitin kielisenä sanana sitä tehtävää, joka on ihmisellä henkisenä olentona ja joka vaihtelee jokaisen ihmisen kesken." Elämäntehtävä merkitsee mm. sitä, että on opeteltava toteuttamaan sellaista, jota ei vielä osaa toteuttaa. Kun on oppinut olemaan tappamatta, niin uusi elämäntehtävä merkitsee suuttumattomuuden opettelemista jne. Elämäntehtävän toteuttaminen merkitsee ihmisen kasvamista lähemmäksi ihmisyyden ihannetta. Tämä seikka tavallisesti unohdetaan. Dharman tilalle tulee silloin alemman luonnon tarjoamat ihannekuvat. Ymmärretään, että onni — sanan persoonallisessa ja aistillisessa merkityksessä — on elämän päämäärä. Onnen kannustimeksi tulee usein raha, valta ja kunnia. Rahan lumo on voimakas: hyvä palkka, aineelliset mukavuudet... Kun

nämä tulevat elämän tarkoituksiksi, niin silloin vallitsee adharma. P. E:n sanoilla: "Jos he (ihmiset) katsovat olevansa oikeutetut ajattelemaan, että persoonallinen onni on päämäärä elämässä, ... silloin on taas adharma vallalla maailmassa."

Pikainen silmäys aikamme pyrkimyksiin ja saavutuksiin osoittaa, että koko länsimainen sivistys, joka on ulottanut lonkeronsa kautta maailman, elää adharmassa. Elämän painopiste on aineellisissa arvoissa. Puuttuu tieto siitä, miksi ihminen on olemassa, mikä on hänen todellinen elämäntehtävänsä. Entä mistä tällainen tilanne johtuu? Siitä, että uskonto ei enää kykene antamaan neuvoja; se on ajautunut matalikolle. Uskonnon edustajat ovat kadottaneet tiedon, jopa he ovat sen tahallisesti haudanneet. Vai onko jotakin tarkoitusta haudantakaisella elämällä, jonka uskotaan jatkuvan ikuisesti joko loppumattomana onnen tilana tai yhtä loppumattomana piinana ja kidutuksena? Kumpaisessakaan tilassa ei uskota tapahtuvan muutosta eikä kehitystä: taivas ja helvetti ovat jähmettyneet paikoilleen. On mielivaltaista nimittää kumpaistakaan tilaa e l ä m ä k s i, sillä elämä liikkuu muuttuu ja elää joka hetki. — Kun uskonto ajautui adharmaan, niin koko muu elämä seurasi perässä. Yksilöt ja kansat pyrkivät saavuttamaan taloudellisia etuja, ja koska kansojen etupyyteet ovat keskenään ristiriidassa, niin "onnea" etsitään yhä verisemmiksi paisuneitten sotien avulla. Elämme adharman valtakautta.

Itämainen viisas, Krishna, lausuu "Bhagavad-Gitassa": "Sillä joka kerta, kun dharma on ihmiskunnassa veltostunut ja pahuus, adharma, on ottanut ylivallan, siitän minä itseni (inhimillisessä muodossani). Hyvän suojelukseksi ja pahan tukahduttamiseksi, uudelleen rakentamaan totista uskoa (oikeamielisyyttä) minä erinäisinä aikakausina (persoonallisesti) jälleensynnyn." — Krishnaa nimitetään Vishnun Avataaraksi ja Vishnu on sama kuin Kristus. Siis kristillisesti ilmaistuna Kristus sanoo: Kun pahuus saavuttaa ylivallan, silloin minä, Kristus, tulen maailmaan rakentamaan oikeamielisyyttä. Ja samoin kuin Kristus on kautta aikojen tullut maailmaan joissakin ihmisissä, uskontojen perustajissa, niin samoin Kristus tulee vastakin jossakin ihmisessä, nimitettäköön Kristuksen sanansaattajaa vaikkapa Krishnaksi tai muulla nimellä. "Bhagavad-Gita" mainitsee siis samasta seikasta, josta teosofinenkin elämänymmärrys kertoo, että Valkoinen Veljeskunta lähettää aika-ajoin lähettiläitään maailmaan. Mutta H. P. Blavatsky puhui ns. vuosisatalähettiläistä, joita Valkoinen Veljeskunta lähettää maailmaan jokaisen vuosisadan viimeisellä neljänneksellä. Eihän Krishna liene tulemisellaan tarkoittanut vuosisatalähettilästä?

Helmikuussa 1898 tuli kulu-

neeksi 5000 vuotta Krishnan kuolemasta. Silloin päättyi ensimmäinen, 5000 vuotta kestänyt, vaikein ja pimein aikakausi kalijugasta, rautakaudesta eli mustasta ajasta, jossa parhaillaan elämme. Krishna puhui siis tulostaan yli 5000 vuotta sitten, mutta vasta neljännellätoista vuosisadalla meidän ajanlaskuamme esiintyi ensimmäinen vuosisatalähettiläs. Sysäyksen vuosisatalähettiläille antoi eräs Buddhan oppilas ja Buddha eli noin 2500 vuotta Krishnan jälkeen. Krishna ei voinut tarkoittaa tulevansa H. P. Blavatskyn kaltaisena vuosisatalähettiläänä, vaan Avataarana, jollaisia olivat mm. Krishna, Gautama Buddha ja Jeesus Kirstus. Pekka Ervast ratkaisee tämänkin pulman. Kirjassaan "Valoa Pohjolasta" hän kertoo Buddhan oppilaan määräyksestä, "että nyt on jokaisen vuosisadan lopulla viimeisenä neljänneksenä lähetettävä joku lähettiläs Salaisesta Veljeskunnasta maailmaan. Joku semmoinen laama — niinkuin sanottiin, — siis joku korkeampi vihitty, ei mestari suorastaan, mutta korkeampi vihitty. Nimenomaan mainitaan silloin myöskin länsimaat, myöskin Eurooppa. Semmoinen korkea vihitty — tai niinkuin voisi sanoa, käyttämällä buddhalaista nimitystä: arhatti — on lähetettävä maailmaan ja ehkä juuri ennen kaikkea noiden valkoisten barbaarien luo." (Arhat on vanhan vihkimysjärjestelmän mukaan neljännessä ja Mestari viidennessä vihkimyksessä). Samassa kirjassaan P. E. lisää: "Ei se (Lutherin) uskonpuhdistus siis onnistunut, ja Valkoisen Veljeskunnan kannalta on hyvin epäiltävää, onnistuuko mikään uskonpuhdistus vielä. Sanotaan päinvastoin eräässä vanhassa itämaalaisessa ennustuksessa, että ei ole mitään toivoa näistä joka vuosisata uudistuvista yrityksistä. Eivät ne vie toivottuun loppupäähän, ennenkuin itse viisauden jalokivi, itse Valkoisen Veljeskunnan ulkonainen johtaja tässä näkyväisessä maailmassa antaa itsensä syntyä. Se taas ei voi tapahtua koska tahansa. Se tapahtuu silloin, kun se aika on täyttynyt. Silloin voi taas joku korkea mestari syntyä maailmaan, ja silloin hän saa aikaan omalla vaikutuksellaan sen, johon on pyritty pitkin vuosisatoja. — Näin sanoo vanha itämaalainen ennustus, ja ainakin siitä päättäin, mitä tähän saakka on ollut, voimme melkein päättää, että se on niin."

Viisauden Jalokiven, sen korkean Mestarin tulo, joka omalla vaikutuksellaan saa aikaan sen, johon on pitkin vuosisatoja pyritty, ei siis voi tapahtua koska tahansa. Se tapahtuu silloin, kun se aika on täyttynyt. Krishnan sanoilla lausuttuna se tapahtuu silloin, kun adharma on ottanut ylivallan, kun aineellinen mahti on suurimmillaan, kun ihmiselämän todellinen tarkoitus on tyystin unohtunut. Alussa totesimme jo, että elämme parhaillaan keskellä adharman valta-

kautta ja siis myöskin Kristuksen — tai hindulaisittain sanoen Krishnan — uutta tulemista. Ja kuten ennenkin, se tuleminen tapahtuu nytkin jonkun ihmisen personoimana.

Nuo Pekka Ervastin kolme viimeistä esitelmää, jotka hän piti ennen Amerikan matkaansa ja joita tutkimme kesäkursseilla, ovat kuin hätähuuto: älkää unohtako Mestareita. Teosofinen liike kariutui jo H. P. Blavatskyn eläessä siksi, että Mestareita alettiin ensin epäillä ja sitten heidät unohdettiin. Mestarit julistivat teosofisen sanoman. Kun heidät työnnettiin syrjään, niin vedettiin pohja pois heidän julistukseltaan. Yhäkö sama unohtaminen toistetaan? Uskonpuhdistus on alkanut, kuten Pekka Ervast kolmasti toistaa edellämainitussa kirjassa, eikä se ole alkanut itsestään. Se on uusi julistus ja se julistus on tullut ihmisen suun ja kynän avulla. Se julistaja oli Pekka Ervast, ja J. R. Hannula levitti sitä sanomaa maailmaan äärettömällä uutteruudella. Opettajat tunnetaan opetuksistaan, kuten puut hedelmistään. Edellä mainitut Opettajat ovat jo suorittaneet elämäntyönsä. Tutkikaamme heidän opetuksiaan, kunnelkaamme heidän puheitaan. Pysymme totuuden lähteellä, kun emme heitä unohda emmekä työnnä syrjään. Syrjäyttäkäämme omat luulomme ja itsevanhurskautemme. Näin tehden voi vakava etsijä tulla jopa omakohtaiseenkin kokemukseen siitä, että keskellä adharman valtakautta uusi uskonto, ihmisyyden uskonto, on julistettu. Hänelle voi selvitä, että elämme nyt ihmisviisauden aallonharjalla ja jumalviisauden aallonpohjukassa ja että uuden uskonnon julistus merkitsee uuden aikakauden aamunsarastusta.

Kristosofi
1970: 201—205

TOTUUDEN PUNTARI

Tapasin legendan "suutarin", hänet, jonka legenda lähetti kulkemaan ajasta aikaan, maasta maahan, valtakunnasta valtakuntaan, jälleensyntymästä jälleensyntymään. Vuosisatojen vieriessä hän harvoin pysähtyy, antautuu keskusteluun — kenelle antautuu. Muulloin häntä ei nähdä ...

— Kutsuit minua, sanoi arvokkaan näköinen vanhus. Ihmeellinen viisaus välkehti hänen silmissään. Kookas hän oli ja valkotukkainen.

— Kutsuinko sinua? kysyin. Koska, miten?

— Kutsuit äsken. Mietiskelit totuutta, se oli kutsusi. Kutsumatta en tule. Kuljen aina, ajas-

ta aikaan, maasta maahan, jälleensyntymästä jälleensyntymään, ja etsin. Kun henkeni väsyy, niin pysähdyn.

— Ketä sinä etsit? kysyin arkaillen.

— Etsin ihmistä ihmiskunnan suuresta jukosta.

— Miksi kannat puntaria kädessäsi?

— Puntari on oiva vertauskuva totuudesta ja oikeudesta.

— Tosiaan! huudahdin. Kansanlaulussakin lauletaan: "On mua lyöty... rautapuntarilla". Nuo laulajat kait jakoivat oikeutta puntarilla?

— Laulajat tekivät vertauskuvasta todellisuuden. He punnitsivat toisiaan omalla tavallaan ja saivat palkkansa. Minä käytän puntaria vertauskuvana. Puntarin toisessa päässä on muuttumaton paino, "klupu". Paino symbolisoi minua, minä en muutu. Puntarin toisessa päässä on koukku, johon asetan punnittavan, varjoni, sinut, josta pitäisi kasvaa ihminen. Sinun painosi muuttuu. Puntarin kädensijaa pitelee Jumala.

— Olenko minä sinun varjosi? kysyin oudoksuen, melkein vavisten.

— Olet. Aikakausien aamuhämärässä lankesi varjoni elämän mereen, siitä olet kasvanut. Punnitsen sinua silloin tällöin nähdäkseni, onko painosi lisääntynyt.

— Puhut kautta rantain, vertauksin. Toivon selitystäsi.

— Kuljen ajasta aikaan kuten sanoin. Olen kuolematon ja sinun isäsi. Punnitsen sinua nähdäkseni, mikä sinussa on omaasi, mikä toisilta lainattua. Mietiskelit totuutta, sanopa mikä on totuus?

— Totuus on ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa, vastasin nopeasti ja arvelematta kuin koulupoika ulkoläksynsä.

— Oikein. Itsekö keksit tuon lauseen vai oletko kuullut sen toisilta?

— Olen kuullut sen viisaalta ihmiseltä, jota kutsuisin Mestariksi. Miten sen olisin itse keksinyt.

— Hyvä. Tuo tunnustus lisää hieman painoasi. Perin monet erehtyvät luulemaan Mestarin viisautta omaksi viisaudekseen ja ryhtyvät sitä puolustamaan...

— Puntarin "klupu" -päällä, tarkoittanet?

— Niin. Tuokin huomiosi on jälleen pieni lisä painoosi. Useimmat ihmiset eivät näin tajua. He tekevät puntari-vertauskuvasta todellisuuden ja silloin heidän painonsa laskee. Katso kirkkoja, uskonnollisia yhdyskuntia, mystisiä ja okkultisia yhtymiä, vieläpä teosofisen liikkeen haarautumia. Ne kuvittelevat Mestareitten viisautta omaksi viisaudekseen ja punnitsevat toistensa uskomuksia muka totuuden puntarilla väittäen, että heidän puntariaan pitelee Jumala. Kuvitelmansa vallassa ne iskevät toisiaan, kuten kansanlaulussa sanotaan, tekevät toisistaan sielullisia ja ruumiillisia rampoja. Tuo kaikki on harhaa, sillä totuus ei

ole fyysisen puntarin "klupun" ulottuvilla.

— Olen tuota kaikkea usein mietiskellen ihmetellyt, huomautin. Luulen, että nuo ihmiset uskovat juoksevansa kohti taivaita niin hurjaa vauhtia, että toisten on joko elävinä tai kuolleina väistyttävä heidän tieltään. Olen rinnastanut omia ponnistuksiani noitten juoksevien riehuntaan ja surukseni huomannut eteneväni etanan vauhtia.

— Tuokin havaintosi siirtää puntarin painopistettä plussan puolelle... Eräs Mestari kyllä sanoi, että taivasten valtakunta otetaan väkirynnäköllä, mutta hän ei käskenyt ryöstämään sitä joltakin ihmisryhmältä, joka sen muka omistaa. Hän sanoi taivasten valtakunnan olevan sisällisesti meissä.

Sanoit kuulleesi Mestarilta, että totuus on ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa. Oletko sulattanut itseesi tuon viisauden? Onko siitä tullut omaa lihaasi ja vertasi? Mestarin opetus on kuin ruoka, sitä pitää pureskelemalla nauttia. Vasta sitten siitä tulee se henkinen ravinto, joka kasvattaa sinusta ihmisen.

— Olen yrittänyt nauttia sitä pureksien, mutta sulatuskykyni aitoutta en uskalla kehua. Vaikka en uskokaan kristittyjen vaivaisensyntisen-oppiin, niin kokemus on paljastanut rajoittuneisuuteni... Ihmisten veljeys on, näin ymmärrän aivan selvästi, fyysisen maailman ensimmäinen ja kouriintuntuva totuus. Meitä ihmisiä on suunnaton määrä ja meidän on tultava toimeen keskenämme. Siihen pakottaa elämä. Toistaiseksi ihmiset tappavat toisiaan minkä ehtivät, jotta pääsisivät eroon toisistaan, mutta sellainen elämä ei voi jatkua loputtomiin. Kerran tulee raja tappamisellekin ja silloin on edessä: ensin toistensa sietäminen, sen jälkeen veljellinen elämä. Veljeys on käytäntöä, ihmisten keskinäistä sopua, ja käytännöllinen veljeys on aivan muuta kuin veljeys ihanteena, kaukaisena haaveena. Pekka Ervast sanoo jossakin kirjassaan, että veljeys on suuri, kamala, julma todellisuus, joka tuomitsee meitä kaikkia. Käytäntö on todistanut todeksi tuon viisaan lauseen.

— Oikein. Kun ihmiset, jotka huulillaan kunnioittavat Mestareitten sanomaa veljeydestä, riitelevät keskenään "oikeasta opista", jopa käyttävät fyysisen puntarin "klupua" toisiaan "ojentaakseen", niin sellainen menettely johtuu — käyttääkseni kuvakieltä, — huonosta ruuansulatuksesta. Kun Mestareitten opetuksia ei kunnolla pureksita, mietiskellä, niin ruoka aiheuttaa joutavaa pöhötystä ja käymiskaasut nousevat päähän. Ne aiheuttavat mm. sellaisen harhaaistimuksen, että selvänäkijöitten suorittamat tutkimukset muka syventävät, laajentavat ja antavat todellisen arvon Mestareitten julistamalle teosofiselle maailmankatsomukselle. Jos tuollainen kuvitelma olisi totta,

niin selvänäkijät olisivat Mestareita etevämpiä ja viisaampia. U s k o selvänäkijöitten pätevyyteen on eräs keskeinen erimielisyyksien aiheuttaja.

Entä oletko huomannut, että lauseessa: "Totuus on ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa" on, kuten puntarissakin, kaksi päätä: "klupu"-pää ja koukkupää?

— Niin, tuota... Sinä viisas punnitsija aukaiset uusia näköaloja.. Odota kun mietin.. Ihmisten ykseys Jumalassa on tuo muuttumaton "klupu", johon punnitus nojautuu, sillä ovathan kaikki ihmiset jumalsyntyisiä, taivaallisen Isän lapsia. Entä puntarin koukkupäässä oleva punnittava? Sen täytyy olla käytännöllinen veljeys, sehän on muuttuvainen. Ihmiset eivät osaa elää veljellisesti... Odota vieläkin... Veljeyden käytännöllisiksi toteuttajiksi ovat aloitetut ja kutsutut kaikki Valkoisen Veljeskunnan näkyväiset työkentät: henkiset liikkeet, myös teosofinen liike. Teosofinenkin sanoma julistettiin veljeyden alkuytimen muodostumista varten. Mutta veljeyden käytännöllinen toteuttaminen on työlästä, sillä veljeys on julma todellisuus. Se tuomitsee ihmisen aina, kun hän rikkoo veljeyttä vastaan. Olisikohan tuon vaikeuden perussyy henkinen laiskuus: ei muka ole aikaa pureksia Mestareitten opetuksia. Henkinen ruoka ei sula ja silloin on seurauksena vatsapöhö ja sitä seuraavat harha-aistimukset: sairas uskoo itse keksineensä Mestarin opetukset. Hän ryhtyy vaatimaan "keksinnölleen" toisten ihmisten tunnustusta. Sairaus pilkistää siinä, ettei hän älyä kysyä, tunnustaako Mestari hänen "keksintönsä", sillä hänelle riittää tietämättömien ihmisten tunnustus. Ellei tunnustusta tule riittävästi, niin seurauksena on "vääräoppisten" sättiminen "oikean opin" puolesta. Mutta riita on veljeyden vastakohta... Onko siis tuo fyysisen maailman ensimmäinen totuus, veljeys, tyystin häipynyt näkyvistä, koska henkiset yhtymät kiistelevät "oikeasta" ja "väärästä" opista?

— Puntarini tukipiste näyttää yhä siirtyvän plussan puolelle. Entä sitten?

— H. P. Blavatskyn kerrotaan viitanneen melko läheiseen aikaan, jolloin teosofitkaan eivät enää tiedä, mitä teosofia on. Onko siis tultu nyt siihen, että henkiset liikkeet muodostavat yhdessä suuren tietämättömien veljeskunnan sen suuren puntarin koukkupäähän, jonka kädensijaa pitelee Jumala?

— Siihen on tultu, vastasi ylimaallinen "suutari" säälivä katse silmissään. — Henkiset liikkeet, myös teosofinen liike, uskottiin jumalallisen viisauden lipunkantajiksi, mutta niiltä on tieto veljeydestä ja kyky veljeyden toteuttamiseen kadonnut. Veljeyden toteuttamisen edellytykseksi on nyt tullut tietämättömyyden t u n n u s t a m i n e n. Siinä on lähtökohta. Jos jokainen henkinen yhtymä tun-

nustaisi tietämättömyytensä, niin ei olisi aihetta toistensa sättimiseen. "Oikealla opilla" ei olisi vaikutusvaltaa. Seistessään tietämättömyytensä tunnustamisen nöyrällä lavalla ne voisivat ojentaa toisilleen veljenkäden sanoen: koska emme totuutta tiedä, niin olkaamme veljiä; ryhtykäämme yhdessä työskentelemään tietämättömyyden poistamiseksi.

Henkinen elämä on ihmisyyteen pyrkimistä. Tietämättömienkin veljeskunnassa on muutamia ahkeria etsijöitä, he ovat etsiessään myös löytäneet. Toivotontahan olisi kaikki pyrkiminen, ellei myös henkistä tietoa löytyisi. Toinen löytäjä katselee asian toista puolta, toinen löytäjä toista puolta. Jumalan edessä he kaikki ovat henkisellä tiellä vaeltavia etsijöitä, mutta tietämättömät ihmiset katselevat heitä kuin täydellistyneitä Mestareita. Näin muodostuu erilaisia näkökantoja jopa siten, että toiset haluavat seurata toisen "löytäjän" opetuksia, toiset toisen "löytäjän" "esoteerisia opetuksia". Mutta miksemme soisi jokaiselle seuraamisen iloa, sillä eihän sen seikan pitäisi olla veljeyden vastaista. Kun seuraaja ei tiedä totuutta, niin hänen täytyy hankkia tietoa kokemalla. Vasta kokemus näyttää, minkä opettajan viittoma tie on selvimmin ja viisaimmin viitoitettu. Jokaisen pyrkijän tulisi käsittää, ettei Mestariksi tulla juoksemalla, sellaiseen saavutukseen saattaa kulua monta ruumistusta. Jos ken ponnistaakin enemmän ja myös löytää henkisen elämän aarteita, niin ei sen seikan pitäisi olla kateuden, vaan ilon aihe.

— Tuon kaiken ymmärrän, vastasin. Mutta sanopa vielä, onko mitään käytännöllistä keinoa, joka edistäisi tietämättömyyden tunnustamista. Olen käsittänyt, etteivät ihmiset liity eri opettajien ympärille useinkaan tietonsa, vaan tietämättömyytensä ja sympatioittensa perusteella, useimmiten tunnesyistä. Tarkoitan sellaista menetelmää, joka takaisi jokaiselle etsijälle löytämisen ja seuraamisen ilon sekä avaisi ymmärrystä, niin että etsijä voisi liittyä haluamaansa henkiseen ryhmäkuntaan tietämisensä perusteella.

— Sellainen käytännöllinen keino olisi kansallisuusrajat ylittävä aikakauslehti, johon jokainen mystillinen, okkultinen, spiritistinen... ryhmä, joka on saanut tuntuvia vaikutteita H. P. Blavatskyn alkuunpanemasta teosofiasta, ja teosofisen liikkeen jokainen haarautuma saisi vapaasti kirjoittaa artikkeleitaan ja tuoda esiin kukin oman näkemyksensä Jumalasta, totuudesta, ihmisyyteen johtavasta tiestä... Sitä lehteä käännettäisiin niin monelle kielelle kuin kestokyky sallisi. Silloin jokainen totuudenetsijä saisi tietää jokaisen toisen ajatussuunnan sisällöstä, voisi syrjäyttää henkisen laiskuutensa tutustumalla eri ajatussuuntiin ja valita niistä sen, minkä viisaimmaksi katsoo. Tällöin totuudenetsijä liittyisi

haluamaansa ryhmäkuntaan tietonsa, tietämyksensä nojalla ja kenties jaksaisi tunnustaa veljikseen myös toisinajattelevat. Tilanne pysyisi näennäisesti samana kuin se on nytkin: edelleenkin olisi useita ryhmäkuntia. Mutta ero olisi kuitenkin valtava, koska jokaiselle etsijälle taattaisiin henkilökohtainen vapaus valita ja valinta tapahtuisi — ei enää valistumattomuuden vaan — valistuneisuuden pohjalta. Tällöin jokainen teosofiankin harrastaja saisi tietää, miksi Mestarit aloittivat teosofisen liikkeen, mihin H. P. Blavatsky todella tähtäsi julistuksellaan ja mitä eri ryhmäkunnat käsittävät Kristuksella. Ajatusmaailman avartuminen auttaisi vielä kuoleman jälkeenkin, sillä vainaja kykenisi kuuntelemaan toistenkin eikä vain oman kuppikuntansa julistajia. Kenties hän jaksaisi kuunnella Mestariakin, ehkä Mestarienkin Mestaria; ehkä hän saisi tavata niitä jumalanpoikia, joiden toimesta kaikkien aikojen uskonnot ovat olemassa... Maita matkatessani, kun henkeni väsyy, olen yhä uudelleen kysynyt itseltäni, ovatko ihmiset todellakin niin itseensä käpertyneitä, etteivät salli toistenkaan kulkea ihmisyyden tietä, kun eivät itsekään kulje ja että he asettuvat fyysinen puntari kädessään vartioon Mestarien viitoittamalle tielle.

— Arvostelet ankarasti meitä ihmispoloisia. Kuitenkin minusta tuntuu, että puheesi on täynnä rakkautta. Sinä näet laajemmalle, sinä tunnet vastuuta ihmiskunnasta. Kerrotaanhan erään Mestarin arvelleen, että suuri osa ihmissieluista menee hukkaan... Aavistan tuskasi, henkesi ajoittaisen väsymisen syyn. Mutta sinä odotat ja kestät; merkitseehän nimesi Ahasverus: "majesteettinen". Jospa henkiset ryhmittymät löisivätkin veljenkättä toisilleen, niin maailman kansatkin löytäisivät toiminnoilleen yhteisen kestävän pohjan...

Oli syksy, ulkona satoi räntää. Sodan mieletön jylinä kuului kaukaisista maista. Monelta puolelta kantautui järkensä menettäneitten ihmisten verinen temmellys, huokaukset, valitukset, kiroukset...

— Toivotonta, huokasin minäkin. Missä on ihmispoloisten pelastus?

Vanhus nousi. Hänen harmahtavan valkoinen tukkansa kimalteli kuin hiottu hopea ja hänen silmistään kuulsi ylimaallinen tahto, viisaus, usko ja rakkaus.

— Sinua, varjoani, tulin punnitsemaan ja henkeni virkistyi jälleen. Katsele edelleenkin kauas ja korkealle, niin ovat tehneet myös ihmiskunnan suuret auttajat. Heidän jälkiään on jokaisen kuljettava. Ei menettänyt toivoaan Henok, joka kuolemaa kokematta otettiin taivaisiin odottamaan kaukaista ajan täyttymistä, voidakseen syntyä Palestiinaan uutta aikakautta avaamaan. Eikä heittäytynyt epätoivoon Elia, joka niin ikään kuolemaa kokematta otettiin taivaisiin, vaikka hän tiesikin tulevai-

suudessa menettävänsä päänsä Palestiinan taivaan alla. Kuoleman uhan alaisina ovat profeetat saaneet ihmisiä nostaa. Mutta edelläkulkevien usko ja tieto voittaa kerran, sillä viisaus niin mahtava, ettei kenenkään kuolevaisen mielikuvitus siihen yllä, johtaa kehityksen kulkua. Maailmaa ei tehty hetkessä eikä ihmisten voimin; ihmisten voimin sitä ei myöskään hävitetä. Saatana heitettiin kyllä maan päälle, mutta hän asettui meren hiekalle, sillä hän tiesi aikansa lyhyeksi.

Ja Ahasverus poistui syksyn räntäiseen pimeyteen...

Kristosofi
1970: 297—303

RUUSU-RISTI -JÄRJESTÖ

vietti viisikymmenvuotista muistojuhlaansa Helsingissä 15 p:nä marraskuuta. Ohjelmaan sisältyi matinea Kansallisteatterissa ja illanvietto Kulmakoululla. Iltajuhlassa toin kristosofeilta seuraavan tervehdyksen:

Rakkaat veljet. Uskallan sanoa näin, koska olin aikoinaan Ruusu-Ristin jäsen ja koska olen jo yli puolen vuosisadan uurastanut teosofian parissa. Kristosofien puolesta ja myös omasta puolestani kiitän sydämellisesti Ruusu-Ristin Johtajaa ja Hallitusta näihin viisikymmenvuotisjuhliin saapuneesta kutsusta. Otaksumme ja uskon, ettei otaksumisemme ole osunut harhaan, että kutsu oli Ruusu-Ristin taholta veljeskäden ojennus. Ruusu-Risti on veljeskäden ojentamiseen nähden etuoikeutetussa asemassa siksi, että se tunnustaa Pekka Ervastin opettajakseen. Pekka Ervast oli se ihminen, joka toi teosofian Suomeen suomen kielellä ja ojensi sen kansan käteen.

Näin viisikymmenvuotiskauden päättyessä haluan palauttaa mieleen ne uranuurtajat, jotka painoivat auransa raakaan maaperään ja joiden saavutuksista mekin nyt saamme iloita. Meihinkin sopivat ne Mestarin sanat, jotka hän sanoi oppilailleen: Toiset ovat vaivan nähneet ja te olette tulleet heidän vaivojensa hedelmille. Palautan mieliin ensinnäkin H. P. Blavatskyn, joka kaivoi aikojen kätköistä esiin sen viisauden, jonka hän nimitti teosofiaksi. Pekka Ervast toi, kuten jo sanoimme, teosofian Suomeen suomen kielellä, joten teosofia tuli kansan käteen. Näiden lisäksi on otettava lukuun tarmokas uurastaja Johan Rikhard Hannula, joka kiersi vuosikymmeniä Suomen nientä pitäen jopa tuhansia teosofisia esitelmiä ja myyden

suunnattoman määrän teosofista kirjallisuutta. Kirjanmyyntityönsä chella hän, aivan kuin sivutyönään, poikkesi melkein jokaisessa Suomen pappilassa siinä toivossa, että edes yksikin kristillisen kirkon pappi ottaisi Kristuksen vastaan opettajana eikä vain syntikuorman kantajana.

Kun nyt katselemme teosofista liikettä ja näemme, miten se on pirstoutunut moneen haarautumaan, niin toteamme vain, että meidän on otettava muodostunut tilanne sellaisena kuin se on. Me ihmiset eroamme jonkin verran toisistamme, meitä ei ole valettu samaan kaavaan. Toinen ihminen uskoo löytävänsä Jumalan eli totuuden toisenlaisin menetelmin kuin toinen ihminen, mutta sen seikan ei pitäisi olla veljeyden esteenä. Suokaamme jokaiselle etsimisen ja löytämisen ilo ja olkaamme veljiä. Maailma on pimeä ja kaipaa valoa. Teosofinen sanoma julistettiin sitä varten, että ne ihmiset, jotka siinä sanomassa näkevät totuuden ja joille se on pyhä, olisivat edelläkulkijoita ja näyttäisivät tietä muulle ihmiskunnalle.

Olkoot nämä sanani myös kristosofien puolelta tuleva veljeskäden ojennus kaikille teosofisen liikkeen haarautumille. Toistan vielä: Olkaamme veljiä ja suokaamme jokaiselle etsimisen ja löytämisen ilo.

Kristosofi
1970: 305—306

V. 1971

ROTUJEN MAGIAA

Viime vuoden joulukuun Kristosofissa kerroin, että legendan "suutari", jota kutsutaan myös ikuiseksi vaeltajaksi, suvaitsi pistäytyä luonani ja että hän, kantaen vertauskuvallista totuuden puntaria, keskustelumme jälkeen poistui syksyn räntäiseen pimeyteen. Harmissani siitä, etten tullut kiittäneeksi korkeaa vierastani hänen antamistaan opetuksista, ryhdyin heti kirjoittamaan niitä muistiin. Mutta ilta ei ehtinyt pitkälle kulua, kun kirjoittimeni räminän säestämänä ovelta kuului kolme koputusta.

— Sisään, olkaa hyvä.

Huomasin ihmeekseni äskeisen vieraani palanneen ja kehotin istumaan. Ihmeellisintä kuitenkin oli se, että hänen hopeaiset hiuksensa olivat muuttaneet väriään ja vanhus oli muuttunut keski-ikäiseksi mieheksi, joka ystävällisesti hymyillen istui osoittamalleni tuolille.

— Esiinnyin äsken melkein töykeästi, mahtipontisesti ja isällisesti, sanoi vieras. Nimitin sinua varjokseni, mikä onkin totta. Mutta suurempi totuus on se, että olet veljeni ja ystäväni. Sanoin etsiväni ihmistä, se ihminen olet sinä. Sinua minä etsin. Si-

nun takiasi kuljen ajasta aikaan, maasta maahan, jälleensyntymästä jälleensyntymään. Tarkkailin, miten suhtauduit äskeiseen keskusteluumme, ja koska suhtauduit siihen niin vakavasti, että ryhdyit tekemään siitä muistiinpanoja, niin päätin palata takaisin.

— Olen palaamisestasi iloinen ja hämilläni, vastasin. Onnekseni kuuntelen sinua. Sydämellinen kiitokseni äskeisestä.

— Sanopa, ystävä hyvä, tiedätkö, miksi minua kutsutaan suutariksi?

— Tuopa oli kysymys. Suutari... niin... Suutari tekee kenkiä... Enpä taida keksiä salaisuuttasi.

— Kengät ovat kävellessä lähinnä maata. Kenkä on hyvä vertauskuva ihmisen fyysisestä olemuksesta, sillä se edustaa maata. Ihminen on henki ja sielu, sanotaan, ja ne ovat näkymättömiä. Mutta fyysinen ruumis on näkyväisessä maailmassa, joten se edustaa ihmisessä maata, ainetta. Kun minä suutarina teen uudet kengät, kun vanhat kuluvat, niin sillä tarkoitetaan uutta jälleensyntymää.

— Tuopa oli oiva selitys. Se merkitsee noin kuvaannollisesti sanottuna, että minä olen sinun kenkäsi, joilla sinä kuljet ajasta aikaan... Mutta se merkitsee ymmärtääkseni myös, että kengissä pitää olla eräitä varusteita: nauhat tai soljet, jotta ne pysyisivät jalassa, ja tukevat pohjat, sisä- ja ulkopohjat, vieläpä korotkin. Onko niilläkin jokin merkitys? Tarkoittaisivatko ne ihmisruumiissa olevia kykyjä?

— Oikein arvasit. Ajattelehan ihmiskunnan viisaimpia henkisiä opettajia. Sieluina ja henkiolentoina he ovat luonnollisesti korkealla muun ihmiskunnan yläpuolella, mutta opetustoimintaa tehdessään heillä on fyysinen ruumis. Sen avulla he työskentelevät, lausuvat viisaita opetuksia, kirjoittavat syvällisiä kirjoja, parantavat sairaita käden koskетuksella, tekevät "ihmeitä", jotta ihmisten huomio kiintyisi heidän sanomaansa. Toiminnallaan he aivan kuin "tekevät" uskonnon. Heidän fyysisissä ruumiissaan on k y k y j ä, joiden avulla he ilmaisevat itseään. Mistä he ovat saaneet nuo kyvyt?

— Ehkä ne ovat jotenkin kasvaneet tai kehittyneet, tai he ovat perineet ne vanhemmiltaan...

— Ja heidän vanhempansa kuuluvat johonkin kansaan ja kansa kuuluu johonkin rotuun. Useimman uskonnonperustajan syntymään sisältyy legenda neitseestäsyntymisestä ja sillä on tahdottu painottaa hänen vanhempiensa puhtautta ja ainutlaatuisuutta; siis sitä, että nuo vanhemmat ovat kyenneet tarjoamaan käyttökelpoisen ruumiin henkiselle opettajalle.

— Kyvyt ovat siis rotuominaisuuksia. Mutta jos esim. Jeesus Natsarealaisen vanhemmat olisivat hyvän sattuman tähden kelvanneet Jeesuksen vanhemmiksi, niin myös Jeesuksen elämäntyö olisi ollut sattuman varassa.

Se ei voine olla totta, sillä Jeesus eli erään historian käännekohdan aikana. Rodun kehityksen täytyy olla järkiolennon ohjaamaa.

— Sitä se onkin. Rodun luoja, ajattelija, on Manu. Kun hän aloittaa rodun valmistuksen, niin hän painaa rodun alkuytimeen rodun leiman. Se leima on rodun dharma, elämäntehtävä, jota rotu pyrkii ilmentämään alaroduissaan eli sivistyskausissaan. Leima ilmenee eli tulee käytäntöön, saa käytännöllisen muodon vähitellen. Toinen alarotu ilmentää leiman yhtä puolta, toinen toista puolta, siis aina osittain. Lopulta käytännöllistyy koko leima, rotu puhkeaa kukkaan ja kypsyttää hedelmänsä. Se on rotujen magiaa.

— Oliko Jeesus Kristus rodun hedelmä?

— Oli. Vaikka rotu hajaantuu heimoiksi, kansoiksi, jne., niin rodun takana oleva viisas johto pitää silmällä, missä rodun tavoittelemat k y v y t ovat selvimmin kehittyneet. Tuo rotuhaara, olkoon se miten vähäinen tahansa, säilyttää u i n u v i n a jo saavutetut kyvyt ja ne puhkeavat esiin jossakin kansassa. Israelilaiset pukivat tämän luonnonlain legendan muotoon: Abraham, kantaisä, kuvaa Manua; Abrahamin suku päättyy Jeesukseen.

— Mutta sama legenda kieltää Josefilta Jeesuksen isän oikeudet.

— Legenda paljastaa hienovaraisesti sellaisen salaisuuden, ettei Jeesuksen sukuperintö ollut puhtaasti israelilaista juurta. Marian suku juontaa toisaalta. Kas: Manu joutui tekemään kaksi yritystä valmistellessaan nykyistä viidettä juurirotua.

— Tuo kuulostaa mielenkiintoiselta.

— Manun ensimmäinen yritys epäonnistui, sillä rodun alkuydin sekaantui ennen aikojaan vieraisiin kansoihin. Toinen yritys rodun luomiseksi onnistui.

— Siitä voisi tehdä sellaisenkin johtopäätöksen, että Manun epäonnistuminen heijastui myös Jeesus Natsarealaisen elämäntyöhön siten, että hänenkin työnsä ulkonaisesti, rodullisesti, katsottuna epäonnistui osittain, koska hänet teloitettiin.

— Oiva huomio. Manun toinen rodunluontiyritys onnistui ja siitä kasvoivat edesmenneet neljä sivistyskautta. Nyt elämme viidettä, eurooppalais-amerikkalaista sivistyskautta.

— Mielikuvitukseni loihtii yhä uusia kysymyksiä. Ethän pahastu, vaikka niitä esittelen.

— Ole hyvä, sitä varten tänne tulinkin, että asiat selviäisivät.

— Eikö roduista ja kansallisuuksista puhuminen ja niitä arvostaminen herätä kansallisylpeyttä? Uskovathan israelilaisetkin polveutuvansa ensimmäisestä, Jumalan luomasta, ihmisestä. Vaikkei tuollainen usko perustukaan historiaan, vaan legendaan, niin se usko kiihottaa valloitushalua, jota Jumalakin muka puolustaa.

— Sitä se kyllä tekee. Mutta sellainen usko perustuu maaran harhaan. Ellei jokin kansa kykene käytännöllistyttämään Manun leimaa, niin sen uskolla ei ole mitään katetta. Kansallisuusylpeys rakentuu tuuleen. Ja missä on se kansa, joka edes aavistaa, miksi se on kansana olemassa?

— Jatkuvasti näköalani avartuvat. Mutta koska roduilla on, paitsi varsinainen ihmiskuntaa kasvattava, sivistyksellinen tehtävä, lisäksi fyysinen, kyvykkyyttä kasvattava ja ylläpitävä tehtävä, niin miksi esim. teosofisessa liikkeessä on elänyt ja ehkä elää edelleen sellainen luulo ja kuvitelma, että fyysinen ruumis on vain kuin puku, joka otetaan ja jätetään? Ajatellaan, että sielullis-henkinen ihminen on varsinainen ihminen ja fyysinen ruumis on jokin välttämätön paha. Eikö tällainenkin ajatuskömmähdys tuo sotakiihkoa? Se antaa uskonnollisille sotakiihkoilijoille pontta: tappakaamme vain toisiamme, fyysinen ruumis on arvoton; ihmistä henkiolentona ei voida tappaa.

— Iskit jo asian ytimeen, sanoi ylimaallinen "suutari" ja hänen silmistään kuulsi eräänlaista voitonvarmuutta. Tuo käsitys fyysisen ruumiin vähäarvoisuudesta on peräisin niiltä kaukaisilta ajoilta, jolloin "jumalan pojat naivat ihmisten tyttäriä". Maata kansoittivat silloin varhaisten kehityskausien ihmiset, joitten oli karmansa, ikänsä, puolesta aika siirtyä enkelikuntiin. Heille oli fyysinen ruumis vähäarvoinen. Fyysisen ruumiin halveksuminen elää edelleen bhagavad-giitalaisessa näkemyksessä. Me nykyihmiset olemme toisessa asemassa. Meidän tulee antaa täysi arvo fyysiselle olemuksellemme, sillä vain maallisen elämämme aikana ja päivätajuisesti olemme tilaisuudessa ratkaisemaan ihmisen syvimmän salaisuuden: Kristuksen meissä.

— Mieleeni nousi jälleen tärkeä kysymys. Kun Manun toinen rodunluominen onnistui, niin kasvattaako sekin kukkansa ja hedelmänsä jossakin rodussa ja jossakin kansassa? Ja koska — kuten ymmärsin — Manun ensimmäisen luomisyrityksen epäonnistuma heitti varjonsa Jeesus Kristuksen maiseen elämään, niin heijastaisiko myös Manun toisessa luomisessa tapahtunut o n n i s t u m i n e n kajastuksa s e n jumalanpojan elämään, joka on oleva Manun onnistuneen yrityksen kukka ja hedelmä?

— Olet selvillä vesillä. Olethan suomalainen?

— Olen... Tosiaan... Miten kummasti vedätkään verhoja näköalani edestä... Pekka Ervast puhui jatkuvasti Suomen kansan erikoistehtävästä. Hän kirjoitti mm. "Uudestisyntyvä Suomi" ja "Kalevalan Avain" -kirjat, joissa hän kuvailee Suomen kansan vaiheita ja paljastaa kansamme tulevaa tehtävää. Hän o l i itse suomalainen ja kertoi tuntevansa kansamme näkymättömän hallitsijan, kansallishaltian. Hän

puhui Suomessa alkavasta uskonpuhdistuksesta, viittasi Nostradamuksen ennustukseen Pohjolassa alkavasta uudesta uskonnosta. Hän puhui Pohjolan Valkoisesta Valtakunnasta, Suomen tehtävästä Euroopan omanatuntona. Ja paljon, paljon muuta hän kertoi Suomesta. Hän sanoi H. P. Blavatskyn viitanneen Suomeen, josta tulee valo. Pekka Ervast puhui itsestäänkin, kertoi kokeneensa saman henkisen kasteen, jonka Jeesus koki Jordanilla. Hän kertoi kokemuksiaan näkymättömässä maailmassa, sanoi käyneensä aurinkokuntamme sydänmailla, kokeneensa Logoksen salaisuuksia. Hän kertoi tulevasta henkisestä opettajasta, joka ilmoittaa sellaista tietoa ja viisautta, josta hänellä, Pekka Ervastilla, oli tietoa lapsesta lähtien. Olisiko... Olisiko Manun leima puhjennut kukkaansa ja kypsyttänyt hedelmänsä — Suomessa?

— On. Ja ettei se tapahdu viidennen juurirodun viimeisessä, seitsemännessä sivistyskaudessa, vaan tässä viidennessä sivistyskaudessa, selviää sinulle, kun tutkit kyllin tarkoin teosofisia oppeja. Me elämme niin mullistavassa murroskaudessa, ettei sellaista ole nähty ennen.

— Manun leiman hedelmä on näin ollen todisteena myös siitä, että Suomen kansan veressä piilevät uinuvina sellaiset kyvyt, joitten avulla se kykenee — kun se herättää eloon nuo kyvyt — avaamaan uuden aikakauden nyt parhaillaan romuttuvan aikakauden tilalle. Eihän murroskausi voine olla vain vanhan, lahonneen aikakauden purkautumista, sillä vanhan tuhkasta täytyy nousta uutta. Muutoin kehitys pysähtyisi.

— Siihen tähtääkin murroskausi ja Manun kypsynyt hedelmä. Pura sielustasi vanhat ennakkoluulot ja katsele ympärillesi kirkkain silmin, niin näet myös Manun onnistuneen rodun onnistuneen heijastuksen. Kuitenkin: Pohjolan Valkoinen Valtakunta ei synny itsestään, se on rakennettava. Aavistusten, näkyjen ja tiedonkin lopullinen fyysillistyminen riippuu siitä henkisestä työstä, jota Suomen kansa — ensi kädessä valiojoukoissaan — on kutsuttu suorittamaan.

Ikuinen vaeltaja nousi. Hänen silmänsä sädehtivät ja huulensa kuvastivat onnellista hymyä. Ulkona hengähteli lauha tuuli ja kirkas tähtitaivas valaisi matkalaisen tietä. Seurasin hänen poistumistaan. Hän kääntyi, viittasi kuin sanoakseen: näkemiin...

Kristosofi
1971: 10—14

MENNEITÄ MUISTELLESSA

Istuin suuren kotikuusen alla ja muistelin menneitä. Muistin jonkun kertoneen, että voimakaskasvuinen kuusi vuodattaa ylimääräistä elinvoimaa kuin mannaa ja että kuusen elinvoima on siten ihmisen elinvoiman kaltaista, että sen vastaanottaminen tervehdyttää. Siksi lienen kuusen suojassa istunutkin. Istuessani katselin isoa muurahaista, joka kuljetti itsensä kokoista puupalasta pesäänsä kohti. Kulkiessaan se teki mielestäni tarpeettoman monta mutkaa, se raahasi taakkaansa usein pitkän matkaa takaisinkin päin. Sivusta katsojasta näytti siltä, että muurahainen piti matkan pituutta tärkeämpänä kuin pesäpuun perilleviemistä. Omituista. Muurahainen raahasi pesäpuuta kaukaa, vaikka niitä oli lähelläkin aivan kasoittain... Vaan olemmeko me ihmiset paljon kummempia? Kyllä mekin juoksemme jonnin joutavien asioitten perässä, jotka näyttävät meistä kullan kimalteisilta. Myöhemmin kenties huomaamme katinkullankin kimaltelevan. Kiireittemme keskellä ei Jumala tule mieleenkään ja jos sattumalta tuleekin, niin etsimme Jumalaa taivaan avaruuksista, vaikka Jumala on lähempänä kuin omat jäsenemme. Onhan Jumala meissä sisäisesti. Kentis ajattelemme kuin salaisesti itseämme pettäen, ettei kaukainen ja monen mutkan takainen Jumala huomaa meidän pieniä rikkeitämme.

Niin, Jumala, ihmissielu, unimaailma, henkimaailma... Nuo ovat salaperäisiä olemuksiltaan. Joku on kysellyt, onko ihminen enemmän hereillä päivä- vai unitilassaan. Sopiihan sitä pohtia, mutta tavallisin kokemuksemme on, että unet ovat unia. Unesta heräävän muistiin on iskostunut hämäriä utukuvia, epäselviä ja hauraita aavistuksia unielämän toiminnoista. Toisinaan hän saattaa herättyään elää onnellisessa tunnelmassa kuin olisi koskettanut jotakin äärettömän pyhää. Muuta hän ei muista. Mitä enemmän hän pinnistää muistiaan, sitä kauemmaksi pakenevat hämärät uniaavistukset. Hänestä tuntuu kuin uni- ja päivämaailman välillä olisi tiiviisti sulkeutuva ovi, joka sulkeutuu heti, kun unesta palaava pujahtaa ruumiinsa turvalliseen pyhäkköön. Mutta joskus, joskin harvoin, sattuu, että näkyväisen ja näkymättömän välinen ovi jää raolleen, aivan kuin unesta palaavan jalka jäisi oven väliin. Silloin hän katsoo nopeasti taakseen ja näkee kummia. Hän huomaa tulleensa ihmeellisestä maailmasta ja muistaa tehneensä kokemuksia, joilla ei ole mitään yhteistä päiväelämän kanssa. Hän tietää olleensa toinen olento, vaikka hänen minänsä on samaa luokkaa kuin päiväelämässäänkin. Maailma, josta hän tuli, oli kuulakas ja ylevän kirkas ja sen ominaisuus oli autuas pyhyys. Se maailma saattoi muis-

tuttaa näkyväistä maailmaa, mutta siinä oli jotakin yliluonnollista, selvää ja kirkasta. Silloin hän varmaan epäröi: Kumpi maailma, näkyväinen vaiko näkymätön, on todellisempi? Niinpä kauan sitten satuin unessa ollessani heräämään siihen, että kiipesin seinäsuoraa kalliota ylös. Allani oli syvä rotko ja kallioseinän yläosa oli kaukana yläpuolellani. Kalliossa oli pieniä halkeamia, joihin sovittelin sormenpäitäni ja varpaitani. Harmaa jäkälä peitti kiveä siellä täällä ja muutamien katajienkin juuret olivat tunkeutuneet kallion halkeamiin. Toisinaan sain katajista heikon otteen. Pelkäsin putoamista. Tajuntaani hallitsi vain yksi ajatus: minun on päästävä ylös, vaihtoehtoa ei ole. Tuskan hiki virtasi ja tuuma tuumalta nousin ylöspäin. Viimein tapasin kallion yläreunan ja nousin kalliolle.

Esimmäinen vaikutelmani oli se, että olin matkalla pohjoisnavalle ja olin saapunut napapiirin pohjoispuolelle. Meluinen maailma oli kaukana takanani ja koko olemukseni täytti pyhä rauha. Ketään ihmistä en nähnyt. Maasto vietti loivasti kallionreunalta pohjoista kohti ja kauempana oli laakso. Lehti- ja havupuita kasvoi siellä harvakseen ja maassa oli erivärisiä kukkia. Laaksossa oli kolme vaalean kellertäväksi maalattua taloa ja minä t i e s i n, että yksi noista taloista oli minun. Sitten sulkeutui ovi näkymättömän ja näkyväisen välillä.

Seuraana yönä jatkui sama uni. Kuljin pohjoista kohti kolmen edellä mainitun talon ohi. Metsä oli tiheämpää ja oikealla virtasi vastaani vähäinen joki. Katselin miten vesi virtasi harmaitten pohjakivien välistä. Maisema muistutti selvästi näkyväisen maailman maisemaa. Joen rannalla oli matalia, vanhoja, harmaaksi sinttyneitä rakennuksia. Yhtään ihmistä ei näkynyt, mutta minä t i e s i n, että niissä rakennuksissa tehtiin kultaa. Sama pyhä rauha kuin edellisenäkin yönä täytti koko olemukseni. Jälleen ovi näkyväisen ja näkymättömän välillä sulkeutui.

Uni jatkui vielä kolmantenakin yönä. Olin pohjoisnavalla. Puhtaan valkoinen hanki peitti maan niin kauaksi kuin silmä kantoi. Ylläni oli harmaansininen taivas. Pohjoinen paloi. Vihreänsinertävät ja purppuranpunaiset säteet muodostivat yläilmoissa mahtavan kruunun, joka hitaasti muutteli muotoaan ja väriään näyttäen milloin etenevän, milloin lähestyvän. Tummasta avaruudesta riippui sivummalla väriään vaihteleva valoseinä. Se hulmuili ja aaltoili aivankuin ilman hengettäret olisivat aukoneet ja tuuletelleet tulesta hehkuvia kangaspakkojaan. Tunnelma oli äärettömän juhlallinen ja kuvaamattoman rauhallinen. Maaemon sähköinen korona paloi siellä pyörryttävässä korkeudessa polttaen pois ihmiskunnan tuskaa, ahdistusta, epätoivoa ja pelkoa, joita oli tarttunut

Auringosta vuotaneeseen elonvoimaan, jonka Maa puhdistettuna antoi takaisin Auringolle.

En ollut yksin. Lähellä oli myös lappalainen poroineen ja ahkioineen, porolla juhlallinen sarvikruunu. Lappalaisella oli päässään neljäntuulenlakki ja yllään värikäs lapinpuku. Vieressäni seisoi myös mies, jonka kasvot olivat ohuen sumun peittämät. T i e s i n, että minulla ja sumukasvoisella miehellä on edessäpäin yhteinen tehtävä ja että odotimme ajan täyttymistä, jolloin voimme yhteistyömme alkaa. Ovi näkyväisen ja näkymättömän välillä sulkeutui.

Kotikuusen alla istuessani muistelin tuota untani. Muistin kertoneeni sen Johan Rikhard Hannulallekin kävellessämme puistossa Jyväskylässä, mutta tyydyttävää selitystä hän ei antanut. Tuossa kotikuusen alla heräsi yhtäkkiä kumma ajatus: sumukasvoinen mies siellä pohjoisnavalla oli varmaan ikuinen vaeltaja, paljon parjattu Jerusalemin suutari, Ahasverus, joka ei muka antanut ristinkantajan levätä asuntonsa edustalla, vaan kehoitti häntä jatkamaan matkaansa Golgatalle. Kukaan muu hän ei voinut olla. Samassa päätin: jos vielä tapaan hänet, niin olenpa kerrankin ovela. Kysyn häneltä ilman alkuselittelyjä: mitä teit pohjoisnavalla? Mutta tuskin ehdin ajatella päätöstäni loppuun, kun Ahasverus seisoi vieressäni ja huomautti:

— Olihan siellä lappalainenkin poroineen ja ahkioineen. Hämmästyin ja nolostuin, mutta sanoin kuitenkin:

— Sinä siis olit siellä ja siksi olet selityksen velkaa. Ahasverus ei ollut huomaavinaan hämminkiäni, vaan vastasi:

— Muistatko sananlaskun "Joka uniin uskoo, hän varjoon lankeaa"?

—Muistan erittäin hyvin, vastasin. Mutta kysymys ei ole uskosta, minä tiesin. Tiesin tulleeni napapiirin pohjoispuolelle, tiesin yhden kolmesta talosta olevan minun, tiesin joen rannalla olevissa rakennuksissa tehtävän kultaa, tiesin tulleeni pohjoisnavalle. Tiesin myös, että minulla ja sumukasvoisella miehellä on yhteinen tehtävä, tiesin tehtävän laadunkin. Odotimme hetkeä, jolloin voimme työmme aloittaa, minä tiesin, että odotimme. Miten saatoin nukkuessani tietää asioista, joista en tiedä valveilla ollessani? Sitä arvoitusta en kykene ratkaisemaan.

Ahasverus katsoi alta kulmainsa mitaten minua päästä jalkoihin. Tulkitsinko väärin, mutta minusta näytti kuin hänen hymyssään olisi ollut ivan väre. Hän puhui:

— Teosofisessa kirjallisuudessa kerrotaan unimaailmasta ja näkymättömistä elämäntasoista. Olethan lukenut enkeleistä, jumalista ja vihkimyksistä. Oletko etsinyt kirjallisuudesta rinnakkaiskokemuksia unielämällesi? Jospa kokemuksesi oli jokin vihkimys, tai voisihan se olla vaikkapa erikoinen armon- ja suosionosoitus Jumalan puolelta.

Nolostuin, sillä en osannut odottaa sellaista vastausta. Mutta sitten rohkaisin mieleni ja kysyin:

— Kuulehan hyvä veli, ethän vain pidä minua narrina? Oletko piilottanut puntarin nuttusi alle pistääksesi minut jälleen puntarin koukkuun? Pyydän, että pysyisimme asiassa. En pidä unimaailman tapahtumia tosina, vaan vertauskuvina. Ymmärrän näin: unikokemukseni tapahtumat esittivät vertauskuvina tietä, jota minun olisi kuljettava. Mutta kun en ymmärrä kokemuksen eri kohtien merkitystä, niin pyydän sinulta selitystä. Miksi ja miten meidän on yhdessä työskenneltävä?

— Muistatko yhteistyömme laadun?

— Muistan. Meidän tulee puhua ihmisille, herätellä heitä henkisestä unesta. Minä tiesin sen.

— Tiesit muutakin.

— Tiesin. Mutta sanoisin mieluummin kuin J. R. Hannula: se "muu" on suljettu työn sinetillä.

— Onhan muistisi vireä. Kas, tilanne on se, että sinä voit ja sinun pitääkin herätellä ihmisiä henkisestä unesta yksinkin. Jakaessasi ihmisille totuuden jyviä autat heitä ja samalla itseäsi. Yksin työskennellessäsi kokoat jyviä omaankin aittaasi vastaisen henkisen työn varalle. Mutta sellainen työ on alustavaa. Sinun on opittava jakamaan ihmisille kultajyviä ja siihen et kykene, ellemme ryhdy tekemään henkistä työtä yhdessä.

— Kultajyviäkö? Puhut jälleen vertauskuvin.

— Puhutaan sitten selvemmin. Unisarjasi vertauskuvallinen sisältö on kuten itsekin ymmärsit se, että meidän on ryhdyttävä tekemään henkistä työtä yhdessä. Tästä syystä sait edeltäpäin omakohtaisesti tuntemuksina, tunnelmina, kokea ne vaiheet, joitten läpi sinun on kuljettava. Sait sen etuantina, lunastettavaksesi. Katsos, ihmiselle on totisinta totta vain se minkä hän kokee. Voit esim. katsella sairasta ihmistä ja kuunnella hänen valituksiaan ja tehdä niistä johtopäätöksiäsi, mutta kun itse sairastut, niin tiedät kokemuksestasi, mitä sairaus on. Kokemus on tietoa. Unisarja antoi sinulle kokemuksen ja nyt sinä tiedät vastaiset vaiheesi. Kun pyrit hedelmälliseen synnytyskykyiseen, henkiseen työhön, niin edessäsi on kuin kallioseinä. Se seinä on voitettavissasi siten kuin sen voitit unessasi. Päämääränäsi on oleva vain yksi ajatus: esteen voittaminen. Esteen voitettuasi saavutat sisäisen rauhan. Olet "napapiirin" pohjoispuolella, kuvaannollisesti. Sinun on rakennettava rauhan maja kolminaismaailman kaikille tasoille, mutta ensimmäinen niistä sinun on rakennettava oman henkesi ylängöille. Näit ne kolme taloa. Kun sen rakennat, niin löydät minut "pohjoisnavalta" hengentasolta. Sen jälkeen voi yhteistyömme alkaa. Ryhdymme

tekemään kultaa. Kullantekohuoneetkin näit unimaailmassa. Joessa virtaava vesi symbolisoi alkemistien yleisliuotinta, jota tarvitaan kullanteon yhteydessä. Vaikka oletkin alustavasti puhdistuksen tiellä jo silloin, kun yksinäsi teet henkistä työtä ja kokoat jyviä aittaasi, niin riittävä puhdistautuminen tapahtuu vasta kullanteon yhteydessä. Silloin joudut alkemistien yleisliuottimeen, joka liuottaa sinusta pois kaiken, mikä ei ole Isän tahdon mukaista.

— Entä lappalainen poroineen, mitä se kuvannee?

— Poro tekee matkaa ahkio perässään. Poro ei lennä eikä aja autolla, se kulkee ihmisten keskellä. Lappalainen poroineen kuvasi meidän yhteistä matkaamme ihmisten parissa jakaessamme heille kultaa. Meidän on tehtävä erikokoisia kultajyviä, jotta jokainen saa sellaisen jyvän kuin kullekin sopii. Voihan työtämme kuvata myös siten, että valmistamme henkistä ruokaa nautittavaan kuntoon. Se ruoka on kullan arvoista. Emme tee ruokaa tai valmista kultajyviä tyhjästä, perusaineet tulevat lahjana Kristukselta. Perusaineet ovat Mestareitten opetukset ja ne vuodattautuvat ilmaiseksi kuin tervehdyttävä elämänvoima kotikuusestasi. Maailma ei tarvitse aineellista kultaa, sillä on rikkauksia tuhlatakseen niitä jopa järjettömissä sodissaankin. Rikkauksineen se antaa miljoonien ihmisten kuolla nälkään. Ihmiset tarvitsevat järjen kirkasta valoa, jotta he näkisivät toisensa veljiksi ja oppisivat tukemaan toisiaan. Siten he osaavat käyttää aineellisiakin rikkauksiaan toistensa onneksi. Vain Kristuksen valo, Vuorisaarnan henki ja elämänymmärrys voi pelastaa ihmiskunnan. Sen puolesta meidän on tehtävä työtä sekä yksin että yhdessä.

— Asettelemasi taakat tuntuvat ylivoimaisilta. Melkein pelottaa.

— Tietenkin ne tuntuvat. Mutta kun yleisliuotin liuottaa pois pelon, epäröinnin ja epäuskon, niin jäljelle jää rakkaus totuuteen, Mestariin, Jumalaan. Muistathan erään viisaan sanoneen: ken rakastaa, hän jaksaa ... Yhdessä jaksamme.

Pitkän äänettömyyden jälkeen jatkoi ikuinen vaeltaja:

Legenda kertoo, etten antanut Golgatalle vaeltavan ristinkantajan levähtää asuntoni edustalla, vaan kannustin häntä jatkamaan matkaansa. Siksi tietämätön maailma syyttää minua julmuudesta. Mutta legendan suunnittelija tiesi ristinkantajan olevan jokaisessa ihmisessä, ihmisen hengessä. Kristus on ristiinnaulittu ihmisen itsekkyyteen, tietämättömyyteen ja syntiin. Legendan laatija tiesi myös, että kun ihminen herää etsimään taivaallista Isäänsä, niin hän joutuu sisäiseen kamppailuun. Hän painii Jumalansa kanssa kuin Jaakob. Hän aavistaa Kristuksen olevan hänessä sisäisesti ristillä,

mutta kun hän ei vielä sitä tiedä päivätajuisesti, niin painijasta tuntuu, kuin hän ajaisi Kristusta ristille. Risti on liian lähellä ihmistä, sillä ihminen itse on se risti...

Kristosofi
1971: 40—46

EDELLÄ VAIKO JÄLJESSÄ?

Jokainen ns. kristitty, olkoonpa hän joko kirkon tai muun uskonnollisen yhteisön jäsen, on vakuuttunut siitä, että uskonto on tarkoitettu edelläkulkijaksi, tiennäyttäjäksi. Tällaiseen vakaumukseen perustuu mm. usko sijaissovittajaan: veripelastukseen uskojat pelastuvat, muut joutuvat kadotukseen. Uskonnon on siis soluttauduttava kaikille yhteiskuntaelämän aloille, jotta pelastava sanoma olisi jokaisen ulottuvilla. Uskonnon on näytettävä tietä. Tämä näkökanta on oikeaan osuva ja sillä on ikivanhat juuret, jotka ulottuvat kaikkiin uskontoihin. Jokaisen uskonnon ensimmäinen julistaja oli kuin valopatsas maailman pimeydessä. Jokainen heistä sanoi: minä tiedän totuuden, seuratkaa minua. Minä tulin maailmaan sitä varten, että julistaisin totuuden, puhuisin Jumalasta, viittoisin tien Jumalan luo. Konfutsella oli oma valosoihtunsa, samoin Lao-tsella, Krishnalla, Mooseksella, Buddhalla, Muhamedilla ja Jeesuksella, vieläpä Blavatskylläkin. Jokainen heistä toteaa: Te elätte pimeydessä, synnissä, itsekkyydessä, tietämättömyydessä. Kun seuraatte minua, niin kasvatte paremmiksi ihmisiksi; minä tunnen Jumalan: Brahmaan, Taon, Lain, Allahin, Jehovan, Isän... ja osaan neuvoa Tien. Kaikkina aikoina ovat uskontojen julistajat kulkeneet edellä ja näyttäneet tietä, jotta ihmiset kasvaisivat paremmiksi ihmisiksi, sellaisiksi ihmisiksi, jollaisiksi Jumala on ihmiset suunnitellut. Ihmekö siis, että jumalviisaitten ihmisten sanoma on juurtunut kristittyjenkin mieliin, joten he uskovat: uskonnollisen elämän tulee näyttää tietä. Sellainen vakaumus on periaatteessa oikea.

Mutta pelkkä periaatteen omaksuminen ei takaa sitä, että uskonnonperustajan sanoma olisi ymmärretty. Niinpä nykyinen kristillisyys on tulos kristinuskon ns. historiallisesta kehityksestä. Kristinuskon syntymästä on kulunut lähes pari vuosituhatta ja uskonto on kokenut monta vaihetta. Uskonnon alkuperäinen sanoma on tyystin muuttunut, sillä julmien ja väkivaltaisten tapahtumien ylle on kutoutunut ruusunhohteinen verkko. Nykyajan kristitty katselee noita kau-

kaisia aikoja ja tapahtumia aivan kuin alkukristillinen aika olisi ollut eräänlaista jumalallista teatteria, jossa pettäjät, kavaltajat ja tuomitsijat näyttelivät kukin rooliaan päähenkilön rinnalla. Vuosituhantinen aivopesu on kirkastanut mustan valkoiseksi. Vasta aivan viime aikoina ovat eräät nuoret teologit Suomessa esittäneet protesteja luuttuneita uskonnollisia käsityksiä vastaan, mutta kukaan heistä ei ole välttynyt teologisen aivopesun rasitukselta. Esitetään muutoksia ja parannuksia, paljastetaan virheellisiä menettelytapoja, mutta uskonnon keskeisin kysymys unohdetaan: kysymys siitä, onko nykyinen kristinusko sitä kristinuskoa, jota kristinuskon ensimmäinen julistaja, Jeesus Natsarenus, opetti. Tämän pitäisi olla peruskysymys. Kun Jeesus Kristus tunnustetaan Jumalan Pojaksi, Jumalan, josta kaikki olevainen on lähtöisin, niin tavallinen talonpoikaisjärkikin sanoo, että Jumalan Poika on ehdoton auktoriteetti omassa opissaan. Hän tiesi oman oppinsa ja opetustensa sisällön paremmin kuin kukaan hänen oppilaistaan, myöhemmin eläneistä kirkkoisistä, paaveista ja kirkolliskokousten osanottajista. Miksi siis unohdetaan Vuorisaarna, jossa selvemmin kuin muissa Uuden Testamentin kohdissa tuodaan julki Jeesuksen omat sanat? Niin miksi? Siksi, että Vuorisaarna on yhä uudelleen julistettu epäkäytännölliseksi, aivan kuin maailman Luoja olisi epäkäytännöllinen. Unohdus on aivopesun tulos.

Keisari Konstantinus Suuri oli väkivaltainen valloittaja. Hän ei ollut kristitty. Sanotaan, että hän antoi kastaa itsensä vasta kuolinvuoteellaan, mutta kuka kykenee todistamaan, oliko hän silloin vielä tajuissaan. Tapahtuiko kastaminen silloisten piispojen tahallisena hämäyksenä ja jos tapahtui, niin kysymyksessä oli "hurskas petos". Valtion ja kirkon yhtyminen tapahtui Konstantinuksen toimenpiteistä. Hän alkoi suosia kristittyjä. Tästä on eräänä näkyvimmistä toimenpiteistä todisteena ristinmerkkien käyttö sotalipuissa. (Milvian taistelu v. 312). Nikean kirkolliskokous v. 325, jonka keisari Konstantinus kutsui kokoon, todistaa, että kirkon ja valtion yhtymä oli käytännöllinen tosiasia. Kirkko kulki valtion talutusnuorassa, koska valtion päämies oli kokoonkutsujana. Ja koska valtion päämies oli pakana ja hänen kokoonkutsumassaan kirkolliskokouksessa käsiteltiin kristillis-uskonnollisia riitakysymyksiä (areiolainen riita), niin kirkolliskokousta ei kutsuttu kokoon uskonnollisista, vaan valtiollisista ja poliittisista syistä. Kysymyksessä oli valtion etu. Myöhemmin tapahtunut valtion ja kirkon yhtymisen laillistaminen oli ele, jo tapahtuneen tosiasian leimaaminen.

Alkukristityt toteuttivat Mestarinsa opetusta: älä tartu miekkaan. Sellainen asennoituminen

ei tukenut valtion sotaisia puuhia. Konstantinuksen oveluus näkyy oivalluksena: kun valtiosta tulee kristitty valtio, niin kristityt puolustavat omaa valtiotaan. Oivallus oli paikalleen osuva, valtion ja kirkon yhtymä lopetti alkukristillisen ajan.

Henkisen elämän hämääjinä ovat aina olleet tietämättömyys, itsekkyys ja väkivalta. Tietämättömyys valtasi ensin kristillisenkin liikkeen. Alkukristillinen gnostilaisuus vetosi tietoon: uskonto on tie, jota kulkemalla päästään tietoon. Ihminen on jumalsyntyinen henki ja hänen olemassaolonsa tarkoituksena on tietoiseksi tuleminen omasta jumalanpoikuudestaan. Opettihan Mestari etsimään ja kolkuttamaan. Etsikää e n s i n Jumalan valtakuntaa, asettakaa henkinen elämä ensimmäiselle sijalle. Mutta e t s i j ät olivat vaarallisia valtiolle, uppiniskaisia ja tottelemattomia. He eivät asettaneet valtiomahtia ensimmäiselle sijalle. Gnostikot oli siis tuhottava ja ne tuhottiin. Konstantinopolin kirkolliskokouksessa v. 553 kirottiin lisäksi jälleensyntymisoppi, josta kuitenkin näkyy jälkiä Jeesuksen omissa puheissa. Näin peri tietämättömyys voiton ja seurauksena oli taikausko. Latinankieliset liturgiat, joita kansa ei ymmärtänyt, edistivät tietämättömyyttä. Uskonto, jonka pitäisi olla harrasta Jumalan etsintää, muuttui tunnehartailuksi. Kansa käsitti uskonnolla kuolemanjälkeisen autuuden toivoa, vaikuttavien seremonioitten katselemista, maagisten sanojen kuuntelemista... Autuuden tavoittelu avasi ovet itsekkyydelle: autuutta piti saalistaa, vaikkapa ostamalla syntinsä anteeksi. Tietämättömyyden ja itsekkyyden sanelema taikausko johti sairaalloiseen väkivaltaan. Kristikunnan valtasi mielisairaus. Vainottiin "noitia" ja "vääräoppisia" tai muuten epämielyttäviä ihmisiä. Heitä kidutettiin ja poltettiin siinä hurskaassa uskossa, että näin tehden heidän sielunsa pelastettiin ikuisesta kadotuksesta. Tietämättömyys, itsekkyys ja väkivalta eli kuolema ovat ne kolme voimaa, jotka purkautuvat ihmissielusta ja uskonnon vaippaan pukeutuneina tiivistyvät teoiksi.

Voidaan syystä kysyä: Voiko näin madaltunut uskonto olla edelläkulkijana, tiennäyttäjänä? Kykeneekö se johtamaan ihmisten askeleita Kristuksen luo, jonka tunnus on rakkaus?

Kun henkinen liike ei enää kykene kulkemaan edellä, on sen pakko kulkea jäljessä. Sen on otettava esimerkkiä edistyvästä sivistyksestä ja luovuttava taikauskoisista käsityksistään. Henkinen liike murentuu pala palalta, sopeutuu maailman menoon ja yrittää "painaa villaselle" menneisyydessä tehdyt erehdykset. Emme vielä näe esimerkkejä siitä, että henkinen liike tunnustaisi erehdyksensä ja palaisi alkuperäisille raiteilleen.

Mutta aika rientää ja uuttakin syntyy. Niinpä valistuneimmat ihmiset alkoivat nähdä tie-

tämättömyyden, taikauskon ja väkivallan läpi. Vapaammat aatteet tuulettivat ilmapiiriä ja tieteellinen luonnontarkkailu esitti näkemyksiään. Kadotuksen tuli alkoi vähitellen hiipua, joten Jumalakin jouti romukoppaan. Usko aineen kaikkivaltiuteen nostettiin Jumalaksi. Materialismista tuli ajan tunnus. Mutta sanonta: "Jumala ei salli itseänsä pilkata" näyttää pitävän paikkansa, sillä syysuhteen laki on järkähtämätön. Samoin kuin keisari Konstantinus kristillisine kannattajineen petti kristillisen liikkeen, samoin tulivat petetyiksi myös tieteellisen materialismin kannattajat. Uusilla aatevirtauksilla piti rakentaa uusi ja "tieteellisesti pätevä" jumalankuva, mutta todellisuudessa ryhdyttiinkin kuuraamaan entisestä jumalankuvasta pois kristillistä pintakiiltoa. Tieteellinen "pesupulveri" taisi olla karkeata soraa, sillä pintakiillon alta paljastui entinen väkivaltajumala täydessä alastomuudessaan. Mutta sillä oli lisäksi käytettävänään tiedon mahtava ase. Se julisti: ihmisiä on tapettava entistä enemmän, mitä enemmän, sitä parempi.

Ihmisiä on tapettava myrkyillä, bakteereilla, ydinaseilla... Siten maailma tulee hyväksi, maa muuttuu paratiisiksi. Kuuratulla jumalankuvalla oli myös tietämättömyyden ja taikauskon piirteet. Se julisti: ihmisen sielu on koostuma rauhaseritteistä ja kuolemanjälkeinen elämä on haudassa tapahtuvaa lahobakteerien toimintaa. Jäi sentään jäljelle yksi selväkin piirre entisestä jumalankuvasta: "Maasta sinä olet tullut ja maaksi sinun pitää jälleen tuleman." — Kysymme: kelpaako tällainen uskonto edelläkulkijaksi ja tien näyttäjäksi? Inhimillinen vaistommekin sanoo, että tällaisella menolla on maailmanloppu näköpiirissä.

Viime vuosisadan viimeisellä neljänneksellä julistettiin teosofinen sanoma. Se nosti Jumalan takaisin sille valtaistuimelle, jossa Häntä katselivat kaikkien aikojen tietäjät ja profeetat. H. P. Blavatskyn sanoma aiheutti valtavan muutoksen ihmisten ajatusmaailmassa. Avarampi, henkisiä arvoja puolustava näkemys kuultaa jo kirjallisuudessa, taiteessa, totuuden ja ihmisyyden vaatimuksena suurissakin joukoissa. Uudet virtaukset eivät useinkaan uskalla käyttää nimikilpenään sanaa "teosofia", sillä tulihan H. P. Blavatsky eläessään parjatuksi ja "tieteellisten" tutkimusten johdosta leimatuksi humpuukimestariksi. Mutta aika muuttaa tämänkin virheen. Elämme nyt murrosajassa. Vanhat käsitykset hautautuvat vähitellen niitten puolustajien mennessä manalle ja teosofian valo valaisee maailmaa yhä enenevästi. Kun teosofian valo saavuttaa ratkaisevan otteen, niin Suomessa julistettu kristosofia tulee yleisesti tunnetuksi. Kristillinen kirkko ainakin Suomessa voisi tehdä paljon alustavaa uskonpuhdistustyötä, jos se kykenisi ottamaan oman Mestarinsa

vastaan opettajana. Aika näyttää, kykeneekö se tunnustamaan ja käytännössä toteuttamaan Vuorisaarnan henkeä? Kirkon on itse tehtävä se ratkaisu. Kristosofinen sanoma on kuitenkin se elämänymmärrys, joka kykenee olemaan edelläkulkijana ja tiennäyttäjänä. Se hylkää sodan ja väkivallan ja toteaa: kun ihmiset muuttuvat, niin ihmisten keskinäinen elämäkin muuttuu. Jälleensyntyvinä minuuksina olemme kutsutut tekemään henkistä työtä ajasta aikaan.

Kristosofi
1971: 75—79

MARTTI MÄKINEN

In memoriam

Mainen vaelluksesi päättyi 29. 1. 1971. Jätit tyhjän paikan kristosofien joukkoon. Menetimme Sinussa uutteran ja uskollisen työntekijän, palvelevaisen, aina valmiin ottamaan uusia tehtäviä. Esitelmäsi olivat kiintoisia ja täynnä vakavuutta, kirjoituksesi täynnä sisältöä. Löysit kristosofisesta elämänymmärryksestä elämäsi tärkeimmän sisällön.

Lähtösi ei tullut Sinulle yllätyksenä, arvasit lähtösi ajankin melko tarkkaan. Olit valmistunut, otit kohtalosi vastaan Isän kädestä, siitähän usein keskustelimme. Kun vielä viime voimillasi puristit kättäni, vakuutit henkisen yhteistyömme vakavuutta ja ainutlaatuisuutta nyt ja tulevaisuudessa. Suokoot Karman Herrat toiveesi toteutuvan.

Kristosofi
1971: 79—80

KESKUSTELUA

— Aivan äskettäin tutustuin erääseen kuolemanjälkeistä elämää käsittelevään kirjaseen ja jouduin siinä esitetyn asian lumoihin. Kirjasessa kerrottiin, että vainajat viettävät aikaansa jossakin "kesämaassa" ja että ihminen on kuoltuaan paljon viisaampi meitä elossa olevia.

— Se lienee ollut spiritistinen kirja?

— Niinpä olikin. Ja koska alkuinnostus tekee ihmisen ainakin omasta mielestään perin vii-

saaksi, niin en malttanut olla kertomatta uudesta löydöstäni aivan tuntemattomalle ihmiselle. Hän sanoi olevansa teosofi ja kertoi, että kun kehitymme henkisesti siten, että herätämme itsessämme ns. kuudennen aistin, selvänäköisyyden, niin voimme itse mennä vainajien luo tutkimaan heidän elämäänsä. Mitä arvelet tuollaisista asioista?

— Sanoiko puhuttelemasi teosofi, että selvänäköisyyden kehittäminen on henkistä elämää.

— Sanoi. On ryhdyttävä harjoittamaan — olikohan se — joogaa. Silloin herää selvänäköisyys ja voi tutkia vaikkapa toisten ihmisten ajatuksia.

— Pitäisitkö suotavana, että joku tietäisi ajatuksesi?

— Tuo seikka jäikin minua kaivelemaan. Mainitsinkin siitä, mutta teosofi selitti, että kun kaikki ihmiset tietävät toistensa ajatukset ja suunnitelmat, niin paha ja kaikenlainen vilppi tulee mahdottomaksi.

— Sanoit "kaikki ihmiset". Eiväthän kaikki ihmiset edes halua saati sitten ryhdy herättelemään selvänäköisyyttä. Jos muutamilla ihmisillä olisi sellainen kyky ja he ryhtyisivät urkkijoiksi, niin hehän muistuttaisivat enemmän piruja kuin hyväntekijöitä. Puhuttelemasi teosofi ei ole miettinyt asioita pohjaan asti.

— Mutta olihan Jeesuksellakin tavallisuudesta poikkeavia kykyjä ja evankeliumeissa sanotaan, että "hän tiesi heidän ajatuksensa". Muutamilla apostoleillakin oli erikoisia kykyjä.

— Sanopa, mitä ymmärrät henkisellä elämällä.

— Henkinen elämä? Eiköhän se ole tämän aineellisen elämän vastakohta. Viisi aistiamme tutkii tätä aineellista maailmaa, joten kuudes aisti tutkii tietenkin henkistä maailmaa. Ja ovathan vainajat henkiä. Älyllään työskenteleviä sanotaan henkisen työn tekijöiksi, joten selvänäköisyyden kehittäminen lienee korkeamman laatuista henkistä työtä.

— Sanoit "kesämaan" asukkaitten olevan meitä viisaampia. Ovatko he myös meitä parempia hyvyydessä, jaloudessa, totuuden tajuamisessa ... Ovatko he meitä voimakkaampia rakkaudessa?

— Kyllä siinä kirjassa korostettiin vainajien hyvyyttä. Mutta siinä mainittiin myös helvetistä ja kiirastulesta.

— Ja Jeesuksen sanotaan saarnanneen hengille vankeudessa. Jospa kuolemanjälkeinen elämä onkin monipuolisempaa kuin "kesämaan" asukkaat kuvittelevat ja henkinen elämä aivan muuta kuin selvänäköisyyden kehittämistä. Lienet kuullut puhuttavan myös moraalisesta selvänäköisyydestä. Jospa kääntäisimme koko asetelman ylösalaisin ja sanoisimme, että ihmisen tulee kasvaa moraaliseksi olennoksi: hyväksi, auttavaksi, totuudelliseksi ja rakastavaksi olennoksi. Hän pyrkii elämään asenteensa mukaisesti ja suorittaa ihmiskuntaa auttavaa ja nostavaa työtä. Tällöin hän elää henkistä elämää. Jos sitten elä-

mä näkee, että hänen nostamistyölleen on eduksi esim. uusi aisti, niin se puhkeaa itsestään.

— Olisikohan noin? Entä mitä tarkoitat moraalisella selvänäköisyydellä?

— Ihminen voi kehittää psyykkisiä kykyjä ilman siveellistä kasvamistakin, jos hänen veressään on siihen synnynnäiset edellytykset, ei muuten. Mutta silloin hän menettelee kuin rosvo, joka tulee huoneeseen ikkunan kautta vain varastaakseen sitä mikä hänelle ei kuulu. Luonnon oma järjestys sitä vastoin on, että ihmisen tulee kasvaa siveellisesti, kaikki muu tulee siinä ohella. Jeesus oli kieltämättä siveellinen ihminen. Hän ei käyttänyt ylifyysillisiä kykyjään urkkiakseen toisten salaisuuksia, vaan parantaakseen sairaita ja poistaakseen kärsimyksiä. Ymmärrätkö eron?

— Ymmärrän nyt, kun sen sanot. Mutta siveellinen selvänäköisyys? Onko sekin kehitettävissä ja miten?

— Mainitsemasi aistimellinen selvänäköisyys tähtää toisten ihmisten ja ulkopuolisten seikkojen havaitsemiseen, kun taas moraalinen selvänäköisyys kasvaa itsetutkistelun avulla. Ihminen tekee itsestään tutkimuskohteen. Siinä työssään hän samalla muuttaa itseään. On uskottu ja uskotaan edelleen, että ihminen muuttuu paremmaksi ulkonaisin keinoin, esim. uskonnollisten rituaalien avulla, mutta kokemus osoittaa, etteivät esim. kristityt ole tulleet rituaaleillaan entisestään paremmiksi. Eihän esim. teleskooppi muuta tähtientutkijaa siveellisesti paremmaksi. Mutta kun ihminen tutkii itseään, niin hän näkee virheensä, hänestä tulee moraalisesti selvänäköinen.

— Mutta itsetutkistelussa pitänee olla jokin vertailukohde. Kyllä minä jotenkin tajuan tai vaistoan, mikä on oikein ja mikä väärin, mikä ero on pahalla ja hyvällä, mutta tuo vaisto on perin epämääräinen, varjomainen ...

— Entä Buddhan opetukset, entä Kristuksen Vuorisaarna? Siitä saat vertailukohteet. Tuo sinussa oleva oikean ja hyvän ääni on Jumalan ääni, sillä ihminen on sisäisesti Jumalan poika. Mutta tuo ääni on vielä heikko ja epäselvä. Siksi on käytettävä apuna noitten ihmiskunnan edelläkävijöitten neuvoja. Kun rinnastaa niihin sisäistä ääntä, niin löytää sopusoinnun sen ja Vuorisaarnan hengen välillä. Silloin löytää mittapuut, joilla voi mitata myös tulevaa kuolemanjälkeistä elämäänsä.

— Tuo on jotakin uutta. Voiko moraalisen selvänäköisyyden avulla nähdä oman tulevaisuutensa?

— Tutkikaamme. Jokainen ihminen tietää olevansa "minä". Se on tietoa, osaapa sitä selittää tai ei. Minätietoisuuden ympärillä on sieluelämä. Ajatukset lentävät kuin hyttysparvi auringonpaisteessa. Jossakin syvemmällä on vakavampia tuntei-

ta, kestäviä toiveita. On erilaisia pyyteitä, himoja. Niitä on karkeampia ja hienompia. Ne kaikki ovat täysin todellisia, vaikkei niitä voi mitata eikä punnita. Sielumme elää tällä hetkellä näkymättömässä maailmassa, siinä, jossa elämme kuolemamme jälkeenkin. Kuvitellaan, että ihmissielu menee kuoltuaan jonnekin "kesämaahan" tai iankaikkiseen autuuden paikkaan, mutta ei ihminen minnekään m e n e. Me olemme nyt jo myös kuolemantakaisessa maailmassa, sillä sieluina olemme siinä maailmassa. Kun kuolema riistää fyysisen ruumiimme, niin j ä ä m m e sielumaailmaan. Se maailma on todellinen maailma ja siinä on yhtä monta "osastoa" kuin sielussamme on himoa, pyydettä, kaipausta, ihannetta ...

— Tuopa on kiintoisaa ...

— Kun itsensätutkija haluaa tietää, minkälainen on hänen ensimmäinen kuolemanjälkeinen tilansa, niin hän etsii sielustaan voiman, joka on pahimmassa ristiriidassa hänen parhaimman itsensä ja Vuorisaarnan moraalin kanssa, se on hänen ensimmäinen kuolemanjälkeinen tilansa. Jos hän löytää sielunsa sopukoista väkivaltaa, murhanhimoa, raakuutta, niin siinä on myös hänen kuolemanjälkeinen helvettinsä. Näkyväisessä maailmassa saatamme sanoa murhanhimolle: älä tapa ketään, joudut vankilaan. Mutta kuoleman jälkeen ei ole ruumista, jota voi käskeä. On vain himo. Vainaja on kuin piru, täynnä pahaa tahtoa. Mutta koska sitä ei voi teoilla tyydyttää, niin se palaa kuin tulessa. Se tuli on Kristus-voima, Totuuden Pyhä Henki. Kuoleman jälkeen ei ole vapaata tahtoa, olemme pakon edessä.

— Entä jos itsensätutkija voi sammuttaa tuon karkean himonsa jo eläessään ...

— Silloin sammuu myös helvetti. Huomaat, että ihminen voi perata sieluaan. Hän voi jo elinaikanaan suorittaa vapaaehtoisesti sitä työtä, joka muuten tulee häntä vastaan kuoleman jälkeen. Sitä prosessia sanotaankin mystiseksi kuolemaksi. Ihminen voi kuolla eläessään.

— Tuo kaikki on järkeenmenevää. Entä käytäntö? Jos joku lyö minua korvalle, niin malttaisinkohan kääntää hänelle toisen poskeni lyötäväksi? Varmaan sivaltaisin takaisin.

— Myönnät kuitenkin, ettei usko ikuiseen helvettiin tai täydelliseen tyhjäksitulemiseen auta meitä vähääkään, elleivät uskomuksemme ole yhtä totuuden kanssa. Mutta jos esittämämme käsitykset ovat tosia, niin olemme ainakin alustavasti totuuden jäljillä. Jeesus Kristus opetti myös: "Mitä kylvätte, sitä niitätte". Sehän merkitsee, että totuuden etsiminen on syy, jonka seurauksena on totuuden löytäminen. Kristosofia nimittää elämää kouluksi, jota käydään jälleensyntymästä toiseen. Siinä on avain sekä totuuden löytämiseen että siveellisen elämäntavan oppimiseen.

— Se avaakin uudet näköalat.

Silloinhan kuolemanjälkeinenkin elämä liittyy samaan kouluun. Ehdinkin jo ajatella, että kun minua loukataan ja sitten hellin ja hyväilen loukkaantuneisuuttani vuodesta vuoteen, silittelen sen päätä ja puhelen sille: voi sinua raukkaa, niin silloinhan elätän sisimmässäni pientä paholaista. Loukkaantuneisuus on kuitenkin minun rakkaimpani. Kun sitten kuolen ja Jumala tekee minusta enkelin, niin silloin hän tekee samalla vääryyttä sille, jota rakastan. Minne joutuu se pieni paholainen? Sehän on minun lapseni, olen sen synnyttänyt ja kasvattanut sitä rakkaudella?

— Sinulla on vilkas, joskin johdonmukainen mielikuvitus. Mutta palatkaamme asiaan. Pekka Ervast nimittää Manalaksi vaikeinta kuolemanjälkeistä tilaa. Se on vanha suomalainen nimi. Hän sanoo Manalan pohjasävelen olevan p a h u u s. Seuraavaa tilaa hän nimittää Tuonelaksi ja sen pohjasävel on henkinen laiskuus.

— Mitä sillä tarkoitetaan?

— Ihminen haluaa itselleen erilaisia mukavuuksia. Hän käy hartaustilaisuuksissa, koska se on yleinen tapa ja siitä on pieni nautinto. Hän syö ja juo ilman nälkää ja janoa vain mukavuuden vuoksi. Hän lekottelee mielellään laiskana, palvoo etikettejä, juhlia, vieraskäyntejä ... Hän on aivan tavallinen ihminen. Hänelle on tympäännyttävää sellainen puuha, jossa vaaditaan pyyteetöntä itseuhrausta. Kun itsensä tarkkailija löytää sielustaan tuollaisia kiinnekohtia, niin hän näkee samalla niissä oman Tuonelansa. Hän viettää aikansa kuoltuaan, kuten eläessäänkin, kunnes hänen silmänsä avautuvat. Hänelle selviää, että kaikki onkin harhaa. Hän on mielikuvituksessaan rakentanut ympäristönsä, ruokansa ja juomansa, etikettinsä ja ystävänsä. Ruuassa ei ole makua, ystävät ovat kuuroja ja sokeita, häntä ei huomaa kukaan. Kauheata. Hän huomaa olevansa haamu haamujen keskellä, yksin ... Kaikki on tyhjää, kolkkoa, harmaata ...

— Tuo on todellakin ankaraa koulua. Kaikki, mitä ihminen on pitänyt arvokkaana, haihtuu kuin tuhka tuuleen. Jospa osaisi jo eläessään oikaista itseään. Entä mikä seuraa Tuonelan jälkeen?

— Spiritistien "kesämaa", persoonallinen taivas. Sen tunnussäveleenä on aistillinen nautinto. Se on hienoa nautintoa, jota jokainen ihminen nauttii eläessään ainakin jossain määrin. Ihminen nauttii kulttuurista. Hän tietää olevansa sivistynyt ja arvostaa toisten sivistyneisyyttä, arvoasteita, yhteiskunnallista asemaa. Siinä kaikessa on onnekas nautinnon tuntu. Sanoihan se entinen fariseuskin: minä kiitän sinua Herra, etten ole kuin tuo publikaani.

— Mutta eikö tuollainen ole sentään perin julmaa? Silloinhan sivistyskin on farisealaisuutta. Onko rakastava taivaallinen Isä järjestänyt ihmispoloi-

sille noin kovan kuolemanjälkeisen elämän?

— Ei. Ihmiset itse luovat tulevaisuutensa. Säälittelithän juuri sitä "pientä paholaista", jonka joku voisi kasvattaa omassa povessaan. Elämänkoulu, jonka johdossa on Isän rakkaustahto, tahtoo vapauttaa meidät harhoista. Kuoleman jälkeen niistä vapaudumme, ellemme sitä ennen ole vapauttaneet itseämme harhamaailmasta. Isällä on varattuna ihmiselle aivan muuta.

— Saako siitä vielä jotakin kuulla?

— Seuraava kuolemanjälkeinen tila on todellinen paratiisi, taivas. Sen perussävel on persoonallinen rakkaus. Paha ja synti ovat häipyneet vainajasta, vain rakkaus on jäljellä. Mutta rakkaudella on persoonallinen leima. Paljon vainajia ylettyy tähän tilaan, sillä useilla ihmisillä on rakkaudesta kokemusta sanan persoonallisessa merkityksessä. Tämän taivastilan takana on vielä pari muuta vaihetta, mutta vain harvat ylettyvät niihin. Viimeinen taivastila on taivasten valtakunta, joka merkitsee samaa kuin Valkoinen Veljeskunta. Siihen avaa oven vain Kristuksen sisäkohtainen tunteminen, ja niitä ihmisiä on vielä harvassa.

— Tämä keskustelu kaatoi koko entisen maailmankuvani. Siinä meni samalla haluni pyrkiä selvänäkijäksi. Mutta minussa heräsi eräs toinen kiinnostus: ryhdyn etsimään perinpohjaisempaa selvyyttä ihmisen mysterioon.

— Toivotan menestystä.

Kristosofi
1971: 137—142

KRISTOSOFISILLA VELJESJUHLILLA 1971

puhuin seuraavaan tapaan.

Rakkaat veljet!

Olemme rakentamassa ihmisyyden temppeliä ja rakennustyö on kaksipuolista. Rakennamme itsestämme pienoistemppeleitä, jotka ovat rakennuskivinä siinä suuremmassa ihmisyyden temppelissä, jota rakennamme yhdessä. Yhteistemppelimme on kiinteästi sidottu Suomen kansan kohtaloon.

Pekka Ervast puhui yhä uudelleen Suomen kansan ja Suomessa virinneen teosofisen liikkeen kohtalonyhteydestä. Hän viittasi siihen, että Suomi sai itsenäisyytensä erikoista henkistä tehtävää varten ja että hän, P. E., sai Jordankastekokemuksensa jälkeen kehotuksen aloittaa teosofinen liike Suomessa. Suomen erikoistehtävä oli jatkuvasti hänen sydämellään. Hän puhui suomalaisesta mysteriotiedosta

sanoen, että meidän on luotava sillä alalla uutta, jos tahdomme kansana elää. Onni ei seuraa meitä, jos vain matkimme toisia. Sanoipa hän niinkin, että ellei Suomessa aloitettu henkinen työ täällä onnistu, niin sitä on yritettävä jossakin muualla, esim. Norjassa. Tuo lause on varoitus, profetia. Koska Suomi sai itsenäisyytensä määrättyä tehtävää varten ja jos Suomen kansan ei onnistu tehtäväänsä suorittaa, niin miten tämän kansan silloin käy? Olemme velvolliset tutkimaan näitä kysymyksiä ja etsimään syntysanat sekä kansamme onnistumisiin että epäonnistumisiin.

Pekka Ervastin puheet teosofisen liikkeen ja Suomen kansan kohtalonyhteydestä ovat muokkautuneet mm. lauseeksi: Mitä ensin tapahtuu henkisessä liikkeessä, se toistuu kansassa. Tuollaisen lauseen voi käsittää väärinkin, aivan kuin henkinen liike olisi syy ja esim. kansan levottomuus seuraus. Sellainen tulkinta on virheellinen, sillä teosofinen sanoma annettiin auttamista varten. Sanoihan H. P. Blavatsky, että jos teosofia otetaan vastaan, niin silloin alkaa onnen aika, mutta ellei sitä oteta vastaan, niin Eurooppa joutuu kauhujen mereen. Rauhattomuus, sodan ja väkivallan himo asuu kansoissa ja ne olisivat voitettavissa, jos teosofia otettaisiin vastaan kyllin tehokkaasti.

Mutta toisaalta tiedämme, että uskonnot ja henkiset liikkeet ovat tarkoitetut edelläkulkijoiksi, joten kansojen tulisi kulkea niitten jäljessä. Jos tällainen asetelma onnistui, niin silloin henkinen liike olisi syy, ja kansan onnistuminen olisi seuraus. Kansamme kohtaloissa näemme tapauksen, jolloin teosofinen sanoma ja sen aiheuttama liike osasi kulkea kansan edellä. Silloin Suomen kansa onnistui ja voitti. Toista tapausta emme näekään. Teosofinen liike Suomessa on kyennyt olemaan vain henkisenä aallonmurtajana ja hyvä niinkin. Jospa tuo aallonmurtaja olisi aina kestänyt. Luonnehdimme kysymyksessä olevan tilanteen näin: Kun teosofinen liike on yhtenäinen, kun sen jäsenet selvittelevät yhteistyöhön sisältyvät keskinäiset asiansa avoimessa keskustelussa pyrkien löytämään Mestarin näkökannan ja sovelluttamaan sen käytäntöön, silloin henkinen työ muodostaa aallonmurtajan, johon kansan sielussa riehuvat psyykkiset voimat törmäävät ja törmätessään laantuvat. Mutta jos henkisen liikkeen sisällä muodostuvia eri näkökantoja kätketään, piilotellaan, niin niistä tulee puolueita. Puolue vaatii itselleen jotakin, sillä puolue on himo. Himo, puolue, hyväksyy pakkovallan ja pakkovalta murtaa aallonmurtajan.

Kansamme historiallisista vaiheista on paljon opittavaa. Pekka Ervast puhui usein siitä, että kun Suomen kansa osasi v. 1905 asettua passiiviseen vastarintaan vierasta sortajaa vastaan, niin se oli teosofisen liikkeen ansiota.

Teosofian valo näytti tietä kansalle ja kansa seurasi sitä valoa. Tällöin herää kysymys: Onko todistettavissa, että henkinen sanoma ja työ aiheuttivat vuoden 1905 tapahtumien onnistumisen.

Suomen kansa on tietäjäkansan jälkeläinen, rehellisyys ja "sisu" ovat sen ominaisuuksia. Sillä on tietenkin ollut korkeat mysterionsa, kuten Pekka Ervast opettaa. Mutta Suomen kansaa rasittaa myös eräs heikkous: se ei kykene olemaan yksimielinen. Kun seuraamme kansamme vaiheita vaikkapa vain tämän vuosisadan ajan, niin näemme ko. heikkouden ilmenneen siinä, että joku osa kansastamme etsii selkänojaa vieraasta kansasta. Milloin toinen, milloin toinen kansanosa näkee turvansa lännessä, idässä tai etelässä. Toinen kansa näyttää tuottavan hyötyä ko. kansanosalle. Tämä seikka aiheuttaa erimielisyyttä. Mutta v. 1905 suurlakossa Suomen kansa osasi voittaa erimielisyytensä, ja se seikka todistaa takana olevan henkisen liikkeen voiman.

Suomen teosofit kuuluvat myös Suomen kansaan, joten tuo kansan sielussa piilevä heikkous rasitti ja rasittaa luonnollisesti myös teosofeja. Siksi voimme kysyä: Miten teosofit osasivat v. 1905 olla yksimielisiä, jotta heidän työstään aiheutuva henkinen voima saattoi auttaa Suomen kansaa yksimielisyyteen? Teosofien lukumäärä oli tämän vuosisadan alkupuolella vähäinen, sillä vasta v. 1901 teosofia tuli tunnetuksi suomen kielellä, kun Pekka Ervast julkaisi kirjansa "Valoa kohti". Vastauksen saamme siitä, että teosofian valo oli uutta, ihanteellista ja korkealle tähtäävää. Teosofiaan kiinnostuneilla oli paljon tutkimista ja miettimistä, ja koska Pekka Ervast oli ojentanut teosofian kansan käteen suomen kielellä, niin hän oli kansalle ainutlaatuinen teosofinen auktoriteetti. Ei teosofeilla ollut filosofisia eikä moraalisia ristiriitoja, vaan teosofit osasivat olla yksimielisiä. Teosofein joukko oli ehjä ja yhtenäinen. Se oli vähälukuisuudestaan huolimatta voimakas hyvässä. Yksimielisyyden voima näkyy edelleenkin siinä, että tsaarivallan epäluulosta ja vastustuksesta huolimatta teosofinen järjestötoiminta sallittiin, ja se saatiin organisoiduksi v. 1907. "Omatunto" ilmestyi ensi kerran v. 1905.

Teosofien yksimielisyys alkoi horjua, kun ulkomailta kuului ääniä, että kaukana Idässä on syntynyt ja on kasvamassa ihmeellinen "maailmanopettaja", joka tulee ratkaisemaan ihmisten pulmakysymykset. Oppi "maailmanopettajasta" esitettiin teosofian lipun suojassa. Tuleva opettaja oli tosin vielä lapsi, joten hän ei itse kyennyt todistamaan opettaja-asemaansa. Mutta olihan "maailmanopettajan" esittäjänä Teosofisen Seuran kunniakas presidentti Annie Besant, joka nojasi selvänäköisiin tutkimuksiinsa. Uutta opettajaa ei täällä tuntenut kukaan, kysymyksessä oli tuntematon ja

kaukainen tapahtuma. Mutta "maailmanopettajan" kuviteltu tuleva tehtävä herätti uskoa. Teosofiassa oli aina puhuttu itsekasvatuksesta, siitä, että teosofein tulisi kasvaa paremmiksi ihmisiksi kuin mitä he olivat. Mutta itsensä muuttaminen on työlästä, vaikeata ja vaivalloista. Tuleva opettaja ratkaisee koko pulman. Hän ratkaisee asiat teosofein puolesta. Teosofit huomasivat olevansa jälleen samalla turvallisella polulla, jota kristilliset kirkotkin tarjosivat kuljettavaksi opettamalla: Kristus kantaa syntikuormamme. "Maailmanopettaja" tarjosi samalla oivan selkänojan osalle teosofeja, sillä olihan kysymyksessä sekä maantieteellisesti että ajallisesti kaukainen asia. Edellä mainittu perisuomalainen heikkous pääsi jälleen oikeuksiinsa. Innostusta lisäsi vielä se seikka, että samassa yhteydessä puhuttiin demokratiasta siinä merkityksessä, että oli parannettava maailmaa, toisia ihmisiä. Onhan itsekasvatus työlästä, mutta toisten parantamisessa riittää melu ja suuret luulot itsestään. Teosofia kääntyi ylösalaisin: itsensä parantaminen muuttui toisten parantamiseksi. Uudet aatevirtaukset käänsivät teosofein huomion pois teosofiasta. Ovela temppu. Mutta olihan tarkoitus hyvä!

Pekka Ervast vetosi opetuksissaan alusta asti ihmiskunnan viisaimpiin opettajiin, uskontojen aloittajiin. Heidän avullaan ihmiskuntaa on kasvatettu ja johdateltu vuosimiljoonat. He kaikki opettavat sisäisestä itsekasvatuksesta. Pekka Ervast painotti yhä uudelleen Buddhan, Jeesus Kristuksen ja H. P. Blavatskyn sanomaa, mutta sellainen puhe alkoi tuntua osalle teosofeja "jankutukselta", vanhan toistamiselta. Näin muodostui kaksi puoluetta. Ne teosofit, jotka ymmärsivät teosofialla jumalviisautta, Mestareitten opetuksia, joita H. P. Blavatsky esitti ja jotka olivat sopusoinnussa Buddhan ja Jeesuksen opetusten kanssa, tulivat edustaneeksi "vanhaa teosofiaa". Toisen puolueen muodostivat "uusteosofit", "maailmanopettajan" odottajat, maailmanparantajat. Vaikka H. P. Blavatsky kirjoitti Teosofian Avaimessa, ettei Valkoinen Veljeskunta lähetä maailmaan ketään lähettilästään ennen vuotta 1975, niin tämä opetus sivuutettiin. (H. P. B. sanoi itse olevansa Valkoisen Veljeskunnan v u o s i s a t a - l ä h e t t i l ä s ja seuraava, H. P. B:n kaltainen lähettiläs, tulisi siis sadan vuoden kuluttua, v. 1975). Näin syntyi kaksi puoluetta, joitten voimat törmäsivät yhteen ja kumosivat toisensa. Fysiikankin lakien mukaan kaksi vastakkaista voimaa kumoaa toisensa. H e n k i n e n a a l l o n m u r t a j a a l k o i h e i k e n t y ä.

On huomattava, että kumpainenkin puolue ajoi hyvää asiaa, mutta niillä oli eri lähtökohdat. "Uusteosofeja" kannusti "maailmanopettajan" odotus kuten juutalaisia Messias-odotus. He no-

jautuivat luuloihin ja sympatioihin, sillä odotuksen kohde oli vielä tulevaisuuden unelma. Kuitenkin he uskoivat parempaan tulevaisuuteen. Pekka Ervast nojasi historiallisten profeettojen sarjaan ja henkiseen tietoon. Lisäksi hän totesi, että jokaisella kansalla on oma tehtävänsä historian näyttämöllä, siis Suomenkin kansalla. Hän rakasti Suomea kuten Mestarit Moorya ja Kuut-Huumi Intiaa. Suomen teosofisen liikkeen tehtäväksi P. E. luonnehti Mysterio-Opiston luomisen.

Demokratian heikkous on siinä, että se johtaa diktatuuriin, toteaa Pekka Ervast. Diktatuuri, pakkovalta, määräsi jo siinä, kun Pekka Ervast joutui luovuttamaan ns. "päämajan", jonka hän oli itse rakennuttanut. Henkinen aallonmurtaja alkoi sortua. Että todellakin oli kysymys henkisen liikkeen v o i m i s t a, käy selville P. E:n puheista. Kun saavuttiin Suomen itsenäistymisvaiheen kynnykselle, niin Pekka Ervast luopui T. S:n ylisihteeriydestä. Hän selitti, että vaikka "vanhan teosofian" kannattajat olivat enemmistönä, joten hänet olisi mies ja ääni -periaatteen mukaan valittu ylisihteeriksi, niin se ryhmä oli jotenkin väsähtänyt. "Uusteosofit" olivat vähemmistönä, mutta se ryhmä oli energisempi. Voimat kumosivat toisensa. Mestarin käteen ei jäänyt mitään. Sodoman ja Gomorran tapaukset eivät ole vain vertauskuvia. Kun tsaarivalta kukistui ja Suomi sai itsenäisyytensä kohtalon kädestä v. 1917, niin myös henkinen aallonmurtaja oli sortunut. Se ei kyennyt hillitsemään Suomen kansan alkuvaistojen riehuntaa, vaan kansamme sai verellään maksaa henkisen aallonmurtajan kykenemättömyyden ja heikkouden. Henkinen pakkovalta, taistelu, hyväksi kuvitellun asian puolesta oli sen murtanut.

Pekka Ervast yritti monin tavoin aikaansaada sopua jäsenistössä, mutta kaikki yritykset olivat turhia. Hän uskoi, että kenties teosofit nyt, kun oli paljon kärsitty kansamme verisestä temmellyksestä, ymmärtäisivät teosofian todellista olemusta, mutta sekin usko valui santaan. Hän kirjoittikin, että nyt hän on kuin mauri, joka on tehnyt tehtävänsä ja saa mennä. Hän aikoi ryhtyä vapaaksi kirjailijaksi, mutta muutamat ymmärtäväiset teosofit saivat P. E:n ryhtymään uuteen yritykseen. Perustettiin uusi järjestö, Ruusu-Risti v. 1920, ja se lähti taipaleelle uusin toivein. Järjestö perustettiin tukemaan Pekka Ervastin työtä siveellisesti ja taloudellisesti. J. R. Hannula oli mukana kuten ennenkin. Hän oli ratkaisevasti vuodesta 1915 asti uhrannut elämänsä, hyvän aineellisen toimeentulonsa ja henkiset voimansa teosofiseen työhön. Hän esitelmöi teosofiasta ympäri Suomen myyden samalla suunnattomat määrät teosofista kirjallisuutta.

Tilanne muuttui kuitenkin sellaiseksi, ettei Pekka Ervast saa-

nut käsikirjoituksiaan julkaistuiksi. Oliko järjestön köyhyys esteenä? J. R. Hannula kuvaa rahaa merkilliseksi välineeksi: toisinaan se loistaa poissaolollaan ja toisinaan se uhkaa mahtavuudellaan. Tämä ilmiö näkyi erikoisella tavalla vuoden 1928 R-R:n vuosikokouksessa, sillä raha sekä loisti poissaolollaan että samalla uhkasi mahtavuudellaan. Tuossa vuosikokouksessa esitettiin painettavaksi "Viisaudenmestarien kirjeet" -niminen teos, ja koska sen painattaminen oli kallis juttu, niin koottiin ennakkotilauksia. Raha loisti poissaolollaan, kun oli kyseessä Pekka Ervastin käsikirjoitukset, mutta vastapainoksi, siis nujertaakseen P. E:n se uhkasi mahtavuudellaan, kun tuli kysymykseen "Mestarikirjeet". On jälleen muistettava, että "Mestarikirjeet" on hyvä kirja ja hyvässä tarkoituksessa sitä ryhdyttiin painattamaan. Siitä kirjasta saa hyvän kuvan teosofisista alkuajoista, jolloin kaksi itämaista Mestaria yritti opettaa teosofian aakkosia muutamille erittäin älykkäille ja sivistyneille länsimaalaisille.

Kun P. E:n kirjojen julkaisutoiminta oli näin tyrehtynyt, niin J. R. Hannulan oli ryhdyttävä kustantamaan niitä yksin niillä varoilla, joita hän sai kootuksi esitelmillään ja kirjojen myynnillä. (Lue J. R. Hannulan kirjoitus "Kristosofian Polulla II" -kirjasta s. 298—301.). V. 1928 hän kustansi P. E:n "Kiusausten koulussa". Seuraavina vuosina hän kustansi kirjat "Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa", "Kuka auttaa meitä kuolemassa", "Kristuksen tutkimaton rikkaus" ja "Tähtikoulut". Tällaisen tilanteen syyt ovat syvemmällä, sillä historia pyrkii kertautumaan.

Jäsenistössä oli muodostunut sellainen kummalinen käsitys, että Pekka Ervastin omaisuus, hänen kirjalliset tuotteensa, ovat järjestön omaisuutta. Kokouksessa mukana olleet saattoivat havaita tämän hengen. Henki oli sama, joskaan ei yhtä räikeä kuin silloin, kun Pekka Ervast joutui luopumaan päämajasta. Tätä seikkaa J. R .Hannula yritti vuosikokouspuheessaan oikaista. (Katso "Kristosofian Polulla I" s. 199—201.) Hän esitti, että "Mestarikirjeet" on jo painettu jollakin kielellä, mutta P. E:n käsikirjoituksia ei ole painettu vielä millään kielellä. J. R. H. ehdotti, että järjestö ostaisi P. E:n käsikirjoitukset ja kaikki aikakauslehden kirjoitukset ja maksaisi niistä summan, jonka hän ehdotti maksettavaksi. Ehdotus oli täysin asiallinen, sillä P. E:n henkinen työ oli myös hänen "leipätyötään", koska hänellä ei ollut muita tuloja. J. R. H:n esitys ei saanut jäsenistön kannatusta, joten hän puhui hieman ironisesti, että noin suuren kustannuksen läpiviemiseksi olisi ehkä perustettava osakeyhtiö ja anottava valtion apua, kuten Tietosanakirjaa tehtäessä anottiin. Painattaminen voitaisiin aloittaa julkaisemattomista käsikirjoituksista.

J. R. Hannula sanoo edellä mainitun vuosikokousselostuksen alussa: "Sain tehtäväkseni kirjoittaa vuosikokouksestamme..." Se on paljonpuhuva lause, sillä tuskin kukaan toinen olisi osannut kirjoittaa siitä, mikä oli vuosikokouksen p ä ä a s i a. J. R. H. osasi. Hän tiesi, että Pekka Ervastin kirjat ovat uuden uskonnon peruskirjoja, joita miljoonat ihmiset lukevat tulevien tuhansien vuosien aikoina. Ne kirjat olisi saatava julkaistuiksi tekijän hyväksymässä muodossa. Mutta J. R. H:n esitystä ei ymmärretty. Jäsenistön piittaamattomuus kuvasi yleistä mielentilaa, jonka voisi pukea sanoiksi: mitäpä noista P. E:n kirjoista, ne ovat ostamattakin järjestön omaisuutta; olemmehan jo kuulleet nuo esitelmät. Voidaan kysyä: Toteuttiko h e n k i n e n j ä r j e s t ö edes tavallisen yhteiskunnan, mammonan valtakunnan, korkeinta moraalia, oikeuden kunnioittamista? (Lue P. E:n "Kirkko-Ekleesia" s. 86—87). Tulisihan henkisen järjestön moraalin nousta mammonan valtakunnan moraalin yläpuolelle. Ko. tapauksessa näemme jälleen perisuomalaisen heikkouden: selkänojan etsinnän, joka tässä tapauksessa kohdistui Himaalajan vuorille.

Näemme jo tuossa vaiheessa oireet kahdesta puolueesta. Ne heikensivät henkistä aallonmurtajaa siten, ettei se kyennyt riittävästi hillitsemään kansaa, kun sen alkuvaistot alkoivat riehua. Useammanlaista riehuntaa tapahtui ympäri Suomen päättyen lopulta ns. Mäntsälän viikkoon, jolloin Suomen kansa oli jälleen pistimet vastakkain. Ellei Kohtalo olisi etukäteen kyennyt järjestämään Suomen valtionhoitajaksi miestä, joka Pekka Ervastin sanojen mukaan oli vanha tietäjäsielu ja jota voitiin näkymättömän maailman taholta opastaa, niin miten kansamme olisi käynyt?

J. R. Hannula oli aina puolustanut Pekka Ervastia. Siksi hän joutui esittämään toista "puoluetta". Hän jatkoi puolustamistaan P. E:n Amerikan matkan jälkeenkin. Mutta kun hänet heitettiin pois siltä työkentältä, jossa hän oli parhaat voimansa kuluttanut, niin henkinen aallonmurtaja luhistui jälleen. Se tuli kykenemättömäksi tehtäväänsä ja Suomen kansa sai verellään maksaa henkisen liikkeen kykenemättömyyden.

On aiheellista tehdä silloin tällöin tällainen historian tarkkailu, sillä entiset asiat pyrkivät uusiintumaan yhä uudelleen. Onhan meille opetettu, että pitää oppia tuntemaan inspiratioittensa skaala. Kaikki inspiratiot eivät ole Kristuksesta, niitä tulee myös helveteistä, kiirastulesta ja persoonallisesta taivaasta. Helvetin ja kiirastulen inspiratiot ovat helpommin havaittavissa, mutta persoonallisesta taivaasta tullut inspiratio lupaa paljon hyvää. Sen inspiration tuntee siitä, että se vetoaa ihmisen turhamaisuuteen, henkisenkin työn yhteydessä tulevaan

tunnustukseen. Jeesus sanoi: voi teitä, jos ihmiset teitä kiittävät.

Edellä sanotun yhteenvedoksi toteamme, että henkisen liikkeen sisässä harjoitettu pakkovalta murtaa sen aseman aallonmurtajana. Vain sisäinen sopusointu, avoin ja rehellinen yhteistoiminta ovat varmimmat takeet siitä, etteivät eri näkökannat muodostu puolueiksi. Edelläsanotusta ehkä selvisi, että toinen kahdesta hyvästä saattaa liittyä erottamattomasti ihmiskunnan kehitykseen, Valkoisen Veljeskunnan työsuunnitelmiin, kun sitävastoin toinen "hyvä" heijastaa pienen ihmispersoonallisuuden heikkouksia. Kunpa oppisimme taidon valitsemaan kahden välillä, jotka kumpainenkin ovat mielestämme hyviä. Silloin meistäkin olisi apua ihmiskunnan vapahtajien suorittamassa pelastustyössä.

Kristosofi
1971: 168—175

VÄÄRÄ JA OIKEA ARVIOINTI

Teosofinen ja kristosofinen elämänymmärrys selittää elämän kouluksi. Elämänkoulussa on viisas ja oikeamielinen johto. Se pyrkii ohjaamaan ihmiskuntaa ihmistäydellisyyttä kohti. Se johto näkee ihmisiä sitovat karman langat: mitä kylvät, sitä niität. Ohjaus ihmisyyttä kohti tapahtuu karman lain puitteissa. Uskontojen ja pienempien henkisten liikkeitten alkuperäinen sanoma on elämänkoulun johdon, Valkoisen Veljeskunnan, antama tienviitta, elämän "salakoulu", joka viitoittaa tien muulle ihmiskunnalle. Tarkastelemme tuon "salakoulun" toimintaa karman valossa.

Henkiset liikkeet eivät synny sattumalta. Kun Valkoisen Veljeskunnan sanansaattaja tulee maailmaan, niin hän lähettää samalla joukon sellaisia ihmissieluja, jotka ovat joko henkisesti valistuneita tai karmallisesti ansioituneita, jotta he tekisivät henkistä työtä lähettilään johdolla. Näin voi muodostua uskonnon tai vähäisemmän henkisen liikkeen alkuydin. "Pistis Sophia" kertoo, että Jeesus lähetti maailmaan joukon valistuneita sieluja asettaen heidät syntymään "vanhurskaitten" eli oikeamielisten vanhempien lapsiksi. Heistä tuli Jeesuksen työtovereita. Sanotaan myös, että noin kuusisataa sielua lupautui syntymään Suomeen teosofisen liikkeen alkaessa.

Nuo maailmaan lähetetyt ihmissielut ovat sidotut karman langoilla käsillä olevaan henkiseen liikkeeseen. He ovat varhaisemmissa ruumistuksissaan toivoneet nykyistä asemaansa ja se toive on toteutunut. "Kunpa pää-

sisin Mestarin oppilaaksi" on kenties ollut heidän toiveittensa sisältö. Nyt heille tuli toivomansa tilaisuus ja elämä kysyy: oletko arvioinut itsesi oikein? Näytä teossa, osaatko olla Mestarin oppilas.

"Mestarikirjeistä" ja H. P. Blavatskyn kirjoituksista opimme mielenkiintoisen seikan. Eräät teosofit olivat kirjeenvaihdossa Moorian ja Kuut-Huumin kanssa, mutta heidän oli perin vaikeata ymmärtää Mestareitten veljeysohjelmaa, joka oli alkaneen teosofisen sanoman runko. Heillä oli aivan muita suunnitelmia. He olivat kiinnostuneita "ihmeistä" ja esittivät Mestareille, että perustettaisiin "okkultinen yliopisto", jossa tutkittaisiin tieteellisin menetelmin yliaistillisia ilmiöitä. Nuo teosofit tarjoutuivat valitsemaan oppilaita sellaiseen kouluun länsimaisen sivistyksen saaneista henkilöstä. Mestarit kieltäytyivät siitä puuhasta ja H. P. Blavatsky huomautti, etteivät nuo koulun suunnittelijat olleet sillä henkisellä tasolla, että he olisivat kelvanneet edes oppilaiksi sellaiseen kouluun. He olivat siis arvioineet itsensä väärin. Jokin karmallinen syy heitti heidät teosofiselle työvainiolle, mutta he eivät osanneet käyttää tilaisuutta hyväkseen. Karmallinen syykin selviää huolelliselle tutkijalle.

Jeesus Natsarenus esittää kuvaavan vertauksen kuninkaanpojan häistä. Kuningas laittoi häät pojalleen ja lähetti hääkutsut. Mutta kutsutut eivät saapuneetkaan. Silloin kuningas käski kokoamaan häävieraita teitten vierustoilta ja kujilta, rujot ja rammatkin. Ja häähuone tuli täyteen. Kalevalassakin kerrotaan samantapaisesta hääjuhlasta.

Kertomus on sangen osuva. Uuden uskonnon sanansaattaja tuli maailmaan ja hänen mukanaan tulivat karmallisen "kutsun" saaneet häävieraat. "Häät" eli uuden sanoman julistus alkoi. Häiden tuloksena syntyy perhe, lapsia ja lasten lapsia, sehän on avioliiton fyysinen tarkoitus. Suku lisääntyy. Jeesuksen tapauksessa oli kysymys "henkisestä avioliitosta", taivaallisen sanoman aiheuttamasta "perheestä", yhteistyöstä. Mutta karmallisen hääkutsun saaneilla olikin muuta puuhaa, he olivat kiinni aineellisessa elämässään. Härkien hoitaminen, taloudelliset puuhat, yhteiskunnallinen asema ... olivat esteenä. Joku saapui häihin kuokkavieraana, puolella sydämellä, ilman hääpukua. Mestarin työhön lupautuneet ihmissielut joutuivat koetukselle ja elämä kysyi heiltä: oletteko arvioineet itsenne väärin vaiko oikein? Toivoitte pääsevänne Mestarin oppilaiksi ja toivomuksenne toteutui. Päästättekö tilaisuuden ohitsenne?

Katsellessamme henkisiä liikkeitä näemme Jeesuksen vertauksen yleispäteväksi. Se pätee myös teosofisessa liikkeessä. H. P. Blavatsky toivoi itselleen kourallisen oppilaita, joitten avulla

hän olisi johtanut jo matalikolle ajautuneen teosofisen liikkeen takaisin alkuperäisille raiteilleen. Mutta vain ani harva niistä, jotka karmansa nojalla joutuivat teosofiselle työkentälle ymmärsi H. P. Blavatskya. Joku pelkäsi maailman arvostelua, joku tunsi itsensä liian arvokkaaksi teosofiseen työhön, joku pelkäsi menettävänsä omaisuutensa, joku taas arveli olevansa liian köyhä... Syy — seuraus paljastaa "kutsuttujen" salaisuuden. Kun joku pyrkii kyllin vahvasti Mestarin oppilaaksi, niin hänelle tarjoutuu joskus siihen tilaisuus, eikä karma katso hänen motiivejaan. Pyrkijän on itse selviteltävä motiivinsa, tarkoitusperänsä. Tässä näkyy elämän koulumaisuus ja samalla yksilön vapaus.

Henkisen liikkeen epäonnistuttua tehdään uusia yrityksiä. Kun karmallisesti "kutsutut" epäonnistuvat — kun he katsovat itsensä liian arvokkaiksi tai arvottomiksi henkiseen työhön — niin kutsu kuuluu tienvierustoissa oleville, "rujoille ja rammoille", ja häähuone täyttyy. Meitä ihmisiä on monenlaisia. Ajatelkaamme kristillistä liikettä sen alkuaikoina. Sanotaan, että miljoonat ihmiset saivat silloin kosketuksen Jeesus Kristuksen sanomaan. Paavali perusti seurakuntia ja hänen opetustensa kaiku kiiri kauaksi. Useat mystiset liikkeet saivat uutta virikettä Jeesus Kristuksen rakkaudenopista ja ryhtyivät toimimaan uusissa merkeissä. Gnostilaisuus levisi laajalle, manikealaisuus niin ikään. Jeesuksen opetuslapsetkin levittivät Mestarinsa sanomaa. Jeesuksen opetuksen pääsisältö, Kristusrakkaus, herätti monet ihmiset näkemään elämää uudessa valossa. Uuden elämänymmärryksen vaalijoissa oli paljon nöyriä sieluja, jotka näkivät elämänsä sisällön käytännöllisessä veljesrakkaudessa. He olivat kokeneempia sieluja, hengessään köyhiä eli "vaivaisia". Mestari, joka oli sen elämänymmärryksen antanut, oli kuollut jo ajat sitten, ei ollut syytä toivoa hänen oppilaakseen. Heidän elämänsä sisältö oli käytännöllinen Kristus-elämä. Maailman kannalta katsottuna he olivat "rujoja ja rampoja", koska eivät pyrkineet kunniaan ja maineeseen, vaan elivät omassa vaatimattomuudessaan yrittäen rakastaa toisiaan... Kun ajan pyörä myöhemmin kääntyi, niin alkoi uusi yritys ihmiskunnan nostamistyössä. "Rujot ja rammat" kutsuttiin kuninkaanpojan häihin: nuo vähemmän itsestään pitävät Kristushengestä osallisiksi tulleet ihmissielut saivat syntyä maailmaan. He saivat tilaisuuden ryhtyä toteuttamaan veljesrakkaus-unelmiaan. Elämä asetti luonnollisesti heidätkin koetukselle, mutta heillä oli vähemmän persoonallista vaalittavaa kuin karmallisesti "kutsutuilla" edeltäjillään. He olivat nöyrempiä. He halusivat palvella Mestaria eivätkä tahtoneet pyrkiä hänen käskijöikseen. Elämä

kutsui näin aivan kuin reservit tuleen. Pekka Ervast sanookin, että niitä ihmissieluja, jotka kristillisenä alkuaikana saivat kosketuksen Kristuselämään alkoi syntyä maailmaan viime vuosisadan loppupuolelta lähtien ja yhä uusia tulee syntymään. Heissä on ihmiskunnan pelastus.

Henkisen liikkeen onnistuminen keskittyy näin ollen jokaiseen ihmisyksilöön. Elämä kysyy: osaatko arvioida itsesi oikein? Meidät on kutsuttu rakentamaan ihmisyyden temppeliä ja me itse olemme sen temppelin kiviä; mutta vain Mestari voi antaa mitat veistääksemme sen kiven temppelirakennukseen sopivaksi.

Kristosofi
1971: 200—203

OPPI SIJAISSOVITUKSESTA

Virallisen kristikunnan perusoppeja on oppi sijaissovituksesta. Opetetaan, että Jeesus Kristus sovitti ristinkuolemallaan Jumalan ja ihmisen keskinäiset välit. Kun ihminen tunnustaa vaikkapa kuolinvuoteellaan uskonsa Golgatalla tapahtuneeseen sovitukseen, niin hän pelastuu ikuisesta kadotuksesta.

Sijaissovitus noin ymmärrettynä on ristiriitojen koostuma. Se toteaa, että maailmankaikkeuden Luoja, siis ihmisenkin Luoja, on järjestänyt luomilleen ihmisille ikuisen piinan, vaikka hän kaikkitietävänä tiesi, että ihmisestä tulee epätäydellinen ja vaikka hän kaikkivaltiaana olisi voinut luoda ihmisen paremmaksi. Osoittaako tuollainen teko Jumalan rakkautta? Ei. Jumala vihastui ihmisiin ja jotta hänen vihansa lauhtuisi, hän lähetti Poikansa ihmisten tapettavaksi. Ihminen pelastuu kaameasta kohtalosta uskonsa avulla, ilman omaa ansiotaan.

Tiedetään, että dogmit syntyivät taisteltaessa gnostikoita vastaan. Alkukristillisen ajan gnostikot vetosivat tietoon. Kun gnostikot oppeineen tuhottiin, niin oli keksittävä vastaväite, dogmi, jonka "vedenpitävyyttä" ei tarvinnut todistella. Dogmien takana on siis alunperin ollut jokin totuus, vaikka se myöhemmin himmentyi. Kenties sijaissovitusoppikin, niin järjenvastainen ja ihmisen oikeustajuntaa loukkaava kuin se nyt onkin, sisältää jonkin suuren elämän lain. Teosofia paljastaakin sen lain: se on koko maailmankaikkeudessa vallitseva yleinen avunannon laki. Se laki merkitsee, että viisaampi auttaa vähemmän viisasta, vahvempi tukee heikompaa jne. Kehitys ei tapahdu automaattisesti, se etenee järkiolentojen ohjaamana.

Maailmankaikkeudessa suoritetaan lähetystyötä. Teosofia opettaa, että Maankin ihmiskunta sai apua jo sangen varhain siten, että tänne tuli lähetystö toisista planeetoista. Kosmoksen Kristus on lähetystyön takana. Kaiken olevaisen tulee kasvaa Isän ihannekuvan, kosmisen Kristuksen, kaltaiseksi, ja kun jollakin järkitajuntoja kantavalla planeetalla elämä on kasvanut järjen heräämisen asteelle, niin Kristuksen käskystä lähetetään apua. Nuo lähettiläät ovat todellisia sijaissovittajia, sillä he ottavat kantaakseen kehittyvän elämän vaikeudet. He eivät tule ihmisten tuomareiksi. Eivät he uhkaa ikuisella kadotuksella. He ovat heikkouksien yläpuolella. He antavat ihmisten elää omaa elämäänsä, mutta he opettavat, kuten Jeesus Kristuskin opetti: mitä kylvät, sitä niität. He opettavat, neuvovat ja ohjaavat, ja ihmiset saavat itse valita kohtalonsa. Elleivät he ota neuvoja opikseen, niin syysuhteen laki mittaa jokaiselle hänen tekojensa mukaisesti. Näin ihminen vähitellen oppii elämään yhä inhimillisemmin.

Kaikki hengen sankarit ovat sijaissovittajia. Palkkaa pyytämättä he opettavat, kärsivät vainoa, henkisesti nukkuneitten häväistystä. Niinpä Paavali kertoo, miten hän oli vaarassa maalla ja merellä, vihollisten ja ystävien keskellä, sai raippoja ja istui vankeudessa. Hän kesti kaiken tietäen, että ihmiset olivat keskenkasvuisia, eivät he tiedä mitä tekevät. H. P. Blavatsky tuli pelastamaan kansoja kauhujen merestä, joka niitä uhkasi. Varsinkin Euroopan kansojen karma uhkasi purkautua. H. P. B. ja hänen Mestarinsa tiesivät, että uhkaava karma olisi lunastettavissa, jos teosofia otettaisiin vastaan kyllin tehokkaasti. J. R. Hannula sanoi, että puolet Suomen karmasta on pyyhitty pois täällä tehdyn henkisen työn ansiosta. J. R. H. oli itse se työntekijä, eräänlainen sijaissovittaja. Entä miten näihin tapauksiin soveltuu syysuhteen ketju: mitä kylvät, sitä niität? Pääsevätkö kansat pakoon aiheuttamiensa syitten seurauksia sillä, että kansan keskuudessa on voimakas henkinen työntekijä, joka työllään pelastaa kansan kaaoksesta? Ei. Pelastumisen ehtona on, että kansan keskuudessa elää ja toimii yhteistyössä pelastajansa kanssa riittävä joukko kansalaisia. Yhdessä työskennellen he ovat kansan sijaisia, heidän ponnistustensa ansiosta kansa saa velanlykkäystä. Onhan mahdollista, että joukko Mestarin ympärillä kasvaa ja yhä useammat kansalaiset oppivat rakastamaan uutta elämänymmärrystä. Silloin kansa saa maksaa velkaansa uhrautumalla rakkaudessa henkiselle työlle, ja silloin velanmaksu on ilo.

Pekka Ervast antaa karman lunastamisesta käsitettävän ja elämään soveltuvan määritelmän: niin paljon pahaa kuin olet aiheuttanut, niin paljon hyvää sinun on aikaansaatava.

Näin on ymmärrettävissä karman toiminta. Saatanan johdossa oleva karma toimi luonnollisesti "silmä silmästä": jos tapat toisen, sinut itsesikin tapetaan. Kenties se kävikin laatuun ns. laskevan kehityskaaren aikana, jolloin elämä eteni hitaasti. Nyt on elämän tahti kiihtynyt ja kiihtyy yhä. Kun vain osa ihmissieluista on kerrallaan ruumistuneena, niin sangen harvoin tappaja ja tapettu syntyvät maailmaan samanaikaisesti voidakseen sovittaa keskinäiset erimielisyytensä. Tehty vääryys on usein sovitettava toisella tavalla ja toisille ihmisille, hyvillä, rakkaudentäytteisillä teoilla. Syntiensä sovittaja — koska hän ei tiedä sovittavansa omia syntejään — saattaa hyviä tekoja tehdessään tuntea olevansa eräänlainen sijaissovittaja, toisten ihmisten auttaja. On lohdullista ymmärtää, että elämä on ehdottoman oikeudenmukainen. Ja viisas. Siksi meidän ei tarvitse etsiä menneitten ruumistustemme riitakumppaneita sovittaaksemme tekemämme virheet, vaan voimme kokonaan keskittyä Mestareitten viitoittamalle työkentälle. Silloin teemme parhainta työtä mitä tehtävissämme on.

H. P. Blavatsky painotti jatkuvasti materialistisen maailmankatsomuksen vaarallisuutta. Se maailmankatsomus purkautuu ajatuksissa ja teoissa aiheuttaen suunnatonta tuhoa. Otamme esimerkin viimeisten vuosikymmenien tapahtumista. Se paljastaa samalla vallitsevan sijaissovitusopin onttouden.

Tiedemies pohtii ihmisen asemaa ja ihmisyyttä sekä julkaisee ajatuksensa. Hänen teoksessaan on paljon hyvää ja kaunista, josta maailma kiittää. Mutta hän on asenteeltaan materialisti, hän katselee ihmistä vain näkyväisen elämän kannalta. Hän ei usko ihmisen jumalanpoikuuteen, kuolemanjälkeiseen elämään, karmaan eikä jälleensyntymiseen. Siksi hän joutuukin päätelmissään umpikujaan. Pohtiessaan, mitä on tehtävä niille ihmisille, jotka eivät sovellu yhteiskuntaamme, hän löytää ratkaisun: heidät on tuhottava tuskattomalla kuolemalla. Se olisi materialistin näkökulmasta katsottuna oiva ratkaisu.

Tiedemies ei ole tilaisuudessa itse kokeilemaan keksintöään ja näkemään sen seurauksia. Mutta joku diktaattori toteuttaa sen. Hänen mielestään epäkelpoja ovat kaikki ne ihmiset, jotka eivät sovellu h ä n e n suunnittelemaansa yhteiskuntaan. Hän panee toimeen massamurhan tuhoten "tuskattomalla kuolemalla" miljoonia ihmisiä.

Se on materialistisen maailmankatsomuksen hedelmä. On keksittyä väittää, että ajatuksen keksijä tai toimeenpanija rikkoi Jumalaa vastaan ja pelastuu rikoksestaan epämääräisen "uskon" avulla. Kumpainenkin heistä teki rikoksen toisia ihmisiä kohtaan, ihmisiä, joiden olemassaoloa he eivät aiheuttaneet ja joiden olemassaolon syytä he ei-

vät tunteneet. He ovat vastuussa niille ihmisille, jotka heidän toimestaan teloitettiin, ja inhimillinenkin oikeustaju sanoo, että raskain vastuu lankeaa ajatuksen herättäjälle, sillä hän sai opeillaan diktaattorinkin lankeamaan. Tehtyä tekoa ei saada tekemättömäksi valittelulla: emme tienneet, miksi ihminen on olemassa.

Teosofinen ja kristosofinen sanoma asettavat maailmankatsomuksen, elämänymmärryksen, ensiarvoiseen asemaan, sillä ajatus on teon isä. J. R. Hannula painotti jatkuvasti, että asiat tulee ajatella puhki, pohjaan asti. Pitää selvitellä itselleen, minkälaisen tuloksen jokin ajatus saa, kun se toteutetaan. Tässä työssä tarvitaan jumalviisaan ihmisen apua ja opastusta. Vuorisaarnan selvät ohjeet, jotka tähtäävät ihmisen muuttumiseen, ovat pätevimmät oppaat. Niiden avulla voidaan luoda maailmankatsomus, joka puhkeaa ihmisyyteen tähtääviksi teoiksi. Siten rakennetaan perustus ihmisten keskeisille toiminnoille. Jatkuvien sotien raaistuttama ihmiskunta alkaa yhä enemmän kaivata henkistä valoa. Se tähyilee sinne tänne löytääkseen sellaisen valonmajakan, jonka valossa voitaisiin ratkaista ihmiskunnan paisuvat pulmat. Aika tulee, jolloin se Valo näkyy. Se Valo on Pohjolassa syttynyt.

Kristosofi
1971: 232—235

EUROOPAN KANSOJEN

keskinäisen sovun parantaminen on viime aikoina ollut puheenaiheena Suomen tekemän aloitteen johdosta. Ajatus yhtenäisestä Euroopasta on tosin jo vuosisatoja vanha, mutta nyt ollaan pääsemässä ainakin neuvotteluasteelle. Tulevaisuus näyttää saavutukset.

Eurooppa on länsimaisen sivistyksen kehto. Maailman kansat ovat paljosta kiitollisia Euroopalle. Mutta Euroopan kansat ovat riitaisia. Siitä huolimatta ne kerskuvat olevansa kristillisiä kansoja, puhuvat Jumalasta ja Kristuksesta. Ja Kristus puhui rauhasta ja veljesrakkaudesta. Euroopan kansat ovat aina olleet riitaisia, mutta kaksi yleiseurooppalaista sotaa, joista toinen veti mukaansa Amerikankin ja osan Aasiankin kansoja, eivät löydä vertaansa kansojen riitaisuuksissa. Jokainen Euroopan kansoista varustautuu toistaan vastaan, vakoilee ja teroittaa aseitaan. Jumalakin vedetään mukaan samaan kurimukseen ja Kristus kuvataan voittajan puolustajaksi. Sellaistako on kristinusko käytännössä? Minne joutui-

vat Jeesus Natsarealaisen neuvot: millä mitalla mittaatte, sillä mitalla teillekin mitataan? Kuuroilleko korville hänen sanomansa kuuluikin? Eikö kristittyjen kansojen elämä ole Kristuksen opetuksilla mitattuna pimeintä pakanuutta? Kuka on vastuussa kristinuskon kariutumisesta? Tuulta on kylvetty, myrskyä on saatu niittää. Yhä synkempiä myrskypilviä on nousemassa. Koko länsimainen sivistys kilpavarusteluineen ja saasteineen on joutumassa toden eteen. Miksi Euroopan kansat nimittävät itseään kristityiksi kansoiksi?

Nyt on havaittavissa hienoista heräämistä. Se pukeutuu ajatukseksi: Euroopan kansojen pitäisi lyödä veljenkättä toisilleen. Ajatus on, kuten sanoimme, vuosisatoja vanha. Pekka Ervast toteaa, että vuodesta 800 alkaen on tehty valmistelutyötä. Voidaksemme ymmärtää sellaista työtä on otettava lukuun Mestarien Valkoinen Veljeskunta, josta H. P. Blavatsky puhui ja jolla on hallussaan tulevaisuudenkin avaimia ja joka yrittää ohjata kansojenkin kohtaloita, mikäli sille tarjoutuu siihen tilaisuuksia. H. P. Blavatsky sai osakseen pilkkaa puhuessaan Mestareista ja ennustuksista. Kuitenkin kristityt uskovat juutalaisiin profeettoihin ja Jeesuksen puheisiin Kristuksen toisesta tulemisesta. Hekin lausuivat ennustuksia. H. P. Blavatskyn työ tähtäsi etenkin Euroopan kansojen pelastamiseen, sillä hänen takanaan olevat Mestarit tiesivät, mikä Eurooppaa uhkaa. He tiesivät, että Euroopan kansat ovat kylväneet syitä, joitten seuraukset uhkaavat vyöryä kansojen yli, ellei teosofian valo muuta ihmisten mieliä ja aiheuta inhimillisempää käytäntöä. Eurooppa on todellisen avun tarpeessa ja siksi on Valkoisen Veljeskunnan taholta tarjottu useaan otteeseen auttavaa kättä.

Eräs ehkä itsetietoisimpia yrityksiä Euroopan kansojen yhdentämiseksi oli v. 1120 perustettu temppeliherrain ritaristo. Sen ulkonainen toiminta tunnetaan, mutta se säilytti salaisuutena todellisen tarkoituksensa. Sen piti kasvattaa hallitsijoita, joitten yhteistoiminnasta Eurooppa olisi yhtenäistynyt. Temppeliherrain ritaristo rappeutui ja se tuhottiin, mutta järjestön elähdyttämä henki säilyi. Se jäi Euroopan auraan odottamaan toteuttajaansa. Toinen yritys tehtiinkin Napoleon Bonaparten toimesta. Pekka Ervast kertoo, että jumalien neuvostoissa tiedusteltiin, lähtisikö kukaan luomaan yhtenäistä Eurooppaa. Vain Napoleon lupasi yrittää. Hän sai yrittää — omalla vastuullaan. Napoleon oli nero, mutta vallanhimo kukisti hänet.

Ajatelkaamme vielä 1500-luvulla elänyttä ranskalaista lääkäriä, Nostradamusta. Hän laati paljon ennustuksia, joista mm. eräät Ranskaa koskevat ovat toteutuneet. Vaikka hän salasi enemmän kuin paljasti, niin osa hänen ennustuksistaan on sen

luontoista, että se tähtää Euroopan pelastamiseen. Hän sekä varoittaa että herättää toivoa. Puhuessaan Pohjolassa alkavasta uudesta uskonnosta hän herättää toivoa. Varoittavana ennustuksena hän puhuu muhamettilaisten maihinnoususta Euroopassa ja sitä seuraavista vaikeuksista: niin saattaa Euroopalle käydä. Kenties hänen mainintansa islamilaisista tarkoitti tottakin. Mutta kun hänen useat ennustuksensa ovat kuviin ja hämäriin sanoihin puettuja, niin samoin saattaa olla myös sana "muhamettilaiset". Kristityt pitivät Nostradamuksen aikana muhamettilaisia veriviholisinaan, joten Nostradamuksen näkemä maihinnousu saattoi kuvastua muhamettilaisten ryntäykseksi. Nimitys on toisarvoinen. Pääasia on, että jokin väkivaltainen mahti uhkaa vallata Euroopan. Tästä vaarasta Nostradamus varoitti.

Suomi on nyt joutunut erikoisella tavalla suuren maailman valokiilaan. Nyt ei ole kysymys Suomen kansasta sankarillisena sotilaskansana, ei liioin sen urheilullisista saavutuksista. Huomio on kiintynyt siihen, että pieni Suomi tahtoo luoda rauhaa maailmassa, ensi sijassa Euroopassa. Kansat ovat jotenkin ällistyneitä, hämmästyneitä, tällaisesta yrityksestä, sillä siinä on sellaista inhimillisyyttä, joka nousee omaa etuaan ajavan arkitajunnan yläpuolelle. Muistuu mieleeni Pekka Ervastin sanat, että rauhanaloite on suurille kansoille vakava kunniakysymys, mutta pienelle kansalle se on helpompaa. Suomi on nyt yrittänyt. Yhtenäinen, vapaitten kansojen muodostama valtioliitto, joka on inspiraationa levännyt Euroopan yllä satoja vuosia, on saanut tulkkinsa Suomesta. Tahdonkin lainata muutaman rivin Pekka Ervastin pitämästä pikakirjoitetusta esitelmästä "Suomen itsenäisyys ja kohtalon käsi". Hän lausui mm.: "Suomen kansa tulee saamaan semmoista inspiratsionia, että Suomi pitää erikoisena omantunnon asiana ja tehtävänä työskennellä Euroopan Yhdysvaltojen puolesta. Sen pitää poliittisessa elämässään tähdätä siihen, että saadaan rauha kaikkien Euroopan kansojen välillä..." Samassa esitelmässään hän jatkaa profeetallisesti: "...kansojen itsenäisyys merkitsee ulkonaisesti ja poliittisesti sitä, että jokainen tunnustaa toisensa itsenäisyyden todellisuudessa ja sanoo: mahdotonta meidän olisi ruveta sotimaan keskenämme, meidän täytyy inhimillisesti ratkaista kaikki riidat. Sentähden on saatava aikaan Euroopan Yhdysvallat, ja se tulee, vaikka kohtaloa vastaan joku kansa yrittäisikin päästä toisten herraksi. Tuo sana on ollut piirrettynä Euroopan auran yli jo muutamia satoja vuosia ja sentähden koko meidän valtiollinen elämämme tässä Euroopassa on kuin sokkosilla oloa, kun emme tahtoisi tunnustaa, mitä seisoo kohtalon ovella. Mutta kaikki leikki kohtalon uhalla

tulee erittäin kalliiksi. Sentähden Suomen kansan tehtävä poliittisesti on ollut huutavan ääni korvessa. Ja tahtoisin lisätä, mutta en sano sitä ehdottomana ehtona tällä hetkellä (v. 1927, V. L.): meidän kansamme tehtävänä tulee olemaan riisuutua täydellisesti aseista."

Kristosofi
1971: 265—267

TOSIASIAT JA PERIAATE

— Kas, Timoteus! Missä olet piileskellyt? Onpa jo vuosia kulunut edellisestä tapaamisestamme.

— Otaksuin puheesi pilkaksi, kun nimeni vuoksi sanoit minua Paavalin oppipojaksi, vaikka tiesit minut mustanruskeaksi materialistiksi ja ateistiksi. Olin ymmärtämättömyyttäni turhautunut.

— Tarkoitin parastasi. Sanoohan Paavali Timoteukselle: "...astu esiin sopivalla ja sopimattomalla ajalla, nuhtele, varoita..." jne. Ken työskentelee elämänymmärryksensä puolesta saa kokemusta ja kokemuksesta viisastuu. Entä yhäkö harrastat materialismia ja ateismia?

— En. Nyt olen umpikujassa ja siksi tulin luoksesi.

— Sehän on mielenkiintoista! Ateismiko vei sinut umpikujaan?

— Ei, vaan teosofia. Aikoinaan syötit minulle teosofiaa.

— Yhä kummallisempaa. Kerrohan tarinasi.

— Jouduin kovaan kouluun, olin elämän ravisteltavana. Oli pakko tarkistaa kantaani. Heräsin sairaalassa lastoissa ja laastarissa. Vuoteessa ollessani sain pari kokemusta, joita täytyi miettiä.

— Jatka.

— Vasen käteni oli nostettu pystyasentoon ja kiinnitetty telineeseen. Se oli nähtävästi puudutettu, koska se oli tunnoton. Katselin pystyasennossa olevaa kättäni. Mutta minulla oli toinenkin vasen käsi. Se lepäsi vuoteella vieressäni ja siinä oli tunto. Sitä kättä en nähnyt, mutta tiesin sen olevan.Minulla oli kaksi vasenta kättä, toinen käsi oli irtautunut toisesta. Aioin mainita siitä hoitajalle, vaan en kehdannut. Mutta samassa tuli saliin mies, joka korjasi kättäni kannattavaa telinettä. Mainitsin hänelle kummallisesta tilastani ja mies vastasi kuin luonnollisena asiana: "Eetterikäsi irtosi puudutusaineen vaikutuksesta, se menee pian ohi." Ihmettelen vieläkin vastauksen luonnollisuutta. Silloin muistin puheesi eetteri- ja astraaliruumiista.

Palautin mieleeni sinun puheitasi ja materialistinen maailmankuvani alkoi ravistua. Minulla oli nyt aikaa miettiä.

— Entä toinen kokemuksesi?

— Se oli järkyttävä. Olin ankarassa kuumeessa, mutta täysin tajuissani. Katselin, kuinka pienet olennot menivät piirileikkiä katonrajassa. Tiesin näkyni olevan kuumehouretta. Mutta sitten kadotin tajuntani ja heräsin siihen, että seisoin salin lattialla katsellen oveen päin. Samalla näin taaksenikin ja totesin, että viereisen vuoteen potilas painoi soittokellon nappia. Hoitaja tuli ovesta ja meni erään vuoteen luo. Siinä makasi mies käsi ylhäällä telineeseen sidottuna. Se mies olin minä. "Olenko kuollut" ajattelin. "Seison tässä vuoteeni vieressä ja näen kaiken ympärilläni. Järkyttävää." Samassa näin, että vuoteessa makaava ruhjoutunut mies, fyysinen olemukseni, hengitti. Rauhoituin. Hoitaja kohotti päätä ja asetteli tyynyä. Silloin tempauduin jotenkin vuoteeseen ja heräsin. Hoitaja kaatoi suuhuni vettä. Eikö ollutkin kummallinen kokemus.

— Oli. Ja nämä kokemuksetko tekivät sinusta teosofin?

— Niin tekivät. Palautin mieleeni puheistasi kaiken mitä muistin ja päätin: jos vielä paranen, niin otan selvää, mitä teosofia opettaa.

— Paranit ja otit selvää. Ja nyt olet umpikujassa?

— Älä kiiruhda asioitten edelle. Ymmärsin näin: puuhun noustaan tyvestä. H. P. Blavatsky julisti nykyaikaisen teosofian joten aloitan hänen kirjoistaan ja artikkeleistaan; siinä ohessa luen toistenkin teosofien opetuksia, mutta vain vertailun vuoksi. Luin ja mietin päivät ja yöt ja eteeni avautui uusi maailma. Elin onnellista aikaa, vaikka työ oli samalla raskasta. Vanha maailmani mureni pölyksi ja uusi avautui. Olin kuin ohrariihessä, jossa ilma on täynnä pölyä ja vihneitä, mutta jossa kultainen vilja valuu viskurin alta.

— Hyvä vertaus. Sanotaankin, että suurimman vaikeuden aiheuttaa ihmisälyn rajoittuneisuus.

— Se on totta. Ymmärsin kuitenkin välttävästi kehityksen ongelmat. Luomispäivät ja rodut avasivat valtavat näkymät, karma ja jälleensyntyminen totesivat elämän järkeväksi ja oikeudenmukaiseksi. Sitten tuli pysähdys. Onhan kehityksellä kohde, päämäärä. Päämäärä on täydellisyys, sanottiin. Mitä on täydellisyys? Vuorisaarnassa sanotaan täydellisyyttä täydellisyydeksi rakkaudessa, mutta mitä on rakkaus? Se sana on kulunut ja tahrattu. Veljeys tuntui perin pinnalliselta. Täydellistä ihmistä sanotaan Mestariksi, mutta kaikki, mitä ymmärsin Mestarista, oli jotakin aivan muuta. Mestarin rakkaus ei näyttäytynyt sukupuolisessa hempeilyssä eikä latteassa veljeydessä. Mitä se siis on?

— Siinäkö on umpikujasi?

— Eihän toki. Umpikuja tuli paljon myöhemmin. Tähän pulmaani löysin avaimen, oikean tiirikan. Sen antoi Rikhard Hannula sanoillaan: m e i d ä n t u l e e k a s v a a o i k e i k s i i h-

misiksi. Ajattele, miten yksinkertaista: oikea ihminen. Tutkin itseäni ja ihmiskuntaa ja totesin: olemme vielä kaukana oikean ihmisen asteesta. Ihmiskunta elää vielä kuten — elukat — aioin sanoa, mutta eläimet elävät vielä pyhässä tietämättömyydessä. Pekka Ervast sanoo, että me ihmiset olemme kuin kuritushuoneen asukkaita ja eräs profeetta runoilee, että sota, meteli ja veriset vaatteet sisältyvät ihmisten elämään. Ihmistäydellisyys on siis siinä, että meistä kasvaa oikeita ihmisiä. Sota on epäinhimillisyyden syvin aste.

— Oletpa tehnyt täydellistä pesänselvitystä.

— Siihen pyrin. Ajattelin ja ymmärsin näin: H. P. Blavatskyn kuolemasta on kulunut jo lähes sata vuotta. Hänen elämäntyönsä synnytti teosofisen liikkeen; ehkä näin ollen teosofisessa liikkeessä löytyy jo teosofisen julistuksen hedelmiä, täydellisiä ihmisiä eli oikeita ihmisiä; minun on tutkittava teosofista liikettä.

— Sinä siis tutkit ja löysit? Kertomuksesi käy yhä jännittävämmäksi.

— Ensinnä kiintyi huomioni kasvissyönnin jumalointiin. H. P. Blavatskyn jälkeiset teosofit selittivät, että liharuuat raaistuttavat ihmistä; on syötävä vain kasviksia. Tunsin sympatiaa tuota selitystä kohtaan, koska en itsekään ole liharuuan ystävä. Mutta sitten huomasin, että teosofisella vegetarismilla oli uskonnon piirteitä. Näin vapaasti esitettynä se merkitsi: ihmistäydellisyys — eli kuten sanoin itselleni — oikean ihmisen aste on saavutettavissa kasvissyönnillä. Olin hämmästynyt. Sanoin itselleni: jos tuo väite on totta, niin kasvissyöjät eivät ainakaan tapa toisiaan, eivät sodi. Se on vähin edellytys oikean ihmisen asteessa. Teosofian ohjelmaan sisältyy veljeys, mutta veljeyslupausta ei tehdä eläinten, vaan ihmisten kanssa.

— Entä mitä sanoi historia?

— Se sanoi, että teosofiset kasvissyöjät menivät mukaan ensimmäiseen yleis-eurooppalaiseen sotaan ja mikä merkillisintä: johtohenkilöt kannustivat sotaan. Sanottiinpa niinkin, että ihminen kehittyy sodassa niin paljon, että sellaisen kehitystilan saavuttamiseksi kuluisi muuten monta ruumistusta. Tuollainen puhe oli jo liian paksua. Kun pommi silpoo minut kappaleiksi, niin siinä ei ole aikaa kehittyä. Se avasi silmäni entistä suuremmiksi, joten osasin arvostella kaikkea muutakin kriitillisemmin.

— Löysit luultavasti toisiakin "uskontoja"?

— Löysin. Eräs sellainen oli psyykkisten kykyjen jumalointi. Selitettiin, että henkinen kehitys tapahtuu psyykkisten kykyjen avulla. H. P. Blavatsky selitti ihmisellä olevan piilevinä salaisia kykyjä, mutta varoitti herättämästä niitä. Hän opetti, että psyykkiset kyvyt heräävät henkisen kasvun ohella, mutta teosofit käänsivät hänen opetuksensa ylösalaisin selittäen, että

henkinen kehitys tapahtuu nimenomaan psyykkisten kykyjen avulla. On kehitettävä selvänäköisyyttä ym. Sitten voi tutkia näkymätöntä maailmaa ja vainajien elämää. Ja niin ihminen kasvaa eli kehittyy täydelliseksi. Oli teosofeja, jotka väittivät omaavansa tuollaisia kykyjä ja kirjoittivat tutkimuksistaan.

— Tuliko historia jälleen avuksesi?

— Tuli. Nuo kasvissyöjä-selvänäkijät yllyttivät sotaan. Selvänäköisyys ei tee ihmisestä oikeata ihmistä, sen todistaa teosofisen liikkeen historia. Ymmärsin entistä selvemmin, että kasvissyönti puolustaa paikkaansa terveydellisistä syistä, mutta uskonnoksi muuttuneena vegetarismi on typeryyttä. Niin ikään psyykkiset kyvyt ovat tosiasioita, ja eräät ihmiset ovat saaneet perintönä niitten heräämistä edellyttävän herkkyyden, mutta jos niistä tehdään palvottava uskonto ja niitä herätellään ohi siveellisen kasvun, niin ne johtavat automaattisesti haaksirikkoon. Myös psyykkisten kykyjen jumaloinnista oli tullut uskonto.

— Entä nimitettiinkö mainitsemiasi ilmiöitä uskonnoiksi?

— Ei, mutta siitä huolimatta niillä oli sokean uskon ominaisuudet: kun näin menettelet, niin tulet autuaaksi. Ihmisiltä riistettiin vapaus ajatella omilla aivoillaan. Näissä tapauksissa sana "autuus" korvattiin sanalla "täydellisyys". Vähäisempiä uskontoja löysin vielä useita, mutta jääköön mainitsematta. Sitten löysin uskonnon, jossa kirkoksi kangistuneena olivat piispat ja papit. Se ei kaihtanut puhua autuudesta. Sen mukaan ihminen saavuttaa täydellisyyden suorittamalla seremonioita ja nauttimalla sakramentteja. Siis fyysisin menetelmin kuten vegetaristitkin. Olen tutkinut ja löytänyt, mutta en löytänyt merkkejä oikeasta ihmisestä.

— Ja nyt olet umpikujassa, niinkö?

— Olen. Teosofit nimittävät itseään totuudenetsijöiksi, mutta kun jostain löydöstä tehdään k o k o totuus ja annetaan sille sokean uskon leima, niin sehän tyrehdyttää e t s i m i s e n. Eikö totuutta etsivän teosofin pitäisi etsiä totuutta myös niitten Mestarien opetuksista, jotka aloittivat teosofisen liikkeen? Kun ajattelin edellä mainittua kirkkoa erään teosofisen liikkeen haarautumana, niin luin erään Mestarin kirjeestä vakavan huomautuksen. Hän sanoi, että kaksi kolmasosaa ihmiskunnan onnettomuudesta on kirkkojen aiheuttamaa, ja etteivät he, Mestarit, tahdo luoda kirkkoja. Voihan seremonioillakin olla hillitsevä merkitys, mutta jos ne yksistään kasvattaisivat oikeita ihmisiä, niin niitä ihmisiä olisi myös olemassa. Sanopa, miten selviän tästä umpikujastani.

— Jospa miettisimme tähän suuntaan: elämä on täynnä kaikenlaisia tosiasioita, myös sellaisia, joita sanoit löytäneesi, mutta meidän tulisi nähdä tosiasioitten yli periaatteeseen. H. P.

Blavatsky painotti sitä, että teosofia maailmankatsomuksena, elämänymmärryksenä, on iänikuista alkuperää, mutta seurat ja yhdistykset ovat epätäydellisten ihmisten epätäydellisiä yrityksiä, joiden avulla pyritään toteuttamaan teosofiaa käytännössä. Onhan tämä selvää puhetta. Kun teosofiaa pyritään käytännöllistämään, niin muodostuu välttämättä yhteistoimintaa, yhdistyksiä ja seuroja. Ne ovat niitä tosiasioita, joitten yli meidän tulisi katsoa periaatteeseen, teosofiseen elämänymmärrykseen. Yhdistykset ovat ajassa syntyneet ja häviävät aikanaan, mutta teosofia aatteena ei sammu. Se säilyy kautta aikojen ja herättää yhä uusia yhteistoimintamuotoja, kun entiset muodot kariutuvat. Teosofia eli jumalviisaus on herättänyt kaikki uskonnot.

— Miksi ne kariutuvat?

— Siksi, että etupäässä yhdistysten johtohenkilöt kuvittelevat olevansa Mestareita viisaampia. Historia osoittaa tämän väittämän todeksi. Yhdistys leimataan numero yhdeksi ja teosofia aatteena numero kahdeksi, vaikka asetelman pitäisi olla päinvastainen. Täten syntyy mainitsemiasi "uskontoja". Mutta yksityinen etsijä, joka tahtoo päästä perille totuudesta, kuten sinäkin nähtävästi tahdot, voi katsella noitten tosiasioitten yli periaatteeseen ja pysyä selvillä vesillä. Johan H. P. Blavatsky sanoi, että ellei seura pysy uskollisena teosofialle, niin hän karistaa seuran jaloistaan kuin pölyn.

— Taidankin päästä umpikujastani. Mutta eräs seikka on minulle perin epävarma. Sana teosofia merkitsee "jumalallinen viisaus", mutta nuo sanat eivät sano minulle mitään. Jumalallinen viisaus on minulle abstraktinen käsite, persoonaton ja muodoton kuten tuulen henkäys.

— Sanoit lukeneesi erään Mestarin kirjeen. Tuntuiko sekin "tuulen henkäykseltä".

— Ei. Mutta mihin tähtäät?

— Jumalviisaus on ilmoitettu viisaan ihmisen, Mestarin suun tai kynän avulla, joten se viisas ihminen on jumalviisauden ilmentäjä. Siksi teosofia on selkeämmin sanottuna jumalien viisaus. Mestari, jumalviisauden esittäjä, on ihmisasteen yläpuolella, hän on meihin nähden "jumala". Mestaria voidaan kutsua vaikkapa enkeliksi, sillä hän on nyt jo siinä enkeliasteessa, johon ihmiskunta saapuu tulevassa kehityskaudessa. H. P. Blavatsky painotti, ettei hän puhu omaansa, vaan Mestareitten viisautta.

— Näin ollen myös Jeesus Kristuksen opetukset, jotka selvimpinä esiintyvät Vuorisaarnassa, ovat jumalien viisautta; sanotaanhan Jeesusta Mestariksi.

— Onpa kyllä, mutta jumalviisauden vastaanottajissa on syvyyseroja. Kristikunta puhuu Kristuksesta ja vaikka Kristuskäsitys onkin hämärtynyt, niin se voidaan löytää uudelleen. Evankelista Johannes nimittää

Kristusta Sanaksi eli Logokseksi, Järjeksi, jonka kautta kaikki on olemassa: "Alussa oli Sana ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala... Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä syntynyt on." Kristuksen eli Sanan, Logoksen, kautta on kaikki olevainen olemassa. Näin toteaa Johannes, eikä se ajatus ole Johanneksen keksintö. Pohjois-buddhalaiset nimittävät Logosta aalajaksi, maailmansieluksi, ja hindulaiset Brahmaaksi. Kristityt nimittävät maailmansielua, Brahmaata, Kristukseksi, kosmiseksi Kristukseksi, josta kaikki, ihminenkin, on vuodattautunut. Kristuksesta on lähtöisin myös se jumalallinen viisaus, joka on Mestareilla. Kristosofia eli Kristusviisaus on siis Mestari-viisaudenkin "säiliö". Jumalatkin ammentavat siitä viisautensa. Kehityksen laki sanoo, että jumaliakin, Mestareitakin, on eri kehitysvaiheissa. Toiset ovat syvemmällä Kristus-viisaudessa kuin toiset. Uskontojen keskushenkilöt ovat ammentaneet Kristus-viisautta kukin omassa syvyysasteessaan. Gautama Buddha oli uppoutunut Kristus-viisauteen järjen merkeissä, järjen tasolle asti, mutta Jeesus Kristus löysi Kristus-viisaudesta rakkauden.

— Kaikkea tuota olen aavistanut, mutta en ole saanut siitä selvää käsitystä. Nyt alan ymmärtää. Kun siis pyrin löytämään edellä mainittujen tosiasioitten takaa periaatteen, niin se periaate löytyy Jeesus Kristuksen Vuorisaarnasta, kristosofiasta. Mutta entä H. P. Blavatskyn ja hänen Mestareittensa opetukset?

— H. P. Blavatskyn ja hänen Mestareittensa ilmoittama jumalien viisaus eli teosofia avasi ymmärryksesi käsittämään elämää jumal-johtoisena kouluna, Vuorisaarna-johtoinen elämänymmärrys, kristosofia, antaa oikean ihmisen mitat. Kun käytät näitä molempia — teosofiaa ja kristosofiaa — mittapuunasi, niin voit niillä mitata eteesi tulevia tosiasioita, kuten edellä mainitsemiasi "uskontoja", ihmisten rakentamia karsinoita. Mutta yhden neuvon annan, jotta säästyisit uudesta umpisolmusta: Pekka Ervastin opetuksista löydät avaimet käsittääksesi sekä jumalien viisautta että Kristus-viisautta, ja J. R. Hannulalta saat avaimet ymmärtääksesi Pekka Ervastia ja hänen antamiaan avaimia. Ellet käytä näitä avaimia, niin sinusta tulee huomaamattasi "uskovainen" ja olet uuden umpikujan edessä. Mutta sinulla näyttää olevan paljonkin Timoteus-kaimasi ominaisuuksia, joten uskon sinun selviävän.

— Toivossa on hyvä elää.

Kristosofi
1971: 296—302

istui puun haarukassa nojaten selkäänsä runkoon. Hänen silmäluomensa olivat kiinni, hän oli juuri heräämässä. Satu tunsi suussaan jonkin pyöreän, hyvänmakuisen hedelmän, jonka hän vaistomaisesti söi. Silloin hänen silmänsä raottuivat ja ajatukset alkoivat toimia. Kysymys kysymyksen perästä nousi hänen mieleensä: kuka minä olen, mistä olen tullut, miksi olen tässä? Hänestä tuntui, että hän oli ollut kauan unessa. Miten kauan? Silloin Satu kuuli Puun, jonka oksalla hän istui, puhuvan:

— Olen elämän Puu. Ken syö hedelmiäni hän herää. Olet syönyt yhden hedelmäni ja silmäsi raottuivat. Kun syöt toisen hedelmäni, niin silmäsi avautuvat. Silloin näet, mitä ympärilläsi tapahtuu.

Satu tirkisteli raottuneilla silmillään ja näki Puun, jonka oksalla hän istui, olevan sakeana pieniä hedelmiä. Hän otti niistä yhden ja söi. Silloin hänen silmänsä avautuivat. Puu oli suuri, sen latvus kohosi korkeuteen. Puun luota eteni tie ja tiellä käveli ihminen. Ihminen poikkesi vähän väliä tien sivuun, jossa oli pitkällään ihmisiä hujan hajan. He näyttivät nukkuvan. Ihminen ravisteli heitä hereille ja joku heistä nousikin istumaan. Puu puhui jälleen:

— Olet nukkunut ainakin tuhannen vuotta, mutta nyt heräsit. Ihminen, jonka näet tiellä, pisti suuhusi hedelmäni, siksi heräsit. Sinunkin tehtäväsi on herätellä tien ohessa nukkuvia. Kun ravistelet heitä ja saat jonkun nousemaan, niin pistä hedelmäni hänen suuhunsa. Joku heistä syö ehkä yhden hedelmän, joku kenties kaksikin. Kokoa taskuihisi hedelmiäni ja hyppää maahan.

Satu kokosi Elämän Puun hedelmiä taskunsa täyteen ja hyppäsi maahan sekä lähti kulkemaan tietä pitkin. Hän ravisteli jokaista tien ohessa nukkuvaa, mutta vain joku heistä nousi istumaan. Satu työnsi hedelmää ensimmäisen istumaan nousseen suuhun, mutta tämä puri hampaansa yhteen eikä avannut suutaan. Satu meni toisen luo ja teki saman yrityksen. Ihminen avasi suunsa ja puri hedelmää, mutta sylkäisi sen heti pois. Kolmas ihminen söi hedelmän, mutta toista hän ei syönyt, vaan sähisi:

— Älä häiritse rauhaani, tahdon nukkua ja nähdä unia. Vasta neljäs Sadun yritys onnistui. Tien ohessa nukkui ihminen, jota kohtaan Satu tunsi sympatiaa. Ihmisen kasvonpiirteissä oli jotain kaukaista, aivan kuin pyhää odotusta. Sadun ravistellessa ihminen nousi istumaan. Hän

söi yhden hedelmän ja raotti silmiään. Satu pisti vielä toisen hedelmän hänen suuhunsa ja silloin ihminen heräsi täysin ja katseli ihmetellen ympärilleen. Hänkin kysyi, kuten Satukin oli kysynyt:

— Kuka minä olen, mistä olen tullut, miksi olen tässä? Ja Satu selitti:

— Olet nukkunut ainakin tuhannen vuotta ja nyt olet heränyt. Tuolla on Elämän Puu ja minulla on sen Puun hedelmiä taskuissani. Pistin kaksi hedelmää suuhusi, joten heräsit. Minun nimeni on Satu. Mikä on sinun nimesi? Ihminen muisteli kauan ja vastasi viimein:

— Minun nimeni on Taru, taidamme olla ystäviä. Taru tarjosi kätensä, johon Satu tarttui. Satu selitti:

— Tulethan kanssani, niin koetamme herätellä tien ohessa nukkuvia. Niin neuvoi minua Elämän Puu. Koetamme, jospa saisimme jonkun heistä hereille. Kun saamme ihmisen syömään yhden hedelmän, niin hän raottaa silmiään, mutta jää puolitorkuksiin. Jos hän syö kaksi hedelmää, niin hän herää, kuten minä ja sinä heräsimme.

Satu ja Taru taivalsivat tietä myöten. Ensin he ravistelivat nukkuvaa ja jos hän nousi istumaan, niin he pistivät hänen suuhunsa Elämän Puun hedelmän. Näin menetellen he saivat muutamia istumaan, mutta vain harvat söivät hedelmän. Vielä harvemmat söivät kaksi hedelmää. He nousivat kävelemään ja seurasivat Satua ja Tarua. Matkan edistyessä he tapasivat ihmisen, joka oli herättänyt Sadun. Hän sanoi nimekseen Oksa ja selitti nimensä johtuvan siitä, että hän oli syönyt niin monta Elämän Puun hedelmää, että oli tullut sen Puun pieneksi oksaksi. Oksa ehdotti, että asetuttaisiin istumaan nurmelle vaihtamaan ajatuksia. He istuivat ja Oksa kertoi:

— Näette nyt Auringon helottavan lämpimästi, mutta kauan sitten oli aika, jolloin ilma oli sakean sumun kyllästämä eikä Aurinkoa näkynyt. Silloin minä sain silmäni auki. Elämän Puu oli laskeutunut korkeuksista niin lähelle Maata, että sen hedelmä osui suuhuni. Näin ymmärsin alussa. Mutta sitten kun sain silmäni enemmän auki, näin, että toisen maailman loistavat olennot herättelivät meitä nukkuvia. He syöttivät meille Elämän Puun hedelmiä. Herättyämme saimme tehtäväksemme herätellä nukkuvia ja sitä työtä olenkin tehnyt jo tuhansia vuosia. Sinut, Satu, nostin Puun oksalle ja syötin sinulle ensimmäisen hedelmän. Työtä riittää, sillä nukkuvia on paljon ja vain harvat heräävät. Ne, jotka syövät yhden hedelmän, jäävät puolitorkuksiin. He kulkevat kuin unessa ja tekevät tyhmyyksiä. Tulette näkemään heidän saavutuksensa. Nuo, joita emme saa hereille, nousevat kyllä aikanaan kävelemään nälän ja maailman melun ahdistamina, mutta he ovat tahdottomia ihmisiä. Kun heille sanotaan:

tule, niin he tulevat, ja: mene, niin he menevät. Mutta heillä ei ole omaa tahtoa ja siksi he saavat olla kuin juhtina, joita torkuksissa olevat ajavat. Nuo, jotka kävelevät vasta nälän ajamina, ovat syöneet vain hyvän ja pahan tiedon puusta. Uni on heidän mielestään hyvä ja hereilläolo paha. Siksi he eivät tahdo herätä. Ne ihmiset, jotka ovat syöneet yhden Elämän Puun hedelmän ja ovat puoliunessa, tajuavat hyvän monenlaisessa toimeliaisuudessa, mutta kun he ovat kauan syöneet hyvän- ja pahantiedon puusta, ennenkuin saivat Elämän Puun hedelmän, niin heidän toimeliaisuutensa kieroutuu. He uskovat tekevänsä hyvää, mutta tekevätkin enimmäkseen pahaa. Yksi Elämän Puun hedelmä ei kykene ohjaamaan heidän tekojaan, vaan niitä ohjaa himo, jonka he uskovat hyväksi. He kuuntelevat vallan- ja kunnianhimon kuiskeita ja ahneudenhimo on useimmiten heidän tekojensa kannustin. Me, jotka olemme syöneet vähintään kaksi Elämän Puun hedelmää, olemme hereillä nyt ja vielä kuolemamme jälkeenkin. Kolmannen hedelmän voi syödä vasta sitten, kun on sen ansainnut nukkuneita herättelemällä.. Elämän Puulta haarautuu monta tietä, joilla kaikilla kulkee herättelijöitä, torkuksissa olevia ja nukkuvia. Heitä on paljon... Ihminen, joka ei ole syönyt yhtään Elämän Puun hedelmää, on kyvytön pyrkimään ihmisen asteelle.

Oksa, Satu ja Taru sekä muutamat niistä, jotka saivat silmänsä avoimiksi, jatkoivat matkaansa. He vaelsivat maasta maahan, yli merien ja vuorien, laaksojen ja erämaitten. Kaikkialla oli nukkuvia, joita he herättelivät. He saapuivat korkean vuoren huipulle ja katselivat sieltä ympärilleen. Sieltä avautuivat näköalat kautta maailman ja he näkivät kummia. Torkuksissa olevat ihmiset, ne, jotka olivat syöneet yhden Elämän Puun hedelmän, tekivät suuria tekoja. He kyntivät ja kylvivät, söivät ja lepäsivät ja heidän joukossaan oli paljon niitä ihmisiä, jotka eivät vielä olleet syöneet yhtään Elämän Puun hedelmää. He uurastivat unessaan, toisten taluttamina. Yhdessä he rakensivat suuria kaupunkeja, joissa elivät kuin sillit tynnyrissä: vieri vieressä ja toistensa yläpuolella. Nuo torkuksissa olevat tekivät kaiken ajaessaan takaa unikuviaan. He rakensivat pilvenpiirtäjiä, koska he näkivät unia keskellä päivää. He muodostelivat Luojan omaksi kuvakseen ja uskoivat hänen asuvan korkealla pilvien päällä, josta hän heitteli kuumia tiilikiviä maassa olevien ihmisten päälle. Pilvenpiirtäjän huipulla he kuvittelivat olevansa lähempänä Luojaansa. Mutta heidän unikuviinsa ei mahtunut kysymys: kuka tekee Luojalle tiilikiviä ja kuka niitä kuumentaa? Jos joku huomasikin tehdä sellaisen kysymyksen, niin toinen ehätti vastaamaan: huolehtikoon Luoja omista asioistaan.

Nuo yhden Elämän Puun hedelmän syöneet ihmiset olivat kummallisia olentoja. He rakensivat mahtavia siltoja, vaikka kyllä tajusivat kuolevansa, joten he eivät voineet käyttää siltoja. He rakentelivat suunnattoman suuria tehtaita ja asettelivat sinne mahtavia koneita, jotka tekivät työn. Mutta he olivat kykenemättömiä kysymään: mitä sitten ihmiset tekevät? He näkivät työttömien laumat, mutta samalla ilkamoivat: pitäköötpä huolen omista asioistaan. Heidän unikuvissaan oli jotakin perin älykästäkin, sillä he kirjoittelivat paljon. Paksuissa teoksissaan he pohtivat maailman syntyä ja väittelivät jopa siitä, puhalsiko Luoja elämänhengen ensimmäiseen ihmiseen suusta-suuhunmenetelmällä vai käyttikö hän mekaanisia apuvälineitä. He ansaitsivat kunniakirjoja tehdessään tutkimuksia sammakon kudusta, sittiäisen takajalasta ja Jumalan sallimuksesta. Mutta kun ryysyläinen ojensi kättään pyytääkseen leipää, niin he heittelivät niskojaan ja sanoivat: kuoltuasi saat kultaisen kruunun, lämpimän villapaidan ja vehnäpullaa. Mutta he eivät osanneet kysyä: voiko hengenmaailmassa olla fyysistä kultakruunua, tarvitaanko sielläkin villapaitaa kylmyyttä vastaan ja vaivaako sielläkin nälkä ihmispoloista? Oksa selitti:

— Täältä vuorelta näette hyvin, millainen tulee maailmasta, kun sitä rakennetaan torkuksissa. Valveunet ovat kaikista unista pahimpia. Ne laukkaavat asiasta toiseen kuin pattijalkaiset runoratsut. Ne ryntäävät päin seiniä ja maasta korkeuksiin, taittavat niskansa ja ruikuttavat surkeuttaan. Mutta samassa ne jo kääntyvät ympäri, nostavat häntäänsä ja syöksyvät uuteen tyhmään tekoon. Nuo ihmiset ovat unikuviensa uhreja, vaikkeivät tajua sitä. Valtoimenaan ryöppyävä mielikuvitus hallitsee heitä.

Oksa, Satu ja Taru vaelsivat edelleen ja herättelivät ihmisiä unesta. Koko maailma näytti heistä perin valmiiksi rakennetulta. Kaikkialla oli tungosta. Varastot ja kaupat olivat tavaraa täynnä ja tehtaat syöksivät kidoistaan yhä uutta. Tiet ja kadut olivat tungokseen asti täynnä kaikenlaisia liikkuvia esineitä, joitten välissä ihmiset poukkoilivat yrittäessään ostaa kaupoista kaikkein välttämättömimpiä tarvikkeita. Ahdasta oli. Jätteitä, kaikenlaista romua näytti olevan niin paljon, ettei ihmisille jäänyt olemisen tilaa. Järvien ja jokien vedet olivat ruskeaa lokavettä, jota juoksi tehtaista, asumuksista, myymälöistä ... Ihmiset kulkivat kaasunaamarit kasvoillaan muistuttaen metsäkarjuja ja työttömien laumat vaeltelivat siellä missä oli avarampaa. Mutta kaikilla näkyi olevan kiire. Silloin tapahtui aivan odottamatonta.

Kunnian kukko oli aamuvirkkuna näihin asti tyytynyt kiihottamaan laulullaan torkkuvien ihmisten puuhia. Ne, jotka herä-

sivät kukon lauluun, päästivät unikuvansa valloilleen keksimään uusia kohteita, joilla tämä Maa saataisiin entistä täydemmäksi. Mutta nyt huomasi kukkokin, että Maa oli tullut kyllin valmiiksi. Havainnoistaan riemastuneena se levitti siipensä ja liihotteli korkeimman pilvenpiirtäjän korkeimmalle huipulle. Sieltä se katseli puoleen ja toiseen ja näki, että luomisen työn saavutukset olivat hyviä. Se päätti laulaa ylistyslaulunsa torkkuvien onneksi. Kukko levitteli siipiään, oikoi kaulaansa ja viritteli ääntään. Se veti ilmaa keuhkonsa täyteen ja kajahutti: kukkelikuu. Se oli mahtava kiekaisu. Ääni kiiri kautta maailman, kertautuen kallioista ja vuorien rotkoista, kaikuen pilvestä pilveen. Kaikki ihmiset kuulivat sen jylinän ja kohinan.

Kunnian kukon laululla oli tarkoitettua päinvastainen seuraus. Se herätti torkkuvien unikuvat uudenlaiseen lentoon. Heräsi kysymys, lauloiko kukko ilkeyttään vai oliko laulu todellista kunnian ylistystä. Syntyi väittelyä, jopa syyttelyäkin siitä, kenen on syy maailman täyttymiseen. Eihän ole enää tilaa edes unikuvien lennolle. Väittely kiihtyi kiihtymistään. Kirjoitettiin paksuja nidoksia ja sanomalehdet olivat täynnä kiihtynyttä väittelyä. Kirjoituksissa todisteltiin, että kaikki, mitä oli keksitty ja rakennettu, oli tehty päin männikköä. Toiset kaupungit olivat liian pieniä, niillä ei ollut taloudellista kannattavuutta. Toiset kaupungit olivat liian suuria ahtaaseen maailmaan; ihmisetkin kuolivat niissä kaikenlaisiin myrkkyihin. Olisi pitänyt rakentaa päinvastoin. Ja jälleen väiteltiin, miten päinvastainen rakentaminen olisi pitänyt suorittaa. Tuotantolaitokset olivat joko pienuutensa takia kannattamattomia tai suuruutensa takia epäkelpoja, koska tilaa oli niukalti. Jos ne olisi rakennettu päinvastoin, silloin olisi nerokkuus päässyt oikeuksiinsa. Valtakuntien rajatkin olivat väärin suunniteltuja, sillä pienien valtakuntien olisi pitänyt olla suuria ja suurten pieniä. Nykyisessä tilanteessa suuret valtiot liittävät itseensä pienet valtiot ja kasvavat yhä suuremmiksi ja onhan todistettu, että ylensyöminen aiheuttaa vakavia sairauksia. Pienien valtioitten on pakko elää askeettisesti ja onhan asketismin todettu alentavan tunnustettuja moraalikäsityksiä. Koko maailma oli rakennettu nurin narin.

Silloin eräs ihminen, joka oli tunnettu erikoisesta puheliaisuudestaan ja jota siitä syystä pidettiin nerokkaana, esitti pelastavan ajatuksen. Hän selitti, että koska me ihmiset olemme kyenneet rakentamaan maailman tällaiseksi kuin se nyt on, niin mehän voimme rakentaa myös uuden maailman. Hyvä, hyvä, huudettiin kaikkialla ja pelastavan ajatuksen esittäjälle myönnettiin yksimielisesti maailmanpalkinto. Mutta sangen pian huomattiin, ettei sellainen esitys miellyttänytkään kaikkia. Äänen-

sä korottivat nyt kirkot, uskonlahkot, talousmiehet, puolueet, idealistit, maailmanparantajat ... Ne julistivat yhteen ääneen: me olemme jo ajat sitten esittäneet viisaat ohjelmamme uuden maailman rakennusohjeiksi. Jos meille olisi annettu valtaa, niin maailma olisi nyt kuin paratiisi. Jokaisella oli esitettävänään oma parannuspatenttinsa, jolla selvittäisiin edessä olevasta pulmasta, ja väittely johti nuo ryhmittymät tukkanuottasille.

Silloin alkoi erään maailmanparantajan aivoissa kummitella. Hän julisti: Te kaikki olette väärässä. Miten rakennamme uuden maailman vanhan tilalle, koska maailma on jo täynnä kaikenlaista roinaa. Ei ole tilaa ihmisille, sillä ihmisiäkin on liian paljon. Ei ole enää tilaa edes mielikuvituksen lennolle. Vanha maailma on ensin hävitettävä, vasta sitten saatamme rakentaa uuden maailman. Silloin tuli torkkuvien ihmisten unikuvien lennoille luova tauko.

Ne ihmiset, jotka olivat syöneet Elämän Puusta vähintäin kaksi hedelmää, käyttivät hyväkseen hetken hiljaisuutta. He selittivät niin monelle kuin ehtivät, että ihmisten tulee ensin uudistaa itsensä, vasta sitten he kykenevät uudistamaan maailmaa. He selittivät: Muuttakaa itsenne veljellisiksi, suvaitseviksi, koettakaa rakentaa maan päälle rauhaa, luopukaa riitelemisestä ja aseitten kalistelusta. Mutta sellainen puhe vaikutti kuin olisi heittänyt öljyä tuleen. Kaikki huusivat yhteen ääneen: Nuo ovat pähkähulluja, kun yrittävät muuttaa meitä; meidän yhteiskuntamoraalimme opettaa — ja Jumala on siinä asiassa meidän puolellamme — ettei ihminen saa eikä hän voikaan muuttaa itseään, ja siksi me emme muuta itseämme, me yritämme muuttaa toisia. Me olemme jo täydellisiä, viisaita ja oppineita, toiset ihmiset vain ovat päinvastaisia.

Taru oli vaieten katsellut tapahtumien kehitystä. Sitten hän virkkoi:

— Aavistan jo, mikä on tällaisen menon loppu. Onko ihmiskunnalla minkäänlaista pelastumisen mahdollisuutta? Laskeutuihan Elämän Puu korkeuksista avaamaan ihmisten silmiä. Voisiko se tehokkaammin puuttua tapahtumien kulkuun?

— On toinenkin mahdollisuus, Oksa huomautti. Saatte katsella sitäkin. Pelastustyö onkin jo käynnissä. Mutta katselkaamme ensin, mihin nykyinen elämänmeno vie, jos se saa edetä loppuun asti.

Maailman hävittämiseen tähtäävä hourailu ja siitä johtuva käytäntö jatkui. Se kaikki tapahtui alussa melkein huomaamatta. Kun ihminen ajeli keinuvilla, hyvän hevosen vetämillä rattaillaan kuoppaista tietä, niin hyvänolon tunne tuuditti hänen torkkuvan tajuntansa yhä enemmän torkuksiin. Ja koska hänen mielikuvituksensa oli yhden Elämän Puun hedelmän ansiosta äskettäin orastanut alkeistilastaan,

niin se lensi omassa vallattomuudessaan. Se oli kuin tuulessa ajelehtiva vene tai siipirikko lintu. Ihminen uneksi, että vastaan tulee hänen ärhäkäs naapurinsa, joka tappaa hänen hyvän hevosensa ja rikkoo hänen keinuvat rattaansa. Siksi kulkuneuvo pitäisi tehdä kestävämmäksi. Ja niin rattaat muuttuivat hänen mielikuvituksessaan sotatankiksi. Samaan tapaan tapahtui kaiken muunkin niin sanottu kehitys. Taivaan enkelit saivat metalliset siivet ja Luojan käsissä olevat tiilikivet muuttuivat pommeiksi. Meren suuret valaskalat paisuivat mahtaviksi sotalaivoiksi, joissa törrötti tykkejä, ohjuksia ja muita ihmeellisyyksiä. Kaaripyssyt muuttuivat kivääreiksi ja aikansa palvelleet sudenkuopat ja lintuloukut miinoiksi. Sellaista mullistusta nimitettiin kehitykseksi. Kun Elämän Puu tarjosi ihmiselle yhden hedelmän, jotta hän heräisi pimeyden tilastaan edes torkkuvan ihmisen asteelle, niin se tahtoi opettaa: pistä mielikuvituksesi lintu häkkiin, puhu sille järkeä ja opeta sille järkevää lentotaitoa. Mutta sitäkös ihminen kuunteli. Hän oli kauan syönyt hyvän- ja pahantiedon puusta ja mieltynyt Tuonelan ihanuuksiin. Hän halusi torkkua. Ja torkkuva tajunta loihti esiin kuvia kasvavasta ihmispaljoudesta, joka ehkä ryöstää hänen vilja-aittansa ja omaisuutensa. Siksi olisi suoritettava välttämätön apuharvennus. Sellainen kävisi päinsä noilla uusilla apuvälineillä. Oivallus tuntui kerrassaan ratkaisevalta, mutta siitä puuttui järjen tuikahdus ... Ihmispoloinen ei tajunnut, että hän itsekin kuului samaan ihmispaljouteen. Hänen olisi kunniasanallaan vahvistettava ja käytännössä todistettava elämänuskonsa aitous ja mentävä itse ensimmäisenä apuharvennettavaksi. Se seikka, ettei ihminen tätä tajunnut, oli pätevin todiste hänen tajuntansa hämäryydestä.

Kesken yleisen hälinän kunnian kukko lauloi toisen kerran. Useimpien mielestä se lauloi liian aikaisin, koska vielä olisi paljon keksittävää. Kansoja vaivasi nimittäin kiusallinen epäluulo. Kansat eivät uskaltaneet luottaa toisiinsa, sillä käsitteet suuri ja pieni olivat kummasti sotkeutuneet. Vaikka aikaisemmin oli tullut pätevästi todistetuksi, että suurien yhteiskuntien pitäisi olla pieniä ja pienien suuria, niin nyt tehtiin se merkillinen huomio, että yhteiskuntien kohdalla se olikin jo osaksi toteutunut. Pieni valtio on suuri, kun sillä on paljon tankkeja, pommituskoneita ja muita tehokkaita aseita. Suuri valtio on pieni esim. silloin, kun se on sisäisesti hajanainen ja puolueitten repimä. Ja koska kenelläkään ei ollut varmuutta naapurin asemasta ja tehokkuudesta, niin pelko yhä lisääntyi. Silloin puhkesi puhumaan eräs ihminen, joka tunnettiin kaikkein puheliaimmaksi ja jota siitä syystä pidettiin kaikkein viisaimpana. Hän selitti kunnian kukon laulun

tarkoittavan, että on kunniakasta kuolla kaikkien arvokkaitten asioitten puolesta. On vain tehtävä selväksi, mitkä seikat ovat arvokkaita ja mitkä arvottomia. Seisoohan maailma päällään, hän selitti. Näemmehän jokainen, että rakensimme maailman ylösalaisin kuten hölmöläiset ja kuitenkin pidimme aikaansaannoksiamme arvokkaina. Nyt ne on todistettu arvottomiksi. Ihmiselämääkin pidimme ennen arvokkaana, mutta nyt, jolloin ihmisiä on liian paljon, ihmiselämä on tullut arvottomaksi. Nykyinen tilanne on siis ymmärrettävä näin: koska elämä on arvotonta, niin kuolema on arvokasta ja vain kunnia tekee kuoleman kaikkein arvokkaimmaksi. Mutta tuon puheliaan viisaus väisti kysymyksen: nauttivatko kuolleet eloonjääneitten hymistyksistä ja kunnianosoituksista?

Puheliaan ihmisen ehdotus tuntui alussa ylivoimaisen viisaalta. Mutta kun sitä pohdittiin kymmenen vuotta kansalaiskokouksissa ja monessa komiteassa, niin sana "arvokas" huomattiin tulkinnanvaraiseksi. Eräät arvostivat keisaria, isänmaata, valtaa, uskontoa..., toiset rikkautta, hyvinvointia, kotia, demokratiaa, oikeutta, sivistystä..., jopa muutamat halusivat kuolla Jumalankin puolesta. Yksimielisyyteen ei päästy. Silloin päätettiin hyljätä sana "arvokas" ja tehtiin päätös, että on kunniakasta kuolla kaikkien asioitten ja tarkoitusperien puolesta. Silloin jokainen voi valita mieleisensä kuolintavan. Mutta sana "kunnia" on liitettävä kaikkiin asiapapereihin ja sitä sanaa on pidettävä aina esillä. Ellei näin tehdä, niin sota loppuu. Kunnia leimaa sodan järjettömyyden järkevyydeksi ja tekee raukastakin sankarin. Vaikkei kunnian kukon kuvaa olekaan minkään valtakunnan sotalipussa, niin ihmiset piirtävät sen siihen mielikuvituksessaan, kunhan sana "kunnia" pidetään aina esillä.

Eräänä päivänä jyrähti, vaikka jyrähdys olikin monen mielestä kenties liian aikainen. Jyrinä kiiti kautta maailman, mutta taukosi viimein. Kun muutamat eloonjääneet ryömivät kallionkoloistaan, näkivät he kaiken olevan ylösalaisin. Suuri maailma oli muuttunut perin pieneksi, sillä sitä oli mitattava jalan kulkien, koska ei ollut liikennevälineitä. Pieni ihminen tunsi itsensä Jumalan suuruiseksi, olihan hän hetkessä hävittänyt vuosituhansien aikaansaannokset. Ihminen eli suuruudenhulluuudessaan vielä tutisevana vanhuksenakin kalkutellessaan kivikirvestä, jolla saisi pienityksi polttopuita luolansa lämmikkeeksi. Hän ei kyennyt tajuamaan, miten vähäisellä ymmärryksellä maailmaa hallitaan. Silloin kiekaisi kunnian kukko kolmannen kerran, mutta kiekaisu kuulosti paholaisen voitonriemuiselta naurulta... Oksa puhui:

— Näitte käynnissä olevan maailmanrakentamisen loppu-

tuloksen. Ja koska Taru halusi tietää myös toisesta vaihtoehdosta, niin katselkaamme nyt sitä. Se on Luojan suunnitelma, jota mekin olemme osaltamme toteuttamassa.

— Selitäpä ensin, pyysi Satu, miksi torkkuvien ihmisten puuhat tapahtuvat nurinpäin. Pitänee siihen olla jokin syy.

— Suurin syy on se, että torkuksissa olevat katselevat toisella silmällään Manalaan ja Tuonelaan, joissa tapahtumat seuraavat toisiaan päinvastoin kuin näkyväisessä maailmassa. Toisella silmällään he katselevat näkyväiseen maailmaan. Tuonela ja Manala ovat heille esikuvina, he pyrkivät tuomaan ne näkyväiseen maailmaan. Vain toinen Elämän Puun hedelmä voi pelastaa heidät. Ihmiskunta on kutsuttu kulkemaan taivaita kohti, mutta vain me, jotka saimme silmämme auki, osaamme kulkea tietoisesti. Ihmiskunnan valtava enemmistö uhrautuu vielä kuolemalle ja te näitte miten se tapahtuu. Mutta auttajillakin täytyy olla työmahdollisuus. Katselkaamme nyt toista mahdollisuutta, sillä sekin tie on nyt avoinna. Mutta sitä ennen saatte syödä kolmannen Elämän Puun hedelmän, koska olette jo heräätelleet kyllin monta ihmistä. Silloin tajuatte kaiken selvästi ja samalla tulette kykeneviksi tajuamaan selvästi Tuonelaakin, kun se aika koittaa. Koska olen tullut pieneksi oksaksi Elämän Puussa heräteltyäni ihmisiä tuhansia vuosia, niin minulla on aina mukanani Elämän Puun hedelmiä.

Oksa antoi Sadulle ja Tarulle pienen, kauniin hedelmän kummallekin. Hedelmät syötyään heidän kaikki aistinsa herkistyivät kummasti. He tajusivat olevansa korkeuksista tulleita olentoja, heidän kotinsa oli taivaissa. He tajusivat olevansa matkalla suuressa erämaassa, jossa kuumuus, kuivuus ja kaatosateet vuorottelivat. He olivat tulleet erämaahan nukkuneita herättelemään ja palaavat aikanaan jälleen taivaalliseen kotiinsa. Oksa puhui:

— Ihminen on kuin sipuli, jossa on kerros kerroksen päällä. Nuo ihmiset, jotka eivät ole syöneet yhtään Elämän Puun hedelmää, ovat verrattavissa kuorimattomaan sipuliin, jonka pintaa peittää ruskea ja hapera kuori. Nuo torkuksissa olevat, jotka söivät yhden Elämän Puun hedelmän, ovat kuin sipuleita, joista kuori on poistettu ja joiden ulkopintana on vihertävänkeltainen kelmu. Ne, jotka ovat syöneet kaksi hedelmää, ovat sipulin kaltaisia, joiden ulkopinta on puhdas, valkoinen, syötäväksi kelpaava vihannes. Kun ihminen syö kolmannen hedelmän, niin häntä on verrattava sipuliin, jonka sisäosa on tullut ulkopinnaksi. Sellainen ihminen on sisältä ja päältä samanlainen, toisin sanoen: hänen sisäinen viisautensa, rakkautensa ja hyvä tahtonsa näkyvät uloskin päin. Hän on sisäisesti lähempänä "sipulin" keskustaa, jossa pii-

lee kasvamisen ja hedelmöitymisen ydin. Nyt kun olette syöneet kolme Elämän Puun hedelmää, olette valmiit näkemään toisen mahdollisuuden ihmiskunnan vapauttamistyössä. Se mahdollisuus on jo tullutkin todellisuudeksi.

Aurinko hehkui pilvettömällä taivaalla. Auringon takaa, kaukaa avaruudesta kuului hiljaista musiikkia. Aurinkoa lähestyessään musiikki voimistui paisuen mahtavaksi sävelmereksi, joka tiivistyi ja keskittyi Aurinkoon. Auringon valovoima kasvoi siitä moninkertaiseksi valaen valoa ja lämpöä koko aurinkokuntaan. Sen jälkeen Auringosta alkoi irrota pisaroita, Aurinko satoi. Mutta sade ei koostunut vesipisaroista, sillä pisarat olivat kuin kristallihelmiä, jotka hehkuivat kaikissa sateenkaaren väreissä. Sade haihtui ensin yläilmoihin, mutta pisaroita alkoi tulla lopulta Maahan asti, ensin harvakseen, sitten yhä enenevästi. Se oli kultaista, liekehtivää sadetta, jota Maa imi kiivaasti itseensä. Koko ilmapiiri alkoi siitä hehkua. Kaikki mantereet ja meret saivat runsaasti sadetta osakseen. Se oli ihmeellistä sadetta, sitä kesti vuosia ja vuosikymmeniä. Se oli taivaallista mannasadetta, se tuli maapallolle jäädäkseen.

Taivaallinen sade teki alussa Maan rauhattomaksi. Maa jyrähteli ja liikutteli jäseniään. Merikin tulvehti toisinaan yli äyräittensä. Tulivuoret syöksähtelivät laavaa. Myrskytuuli ravisteli. Sitten tulivat ihmiset levottomiksi, nuo torkuksissa olevat ja ummessa nukkuvat. He tajusivat tapahtuneen jotakin erikoista, mutta sen syitä he eivät tunteneet.

Ihmisten intohimot olivat aina olleet kiinni maassa tiukoilla siteillä. Valta ja kunnia, ahneus ja omistamisen halu, toisten orjuuttaminen, murhanhimo, sota ja väkivalta olivat maassa kiinni kireillä siteillä, jotka kimaltelivat kuin soittokoneen kielet. Mutta taivaallinen sade sulatteli siteitä poikki, levottomuus johtui siitä. Ihmisen ja Maan välinen, iänikuisen kestävältä tuntuva perusta horjui. Sitä mukaa kun siteet katkeilivat, yltyi levottomuus, ihmiskunta joutui kuin pyörremyrskyn kouriin. Pyörremyrsky nousi sisältä ulospäin, ihmisten sieluista ulkomaailmaan. Se murensi vanhat arvoperusteet. Raha, tuo ihmisten epäjumala, heitteli kuperkeikkaa. Kulta, Auringon kasvattama keltainen metalli, jonka Maa oli kietonut kylmään syleilyynsä, irrottautui maan vetovoimasta, kun taivaallinen sade sulatti siteet poikki. Se oli aikamoinen korvatillikka ahneudenhimolle. Siksi ihmiset päättivätkin luopua kullan jumaloinnista ja asettaa sen tilalle koreaksi kuvitettuja papereita.

Vapaudenkaipuu valtasi yksilöt ja kansat. Vapauden huuma muuttui usein vallattomuudeksi osaamatta suhtautua uusiin olosuhteisiin.

Koska vallankäyttäjä ymmärrettiin kaiken hyvän, oikeuden

ja totuuden puolustajaksi, niin hän voi todistaa vastapuolen pahuuden, vääryyden ja valheen edustajaksi. Mutta kun vallanhimon ja Maan väliset siteet haurastuivat kosmisen sateen vaikutuksesta, niin tilanne muodostui kerrassaan arveluttavaksi. Epätoivo valtasi mielet. Koko elämä uhkasi suistua pois raiteiltaan. Syitä etsittiin, tutkittiin ja tehtiin hyviä päätöksiä. Paksuissa teoksissa todisteltiin, että sotatarviketeollisuuden lopettaminen aiheuttaa suunnattomasti työttömyyttä. Pääasia on työn tekeminen, selitettiin, ja vedottiin vankilakulttuuriin. Vanki kantaa säkillä hiekkaa kasasta toiseen ja kun kasa loppuu, niin hän kantaa saman hiekan uudelleen takaisin. Näin riittää työtä. Torkkuvat eivät kyenneet kysymään: onko sotatarvikkeitten tekoon uhrattu työ hyödyllistä? Siksi asetehtaat ohjasivatkin yhteiskuntien kehitystä ja niistä muodostui kaikkien palvomia epäjumalia, sokean uskon kohteita. Ja sokea usko teki mahdottoman mahdolliseksi. Ihmisjoukot, jotka olivat kokeneet sotien kauhut, tiesivät sodan pahaksi, mutta sokea usko sodan pyhyyteen vaimensi kokemuksellisen tiedon. Sota on välttämättömyys, selitettiin. Se edistää teollisuutta ja antaa leipää. Työtä riittää. Torkkuvat rakensivat näin uusia siteitä, kun entiset sulivat. Mutta taivaallinen sade haurastutti ja sulatti kaikki siteet ja kevään merkkejä näkyi kaikkialla. Kevättuuli muuttui vähitellen myrskyksi riehuen ihmisten sieluissa. Se heitti sotapäällikön satulastaan ja hallitsijan kultaiselta istuimeltaan. Se riehui kouluissa ja yliopistoissa, joissa oppilaat ja opiskelijat lauloivat kukin omalla säveleellään. Myrsky riepotti talouselämän nurin narin, se tarttui pyhään oikeuteenkin ja kiihotti ihmiset vaatimaan oikeuksiaan. Se uhkasi tallata jalkoihinsa pyhän ristinkin ja sai uskovaisten laumat huutamaan: antikristus on tullut, saatanan valtakausi on alkanut; käykäämme pyhään sotaan antikristusta vastaan. Ihmiset eivät tajunneet myrskyn todellista aiheuttajaa, sillä sen syyt pysyivät piilossa. Todellinen syy johtui siteitten katkeilemisesta. Kun siteet sulivat, niin intohimot kimmahtivat ulos koteloistaan, pyyhälsivät ihmissieluista maailmaan ja yhtyivät valtavaksi myrskyksi. Unihoureissa olevat ihmiset käsittivät myrskyn pahaksi, koska he olivat kauan syöneet hyvän- ja pahantiedon puusta. Mutta elämän tarkoitus oli hyvä, sillä siteitten katkeiltua ihmiset voivat helpommin pyrkiä ihmisyyttä kohti.

Syntynyttä epätoivoa yritettiin tukahduttaa monenlaisin huvituksin, viihtein ja nautinnoin. Mutta kun nekin olivat Maan vetovoiman alaisia, niittenkin siteet katkeilivat ja silloin valtasi yleinen kyllästyminen. Kyllästyneissä ihmisissä syttyi pienen pieni järjen kipinä, joka valaisi kuin kynttilän liekki yön pimeydessä rannattomassa erämaassa. Nämä

ihmiset valmistautuivat syömään toisenkin Elämän Puun hedelmän, kun auttajat sattuivat heidän ulottuvilleen.

Oksa, Satu ja Taru katselivat herättelijöitten työtä. Oksa paljasti heille ihmiskunnan menneisyyttä. Hiljaisina ja vaatimattomina olivat herättelijät liikkuneet kautta aikojen nukkuvien luota nukkuvien luo ja silloin tällöin saaneet jonkun heistä hereille. Herättelijöitten luku lisääntyi. Mutta hämärätajuiset vainosivat heitä, polttivat roviolla, hirttivät ja ristiinnaulitsivat. Heitä ahdistettiin kaikkialla, suljettiin vankiloihin, asetettiin piinapenkkeihin ja sanottiin: näin tahtoo meidän Jumalamme. Ne ihmiset, jotka eivät olleet syöneet yhtään Elämän Puun hedelmää, vaan olivat aina ravinneet itseään hyvän- ja pahantiedon puun hedelmillä, uskoivat, koska heille oli niin opetettu, että herättelijöitten piinaaminen on hyvä teko ja heidän vapautensa pahan aiheuttaja. He olivat pääasiallisena huutosakkina, kun herättelijöitä piinattiin, sillä heitä oli käsketty huutamaan.

Ystävykset katselivat, miten herättelijöitä liikkui siellä täällä, yksikseen ja ryhmissä. Silloin tapahtui kummia. Taivaallinen, Auringosta valunut sade, joka oli kastellut koko Maan ja jäänyt pysyvästi Maahan, nostatti sumun Maasta. Sumu johtui siitä, että Maa oli juonut itsensä täyteen taivaallista mannaa ja tunsi itsensä onnelliseksi. Maa oli kauan tuskaillut ihmiskunnan tietämättömyyden, itsekkyyden ja pahuuden tähden. Sen oli ollut pakko vetää ihmisiä itseään kohti valmistaakseen ihmisiä heräämään. Maa oli, ties kuinka monta kertaa, liikautellut tuskastuneena jäseniään, jolloin vuoret luhistuivat ja meret vyöryivät mantereille. Se oli yhä uudelleen sisäisestä pakosta purkanut sisuksiaan, kun ihmisten itsekkyys pakkautui sen sisuksiin. Nyt Maa tunsi autuasta helpotusta, kun ihmisten itsekkyyden ja Maan väliset siteet katkeilivat kuin liikaa pingoitetut soittokoneen kielet. Maa huokasi helpotuksesta ja huokaukset tiivistyivät sumuksi. Ja mikä kummempaa: ihmisten herättelijät peittyivät sumuun, muut ihmiset eivät nähneet heitä. He työskentelivät kuten ennenkin, vaelsivat ihmisten luota ihmisten luo, mutta sumu peitti heidät näkyvistä eikä heitä enää vainottu. Maailman melu ei häirinnyt herättelijöitten työtä. He kokoontuivat keskellä meluista maailmaa pohtimaan, miten olisi tehokkaimmin työskenneltävä, jotta yhä useampi ihminen heräisi. Se oli kummallista sumua, sillä ne jotka olivat syöneet kolme Elämän Puun hedelmää, näkivät sumun läpi aivan kuin sitä ei olisi ollutkaan. Niinpä Oksa, Satu ja Taru katselivat ja näkivät, että sumun sisällä olivat suuret kultaiset paratiisin portit, joista kulki virtanaan sisään täysin hereillä olevia ihmisiä. Hetken levättyään he kaikki ryhtyivät työhön nuk-

kuneita herättelemään. Ja taivaallinen sumu suojeli heitä...

Tätä kaikkea katsellessaan ystävysten huomio kiintyi kunnian kukkoon. Se teki monta yritystä päästäkseen entiselle laulupaikalleen korkean pilvenpiirtäjän korkeimmalle huipulle. Mutta pyörremyrsky, joka yltyneenä riepotteli kaikkea olevaista, esti kukon yritykset. Myrsky tarttui kukon siipiin kääntäen ne toisinaan nurinniskoin ja kun kukko oli juuri pääsemäisillään laulupaikalleen, niin myrsky paiskasi sen takaisin katolle. Se teki yhä uusia yrityksiä ja pääsi viimein pilvenpiirtäjän korkeimmalle huipulle, jossa se yritti saada tasapainoa. Se kieppui myrskyn kourissa, ojenteli kaulaansa ja yritti viritellä ääntään. Viimein kukko veti keuhkonsa ilmaa täyteen ja kirkaisi: kuk-kuk-kuk... Mutta samassa pyörremyrsky sieppasi kukon syliinsa ja paiskasi sen yli pilvenpiirtäjän. Kunnian kukko lensi maahan asti, suureen romukasaan, jossa oli paljon ruumiita ja hyytynyttä verta. Se loukkaantui parantumattomaksi, sen lentokyky sammui. Samassa alkoi maailman melu hiljentyä ja yhä useamman hämärätajuisen hämärässä sielussa heräsi heikko kaipaus valoon, kaipaus Elämän Puulle... Näin jakaantui ihmiskunta vähitellen kahteen joukkoon, aivan kuin odotellakseen viimeistä tuomiota.

Oksa, Satu ja Taru olivat muuttaneet Tuonen maille. He tulivat kukin omalla ajallaan, mutta nyt he olivat jälleen yhdessä. Ken syö Elämän Puusta vähintäin kaksi hedelmää, ei kuole. Hän on Tuonelassakin hereillä. Oksa opasti, sillä hän oli syönyt useampia Elämän Puun hedelmiä. Hän kertoi:

— Elämä Tuonelassa virtaa toisin päin kuin maan päällä. Maaelämä virtaa lapsuudesta vanhuuteen, mutta Tuonelassa virta kulkee vanhuudesta lapsuuteen. Maaelämän aikana himot, tunteet, ajatukset ovat ihmisen näkymättömässä sielussa, mutta Tuonelassa ne ovat ihmisen ulkopuolella muodostaen hänen ympäristönsä. Maaelämässä ihmisen ulkopuolella ovat työ, syöminen, nukkuminen, perheelämä..., mutta Tuonelassa ne ovat ihmisen sisällä: hän miettii niitä, elää niissä ajatuksissaan ja tunteissaan; vainaja märehtii mennyttä maaelämäänsä. Vain me, jotka olemme syöneet riittävästi Elämän Puusta, tajuamme tämän nurinkääntymän. Muut vainajat eivät sitä tajua. Kun ne ihmiset, jotka olivat syöneet vain yhden Elämän Puun hedelmän, joka nosti heidät vaistonvaraisen tajuntansa eläimen tasolta orastavan ihmisen asteelle, rakensivat näkyväistä maailmaa nurinpäin, niin se johtui Tuonelan vaikutuksesta. Ihmisen himo- ja tunneluonto elää maaelämän aikana Tuonelassa ja syö hyvän- ja pahantiedon puusta, sillä ihmissielu on Tuonelan asukas. Tuonelan henki ja elämä tulee täten hämärän päivätajunnan kautta fyysiseen maailmaan, jo-

ten Tuonela tulee fyysisen maailman esikuvaksi.

— Oppivatko ihmiset koskaan rakentamaan maailmaa oikein päin? kysyi Taru.

— Kyllä he aikanaan oppivat, vastasi Oksa. — Näkyväinen maailma ja Tuonela muuttuvat vähitellen ja samanaikaisesti. Kun Tuonela muuttuu, niin torkuksissa olevat saavat oikeita unikuvia ja toteuttavat niitä näkyväisessä maailmassa. Kuoltuaan he tuovat oikeita muistikuvia Tuonelaan, joten Tuonela muuttuu yhä enemmän. Kun he yksitellen alkavat aavistaa, minkälainen on totuus, niin he alkavat kaivata Elämän Puun toista hedelmää. Muistathan Satu, että tunsit sympatiaa Tarua kohtaan ja annoit hänelle myös toisen hedelmän. Taru kaipasi jo totuutta, hän oli heräämässä. Siksi teidänkin tulee tarkkailla jokaista, jota yritätte herättää. Kun ihminen alkaa kaivata totuutta, hän syö arkailematta kaksi hedelmää. Silloin hän liittyy joukkoomme, joka kasvaa ja vaikutuksemme lisääntyy.

— Minkälaista on täällä niitten elämä, joita emme saaneet hereille? kysyi Satu.

— Heidän elämänsä on täällä yksitoikkoista kuten maankin päällä. Useimmat heistä viettävät aikaansa Manalassa, kunnes väsyvät ja nousevat sieltä pois. Heitäkin on monenlaisia. Katsokaamme.

Oksa viittasi ja Manalan suuri portti avautui itsestään. Portin takaa avautui kolkontuntuisia näköaloja. Oli vuoria ja ruskeata moreenia. Kasvullisuutta ei näkynyt. Kalpea kuutamo näytti valaisevan maisemaa ja siellä täällä istui ihmisiä syviin ajatuksiinsa vaipuneina. Heidän sielunliikkeensä tihkui heistä ulos ja muodosti — kuten näytti — Manalan ulkonaiset maisemat. Samankaltaiset ihmiset vetäytyivät lähelle toisiaan, mutta he eivät tienneet toistensa läsnäolosta. Joku kiersi suurta ympyrää tullen aina takaisin samalle paikalle, josta oli lähtenytkin. Joku onki kaloja virrasta, jossa vesi ei virrannut eikä kaloja tullut. Kuitenkin hän onki jatkuvasti. Eräs lojui rahakirstunsa päällä peläten ryöstäjiä, joita ei kuitenkaan tullut, eräs keitteli pontikkaa tuuhean kuusen juurella, mutta siitä ei tullut koskaan valmista. Asianajaja juoksenteli salkku kainalossa ahkerassa puuhassa, mutta asiakkaita ei tullut. Liikemies sulki liikkeensä kenties jo tuhannennen kerran asiakkaitten puutteessa. Vanha mummo istui hautansa äärellä odotellen ruumiitten ylösnousemista. Murtovaras murtautui yhä uudelleen saalistaakseen rahaa, mutta totesi aina epäonnistuneensa. Himojuoppo tyhjensi pullon toisensa perästä, mutta suu oli kuin seula, se ei pitänyt juomaa sisällään. Toiset istuivat ja nuokkuivat, toiset puuhasivat, mutta he eivät tienneet toistensa läsnäolosta. Oksa puhui:

— Kaikki, mikä näkyy vainajien ulkopuolella, on heidän sisässään. Manalan kolkkous tih-

kuu heistä ulos. Manalan ja Tuonelan vaikeus on yksinäisyys, sillä jokainen on yksin oman vaikeutensa kanssa. Taivastila on päinvastainen. Siellä vainajat ovat yhdessä eläen yhteisessä onnessa.

— Mikä aiheuttaa Manala- ja Tuonela-tilan päättymisen? kysyi Satu.

— Kun ihminen syö maaelämänsä aikana hyvän- ja pahantiedon puusta, niin silloin hän samalla kuulee heikon ja varoittavan omantunnon äänen. Se ääni toistuu vainajan sielussa sekä Manalassa että Tuonelassa. Maaelämän aikana ääntä ei ollut pakko kuunnella, mutta Manalassa ja Tuonelassa sitä on kuunneltava. Se ääni sanoo, ettei paha ole hyvä eikä hyvä ole paha, kuten luulet, ja kun se ääni aikansa vaikuttaa niin vainaja katuu lopulta. Samalla hän väsyy ja nukahtaa sekä herää jollakin ylemmällä asteella. Manalan asukkaat heräävät Tuonelassa ja Tuonelan asukkaat taivaassa. Palatkaamme mekin Tuonelaan.

Tuonelassa kajasti aamun kelmeä valo. Erääseen kohtaan näytti kerääntyvän kuin utuista pilveä, joka tiheni tihenemistään. Oksa selitti pilven olevan alkuvaihe erään uskonnollisen yhdyskunnan hartaustilaisuudelle.

Aukiolla oli suuri aitaus ja sen yläpuolella teltan tapainen. Aukion perällä oli koroke tai näyttämö, jossa mies puhui musta kirja kädessään. Aukio oli kansaa täynnä ja kaikki he tuijottivat puhujaan. Mutta samassa teltta hävisi ja muuttui eräänlaiseksi huoneeksi ja sitten aukiolla olevaksi aitaukseksi. Aukiolla oli ainainen mullistus. Näyttämö vaihtui korokkeeksi ja puhuja laulukuoroksi, ja jälleen korokkeeksi, jolla oli monta puhujaa. Toiset puhujat häipyivät ja toisia tuli, ja tuliset kielekkeet ja paholaiset syöksähtelivät näyttämön alta.

— Miksi tuo näkymä muuttuu jatkuvasti? kysyi Satu.

— Maaelämänsä aikana nuo kaikki osanottajat kuuluivat samaan uskonnolliseen yhdyskuntaan, mutta jokaisella heistä oli omat kokemuksensa. Toiset olivat kokoontuneet teltoissa, toiset huoneissa ja monet ulkoilmassa. Jokainen luo kokouksesta sellaisen mielikuvan, joka on hänelle tuttu. Toiset ovat kuunnelleet yhtä puhujaa, toiset useampaa, ja puhujat olivat luonnollisesti eri näköisiä. Siksi heidän kokouksissaan on ainainen mullistus, mutta he eivät sitä tajua. Vain me voimme sen havaita. Yhteistä heille on pääasiassa vain se, että näyttämön alta syöksähtelee tulenliekkejä, ja kun puhujien puheet kiihtyvät, niin liekkien mukana syöksyy ulos sarvipäitä olentoja. Sen he kaikki näkevät ja uskovat pahojen henkien luikkivan tiehensä. Toiset kuvittelevat puhujaa Jeesukseksi ja toiset jopa Jumalaksi, mutta jokainen puhuja puhuu samaan nuottiin kuin maankin päällä. Katselkaa, mitä nyt tapahtuu.

Kokouspaikan lähelle saapui pieni joukko valoisia olentoja katsellen kokousta. Sitten he näyttivät puhaltavan näyttämölle päin. Silloin näyttämö, puhujat ja teltta hävisivät kuin tuulen puhaltamina ja kansa jäi avuttomana seisomaan. Monet kokoontuneista poistuivat ja menivät mikä minnekin ja jäivät mietteisiinsä.

— Noin täytyy tehdä silloin tällöin, on hajoitettava heidän harhakuvansa. Kun he saavat tuollaisen avun, niin monet heistä heräävät miettimään Tuonelan harhanomaisuutta ja siten vapautuvat ja nousevat taivaisiin. Puhuminen ja selittäminen on melko turhaa, sillä ns. uskovainen ei näe eikä kuule muuta kuin omat kuvitelmansa. Niinpä nuo vainajat kokoontuvat hetken kuluttua uudelleen jatkaakseen entiseen tapaansa, mutta kun jälleen saapuu auttajajoukko ja puhaltaa harhakuvat pois, niin yhä useammat heräävät... Rittäköön teille tämän yhden joukon näkeminen tällä kertaa, sillä ns. uskovaisten joukot ovat lukemattomat ja saman laatuiset.

— Tiedän, että Elämän Puun juuret ovat korkealla hengen maailmassa ja sen hedelmiä kantavat oksat ovat myös näkyväisessä maailmassa, puhui Satu. Mutta missä on hyvän- ja pahantiedon puu?

— Hyvän- ja pahantiedon puu kasvaa Tuonelassa, sanoi Oksa. — Katsokaa tuonne.

Etäämpänä virtasi leveä Tuonen joki. Sen kummallakin puolella kasvoi lehtevä puu ja puiden latvat yhtyivät yhdeksi puuksi ylhäällä Tuonen joen yläpuolella. Molemmat puut ja niitten yhteinen latvus olivat täynnä tummanpunaisia hedelmiä. Oksa selitti:

— Hyvän- ja pahantiedon puu on yksi puu, vaikka sillä on kaksi runkoa. Se kasvaa Tuonelan joen pohjassa olevasta juurakosta, toinen runko toisella ja toinen toisella puolen jokea. Se imee ravintonsa Tuonen joen pohjamudasta. Puut yhtyvät myös latvuksistaan joen yläpuolella, joten muodostuu portti, josta Tuonen joki virtaa. Jokaisen ihmisen, joka syö noista puista, on maaelämästä poistuttuaan laskettava Tuonen joki ja kummankin puun välistä. Sitten hän tekee pitkän kierroksen Tuonelassa ja taivaissa palatakseen aikanaan jälleen maan päälle. Jälleensynnyttyään hänen fyysinen ruumiinsa on maan päällä, mutta hänen ajatuksensa, tunteensa ja himonsa syövät Tuonelassa hyvän- ja pahantiedon puusta. Katsokaa, miten vainajat laskevat Tuonen jokea.

Vuolaan Tuonelan joen pinnalla kellui ihmisiä kaikissa mahdollisissa asennoissa laskettaen alas jokea kuin lapsijoukko liukkaalla jäällä. Siinä meni nuorta ja vanhaa, naista ja miestä, laihaa ja täysinäistä. Kuka näytti vaikean taudin runtelemalta, kuka vaikeasti loukkaantuneelta. Joku oli sodan muodottomaksi silpoma, joku nukkui

vanhana väsyneen rauhallista unta. Toiset olivat tulen kärventämiä, toiset valuivat vettä, kuin olisivat pelastetut hukkumasta. Mutta kaikki he näyttivät olevan tiedottomia sekä toisistaan että Tuonelan virrasta, ja kaikki he menivät virran kuljettamina hyvän- ja pahantiedon puitten muodostamasta portista Tuonelan alaville maille. Jostakin hyvin kaukaa kuului hiljainen, kaihoisa surumarssi, joka loihti vakavan pyhyyden tunnelman muuten niin epätoivoiselta näyttävän näkymän yli.

— Tuo surumarssi on vastaanottajien laulua, puhui Oksa. He tulevat taivaista Kristuksen käskystä. Heidän joukossaan on vainajien entisiä ystäviä, puolisoita ja lapsia, sillä rakkaus on ainoa voima, johon kuolemalla ei ole valtaa. Vastaanottajat sitovat tulokkaitten haavat, pukevat heidät puhtaisiin vaatteisiin ja asettavat heidät levolle. Niin on Kristus käskenyt tehdä, sillä vainajat ovat Kristuksen suojeluksessa. Vasta sitten kun vainajat ovat levänneet, tuntevat itsensä terveiksi ja tajuavat olevansa Tuonen mailla, he saavat kukin erikseen asettua oman sielunsa yhteyteen tehdäkseen tilin maallisesta elämästään. Vainajien tilintekoa katselimme jo sekä Manalassa että täällä Tuonelassa.

Ystävykset menivät Tuonen joen alajuoksulle. Virta hiljeni siellä tullen leveäksi ja matalaksi. Kaikki vainajat ajautuivat rannalle. Siellä työskenteli taivaista tulleita olentoja ja siellä näytti olevan paljon vainajien entisiä ystäviä, koska he kiiruhtivat määrättyjen vainajien luo. Jos kenellä ei ollut ystäviä, niin taivaalliset olennot ottivat heidät huostaansa. Vainajat kannettiin etäämpänä olevaan suureen huoneeseen. Heidät puhdistettiin, puettiin puhtaisiin vaatteisiin ja asetettiin levolle. Muutamat heräsivät melko pian, eräät nukkuivat kauan, mutta jokainen heistä näki herättyään vastaanottajiensa rakastavat piirteet. Eräät olivat perin järkyttyneitä maaelämänsä raskaista kokemuksista. He olivat sairaita, sillä järkytysten muistot ahdistivat heitä. Kristityitä vaivasi ikuisen kadotuksen pelko, sodassa kuolleita sodan kauhut, tapaturman uhreja kuoleman viimeiset hetket. Heille jokaiselle selitettiin muuttunut tilanne ja annettiin sitä apua, jota kukin kaipasi. Vanhuuden väsyttämä kaipasi lepoa ja hän sai levätä. Mutta aikanaan jokainen heräsi siinä määrin, että tajusi olevansa Tuonelan tuvilla. Silloin hän sai mennä sinne, minne hänen oma sielunsa veti. Ketään ei pakotettu menemään, mutta vainajan oma sielu veti kenet Manalaan, kenet Tuonelan siihen osastoon, joka vastasi hänen maaelämänsä kokemuksia. Häijylle vainajalle Manala oli raskas, ihmisystävä nousi suoraan Tuonelan yläville maille. Mutta jokainen heistä väsyi aikanaan, nukahti ja heräsi vailla raskainta itsekkyyttä. Manalan asukas nukahti ja he-

räsi Tuonelassa, Tuonelan asukas nukahti ja heräsi taivaissa.

Oksa, Satu ja Taru nousivat Tuonelan ylämaailmoihin. Tuonelan joki virtasi siellä päinvastoin kuin Manalasta lähteneenä. Se virtasi loivasti alhaalta ylöspäin. Joen vesi oli kirkasta ja Auringon kilo liplatteli sen seesteisillä aalloilla. Vainajat kylpivät kilvan joessa, puhdistuivat ja olivat onnellisia. Useat uskoivat olevansa taivaissa, sillä maaelämän vaikeudet olivat jättäneet heidät. He tapasivat toisinaan oman uskontonsa jumaloidun alkuperustajan ja lankesivat hänen eteensä. Muutamat vainajat tapasivat Mooseksen, toiset Zarathustran, Buddhan, Laotsen, Muhamedin, Jeesuksen... Mutta suuri Opettaja veti vainajan sielusta esiin sen heikkouden, joka oli estänyt vainajaa hänen maaelämänsä aikana toteuttamasta Opettajan neuvoja. Heikkouden tajuaminen oli nöyryyttävää, se tuotti häpeää ja katumusta. Mutta katumusta seurasi yhä täydellisempi puhdistuminen.

Oksa viittasi kädellään ja suuret verhot avautuivat. Verhon takaa avautuivat taivasmaailman valtavat näkymät. Kaikkialla oli vain valoa. Siellä pysähtyi Tuonelan joki muuttuen valoasädehtiväksi, kullankimalteiseksi elämän virraksi, joka leveänä ja vuolaana suuntautui kohti fyysistä maailmaa. Vainajat, jotka taivasmaailman autuudessa kylpeneinä aivan kuin hukkuivat pitkän pitkään onneensa, astuivat omasta tahdostaan elämän virtaan kulkien virran kannattamina maista elämää kohti.

Oksa, Satu ja Taru palasivat Tuonelan alaville maille, sillä siellä heidän apuaan kipeimmin kaivattiin. Heillä oli edessään maaelämässä aloittamansa työ, mutta ensin oli tutustuttava uuteen tilanteeseen. Satu tiedusteli:

— Vainajien vastaanottajilla on erilaisia koristeita. Selitäpä niitten merkitystä? Oksa selitti:

— Nuo vastaanottajat, joilla ei ole muita koristeita kuin ilosta loistavat silmät, ovat tavallisia vainajia. He ovat nousseet Tuonelasta taivasmaailmoihin ja tulivat Kristuksen käskystä vastaanottamaan omaisiaan. Nuo vastaanottajat, joilla on koristeet pään päällä, ovat eri uskontojen johdattamina päässeet osallisiksi Elämän Puusta. Heidän koristeistaan voi päätellä, minkä uskonnon piiristä kukin on tullut. Nuo, joilla on kauniisti kaartuva otsakoriste, ovat Kristuksen Vuorisaarnan tiellä kulkevia. Toisilla heistä on yksi helmikuvio, toisilla useampia, sillä kaikilla heillä ei ole vielä viittä tähteä. Vuorisaarnan ohjeita on viisi ja jokaisen ohjeen seuraaminen liittää otsakoristeeseen yhden tähden tai helmikuvion. Hyvyys, puhtaus, totuus, rauha ja rakkaus muodostavat yhdessä täydellisen kaaren, joka hehkuu kultaisena, ruusunpunaisena ja violettina.

— Sanopa Oksa, kysyi Taru, mikä on Tuonelan joen alkulähde.

— Tuonelan joki alkaa Kalman kankaalla olevasta Aluenjärvestä. Se juoksee Kalman, Manalan ja Tuonelan läpi ja päättyy taivasmaailmoihin. Taivasmaailmasta alkaa elämän virta, kuten näitte, kulkien fyysisen maailman läpi ja laskien Aluenjärveen. On siis vain yksi virta, mutta sillä on eri nimi kummassakin maailmassa. Aluenjärvi on unohduksen lammikko, jossa elämän virrassa tulleet saavat unohduksen ja vaipuvat uneen ennen Tuonelan jokeen joutumistaan. Ne vainajat, jotka ovat syöneet vähintäin kaksi Elämän Puun hedelmää, eivät vaivu uneen, vaan ryhtyvät työhön kuten mekin ryhdymme. Jokaisessa Elämän Puun hedelmässä on ikuisen elämän siemen ja mitä useampia hedelmiä ihminen syö, sitä lähemmäksi hän tulee ikuista elämää. Puoliunessa olevatkin, ne ihmiset, jotka rakentavat näkyväistä maailmaa nurinpäin, saavat kiittää taidostaan Elämän Puuta, sillä ilman yhtä Elämän Puun hedelmää he olisivat nollan arvoisia. Aikanaan hekin lähestyvät ikuista elämää. Ikuinen elämä on elämää Jumalassa. Hyvän- ja pahantiedon puu ja Elämän Puu ovat vielä kaukana toisistaan, edellinen on Tuonelassa ja jälkimmäinen fyysisessä maailmassa. Siksi valinnan teko kummankin puun hedelmien välillä on työläs. Mutta kun paratiisi alkaa muodostua maan päälle, niin hyvän- ja pahantiedon puukin tulee fyysiseen maailmaan. Silloin on helppo tehdä valinta hyvän- ja pahantiedon puun ja Elämän Puun hedelmien välillä. Silloin hyvän- ja pahantiedon puu ei enää saa ravintoa Tuonelan joen pohjamudasta, joten sen hedelmät käpristyvät ja tulevat pahan makuisiksi. Lopulta se puu kuivettuu. Paratiisiin jää vain Elämän Puu, jonka juuret ovat Kristuksen taivaallisessa maailmassa.

(Orvokki Pyry = Väinö Lehtonen)

Kristosofi
1972 helmi—huhtikuu

ROTUJEN SOLMUKOHDAT

— Tulithan, Timoteus, Odottelinkin jo. Onko innostuksesi kestänyt koetuksen?

— On, ainakin toistaiseksi.

— Ensimmäisen taipaleesi juoksitkin kuin tavoitellaksesi voittoseppelettä. Arvelin, että väsyisit.

— En väsynyt, muutin taktiikkaa. Jätin turhan peuhaamisen ja hidastin vauhtia. Näin vältämättömäksi perinpohjaisem-

man syventymisen, ja viittauksesi kahteen mittapuuhun herättivät kysymyksiä.

— Anna kuulua.

— Sanohan, mikä on perimmäinen syy siihen, että teosofinen sanoma annettiin juuri nykyaikana. Nimitän tahallani edellistä vuosisataakin nykyajaksi, sillä elämännäkemykseni on avartunut. Vuosisata on kuin räpäys Luojan silmäluomessa puhuttaessa roduista ja ihmisen kehityksestä.

— Perimmäinen syy? Heitit kauaskantoisen kysymyksen. Perimmäinen syy on luonnollisesti se, että kasvaisimme oikeiksi ihmisiksi. Jotta kasvaminen olisi mahdollista, niin ihmiskuntaa autetaan. Katso historiallisten profeettojen sarjaa. Heidän saavutuksensa näkyvät maailman uskonnoissa. Niissä näet korkeudesta tulleen avun. Mutta sinä puhuitkin nykyajan teosofisesta julistuksesta.

— Sitä tarkoitin. Kaikki uskonnot, joihin olen tutustunut, antavat ohjeita parempaan elämäntapaan. Teosofia ei ole uskonto merkityksessä sokea usko, sillä se vetoaa ennen muuta järkeen ja selvään ymmärrykseen. Teosofia neuvoo: esittämäni asiat perustuvat tietoon. Kun lähenet oikean ihmisen astetta, niin kykenet itse tutkimaan ja toteamaan sanomani todeksi. Asetankin kysymykseni myös tähän muotoon: miksi aikamme teosofia vetoaa ensi sijassa järkeen?

— Jokaisessa rodussa herätellään eloon määrättyä ihmisen prinsiippiä. Nykyinen sivistyskausi herättelee älyä. Koko viides juurirotu pyrki aikaisemmissa alaroduissaan herättelemään korkeampaa järkeä, joten niissä valmistauduttiin vastaanottamaan nykyistä viidettä sivistyskautta, joka tyypillisesti edustaa koko viidettä juurirotua. Aikamme eurooppalainen on enemmän älykäs kuin henkinen. Älykkyys ilman korkeamman järjen valoa ottaa tuekseen materialismin, joka onkin aikamme tunnus. Kun aineuskoon nojautuva älykkyys saavuttaa lakikorkeutensa, alkaa taantuminen. Kääntöpiste on kriitillinen kohta. Kun taantuminen saavuttaa aikanaan alimman kohtansa, elävät ylpeät eurooppalaiset luolissa veistellen kivikirveitään. Sellainen on elämän rytmi, opettaa teosofia. Aikakausien mukana se rytmi toistuu yhtä varmasti kuin Auringon nousu ja lasku. Syntymässä oleva kuudes sivistyskausi avaa jälleen uudet mahdollisuudet.

— Aavistan mihin tähtäät. Ehkä aineeseen nojautuvan älynkehityksen kääntöpiste on jo näkyvissä?

— Siinäpä se. Tilanne saattaa johtaa jopa ennenaikaiseen luhistumiseen. Siksi Valkoinen Veljeskunta lähetti apua. Apu annettiin nimenomaan älyn linjalla, mutta teosofian älykkyys ei nojaa materialismiin, vaan korkeampaan järkeen. Teosofinen sanoma pyrkii herättämään älyk-

käissä ihmisissä järjen kirkasta valoa ja siksi se selittää, mitä on kehitys, mitä on ihminen ja mihin kaikki olevainen pyrkii. Vain se tieto voi auttaa länsimaisittain valistuneita kansoja. Opit jälleensyntymisestä ja karman laista ovat ne avaimet, jotka kykenevät avaamaan äly-ihmisen ymmärryksen, jotta hän yrittäisi suhtautua kanssaihmisiin veljellisesti. Veljeys on aina ollut tarpeellinen, mutta siitä on nyt tulossa olemassaolon ehto.

— Aikamme erikoisuutta ajatellen päässäni pyörii kaksi tapausta, joita nähtävästi on rinnastettava toisiinsa. Tarkoitan tämän viidennen juurirodun syntyä ja alkamassa olevan kuudennen juurirodun syntyä. Ovathan ne vastaavaisuuksia. Olemmeko nyt samantapaisten muutosten edessä kuin muinoin tämän viidennen juurirodun syntyaikoina? En osaa ilmaista ajatustani selvästi . . .

— Viidennen juurirodun syntysanat lausuttiin Atlantiksella, neljännen juurirodun viidennen, "punavalkoisen" sivistyskauden aikana. Kolmas, toltekkilainen alarotu eli sivistyskausi levisi Atlantikselta myös kauas Länteen, nykyiseen Peruun ja Meksikoon, joissa heidän rakentamiaan pyramiideja ja muita jäännöksiä on vieläkin tavattavissa. Neljäs, turanilainen alarotu siirtyi kauas Itään, joten atlantilaista sivistystä oli muuallakin silloin, kun suuri mullistus alkoi runnoa Atlantiksen mannerta. Viides, "punavalkoinen" alarotu valmisteli viidettä, arjalaista juurirotua Atlantiksella, ja siitä on kulunut noin miljoona vuotta. Viidennen juurirodun ensimmäinen alarotu eli sivistyskausi oli intialainen, toinen sivistyskausi oli assyyrialais-babylonialainen ja egyptiläinen, kolmas oli persialainen ja neljäs kreikkalais-roomalainen. Viidettä sivistyskautta voidaan nimittää eurooppalaiseksi. Elämme nyt parhaillaan viidennen juurirodun viidettä sivistyskautta eli alarotua ja kuudetta sivistyskautta valmistellaan. Samalla on lausuttu myös tulevan kuudennen juurirodun syntysanat. Rodut kulkevat paitsi perättäin, myös limittäin, ja siksi atlantilaisen juurirodun viimeisiä alarotuja elää yhä vielä. Juurirotujen syntysanojen eli solmukohtien välillä on siis kulunut noin miljoona vuotta, ja kahden suuren rodun solmukohdilla on yhtäläisyyttä. Nykyaikaa voimme kyllä rinnastaa atlantilaiseen aikaan.

— Nyt alan käsittää, miksi H. P. Blavatsky Mestariensa opastamana kertoo ihmiskunnan vaiheista rotujen sarjoissa. Hän tahtoi herätellä ymmärrystämme. Hän tahtoi sanoa: älynkykynne ovat nyt kasvaneet siksi paljon, että voitte tajuta ajan kellon tikityksen; tutkikaa ja ymmärtäkää! H. P. B:n julistuksen jälkeen on tapahtunut valtava teknillinen edistys, oikea aineellisen älynkehityksen huipennus. Sen yhteydessä on tapahtunut teknillisten tuhoaseitten mielikuvituksellinen kasvu ja sa-

malla maailman saastuminen. Nyt jos koskaan tarvitaan kansojen veljistymistä ja yhteistyötä yleistuhon torjumiseksi.

— Pysyäksemme edelleen rotuhistoriallisessa pohdiskelussamme on todettava, että viidennen ja kuudennen juurirodun solmukohdilla on olennainen ero. Atlantiksen turanilainen sivistyskausi oli aineellisuuden pohjukassa. Se kulki — H. P. B:tä lainatakseni — "pienemmän manvantarisen käännekohdan yli". Mutta samalla se edusti koko tämän luomispäivän käännekohtaa, joten ns. "punavalkoinen" alarotu, viides sivistyskausi, aivan kuin ennusti alkamassa olevan viidennen juurirodun henkeä. Oli kuin Aurinko olisi ollut nousemassa taivaanrannan takana heittäen sieltä heikon valonkajastuksen. Se oli viidennen juurirodun solmukohta, rotuarkkitehdin tekemä pienoismalli tulevasta viidennestä juurirodusta. Sen ensimmäinen sivistyskausi oli intialainen. Silloin nouseva Aurinko heitti ensimmäisen kalpean aamuvalonsa yli maan, ja valo kasvoi sivistyskaudesta sivistyskauteen. Valon voimistuminen näkyi käytännössä siinä, että atlantilaisperäiset mysteriot levisivät eri muodoissaan kautta maailman, joten yhä useammalla etsijäsielulla oli mahdollisuus kasvaa näkijäksi, tietäjäksi, profeetaksi. Myös monet tietäjät ryhtyivät ottamaan ja kouluttamaan oppilaita. Heidän vaikutuksestaan saivat apua joukotkin. Elämän Puu, kosmoksen Kristus, istutettiin maapallon auraan ja yhä useammat ihmiset kävivät transsitilassa poimimassa sen Puun hedelmiä.

— Ja hedelmiä syötyään heistä tuli näkijöitä, tietäjiä, profeettoja. Tätäkö vaihetta nimitetään vanhan liiton ajaksi, kun käytetään kristillistä nimistöä?

— Kyllä. Sitten yksi ihminen, Gautama Buddha, kokosi vanhan liiton saavutukset yhteen kohtaan omassa itsessään. Hän pääsi päivätietoisessa järjessään kosmoksen Kristuksen yhteyteen. Buddhan valo oli uuden aikakauden voimakasta hohdetta, jonka valossa vanhan liiton mysteriovalo muistutti Kuun loistetta. Sitten tuli Jeesus Kristus. Hän toi Kristusvalon ihmisten sydämiin ja antoi tulevan kuudennen juurirodun syntysanan: rakkauden totuuteen.

— Näinkö siis lähestyttiin sitä aikakausien käännekohtaa, joka muistuttaa atlantilais-"punavalkoista" sivistystä? Tähänkö ajankohtaan liittyy Jeesus Kristuksen ennustus Kristuksen uudesta tulemisesta, aikojen lopusta ja viimeisestä tuomiosta?

— Niin tikittää ajan kello. Siitä näetkin, ystäväni Timoteus, että kuudenteen juurirotuun siirtyminen tapahtuu toisissa merkeissä kuin atlantilaisaikainen siirtyminen viidenteen juurirotuun. Atlantilainen aika oli aineellisesti mahtava. Sitä todistavat mm. Keski-Amerikan muinaislöydöt. Mutta silloiset sivistyskaudet olivat kaukana Kristuksesta. Eurooppalainen sivis-

tyskausi on aineellisesti korkealla vain siksi, että se noudattaa elämän vuorottaista poljentoa. Nyt elämme lähellä Kristusta, sillä Kristus on lähestynyt. Ihmisyyden ihanne vaikuttaa nyt voimakkaasti, sillä hengenvalta on voittanut maailman. Aineellisuuden ylivalta on nyt näennäinen, se on "alennuksessaan" käyttääksemme astrologista sanontaa. Nyt myllertävät suuret kosmiset voimat, jotka ravistelevat älykkyyden ylläpitämää materialismia ja sen saavutuksia. Nyt on käynnissä monitahoinen prosessi. On kuin valtava pyörremyrsky riehuisi ja riepottelisi aatteita, uskontoja, kirkkoja, ravistelisi talouselämää ja oikeuslaitoksia, myllertäisi kouluissa, yliopistoissa, jopa sotalaitoksissakin. Kaiken tämän näemme silmiemme edessä. Kosmiset hengenvoimat purkautuvat ihmissieluja kanavinaan käyttäen maailmaan ja sen hengenvoiman nimi on ihmisen vapaus. Ihmisissä on herännyt tai on heräämässä merkillinen tunne: ihmisen tulee olla vapaa aatteellisista, uskonnollisista ja taloudellisista kahleista. Se voima on toistaiseksi ja pääasiassa tunnevoimaa, sillä vähemmän ajattelevat joukotkin ovat heräämässä murtamaan ja tuomitsemaan itse takomiaan kahleita. Rikhard Hannula nimittääkin aikaamme tuomiokaudeksi.

— Näin käyvätkin Jeesuksen puheet viimeisestä tuomiosta ymmärrettäviksi. Jeesus sanoi, että kansatkin kutsutaan tuomiolle, ja ne ovatkin nyt kuvailemasi pyörremyrskyn kourissa. Mutta miksi tuomiota nimitetään "viimeiseksi"?

— Viidennen juurirodun solmukohtaan liittyi Atlantiksen uppoaminen. Se oli atlantilaisen sivistyksen tuomio ja se katkaisi silloiset sivistykset, joissa väkivalta ja pahuus nousi ylimmilleen. Mutta Atlantiksen tuomio ei ollut viimeinen eli lopullinen. Elämä jatkui osaksi entisissä merkeissä, joskaan väkivalta ei sen jälkeen ole saavuttanut entistä syvyyttään. Kuudennen juurirodun solmukohtaan liittyvä tuomio sen sijaan on viimeinen siinä merkityksessä, että sota on mahdottomuus kuudennessa juurirodussa, ja se alkaa käydä mahdottomaksi jo syntymässä olevassa viidennen juurirodun kuudennessa sivistyskaudessa. Järki tulee älyn avuksi. Näkyyhän järjen tuike jo ihmissieluista pursuavassa kaipuussa: ihmisen tulee olla vapaa aatteellisista, uskonnollisista ja taloudellisista kahleista. Sen kaipuun — ehkä vielä tunnistamaton — sisältö on: ihminen on vapaa Jumalan poika, henkiolento; kahleet ovat tietämättömyyden, itsekkyyden ja pahan tahdon takomia.

— Mainitsit Buddhan tuomasta valosta ja Jeesus Kristuksen antamasta uuden rodun syntysanasta, rakkaudesta. Nämäkö synnyttivät mainitsemasi "pyörremyrskyn"? Buddhan opista tietävät pääasiassa vain budd-

halaiset ja Jeesuksen opista eivät näy tietävän edes kristityt. Mutta ihmisten vapaudenkaipuu on yleismaailmallinen ilmiö, aivan kuin sen aiheuttajana olisi jokin elämään vaikuttava uusi voima. Muistaakseni Pekka Ervast puhui myös jostakin uudesta luonnonvoimasta.

— Kyllä hän puhui. P. E. avaa ainutlaatuiset näköalat käsittääksemme kosmoksessa tapahtuvia toimintoja. Gautama Buddhan elämäntyö ei rajoittunut vain hänen opetuksiinsa eikä abstraktiseen "Buddhan valoon", eikä Jeesus Kristuksen elämäntyö yksinomaan Vuorisaarnan julistukseen eikä — kuten kristityt olettavat — johonkin "hengelliseen" hymistykseen. He kumpainenkin olivat kosmokraattoreita, joitten mukana saapui maapallolle uusia voimia. Pekka Ervast puhuu erikoisesti s i i t ä voimavuodatuksesta, joka saapui maapallolle n y k y a i k a n a. S e voimavuodatus tuli aurinkokunnan u l k o p u o l e l t a, Keskus-Aurinko Siriuksesta. Voimavuodatuksen vastaanottajana ei ollut mikään toisarvoinen instanssi. Se oli Auringon Kuninkaallinen Neuvosto, sama, joka pitää siunaavan kätensä aurinkokunnan kaikkien planeettojen yllä. Aurinko-Logos lähetti voimavuodatuksen Maan Valkoiselle Veljeskunnalle, joka vuorostaan lähetti maailmaan sellaisen työntekijän, joka osasi pukea voimavuodatuksen myös käsitettävän elämänkatsomuksen muotoon. Se työntekijä oli H. P. Blavatsky ja hänen sanomansa oli teosofia.

— Siinäkö kaikki? Pekka Ervast puhuu myös suuren henkisen opettajan tulosta. Hän puhui siitä v. 1909 sanoen, että kukatiès joku meistä, siis v. 1909 elossa olleista, saa nähdä uuden opettajan kirkkauden. Eikö tämä ole merkille pantava ilmoitus? Minusta tuntuu kuin se tapaus liittyisi saapuneeseen voimavuodatukseen.

— Luonnollisesti se liittyy siihen. J. R. Hannula selittää tätä kysymystä erikoisesti, ja nimenomaan P. E:n opetusten valossa. P. E:hän selostaa, ettei uuden luonnonvoiman tulo rajoittunut H. P. B:n sanomaan, vaan uusi voima laskeutui viidenkymmenen vuoden aikana planeettaamme ja muuttui siinä uudeksi, stimuloivaksi, luonnonvoimaksi. Se luonnonvoima vaikuttaa koko ihmiskuntaan. Se on luonteeltaan yleismaailmallinen kuten — P. E:n sanojen mukaan — uuden opettajan sanomakin. P. E. nimittää sitä sanomaa jopa maailmanuskonnoksi, sillä sitä sanomaa ei julisteta, kuten edellisten uskontojen sanoma julistettiin, vain yhdelle kansalle. Se on tarkoitettu koko ihmiskunnalle.

— Mutta silloinhan Pekka Ervastin mainitseman uuden opettajan sanoma on se evankeliumi eli ilosanoma, joka Jeesus Natsarenuksen sanojen mukaan on julistettava vanhan aikakauden lopussa kaikille kansoille... Mutta palaisin vielä edelliseen

keskusteluumme, jossa viittasit Paavalin Timoteukselle lähettämään kirjeeseen. Luin nuo kirjeet useampaan kertaan ja ajatukseni tarttuivat kummalliseen lauseeseen. Paavali kirjoittaa: "Sillä minut jo uhrataan, ja minun lähtöni aika on tullut". Kuka uhrasi Paavalin?

— Ennen mainitsemaasi lausetta Paavali kehottaa Timoteusta ahkeraan työhön ja lisää: "Sillä aika tulee, jolloin he eivät kärsi tervettä oppia, vaan omien himojensa mukaan korvasyyhyynsä haalivat itselleen opettajia..." Paavali tiesi tai aavisti, että hän joutuu väärinkäsitysten uhriksi. Paavali uhrasi itsensä työssä Mestarinsa asian puolesta ja se uhri oli asiaan kuuluva. Mutta hänen jälkeensä tulee niitä, jotka uhraavat Paavalin o m i e n harrastustensa alttarille. Niin oli tapahtunut ennen Paavalia ja niin kävi Paavalin jälkeen. Kun ihmiset lakkaavat sietämästä henkisen opettajan "tervettä oppia" ja kuitenkin tahtovat hyötyä hänen aloittamastaan henkisestä liikkeestä, niin opettaja uhrataan hyödyn vuoksi. Hänet asetetaan henkisen liikkeen vaakunaksi edustamaan aivan vieraita tarkoitusperiä.

Kristosofi
1972: 9—15

POHJOLAN APOSTOLIT

Ihmiskunnan taivaltaessa kohti ihmisyyttä nivoutuvat ihmisen prinsiipit ja kehityskauden rodut toisiinsa siten, että jokainen rotu pyrkii herättämään määrättyä prinsiippiä. Niinpä nykyinen viides juurirotu ja keskeisimmin sen viides sivistyskausi herättelee ihmisen viidettä prinsiippiä, manasta eli korkeampaa järkeä. Kuudes juurirotu tulee herättelemään buddhia jne. Tämä elämänkoulun järjestys toteutuu ja tapahtuu tiivistetysti silloin, kun ihminen astuu tietoisesti vihkimysten tielle. Kukin ihmisen seitsemästä prinsiipistä tulee silloin puhdistettavaksi ja herätettäväksi.

Vihkimysten tie jaetaan tavallisesti kahteen vaiheeseen, valmistavaan ja varsinaiseen tiehen. Valmistava tie käsittää varsinaisesti persoonallisuuden puhdistuksen, kemiallis-fyysisen, eetteris-fyysisen, tunne- eli haluprinsiipin ja päivätajuisen minän muokkauksen. Varsinaisella tiellä kolme ylempää prinsiippiä, manas, buddhi ja aatma, valmistavat persoonallisuuden käyttövälineikseen.

Ihmiskunnan kehitys ja kasvaminen ei ole sattumanvaraista, vaan tarvittaessa lähetetään apua. Avunanto tapahtuu uskontojen muodossa. Erikoisten aikakausien käännekohdissa anne-

taan ratkaisevaa apua, joka koskee koko ihmiskuntaa. Sellainen avunanto tapahtui Jeesus Kristuksen kautta mm. siten, että Kristus tuli maapallon korkeammaksi minäksi, kuten Pekka Ervast opettaa. Hän opettaa myös, että nykyaikana annettiin apua aurinkokuntamme ulkopuolelta, Keskus-aurinko Siriuksesta ja apu välitettiin ihmiskunnalle teosofisen elämänymmärryksen ja maailmankatsomuksen muodossa. Apu tulee aina ihmisen kautta, kuten se tuli Jeesus Kristuksenkin kautta. Kysymyksessä on kosmista laatua oleva vihkimys. Ja koska se vihkimyssaavutus koskee kansoja, jopa ihmiskuntaa, niin on luonnollista, että jonkun kansan tai joidenkin kansojen tulee ennen kosmista tapahtumaa suorittaa valmistava tie.

Kirjassaan "Mestarin sanoma" J. R. Hannula puhuu Pohjolan apostoleista, jotka edustivat valmistavan tien neljää askelta. Heidän vaikutuksensa sai aikaan etenkin Suomen kansassa ja kansan aurassa niitä muutoksia, jotka edesauttoivat suuren kosmishenkisen tapahtuman tuloa. Ensimmäisenä esiintyi Pohjolan apostoli Ansgarius. Hän oli fyysisen ruumiin edustaja. Hänen elämänsä ja työnsä merkitsi toden ja epätoden erottamista toisistaan, samoin kuin me fyysisillä aistimillamme pyrimme löytämään totuuden fyysisestä maailmasta. Toinen apostoli oli piispa Henrik. Hän edusti eetteriruumista ja siihen liittyviä kykyjä: kykyä olla välinpitämätön epätodellisesta. Kustaa II Adolf edusti tunneprinsiippiä, johon liittyvät hyveet. Neljättä prinsiippiä, päivätajuista minää, edusti Pohjolan sfinksi Aleksanteri I. Hän edusti pelastuksen kaipuuta. Hän oli päivätajuisesti siksi kaukonäköinen, että lupasi nostaa Suomen kansakuntien joukkoon. On luonnollista, että ko. Pohjolan apostolit elivät ja työskentelivät aavistuksen varassa. He aavistivat uskonpuhdistuksen tarpeellisuutta ja vaistonvaraisesti odottivat sen tuloa. Lisäksi he työskentelivät silloisten olosuhteitten vallitessa ja heidän käsityksensä Kristuksesta oli kirkolta saatu. Kirkko otaksui Kristuksen hyväksyvän väkivallan.

Pekka Ervast sanoo, että sama mikä tapahtui Jeesukselle Jordanilla, kun Johannes kastoi hänet, sama tapahtui hänelle, Pekka Ervastille. Hänkin tuli kastetuksi. Suuri elämä, pohjattomuus ja kuilu, tunnusti hänet Pojakseen. P. E:lle tapahtui siis samansyvyinen kokemus kuin Jeesukselleki n. Kysymyksessä oli uuden henkisen tien avaaminen, samantapaisen kuin Jeesuskin avasi. Jeesus Kristuksen henkinen kaste ei koskenut vain Jeesusta itseään, se koski samalla myös koko ihmiskuntaa. Pekka Ervastin henkinen kaste oli myös laadultaan ja syvyydeltään kosminen, se oli suuri vihkimys, jonka taustatekijänä oli Siriuksesta tullut vuodatus. Täten käy ymmärrettäväksi, että P. E:n Jor-

dankaste edellytti Pohjolan apostolien työtä, joten Pohjolan kansat ja etenkin Suomen kansa kokivat valmistavaa tietä. Suomen kansaa valmistettiin vastaanottamaan uutta tehtäväänsä.

J. R. Hannulan esitys Pohjolan apostoleista jää jotenkin avonaiseksi. Emme kenties huomaa, että Pohjolan apostolien työ on vietävä myös päätökseen siten, että heidän valmistava työnsä ei jää aavistuksentapaiseksi uskoksi, vaan muuttuu tiedoksi. Ellei näin tapahdu, niin heidän aikaansaannoksensa häipyvät historian lehdiltä ja he jäävät vain omalaatuisiksi ilmiöiksi. Elämmehän nyt viidennessä juurirodussa ja sen tyypillisessä viidennessä alarodussa, jossa manas-prinsiippi eli korkeampi järki pyrkii esiin. Siksi tulee olla myös viides Pohjolan apostoli, joka vetää neljä edellistä apostolia esiin ja osoittaa järjen kirkkaassa valaistuksessa heidänkin aikaansaannoksensa. Viides Pohjolan apostoli ei kulje valmistavalla tiellä, kuten edelliset apostolit kulkivat, vaan varsinaisella Tiellä, jossa persoonallisuus vihkiytyy hengen palvelijaksi.

Näin jälkeenpäin, jolloin henkiset tapahtumat ovat jo takana päin, on mahdollista nähdä tapahtumien kulku. Viidennen Pohjolan apostolin näemme J. R. Hannulassa, sillä hän tuo esiin entisetkin apostolit. J. R. Hannula kertoo muistelmissaan henkisestä syntymästään. Sen keskeisimpänä teemana on sota- ja väkivaltakysymyksen perinpohjainen selvittely, Jeesus Kristuksen ja Pekka Ervastin sanomain esilläpitäminen sekä Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman selvittely. Kaiken tämän J. R. H. teki Pekka Ervastin omiin opetuksiin nojaten ja korkeamman järjen valaisemana. Hänen järkevyytensä ei ollut kylmän laskelmoivaa, se oli rakkauden lämmön kyllästämää. Rakkaus ihmiskuntaa kohtaan oli hänen elämäntyönsä kannustin. Nyt, jolloin sota on paisunut maailmanlaajuiseksi olemassaolon uhkaksi, saatamme paremmin käsittää J. R. Hannulan elämäntyön kantavuutta. Hän valaisi järjen kirkkaudella myös niitä ominaisuuksia, joita neljä Pohjolan apostolia olivat aavistuksenomaisesti yrittäneet toteuttaa. Suomen aura kirkastui. Joukko Suomen kansalaisia osasi nähdä toden ja epätoden eron ja valita niistä edellisen. Se joukko tajusi Vuorisaarnan moraalin pätevimmäksi hyveeksi ja pelastuksen kaipuun lähinnä kansan kaihoksi tietäjäviisauteen.

Kristosofi
1972: 41—44

— Kertoessani sinulle kamppailustani päästäkseni sisään teosofiseen elämänymmärrykseen kehoitit käyttämään eräitä avaimia, puhui Timoteus uudelleen tavatessamme. Sanoit jotenkin tähän tapaan: Ellet käytä näitä avaimia, niin sinusta tulee huomaamattasi "uskovainen" ja olet uuden umpikujan edessä. Oletan sinun asettaneen sanan "uskovainen" lainausmerkkeihin. Seurasin neuvoasi, mutta minusta on kuitenkin alkanut tulla "uskovainen". Minäkin laitan tuon sanan lainausmerkkeihin.

— Käsitteellä "uskovainen" ymmärretään tavallisesti sitä, että ihminen pitää totena eräitä dogmeja, mutta u s k o on ymmärtääkseni sisäinen mysterio, vastasin. Usko on sisäistä avartumista.

— Sanasi ovat lohduttavia. Sanotaan, että totuuden Pyhä Henki avartaa ymmärrystä mm. ymmärtämään kirjoituksia ja minä ymmärrän nyt ainakin yhden kirjoituksen, sen, että Pyhä Henki johdattaa Pojan luo.

— Kerrohan tarkemmin.

— Olen tutkinut motiivejani niin tarkoin kuin suinkin osaan ja voin sanoa näin kahden kesken, että etsin totuutta ilman palkinnon toivoa. Sinä tiedät minun olleen vakaumuksellinen materialisti ja ateisti, pidin niitä aatteita totuutena. Olin perin kyllästynyt kaikenlaisten "uskovaisten" käännyttämisyrityksiin, jopa niin, että vastasin erään jumaluusoppineen saarnaan: kun ihminen epäonnistuu koulutiellä, niin hänen pitäisi valita leipäpuukseen ruumiillinen työ. Kun puhuit minulle teosofiasta, niin otaksuin puheesi uudenlaiseksi käännyttämisyritykseksi. Mutta minua jäi vaivaamaan se seikka, että kehotit ryhtymään työhön omaksumani ateismin puolesta; sellainen kehotus oli ristiriidassa käännyttämisyrityksen kanssa. Nyt jälkeenpäin käsitän kehotuksesi eräänlaiseksi "kirjoitukseksi", jota minun olisi pitänyt ymmärtää. Jos olisin täydellä tarmollani työskennellyt omaksumani ateismin puolesta, niin se työ olisi vienyt minut, joka olin vakavissani, täydelliseen umpikujaan ja sen jälkeen teosofian pariin. Minun ei olisi tarvinnut käydä sairaalan kautta. Mutta toisaalta olen kiitollinen siitä, että sain sairaalassa eräitä päteviä todisteita ihmisen rakenteesta.

— Entä miten sinusta on tullut tai on tulossa "uskovainen"?

— Tutkiessani Pekka Ervastin ja Rikhard Hannulan opetuksia Kristuksesta, uudestisyntymisestä, uskosta ja paljosta muusta pysyttelin alussa kuin sivustakatsojana, kuuntelin viisaitten puheita. Käytin hyväkseni jo saavuttamaani kokemusta: vertailin keskenään kaikkea lukemaani ja sulkeuduin mietiskele-

mään niitä. Eräänä hiljaisena hetkenäni t i e s i n, — alleviivaan tuon sanan — että jossakin sydämeni salaisessa sopukassa lauloi pieni lintu taivaallisesta onnesta. Kuuntelin ja ihmettelin, sillä linnun laulu soi ihmeellistä rauhaa ja taivaallista rakkautta. Tajusin, vaikken heti osannutkaan selittää sitä järjelleni, että olin saapunut uskon mysterion eteen. Tajusin itsessäni olevan Kristuksen voimana. Totuuden Pyhä Henki johdatti minut Pojan luo. Siinä on uskon salaisuus eikä sillä ole mitään tekemistä opinkappaleiden kanssa. Vasta tämän sisäisen avartumiseni jälkeen pääsin täydellisemmin sisälle edellä mainittujen tietäjien opetuksiin.

— Olet siis löytänyt uskon salaisuuden ja saanut rauhan. Oletko saavuttanut päätekohdan?

— Siinäpä se. Jokin vaisto sanoo, että moni ihminen on tullut tähän samaan kohtaan jotakin toista tietä ja jäänyt — viisaan opetuksen puuttuessa — nauttimaan onnestaan. Annapa hyvä neuvo.

— Nimittäisin kokemustasi korkeamman minän kosintaretkeksi. Ei etsiminen ja löytäminen siihen lopu, siitä vasta tie alkaakin. Laululinnun tulee saada ravintoa, muuten se kuihtuu ja hiljenee. Muistathan Mestarin ja Pietarin keskustelun. Mestari kysyi: rakastatko minua ja Pietari vakuutti rakastavansa. Mestari sanoi: kaitse ja ruoki lampaitani. Pekka Ervast ilmaisee saman asian tähän tapaan: kun ihminen henkisellä tiellään tekee löydön, niin löydöstä on puhuttava toisille. Siten autamme toisiamme ja laululintu saa ravintoa. Se kasvaa ja varttuu voimassa.

— Henkinen kokemus on siis lunastettavaksi tarkoitettu etuanti: on jaettava toisille sitä mitä itse on saanut. Niinkö?

— Niin ymmärrän. Vai tunsitko linnunlaulun palkaksi etsimisestäsi?

— En. Linnunlaulussa tuntui olevan jokin vivahdus kristittyjen puhumasta armosta. Miettiessäni ymmärsin näin: Jos Kristus, jonka eteen totuuden Pyhä Henki minut toi ja joka nyt henkenä puhuu sydämessäni, syntyisi minussa, niin en osaisi nimittää Kristuksen syntymää muuksi kuin armoksi. Jos puhun ihmisille tästä pienestä kokemuksestani, siis Kristuksen armosta, niin ihmiset käsittävät puheeni näin: tuossa on jälleen uusi lahkon perustaja, hän kalastaa ihmisten sieluja. He käsittäisivät minut väärin.

— Olet oikeassa. Edellä mainitsemasi tietäjät opettavatkin, että Kristus on nyt lähellä ihmistä. Ken antautuu eräänlaisiin hurmostiloihin, hän saa pienen kosketuksen Kristus-voimiin. Sellaisia ilmiöitä esiintyi paljon Paavalin seurakunnissa, kielilläpuhumista ym. Paavali neuvoikin seurakuntalaisiaan sanoen, että on puhuttava sellaista, jota itsekin ymmärtää ja toisetkin ymmärtävät, muutoin puhuu tuuleen. Sellaisia uskon-

nollisia ilmiöitä esiintyy nykyaikanakin ja niissä on hysterian tuntua. Nuo ihmiset nauttivat hurmoksestaan ja pyrkivät yhä uudelleen hurmioitumaan, mutta he tallaavat paikallaan. He eivät kulje tiellä kuten pitäisi. Sinä teit kuten Mestari neuvoi: etsikää, niin te löydätte, kolkuttakaa, niin teille avataan. Sinä etsit ja sait etsintäsi jälkeen kosketuksen Kristukseen. Nyt on edessäsi tiellä kulkeminen. Kun uppoudut Vuorisaarnan elämänymmärrykseen kyllin syvälle, niin huomaat, että aina kun toteutat Vuorisaarnan opetuksia käytännössä, niin vielä sikiöasteella oleva sisäinen Kristus laulaa ilosta. Niin tehden ravitset laululintuasi ja samalla maksat sinulle tullutta etuantia.

— Luulen nyt ymmärtäväni järjessänikin sen, minkä sisäisesti tajuan, nimittäin kokemukseni, jota nimitin tiedoksi. Käsitän uskon eläväksi elämäksi, uskoksi sisäiseen Kristukseen. Uskoni on kuin silta, jota myöten Kristuksen rakkaus-tahto virtaa käytännölliseen elämääni ja työhöni. Totuutta etsiessäni työskentelin ulkoa sisäänpäin, nyt minun on työskenneltävä Kristuksesta ulospäin, maailmaan päin. Mestaritkin työskentelevät ymmärtääkseni sisäisestä Kristuksesta maailmaan päin.

— Jeesus Kristus sanoikin, että elämme tässä maailmassa, vaan emme tästä maailmasta. Siinä syy, miksi jumalallisia sanansaattajia vainotaan ja ristiinnaulitaan.

— Entä pitääkö henkisten opettajien aina olla marttyyrejä? Onko odotettavissa mitään muutosta?

— H. P. Blavatsky sanoi taruissa olevan usein enemmän totuutta kuin historiassa. Ajattelen jehovistista luomiskertomusta. Luepa tuosta.

Timoteus luki genesiksestä: "Tämä on kertomus taivaan ja maan synnystä, kun ne luotiin. Siihen aikaan, kun Herra Jumala teki maan ja taivaan, ei ollut vielä yhtään kedon pensasta maan päällä, eikä vielä kasvanut mitään ruohoa kedolla, koska Herra Jumala ei vielä ollut antanut sataa maan päälle eikä ollut ihmistä maata viljelemässä, vaan sumu nousi maasta ja kasteli koko maan pinnan. Silloin Herra Jumala teki maan tomusta ihmisen..."

— Näin sanoo luomistaru. Mutta miten maasta nousi sumua, kun ei ollut vettä? huomautti Timoteus.

— Kertomuksessa on kaksikin ristiriitaa. Maasta nousi sumu, vaikkei ollut satanut, ja minkä vuoksi sumu kasteli maan, kun ei ollut kasvullisuuttakaan? Kertomuksen suunnittelija sovitti ristiriidat luultavasti lukijoita varten sanoakseen: tämä ei ole historiaa, vaan tarua, vertauskuvaa. Tutkikaa. Kertomuksessa on ristiriidatonta vain se, että se kuvaa maapallon tilaa, ennenkuin ihmiset kansoittivat maan. Kirjoittaja tahtoi sanoa: kehityskauden alussa kaikki tapahtumat ovat vertauskuvia siitä, mi-

tä todellisuudessa tapahtuu kehityskauden loppupuolella; siksi ne kuvastuvat nurinpäin: ensin nousi sumu, sitten vasta satoi ja muodostui kasvullisuus. Viimeksi tuli ihminen. Kehityskauden loppupuolella vertauskuvallisuus muuttuu todellisuudeksi ja tapahtumat kulkevat oikein päin: ihmiskunta on kansoittanut maan, sen jälkeen sataa ja viimeksi nousee sumu.

— Sateella ja sumulla tarkoittanet henkisiä tapahtumia?

— Kyllä. Gnostikot selittivät luomistarun sumun tarkoittaneen peitettä, joka suojasi eli peitti näkyvistä kolmannen osan ihmisistä, pneumatikoi-ihmiset, jotka nostettiin paratiisiin. Näin sanotaan tapahtuneen kehityskautemme alussa ja se oli vertauskuva kehityskautemme loppupuolen todellisista tapahtumista.

— Selityksesi vaikuttaa kiinnostavalta.

— Pekka Ervast kertoo esitelmäsarjassaan v. 1926 "Pari päivänkysymystä". (Kirjassa "Ihmisyyden uskonto" s. 215) kosmillis-henkisestä mannasateesta, joka tuli Keskusaurinko Siriuksesta aurinkokuntaamme ja maapalloomme, näin: "Niinpä siis kosmillinen henkinen vuodatus, joka Siriuksesta tuli aurinkoomme, lähti auringosta Valkoisen Looshin kautta maapalloon. Vuodatus, joka alkoi korkealla henkisessä maailmassa, saavutti maapallon ensin henkisessä muodossa, korkealla näkymättömässä maailmassa, ja laskeutui sitten vähitellen alas. Voimme kuvitella sitä mannasateeksi. Taivaallinen manna laskeutuu näkymättömän maailman läpi, kunnes se tulee maan päälle. Tänne se ei pääse sammoisena, kuin sen pitää tulla, jollei ole ihminen, joka uhrautuu astiaksi vastaanottamaan taivaallista mannaa ja välittämään sen pääsyä ihmiskuntaan ja näkyväiseen maailmaan. Valkoinen Veljeskunta otti mannan auringosta vastaan ja valitsi mad. Blavatskyn inhimilliseksi Graalin maljaksi... Ja kun mad. Blavatsky kerran oli laskenut perustuksen antaen taivaallisen vuodatuksen virrata ulos ihmisten kesken älyttävässä ajatusmuodossa taivaallisena pelastussanomana, silloin avautui tie myös tuolle taivaalliselle mannasateelle, niin että se saattoi lähestyä maapalloa enemmän ja enemmän näkyväisesti".

— Alan aavistaa mihin tähtäät. On tullut henkinen "sade", joka voi nostattaa sumun. Tämä ei ole vertauskuvaa, koska "sadekin" pyrkii tulemaan n ä k y v ä i s e k s i.

— Pekka Ervast jatkaakin: "Sentähden nyt 50 vuotta mad. Blavatskyn esiintymisen jälkeen, tämä henkinen vuodatus ei esiinny ainoastaan totuuden pyhän hengen inspiroivana voimana ihmisten kesken, vaan saavuttaa myös luonnon, tullen sen keskelle ikäänkuin uutena luonnonvoimana. Niinpä tänä vuonna 1926 kevättasauspäivästä lähtien on taivaallinen vuodatus

nähtävästi alkanut vaikuttaa luonnossa. Auringosta päin on tullut meidän maapallomme fyysilliseen ilmakehään erikoinen sähkövaikutus... Erikoisella voimalla ja väellä on tullut jotakin uutta meidän planeettamme ilmakehään. Tämä uusi stimuloiva aines, nämä uudet vibratsionit eli värähtelyt vaikuttavat nyt maapallomme luonnollisiin oloihin sillä tavalla, että suuri levottomuus vallitsee pallon fyysillisessä elämässä..."

— Erikoinen levottomuus on todellakin vallannut koko ihmiskunnan. Se riehuu aatteissa, uskonnoissa, talouselmässä... Luomistarun sumu ei ollut paikallinen, koska se "kasteli koko maan pinnan". Kenties P. E:n kuvailemasta kosmisesta "sateesta" johtuva "sumu" käsittää myös koko maapallon?

— Kysymys onkin yleismaailmallisista tapahtumista. Kristuksen apostolitkin jo aavistelivat uuden ihmistyypin syntymistä, sillä he puhuivat kahdesta Aadamista, joista Jeesus Kristus oli toinen. Muistanet myös Jeesus Kristuksen, Pekka Ervastin ja Rikhard Hannulan opetukset ihmiskunnan kahtiajaosta ja Isän valtaistuimen tulosta maan päälle. Entä miten rauhan valtakunta voi menestyä näin sotaisessa maailmassa? Siinä kysymys, jota sietää pohtia. "Sade" on jo kastellut maan, onko myös suojeleva "sumu" nouseva?

Kristosofi
1972: 73—78

AURINKO JA KUU

Matteuksen Vuorisaarnassa sanotaan mm.: "Kun hän (Jeesus) näki kansanjoukot, nousi hän vuorelle;... tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä. Niin hän... opetti heitä ja sanoi; ... 'Te olette maailman valkeus. Ei voi ylhäällä vuorella oleva kaupunki olla kätkössä; eikä lamppua sytytetä ja panna vakan alle, vaan lampunjalkaan, ja niin se loistaa kaikille huoneessa oleville. Niin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät teidän Isäänne joka on taivaissa' ".

Jeesus Natsarenus nimitti opetuslapsiaan maailman valkeudeksi, sillä hän opetti heitä, vaikka kansanjoukkojakin oli kuuntelemassa. Hän asetti oppilaansa Auringon asemaan, sillä Aurinko on tämän näkyväisen maailman valkeus. Auringon lisäksi valaisee myös Kuu, mutta Kuun valo on lainattu Auringolta. Herää kysymys: miksi opetuslapset asetettiin Auringon asemaan?

Me ihmiset elämme erilaisten arvojen sekavassa vyyhdessä. Siksi vihkimyksiin johtavan valmistavan tien ensimmäiseksi, valmistavaksi askeleeksi asetettiin sääntö: Opi erottamaan todellinen epätodellisesta. Samoinkuin maailmaa valaisee kaksi valoa, Aurinko ja Kuu, samoin ihmiskunnan kehitystä johtaa kaksi valoa. Kristus-valo on Aurinkoa vastaava todellinen henkinen valo, joka loistaa uskonnon alkuperäisissä opetuksissa, mutta se valo luo myös Kuun valoa vastaavan harhavalon, kansoja johtavan ulkonaisen sivistyksen yhteiskuntamoraaleineen. Yhteiskuntamoraali on lainavaloa, sivistyskausi syntyy uskonnon vanavedessä. Siksi puhutaan kristillisestä, buddhalaisesta, muhamettilaisesta ym. sivistyksestä. Jeesus Natsarenus tahtoi siis sanoa omille oppilailleen: Oppikaa erottamaan todellinen epätodellisesta, Auringon valo Kuun valosta, minun valoni, opetukseni, ulkonaisen sivistyksen valosta; oppikaa näkemään, että minun opetukseni on Kristusvaloa ja te minun oppilaani, olette minun valoni edustajia; te olette maailman valkeus, te valaisette maailmaa Auringon tavalla.

Olemme saaneet oppia, että ulkonaiset ilmiöt ja tapahtumat ovat seurauksia sisäisistä, henkisistä syistä. Syyt ja seuraukset nivoutuvat toisiinsa erottamattomasti. Vaikka nuo kaksi valoa, Aurinko ja Kuu, ovat fyysisiä todellisuuksia, niin nekin ovat seurauksia henkisistä syistä ja samalla syitä, jotka luovat seurauksia ihmiskehityksen valtavaan pyörään. Siksi lienee aiheellista tarkastella edellä sanottua myös metafysiikan näkökulmasta.

Luomistarussa kerrotaan neljännen luomispäivän tapahtumista: "Ja Jumala (Elohim) sanoi: 'Tulkoot valot taivaanvahvuuteen erottamaan päivää yöstä, ja olkoot ne merkkinä osoittamassa aikoja, päiviä ja vuosia,... Jumala teki kaksi suurta valoa, suuremman valon hallitsemaan päivää ja pienemmän valon hallitsemaan yötä'..."

Elämme parhaillaan neljännessä luomispäivässä, Maan neljännessä jälleensyntymässä. Maan kolme edellistä jälleensyntymää eli luomispäivää olivat, jos niitä olisi katseltu meidän silmillämme, näkymättömiä. Kolmaskin luomispäivä oli eetterinen. Sitä nimitetään kuupäiväksi. Kun neljäs luomispäivä, nykyinen maakausi, alkoi, niin eetterinen Kuu luovutti Maalle elämänsä, myös ihmiskunnan. Maakin oli alussa melkein eetterinen, mutta se kristallisoitui usean vaiheen kautta nykyiseen kiinteään tilaansa. Samalla eetterinen Kuu, kolmannen luomispäivän jäännös, kristallisoitui nykyiseen kiinteään tilaansa. Kuu on siis Maan äiti. Se kiertää Maata kuin äiti lapsensa kehtoa, kuten H. P. Blavatsky sanoo. Kuulla on vieläkin tehtävänsä Maan elämässä.

Kuun ja Maan tulevaisuudella on olennainen ero. Ero selviää

seuraavasta. Kun kuvittelemme Maan seitsemän luomispäivää kaareksi, niin neljäs luomispäivä on kaaren pohjukassa. Maa on nyt aineellisin. Ensimmäisen, toisen ja kolmannen luomispäivän pallot olivat ns. laskevan kaaren palloja, sillä ne tulivat luomispäivän kestäessä yhä enemmän aineellisiksi. Niinpä Kuukin aineellistuu yhä enemmän ja sen loppunäytös on hajoaminen. Maa on toisenlaisessa asemassa, koska se on kaaren pohjukassa. Maakauden eli neljännen luomispäivän alkupuoli tapahtui aineellistumisen merkeissä, mutta sivuutettuaan aineellisuuden alimman kohdan Maa alkaa eetteröityä, kirkastua. Maa saavutti aineellisimman kohtansa Atlantiksen aikana ja nyt, viidennen juurirodun aikana, se alkaa vähitellen eetteröityä. Elämme nyt viidennen juurirodun tyypillisessä, viidennessä sivistyskaudessa, joka on ensimmäinen varsinainen nousevan kaaren sivistyskausi. Pekka Ervast viittasi usein Maan alkavaan eetteröitymiseen sanoen jopa niinkin, että tulevaisuudessa elämä maapallolla on mahdollinen vain sille ihmiselle, joka elää henkistä elämää.

Uskonnon alkuperäiseen sanomaan sisältyvän Kristus-elämän vanavedessä muodostuu siis ulkonainen sivistys, joka elää uskonnon antamalla lainavalolla. Siksi nykyisenkin sivistyskauden valolla on kuunvalon luonne. Kuu valaisee yötä. Sivistyselämäkin muistuttaa parhaimmillaan kuunvaloista yötä lemmenleikkeineen, jota taide ja kirjallisuus ovat tulvillaan. Ulkonaisella sivistyksellä on myös Kuun kohtalo: rappeutuminen ja hajoaminen. Historia kertoo monista luhistuneista sivistyskausista. Nykyinen sivistyskausi on erikoinen, sillä se on ulottanut lonkeronsa yli maapallon ja siksi sen luhistuminenkin on todennäköisesti erikoinen. Tämän viidennen sivistyskauden luhistuminen järkyttää kaikkia kansoja ehkä siksi, että myös kuudennen sivistyskauden syntysanat on lausuttu. Niinpä Johannes kuvaileekin Ilmestyskirjassaan järkyttäviä tapahtumia viidennen ja kuudennen sinetin avaamisen yhteydessä. Kun viides sinetti avattiin, niin Kristuksen sanoman puolesta tapetut odottivat tuomiota tappajilleen. Kuudetta sinettiä avattaessa Aurinko meni mustaksi kuin karvainen säkkipuku ja kuu muuttui kokonaan vereksi. Johannes onnistui ennusteluissaan, sillä Aurinkoa edustava Jeesus Kristuksen käytännöllinen siveysoppi on täysin pimentynyt. Vuorisaarnaa ei tunnusteta kristittyjen opetusohjeiksi ja siksi "kuu" eli nykyinen sivistyskausi on tullut veriseksi, perin sotaiseksi. Mutta ympäri maailmaa kuuluu myös yhä voimakkaampana huuto: Ihmisellä täytyy olla oikeus elää kieltäytyessään murhaamasta.

Yötä seuraa päivä, henkinen Aurinko on jälleen noussut. Täällä Suomessa on henkinen Aurinko riisuttu "karvaisesta säkkipu-

vusta" eli Kalevalaa lainataksemi: päivä on päästetty kalliosta. Vuorisaarna on Pekka Ervastin uudistamana ja selventämänä vedetty päivänvaloon. Vuorisaarna sisältyy keskeisenä osana Pohjolassa julistettuun kristosofiseen elämänymmärrykseen ollen ihmissielua uudistava auringonvalo. Kunpa Mestari voisi sanoa nyt kuten pari vuosituhatta sitten: Te olette maan suola ja maailman valkeus ...

Kristosofi
1972: 109—112

ESTER REINIKAINEN

In memoriam

Poistuit luotamme 21. 2. 1972, 70 vuotiaana. Pitkän ja vaikean sairautesi ajan pidit yllä kristosofian hiillosta Savonlinnassa. Ihmeteltävällä kärsivällisyydellä, rakkaudella ja iloisella mielellä uhrauduit Suurten Mestareiden asialle. Sinä jaksoit. Olit esimerkillinen tiennäyttäjä etsijöille, jotka tietämättöminä etsivät tietä Kristuksen yhteyteen. Osasit viitata Vuorisaarnaan, koska itse olit Vuorisaarnan hengen läpitunkema. Vapaana fyysisen maailman taakasta voit nyt suunnata kulkusi kohti Isän Valoa kootaksesi uusia voimia. Kun kuuluu Valkoisten Voimien kutsu, niin palaat — tiedät palaavasi — keskeytyneelle maiselle työkentällesi; sillä Isän valtakunta toteutuu kerran maankin päällä.

Kristosofi
1972: 112

TIMOTEUS

ystäväni saapui jälleen touhukkaana pyyhkien hikeä punoittavalta otsaltaan. Näin jo kaukaa, että kynttilä oli syttynyt Timoteuksen aivoissa ja ehdin ajatella: "Puhutaan, koska niin haluat. Opinsauna on tärkeä meille molemmille". Ilman esipuhetta Timoteus intoili:

— Sanoit kerran, että elämä on täynnä kaikenlaisia tosiasioita, mutta meidän tulee nähdä tosiasioitten yli periaatteeseen. Teosofisen sanoman vanaveteen on muodostunut joukko seuroja ja yhdistyksiä. Ne ovat tosiasioita, joitten yli meidän tulee katsella nähdäksemme teoso-

fian aatteena, maailmankatsomuksena, elämänymmärryksenä. Muistaakseni puhuit tähän tapaan.

— Kyllä. Tarkoitin sinua ja kaltaisiasi etsijäsieluja. Heidän tulisi selviytyä aatteitten viidakosta. Kysymyksessä olevilla seuroilla ja yhteisöillä on kullakin oma, H. P. Blavatskyn julistamasta teosofiasta poikkeava, aatteellinen elämänkäsityksensä ja luulen, etteivät useimmat seurojen jäsenet tajua tuota poikkeavuutta.

— Sellainen oli minunkin havaintoni ja se kannusti etsimään edelleen. Etsiessäni jouduin, kuten aiemmin sanoin, uskon mysterion eteen, joten kysymys tuli minulle selväksi — kuinka sanoisin — oman minäni kannalta. Mutta Pekka Ervast opettaa, ettei yksilöä nykyään auteta kauan hänen henkisellä tiellään, joten yksilön on ryhdyttävä toisten kanssa yhteistyöhön. Hän puhuu maapallolle tulleesta uudesta luonnonvoimasta, joka purkautuu ihmiskuntaa auttavaksi voimaksi henkisten työryhmien kautta. Sanopa, mistä löydän sellaisen työryhmän? Onko minun liityttävä jäseneksi johonkin niistä seuroista, joiden näin poikenneen alkuperäiseltä teosofiselta linjalta?

— Jopa keksit pulmallisen kysymyksen. Tyydyttäisikö sinua esim. sellainen ratkaisu, että liittyisit jäseneksi niin moneen teosofis-henkiseen seuraan ja yhtymään kuin aikasi ja kukkarosi antavat myöten? Vai mitä olet itse tuumaillut?

— Lasket leikkiä etkä vastannut kysymykseeni. Olen aloittelija kokemusteni ja historiallisten tietojeni kannalta, mutta jotakin olen myös löytänyt. H. P. Blavatskyn ja Henry Steel Olcottin v. 1875 perustama "Teosofinen Seura" hajosi melkein heti H. P. Blavatskyn kuoleman jälkeen. V. 1895 amerikkalainen osasto erosi emäseurasta itsenäiseksi "Amerikan teosofiseksi seuraksi". V. 1910 perustettiin "Idän tähden järjestö" oletetun maailmanopettajan toimintalavaksi, vaikka järjestö myöhemmin hajoitettiin. Niin ikään perustettiin "Vapaa katolinen kirkko". Maailmanopettajapuuhan aiheuttaman kriisin johdosta T. S:n saksalainen osasto, jonka ylisihteerinä oli tohtori Steiner, erosi emäseurasta muodostuen uudeksi seuraksi nimellä "Antroposofinen Seura". Siitä silmukoitui "Kristittyjen yhteisö". Teosofinen virtaus antoi virikkeitä myös yhteisvapaamuurariliikkeeseen. Suomessa perustettiin "Ruusu-Risti-järjestö". Näitten lisäksi on joukko spiritistisiä ym. järjestöjä, joihin teosofiset aatteet ovat osaksi soluttautuneet. Sinä sanot työskenteleväsi "kristosofian" parissa. Kuvitteletko, että aikani ja kukkaroni todellakin antaisi myöten puuhata noissa monissa yhteisöissä, ja vaikka jonkin ihmeen avulla sellaiseen ehtisinkin, niin mikä takaa, että silloin olisin edesauttamassa ko. luonnonvoiman purkautumista?

— Koska sanoit minun laskevan leikkiä, niin leikitään edelleen. Kuvitellaan, että kaikki H. P. Blavatskyn julistamasta teosofisesta sanomasta silmukoituneet järjestöt ja yhteisöt liittyisivät yhteen. Silloin olisi vain yksi järjestö, johon voisit liittyä. Ratkeaisiko pulmasi silloin?

— Onhan sekin eräs näkökanta, ja olen kuullut, että sen tapaista veljeilyä harrastetaankin eräissä piireissä. Mutta seurojen yhtyminen tuntuu minusta niin kaukaiselta, etten ole sitä näkemässä. Minä elän nykyajassa. Ja onko yhtyminen edes oletettavissa. Kristillinen liike hajosi moneen kirkkokuntaan ja lukemattomiin lahkoihin, ja vaikka ne kaikki väittävät perustavansa oppinsa Jeesukseen Kristukseen, niin yhteisymmärrystä puuttuu. Ovatko ne edes tosissaan yrittäneetkään päästä yhteisymmärrykseen?

— Vaan sanopa, veli Timoteus, mitä Jeesus Natsarenus tarkoitti sanoessaan: "Sillä missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellänsä". (Matt. 18: 20) Luulen, että noihin sanoihin sisältyy koko pulman avain. Erimielisyys ja siitä johtuva hajaannus aiheutuu siitä, etteivät kristityt kykene kokoontumaan Jeesus Kristuksen nimessä.

— Minun nimessäni? Siis Jeesus Kristuksen nimessä. Kokoontuvathan kristityt tietääkseni Jeesus Kristuksen nimessä, sillä se nimi on aina heidän huulillaan. Vai kokoontuvatko? Odotapas. Aivoissani syttyi pieni valo, mutta se jäi abstraktisen ajattelun alueelle. Mitä merkitsee nimi?

— Nimi merkitsee laatua. Vanhemmissa raamatunkäännöksissä on suomennoksia nimistä, joita käytettiin sekä ennen Jeesusta että hänen elinaikanaan. Esim. Filippus merkitsee "hevosystävä", Daniel: "Jumala on tuomari", Jerusalem: "rauhan näkö", Timoteus: "Jumalan kunnioittaja", Johannes: "armoitettu", Jeesus: "vapahtaja", Kristus: "voideltu" jne. Kenties muutamat vanhemmat antoivat lapsilleen tuollaisia nimiä omien arvailujensa nojalla, mutta myös tietäjät saattoivat nähdä lapsen tulevaisuuden ja antoivat nimen lapselle tietonsa nojalla. Nimi merkitsi silloin lapsen luonteenlaatua ja hänen elämäntehtäväänsä. Niinpä Luukas kertoo, että enkeli ilmestyi Sakariaalle ja käski Sakariaan antamaan pojalleen nimen Johannes, "armoitettu". Samoin enkeli Gabriel käski Marian antaa pojalleen nimen Jeesus, "vapahtaja". "Kristus" on arvonimi. Se annettiin sellaiselle mysterioissa vihitylle, joka oli yhtynyt Kristukseen näkymättömässä maailmassa. Sanonta "Jeesus, jota sanottiin Kristukseksi", tarkoittaa, että Kristus oli syntynyt Jeesuksessa. Kristus ei ole henkilö, vaan Sana, Järki, Logos, jonka kautta kaikki olevainen on syntynyt. "Jeesus Kristuksen nimi" tarkoittaa siis Jeesuksen elämän-

ymmärrystä ja hänen luonnettaan, opetustensa sisältöä. Evankeliumit kertovat Jeesuksen opettaneen sekä sanoillaan että teoillaan. Hänen opetustensa ydin on esitetty Matteuksen Vuorisaarnassa. Kun Jeesus lupasi olla niitten keskellä, jotka kokoontuvat hänen nimessään, niin hän oletti kokoontujien olevan selvillä hänen opetustensa hengestä. Hän kehotti mm. rakastamaan vihollisiakin ja kielsi vastustamasta pahaa, ja sellainen asennoituminen oli päinvastainen vallitsevan yhteiskuntamoraalin kanssa. Mutta hänen opetuslapsensa saattoivat tajuta Mestarinsa opetusten henkeä. Kristikunta ei hyväksy Jeesus Kristusta opettajakseen ja siksi kristityt eivät kykene kokoontumaan Mestarinsa nimessä eli hengessä. Siksi he riitelevät keskenään eikä Jeesus Kristus voi olla heidän keskellään.

— Tuo oli valaiseva selitys. Se kosketti niin syvästi uskonnollisten erimielisyyksien ydintä, että toivoisin sinun vieläkin valaisevan sitä jollakin esimerkillä.

— Yritetään. Oletetaan, että sinä Timoteus olisit n i m e s i veroinen. Joku tietäjä olisi lapsena ollessasi katsellut sinun luonnettasi, tulevaisuuttasi ja elämäntehtävääsi ja nähnyt sinut J u m a l a n k u n n i o i t t a j a k s i. Hän olisi sanonut: "Tuon pojan nimi on oleva Timoteus, sillä hän kunnioittaa Jumalaa". Kun kasvoit mieheksi ja vaikutit elämänuskollasi ympäristöösi, niin muutamat ihmiset ymmärsivät sinun rakkautesi Jumalaan. Heissäkin heräsi sama kunnioitus ja rakkaus ja sinä sait oppilaita. He päättivät: pidetäänpä yhteisiä kokouksia ja neuvotteluja, jotta oppisimme kunnioittamaan Jumalaa; kokoonnutaan Timoteuksen nimessä eli hänen elämänymmärryksensä hengessä. Tällöin sinä luonnollisesti olisit heidän keskellään opettamassa heille Jumalan kunnioittamista. Ymmärtänet tarkoitukseni?

— Luulen ymmärtäväni. Ehkä antaisimme ryhmällemme nimeksi "Jumalan kunnioittajien seura". Tai "Timoteuksen seura".

— Hyvä keksintö. Mutta koska henkisten liikkeitten kohtalona on ollut madaltuminen, niin on oletettavissa, että "Jumalan kunnioittajien seurankin" kohtalona on madaltuminen. Se alkaa tähän tapaan. Joku seuran jäsen, joka kuvittelee sinun pyrkivän valtaan, koska hän itsekin on vallanhaluinen, selittää — ensin kuiskutellen, mutta lopulta yhä äänekkäämmin —: "Tuo Timoteus on vallanhaluinen ja uskomuksiinsa luutunut. Hän on vanhanaikainen eikä ymmärrä nykyaikaa. Emme me elä pelkällä Jumalan kunnioittamisella, meidän tulee parantaa maailmaa. On turvauduttava politiikkaan ja sen suomiin keinoihin. Heittäkäämme Timoteus yli laidan, kyllä minä johdan asiat oikeaan suuntaan." Ja monet uskovat tuon suuriäänisen puhetta. Timoteus saa lähteä siitä seurasta, joka muodostui hänen

elämänkatsomuksensa pohjalle. Voisitko silloinkin olla "Jumalan kunnioittajien seurassa" alkuperäisine aatteinesi? Jos yrittäisit, niin sinut naurettaisiin ulos, ja ellet lähtisi suosiosta, saisit kokea väkivaltaa.

— Niin siinä varmaan kävisi. En voisi olla heidän keskellään, vaikka se ryhmä edelleenkin käyttäisi keulakuvanaan nimeä "Timoteuksen seura" tai "Jumalan kunnioittajien seura". Tämä esimerkki pätee kristillisiin yhteisöihin, kirkkoihin ja lahkoihin. Miten Jeesus Kristus voisi olla niissä mukana, koska ne eivät kykene elämään ja kokoontumaan hänen hengessään. Ne eivät Mestarinsa kanssa rakenna, ne hajoittavat.

— Katsotaanpa vielä todellisuutta silmiin. Jeesuksen rakkauskäskyä pidetään korkeimpana ja täydellisimpänä siveellisenä neuvona, paatuneinkaan jumaluusoppinut ei voine sitä kieltää. Entä käytäntö? Rakastavatko kristityt "vihollisia" silloin, kun he tappavat heitä sodissaan? Kokoontuivatko Euroopan kristityt kansat yleiseurooppalaisiin sotiinsa Jeesus Kristuksen hengessä? Uskonsotia käydään tänäänkin. Kaipaammeko lisätodisteita käsittääksemme, etteivät kristityt kykene kokoontumaan ja toimimaan Mestarinsa nimessä eli hengessä? Puhuimme kirkkojen ja lahkojen yhtymisestä. Jos ne yhtyisivät vaikkapa suureksi maailmankirkoksi, niin heikkenisikö silloin Kristuksen moraaliopin vastustaminen?

— Tuo oli uusi näkökanta. Silloinhan Vuorisaarnan hengen vastustaminen voimistuisi entisestään ja Kristus saisi entistä äkäisemmän lähdön hänen nimeään kantavasta suurkirkosta.

— Entä miksi nimittäisit sitä veljeyttä, joka sitoisi eri kirkkokunnat ja Kristuksen nimeä kantavat uskonveljet yhteen? Pidämme mielessämme, etteivät ne suvaitse Mestaria keskellään opettajana.

— Olipa pulmallinen kysymys. Odota kun mietin... Olisiko sellainen veljeys muuta kuin a s e v e l j e y t t ä. Yhtyessään heidän voimansa kasvaisi moninkertaiseksi. Heistä tulisi entistä tehokkaampi ase Jeesus Kristuksen opin henkeä vastaan. Se olisi myös oikea linnoitus ja uhka ihmiskunnan "pakanallista" enemmistöä, toisia uskontokuntia vastaan. Sellainen yhtyminen ja veljistyminen olisi aseveljeyttä.

— Sitä se nähtävästi olisi. Kristittyjen pitäisi ensin tunnustaa Jeesus Kristus opettajakseen syventymällä perin pohjin Vuorisaarnaan. Vuorisaarnassa on selvimmin esitetty Jeesus Kristuksen opin henki. Mutta onnistuuko sellainen täyskäännös? Vuorisaarnan omaksuminen edellyttää, että ensin tunnustetaan Vuorisaarnan vastaiset menettelyt, menneisyydessä tehdyt erehdykset. Se olisi astumista katumuksen tielle, ja sillä tiellä luikertelu ei onnistu. Mutta me poikkesimme aiheestamme. Puhuimme teosofisesta liikkeestä.

— Vedin tahallani keskustelumme kristilliseen liikkeeseen, sillä sen vaiheet ovat nähtävissämme. Kristillinen liike on tai oli ainakin alussa henkinen liike ja myös teosofinen liike on henkinen liike. Olisivatko ne rinnastettavissa?

— Rinnastus sopii. Teosofinen liike kantaa nimeä t e o s o f i a, mikä merkitsee jumalallinen viisaus eli jumalien, Mestarien, viisaus, kuten aikaisemmin sovimme. Kun teosofeiksi itseään nimittävät ihmiset kokoontuvat yhteen, niin heidän pitäisi olla selvillä teosofian hengestä, jotta Mestarit voisivat olla heidän keskellään. Elleivät Valkoiset Mestarit ole mukana teosofien kokouksissa, niin siellä ovat mukana ne "mestarit", joitten elämänfilosofia on väkivalta. Niinhän Jeesuskin lupasi olla vain hänen nimessään eli hengessään kokoontuneitten ihmisten keskellä. Entä mikä on teosofian henki? Se on Mestareitten henki, Jeesus Kristuksen, Gautama Buddhan, Moorian ja Kuut-Huumin henki, heidän opetustensa siveellinen ydin. Se on H. P. Blavatskyn moraalisten opetusten henki, joka näkyy mm. "Teosofian Avaimessa" ja "Hiljaisuuden Äänessä". Teosofian henki tulee esiin Buddhan siveysopissa ja Jeesuksen Vuorisaarnassa, ja kaikkein selvimpänä ja täydellisimpänä se henki esitetään Pekka Ervastin "Vuorisaarna" -kirjassa ja hänen kaikissa kirjoissaan ja kirjoituksissaan. Etkä tahtone väittää, että J. R. Hannulan kirjojen ja kirjoitusten henki menisi edelläesitettyjen opetusten alapuolelle.

— En väitä. Mutta eräs asia juolahti mieleeni. Kun tahtoo päästä sisälle joko teosofian tai jonkun henkisen opettajan sanoman henkeen, niin se vaatii työtä. Asioita on tutkittava. Ja kun tekee jonkin löydön, niin on tutkittava siitä huolimatta. Keskustelin erään vanhan teosofin kanssa teosofiasta ja hän väitti, että jokaisella ihmisellä on oma teosofiansa. Tunsin itseni sillä hetkellä perin tyhmäksi, mutta kun jälkeenpäin mietin tuon ystäväni lausetta, niin ymmärsin: hän on jäänyt tallaamaan omia jälkiään. Teosofiaa eli jumalien viisautta voi k o k e m u s p e r ä i s e n ä t i e t o n a olla vain Mestareilla. Mutta kysymykseni, mistä löydän sellaisen ihmisryhmän, johon minun olisi liityttävä, on vielä avoin.

— Siis toisin sanoen: mistä löydät ne kaksi tai kolme ihmistä, jotka kokoontuvat Valkoisen Veljeskunnan Mestarien nimessä eli hengessä, joitten kanssa voisit ryhtyä yhteistyöhön?

— Sitä tarkoitin, vaikken osannut sanoa ajatustani noin selvästi.

— Sinä olet tottunut ajattelemaan johdonmukaisesti, joten ajattelehan edelleen. Teosofinen ja kristosofinen maailmankatsomus ja elämänymmärrys sisältää paljon asioita siksi, että siihen sisältyy koko elämä. Nuo asiat voidaan kuitenkin rajata kahteen osaan: metafysiikkaan ja mo-

raaliin. Yhdessä metafysiikka ja moraali keskittyvät yksilön kysymykseksi: mikä on ihmisen tie ihmisyyttä kohti, miten minun tulisi elää, jotta Jumalan, Isän tahto minussa toteutuisi? Nämä kysymykset esiintyvät enemmän tai vähemmän selvinä kannustimina teosofisen liikkeen eri johdannaisissa, seuroissa ja järjestöissä. Myös seurojen yksityiset jäsenet ymmärtävät kysymykset hieman eri tavalla, ja he vetoavat pyrinnöissään teosofian laajaan aihepiiriin. Joku uskoo toteuttavansa elämän tahtoa nauttimalla sakramentteja, joku toinen harjoittamalla joogaa päällään seisomalla tai napaansa tuijottamalla. Joku uskoo Isän tahdon toteutuvan mantrojen laulamisella jne. Tuollaiset temppuilut eivät sinään ole vaarallisia, sillä jokainen vastaa itse omista tempuistaan. Mutta ellei itsensätreenaaja ratkaise perin pohjin sotakysymystä, niin hän kaivaa kuoppaa itselleen.

— Tarkoittanet, että hän lankeaa kaivamaansa kuoppaan. Miten?

— Toisen elämän riistäminen on pahan syvin muoto, joten eteneminen oikean ihmisen astetta kohti on aloitettava sotakysymyksen selvittelyllä. Sota ja ihannoitu väkivalta on iskostunut ihmisluontoon niin syvälle, että elämän koulu asettaa henkiselle tielle pyrkijän kokeelle nimenomaan sotakysymyksessä. Se on kuoppa, johon henkiset liikkeet ovat langenneet kautta aikojen. Gautama Buddha väisti sotakysymyksen tekemällä kompromissin kuninkaan kanssa. Hän ei ottanut sotilaita munkkikuntiinsa. Jeesus Natsarenus ei mennyt sovitteluihin, vaan nimitti aikalaistensa palvomaa "isää" perkeleeksi luonnehtien perkeleen murhaajaksi. Jeesus sai maksaa hengellään rohkeutensa. H. P. Blavatsky sai kokea ankaraa vastustusta. Nuo edelläkulkijat olivat uskollisia Valkoisen Veljeskunnan nimelle eli hengelle, mutta heidän aloittamansa henkiset liikkeet kompastuivat. Ihminen, joka Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan ohjeita noudattaen pyrkii kasvamaan oikeaksi ihmiseksi, ei elä tästä maailmasta, mutta hänen on pakko elää tässä maailmassa. Hänen elämänasenteensa on vastakkainen tämän maailman sotaiselle hirmuvallalle, joten hän joutuu seisomaan aivan kuin koko maailmaa vastaan. Ja maailman hirmuvalta vaatii: tapa, tai tulet tapetuksi. Sitä vaatimusta henkiset liikkeet eivät ole kestäneet. Tiukan tullen niitten johto on selittänyt jäsenilleen: Nyt on meidänkin, rauhaa rakastavien ihmisten, asetettava ihanteemme hyllylle lepäämään ja mentävä asevoimin puolustamaan "suurempia arvoja". Tällainen selittely on väkivallan ihannoimista: rauhaa rauhan aikana ja sotaa sodan aikana.

— En ole löytänyt henkisten liikkeitten historiasta ainuttakaan tapausta, jolloin alkuperäi-

seltä raiteeltaan suistunut kirkko tai muu henkistä suuntaa edustava ryhmittymä olisi tunnustanut erehdyksensä ja oikaissut itsensä. Onko niitten kohtalona ruhjoutua oman karmansa käsissä? Tekihän Pekka Ervast oikean suuryrityksen lähettämällä noin yhdeksänsataa kiertokirjettä kaikille tunnetuille teosofishenkisille yhteisöille maapallon eri puolille siinä toivossa, että kiertokirjeen johdosta keskusteltaisiin. Ymmärtääkseni hän tähtäsi eri seurojen yhtymiseen.

— Hän lähetti kiertokirjeen seurojen johtoportaisiin toivossa, että perustettaisiin eri seurojen välinen yhteiselin. Näin hän kirjoitti:

"Me tarvitsemme, — emme uutta seuraa vanhojen lisäksi, vaan — nykyisten seurojen muodostamaa uutta liittoa, yhteistä lavaa, jolla kaikki voisimme tavata. Muodostakaamme siis teosofisten ja samanhenkisten seurojen Yleinen Liitto tai Yhtymä kansainvälisine toimistoineen, kansainvälisine aikakausikirjoineen sekä säännöllisesti uudistuvine maailman kongresseineen". "Ruusu-Risti" v. 1921 s. 333.

Ei Pekka Ervast tarkoittanut, että jo olevien seurojen pitäisi luopua tutuksitulleista toimintamuodoistaan ja yhtyä suureksi "kirkkokunnaksi", hän toivoi vain yhteiselintä. Ja sellaisen elimen voivat muodostaa vain seurojen johtoelimet. Seurojen yksityiset jäsenet eivät sellaiseen kykene. He voivat korkeintaan huutaa johtoelimilleen: muodostakaa yhteinen lava toisten seurojen kanssa. Jos sinä, hyvä Timoteus, menet johonkin teosofis-henkiseen seuraan, jossa ei hyväksytä Buddhan, Jeesuksen, teosofisten Mestareitten ja Blavatskyn alkuperäisiä aatteita ja puhut siellä sotaa vastaan ja viittailet menneisiin erehdyksiin, niin sinut ajetaan ulos. Saat kokea saman kohtalon kuin Mestaritkin ovat kokeneet. Jos istut heidän kokouksissaan hyväntahtoisena tuppisuuna, niin sellaisena voit istua kotonasikin. Kun tutkit edellämainitsemaani Jeesuksen lausetta, jossa hän lupaa olla niitten keskellä, jotka kokoontuvat hänen nimessään, niin samassa yhteydessä puhutaan anteeksiannosta. Tässä tapauksessa seurojen johtoelinten tulee antaa anteeksi toisilleen sen jälkeen, kun ensin tunnustavat erehdyksensä. Jos sinä, hyvä Timoteus, liityt johonkin seuraan, jota et ole ollut luomassa etkä syyllistynyt seuran tekemiin erehdyksiin, ja liittyessäsi annat anteeksi seuran tekemät erehdykset, niin silloinhan sinä syyllistyt samoihin erehdyksiin. Sinä tunnustat ja hyväksyt seuran väärinteot. Osallistut Mestarien teilaamiseen. Tällaisessa tapauksessa ei ole kysymys sinun ja toisen ihmisen suhteesta, suhteen sovituksesta ja anteeksiannosta, vaan suhteestasi ihmisryhmään, joka ei suvaitse Mestaria keskellään.

— Tuo on kovaa puhetta, mutta todeksi se täytyy tunnustaa. Näin ollen minulle ei jää muuta mahdollisuutta kuin kysyä itseltäni: Olenko m i n ä ratkaissut sotakysymyksen, o s a a n k o m i n ä a s e t t u a Kristuksen Valkoisen Veljeskunnan henkeen? Jos osaan, niin löydän ne "kaksi tai kolme" tai vaikkapa tuhannen kaltaistani, sillä samanhenkiset vetäytyvät yhteen. Miksi tuppauden väkivallan vastustajana niihin teosofis-henkisiin tai uskonnollisiin seuroihin, jotka ihannoivat sotaa. Tuppautuessani häiritsen vain niitten rauhaa ja olen kuin hämähäkki, joka pyydystää saalista verkkoonsa. Miksi en antaisi toisten ihmisten nauttia sakramentteja ja tuijottaa napaansa; ei maailma sellaisesta kaadu. Mutta väkivalta voi sen kaataa, siihen viittaa aikamme elämänmeno.

— Näin jo tullessasi, veli Timoteus, että sinulla on asiallista keskusteltavaa ja ymmärsin, että opinsauna on tarpeellinen meille kummallekin. En erehtynyt. Kyllä Vanhan Testamentin Saarnaaja iski pieleen sanoessaan kaiken olevan turhuutta, että viisaalla ja tyhmällä on sama kohtalo: maakuoppa. Saarnaaja oletti ihmisen olevan vain ruumis. Mutta Jeesus Natsarenus puhui hengestä sanoessaan, että meidän tulee olla palavan kynttilän kaltaisia, jotka valaisevat pimeyttä. Myös "Hiljaisuuden Ääni" sanoo: Ellet voi olla Aurinko, niin ole nöyrä kiertotähti, joka valaisee yksinäisen kulkijan tietä.

Krisosofi
1972: 137—154

SINISTEN VARJOJEN MAA

Räiskyvän nuotion loimutus oli jokailtainen näky. Nuotio oli sekä tarpeen vaatima että yhteisen ilon aihe. Paimenien monipäinen joukko kokoontui illalla lämmittävän nuotion ympärille valmistaen illallista, jutellen jännittäviä kertomuksia ja kaskuja, ja viimein viettämään lyhyen yönsä peitteisiin kääriytyneinä nuotion antaessa lämpöään. Vain muutamat paimenet koirineen valvoivat kokoonkerättyä karjaa yön pimeydesä, jolloin kuuttomana aikana ei ollut muuta valoa kuin Linnunradan himmeä hohde ja tähtien lakkaamaton tuike. Yön saapuessa heräsi läheinen erämaa. Sieltä kuului lakkaamaton petojen karjahtelu ja susilaumat uskaltautuivat saalistamaan avarammillekin maille. Yöllinen vartiointi oli alinomaista varuillaan oloa. Mutta lämmittävän nuotion ympärillä vietettiin rattoisaa iltaa,

vaikka Auringon laskettua ilma viileni pyrkien nostattamaan vilunväreitä. Elettiinhän melkeinpä maailman katolla, vain muutaman päivämatkan päässä siitä. Päivällä näkyvät kaukaa, melkein läpipääsemättömän ja tuntemattoman aarniometsän takaa Himalajan mahtavat huiput, joiden näkeminen ensikertalaiselle nostattaa mieleen pyhän kunnioituksen luonnon suuruutta kohtaan. Se kaikki oli paimenille tuttua, syntymästä kuolemaan asti elettävää elämää, kenties yksitoikkoista, mutta myös vapaata. Se oli elämää lähellä luontoa, rankkasateet ja myrskyt olivat heidän tuttaviaan. Heidän sivistyksensä ei ollut opittua pintakiiltoa, se oli syvältä sielun syvyydestä noussutta toistensa ymmärtämystä, yhteenkuuluvaisuutta, kohtalonyhteyttä, auttamistahtoa. Heimo oli elänyt vuosisatoja eristettyä elämää pitäen hallussaan hedelmällistä laaksoa, viljellen ohraa ja varjellen karjaansa. Brahmaan kunnioitus ei ollut päässyt rappeutumaan. Gautama Buddhan valo oli melko uutena päässyt heidän kuuluviinsa vain hämärinä kulkupuheina. Siksi oli tavallista, että iltanuotioilla kertoiltiin näkymättömän luonnon, haltioitten ja vainajien, puuhista. Joku kertoi muistavansa entisen ruumistuksensa, joku väitti asuneensa edellisen elämänsä aikana kaukaisessa luostarissa, joku uskalsi paljastaa seikkailujaan jumalien maailmassa. Kertomuksissa oli seikkailua ja jännitystä ja useita kertomuksia kerrottiin yhä uudelleen paranneltuina ja muunnettuina. Kukapa niitä uusia olisi aina keksinyt. Sattui kuitenkin joku kauppias kulkemaan. Hän tiesi kertoa jossakin kaukana olevista ihmeellisistä luostareista, joissa asui merkillisen viisaita ihmisiä.

Eräs kaikkia kiinnostava oli kertomus Sinisten varjojen maasta. Sen kertoi jo vuosia sitten mies, jota sanottiin Kulkijaksi. Lieneekö hänellä muuta nimeä ollutkaan. Joku vanhempi ihminen oli muistavinaan, että Kulkija oli heimon kansalaisia, mutta hän oli salaperäisellä tavalla hävinnyt ja aikojen kuluttua ilmaantunut uudelleen. Palatessaan Kulkija oli kertonut Sinisten varjojen maasta, joka oli kaukana Himalajalla, suuren aarniometsän takana. Hän oli kertonut sen ehkä pari kertaa, mutta joku toinen teki saman aiheen pohjalle uuden kertomuksen lisäten siihen omia jännittäviä keksintöjään. Joku kolmas keitti kertomuksen jälleen uudelleen ja esitti sen entisestään kiintoisampana. Kulkija, joka itse ensimmäisenä kertojana kuunteli toisten mukana, sanoi kerran:

— On hyvä, että pidätte kertomusta yllä ja teette siitä entistä maittavamman, kunhan samalla muistatte, että kertomuksenne on todellisuudesta poikkeava. Näin pysyy asia esillä ja mielenkiintoisena. Kertomuksel-

la on tarkoituksensa, joka odottaa toteutumistaan.

Iltanuotioilla tarinoitaessa lapset usein nukkuivat. Heitä kääriytyi useitakin saman peitteen alle lämmittääkseen toinen toistaan. Mutta Bompo ja Lila eivät nukkuneet. Bompo oli uneksiva, alati miettivä poika, harvapuheinen. Lila oli tyttö, Bompon täysi vastakohta, vilkas, täynnä elämää. Vastakohtaisuus lienee tehnyt heistä ystäviä, he puuhasivat aina yhdessä. Kulkija, jolla oli syynsä tarkkailla heimon jäsenten puuhia, teki havainnon, että Bompo ja Lila saattoivat kuin yhteisestä sopimuksesta seisahtua kesken puuhiensa ja jäädä katselemaan Himalajan kaukaisia vuoria. Sellaista tapahtui usein. Kulkija yllätti kerran nuo kymmenvuotiaat lapset katselemassa kaukaisuuteen ja kysyi:

— Mitä mietitte? — Lapset joutuivat hämilleen ja vastasivat kuin yhteisestä suusta:

— Ei me puhuttu sanaakaan. — Se olikin totta. He eivät puhuneet haaveistaan toisilleen. Mutta heitä yhdisti jokin tunnistamaton side, joka sai heidät seisahtumaan kesken puuhiaan ja katselemaan kaukaisuuteen.

Oli jälleen eräs kauneimmista illoista. Tuuli oli tyyntynyt lauhaksi ja mustanpuhuva taivas oli tähtiä täynnä. Toiset niistä katselivat ihmisten elämää hiiskumattoman hiljaa, toiset nikkasivat silmää taukoamatta. Kapea Kuun sirppi yritti valaista jopa kaukaisia Himalajan huippuja, jotka kuutamossa näyttivät suurilta aaveilta. Valtava nuotio paloi iloisesti, keittoastiat kiehuivat ja maukkaat juurekset paistuivat hiilloksessa. Uutta tsampaa oli äsken valmistettu etäämpänä olevassa uunissa, jonka lähellä myös teltat olivat. Tsampaa paahdettiin kosteista ohrista ja se oli äskentehtynä maittavaa. Jokainen kääri pallosia tsampasta ja voista, sopivankokoisia suupaloja. Monet viettivät lyhyen yönsä lähellä nuotiota, jota kaksi miestä hoiteli läpi yön.

Tarinointi alkoi. Joku keksi uuden kertomuksen Sinisten varjojen maasta ja jokainen kuunteli jännittyneenä. Mutta Bompo tiesi, ettei kertomus ollut totta. Hän oli jo vuosia sitten kuullut Kulkijan itse kertovan, mutta unohtanut monta yksityiskohtaa. Kun äsken kerrottu, muunnettu kertomus päättyi, niin Bompo kuiskasi Lilalle:

— Tulehan kauemmaksi niin puhun jotakin... Kuulehan Lila. Kuuntelin kerran Kulkijan oman kertomuksen. Sinä nukuit silloin. Hänen kertomuksessaan oli mieleeni painuva kohta. Se kuului näin: Kulkijan käskettiin palaamaan Sinisten varjojen maasta heimonsa luo ja pitämään yllä tarinaa Sinisten varjojen maasta. Hänelle sanottiin, että hänen heimonsa kaksi jäsentä on tuleva tämän kertomuksen nojalla Sinisten varjojen maahan, mutta ne ihmiset eivät olleet silloin vielä syntyneet. Kun he syntyvät ja kasvavat ja kuulevat tämän tarinan, niin he ryh-

tyvät puuhaamaan matkaansa. Mitä arvelet Lila?

Luonteeltaan riehakas Lila hyppäsi seisomaan kuin ampiaisen piston saaneena. Hän pyörähti ympäri muutaman kerran ja läiskäytti Bompoa korvalle. Hän oli melkein raivostunut ja sanoi:

— Miksi olet salannut minulta Kulkijan kertomuksen. Jo ajat sitten päätin mennä Sinisten varjojen maahan, kunhan ensin kasvan ja voimistun.

Bompon silmät rävähtivät pyöreiksi. Hän katsoi Lilaa kuin tämä olisi menettänyt järkensä.

— Sinäkö? Sinisten varjojen maahan? Sinähän olet tyttö. Pedot sinut repivät ensi taipaleella. Minä olen poika ja kasvan mieheksi. Kun kuulin Kulkijan kertomuksen, niin silloin jo päätin menostani Sinisten varjojen maahan.

Nyt oli Lilan vuoro hämmästyä. Hän katsoi Bompoa uusin silmin.

— Olen pitänyt sinua nahjuksena ja turhan uneksijana, mutta nyt näytit sisimpäsi. Olisiko? Olisiko? Onko meillä, sinulla ja minulla...? Uskallanko ajatella loppuun asti... Lilan tankkailu putosi kuin raekuuro Bompon yli. Hän alkoi puhua vakaaseen tapaansa:

— Luulen sinun olevan oikeassa. Jospa Kulkijan kertomus koskeekin meitä?

— Siksikö me toisinaan kuin yhteisestä sopimuksesta jäämme katselemaan kaukaisuuteen, lisäsi Lila. Bompo jatkoi:

— Kuulehan Lila, tehkäämme näin: Tärkeitten asioitten esiintullessa on nukuttava yö. Huomenna keskustelemme tästä asiasta avoimesti. Iltanuotiolla menemme yhdessä Kulkijan luo ja pyydämme häntä kertomaan Sinisten varjojen maasta. Silloin sinäkin saat kuulla totuuden ja minä saan terästää muistiani. Seuraavana päivänä jatkamme suunnitteluamme. Onko näin hyvin?

— On, vastasi Lila. Kunpa osaisin nukkua, olen jännitystä täynnä.

Seuraavan päivän Bompo ja Lila kuljeskelivat yhdessä ja tekivät suunnitelmia. Suunnitelmissa oli lapsellisuuden tuntua, mutta vakavuutta niistä ei puuttunut. Olihan kysymyksessä koko tulevaisuus. Kenties matka Sinisten varjojen maahan johtaa petojen suihin, kenties se onnistuisi. Kenties heidän todellinen ja tuleva kotinsa onkin noilla kaukaisilla vuorilla. Kunpa tietäisi. Olivathan he kuulleet kerrottavan vuorien luostareista ja siellä asuvista viisaista Guruista ja naldzorpeista. Kertojat tiesivät, että luonnon mahtavat voimat tottelivat näitä. Olipa tuo kaikki totta tai tarua, niin kokemus sen kaiken paljastaisi.

— Jos menehtyisimmekin matkalla janoon tai nälkään tai pedot söisivät meidät, niin yhteinen pyrkimyksemme tuo meidät yhteen uudessa ruumistuksessa, puhui Lila. — Silloin yritämme uudelleen, ehkä synnymme lähemmäksi määränpäätämme.

— Puhut viisaasti, vastasi Bompo. — Noin olen minäkin suunnitellut. Eihän elämälläni ole mitään tarkoitusta, jos vain syön tsampaa ja voita pysyäkseni elossa, nukun ja paimennan karjaa samassa tarkoituksessa. Tahtoisin tietää, miksi niin pitää tehdä. Rakastan Brahmaa, hänessä on elämäni valo. Tahdon olla hyvä, rehellinen, palvelevainen..., mutta en voi sille mitään, ettei se kaikki tyydytä minua. Tahdon tietää, tahdon nähdä Brahmaan, tahdon, vaikka Brahmaan löytämiseen kuluisi tuhannen ruumistumista.

Lila katsoi Bompoa melkein järkyttyneenä ja puhui:

— Sinussa piilee hirmuinen tarmo. Et ole koskaan paljastanut sitä minulle. Jos olisin tiennyt, että nahjusmaisen pintasi alla palaa tuollainen roihu, niin minäkin olisin osannut asettaa riehakkuuteni aisoihin, hillitä mieleni ja suunnata järkeni yhteen kohtaan kuten sinäkin. Jos näen, että olet jossakin heikko, niin tuen sinua koko tarmollani. Tue sinäkin vuorostasi minua siinä, missä olen heikko. Sovitaanko näin?

Päivä kului ja iltanuotio paloi tavalliseen tapaansa. Aterian päätyttyä Lila ja Bompo menivät Kulkijan puheille pyytäen häntä kertomaan Sinisten varjojen maasta.

— Me haluaisimme kuulla kertomuksen sinun suustasi, haluaisimme kuulla vain totuuden. Meissä molemmissa palaa kaipuu vuorien tuntumaan, puhui Bompo.

Kulkija katsoi pitkään Lilaa ja Bompoa. Hän katsoi kauan ja tutkivasti. Näytti siltä kuin Kulkija olisi vapautunut raskaasta taakasta.

— Tekö haluaisitte Sinisten varjojen maahan? Olette vielä lapsia. Mutta minun aikani kulkee loppua kohti ja te kasvatte. Sain tehtäväkseni kertoa kokemuksistani toisille, ehken olekaan kertomassa myöhemmin. Kuunnelkaa siis.

— Jo lapsena kantautui korviini taru Sinisten varjojen maasta. En muista kuka siitä kertoi, mutta kertomus jätti minuun pysyvän jäljen. Vuosikymmenen haudoin ajatusta lähteä suuntautumaan vuorille, sillä tarun mukaan vuorilla asuivat maailman viisaimmat ihmiset. Vaikka en täysin tajunnutkaan mitä sanat "maailman viisaimmat" tarkoittivat, niin sisässäni asui aavistus viisaudesta, jota en voinut sanoin ilmaista. Kasvaessani täysi-ikäiseksi toteutin aikeeni. Puhumatta kenellekään varustauduin matkaeväillä ja vedellä siinä luottamuksessa, että eväitten loppuessa löydän nälänpitimeksi metsän hedelmiä ja vesipaikan siitä juodakseni. Ellen löydä, niin heitän henkeni metsän pimentoon, eikä kukaan minua kaipaa. Jos kohtaloni on joutua petojen saaliiksi, niin silloin he jatkavat elämäänsä ruumiini kustannuksella. Köydenpätkän otin mukaani, kun ymmärsin, että minun on yövyttävä puissa,

joten nukkumaan ruvetessa on viisasta köyttää itsensä kiinni putoamisen varalta. Ison veitsen otin myös voidakseni sillä raivata köynnöskasveja tieltäni. Alkusuuntanani pidin kaukaisia vuoria ja yritin luottaa vaistooni. Metsä on tuolla niin tiheä, ettei Aurinkoa näy eikä aina ole valoakaan kuin heikkona hämäränä.

— Matkani eteni hitaasti, sillä tien raivaaminen kulutti paljon aikaa. Yritin arvioida koska Aurinko laskee, sillä ennen pimeän tuloa oli etsittävä sopiva puu yöpymistä varten. Siinä en erehtynytkään, sillä sopivalla hetkellä osasin etsiä puun, jonka latvus oli tiheä paksujen oksien lomassa. Se piti varmaan sateenkin loitolla. Kiipesin puuhun ja tein itselleni makuupaikan. Mutta minun oli nälkä ja jano. Eväitäni olin syönyt kulkiessani ja ne olivat melkein lopussa enkä löytänyt syötäviä hedelmiä. Vesiastiani oli tyhjentynyt jo puolimatkassa enkä löytänyt vesipaikkaa. Jano oli kauhea. En uskaltanut syödä eväitteni loppuja, sillä pelkäsin janon lisääntyvän. Päätin yrittää nukkumalla unohtaa janoni. Köytin itseni kiinni puuhun ja samassa laski Aurinko. Olin kuin säkissä. Kuului petoeläinten nälkäisiä äännähdyksiä. Puistatti, mutta karistin pelkoni pois.

— Olin tyystin väsynyt ja aioin juuri sulkea silmäni nukkuakseni, kun jostakin kajasti valoa. Kuvittelin valoa jonkin eläimen aiheuttamaksi, mutta huomasin valon liikkuvan ylhäällä puitten lomissa. Valo lähestyi ja suureni. Erotin jo ääriviivatkin. Kuvitelkaa: ihminen liikkui ilmassa ja sen ympärillä oli valokehä. Mies istui makuupaikkani viereen oksalle ja hänellä oli kädessään kori. Mies puhui:

— Guruni käski tuoda sinulle ruokaa ja vettä. Syö ja lepää. Kun aamu valkenee, niin lähde siihen suuntaan mihin nyt jalkasi osoittavat. Sinulle ei tapahdu mitään vahinkoa. Tuo tämä kori tullessasi, siinä on ruokaa ja vettä. Kun näet korin aamulla, niin tiedät, ettet ole nähnyt unta. Tiedät, että olen todellinen ihminen. Kun saavut perille, näet minut vartiossa.

— Olin joutunut ihmeitten kokijaksi ja todistajaksi. Olin hämmästynyt ja tyrmistynyt, mutta samalla luottavaisen iloinen. Minut täytti usko siihen, että olin saavuttamassa jotakin, josta en osannut uneksiakaan. Tein pallosia voista ja tsampasta, söin ja virkistin itseäni raikkaalla vedellä. Korin asetin puun oksaan ja nukahdin.

— Kun aamu hämärsi, jatkoin matkaani siihen suuntaan, jonka iltayöllinen oppaani oli osoittanut. Matkalla huomasin, ettei ruoka loppunut korista eikä vesi astiasta. Olin siis salaperäisen huolenpidon alaisena. Miten se tapahtui, jäi arvoitukseksi. Raivasin köynnöksiä tieltäni ja etenin niin nopeasti kuin jaksoin ja yritin pitää ottamani suunnan. Kerran näin Auringon ti-

heitten puitten latvuksien välistä, joten tiesin mistä päin se nousi. Silloin tällöin istahdin hetken ja söin, mutta useimmiten join, sillä metsä oli hiostavan kuuma. Yöllinen viileyskään ei ulottunut metsän syvyyteen.

— Yö yllätti, kun Aurinko teki laskuaan. Ehdin kuitenkin valita sopivan puun, jonne kiipesin ja laiton nopeasti makuusijani. Nukahdin heti, sillä olin perin väsynyt. Heräsin, kun päivä hämärsi. Pudottauduin puusta, mutta olin kadottanut matkasuunnan.. En tiennyt minnepäin olisi lähdettävä. Epätoivoisesti pohdin tilannettani. Silloin lensi läheisen puun oksalle suuri, värikäs papukaija. Se hoki vain yhtä sanaa: tänne, tänne. Olin jo tottumassa outoihin tilanteisiin, joten ymmärsin, että minun oli seurattava papukaijaa. Se lensi oksalta oksalle hokien: tänne, tänne. Muuten en olisi osannut edetäkään, sillä maa muuttui upottavan soiseksi, joten oli tehtävä suuri kierros. Seurasin papukaijaa koko päivän ja illan tullen tein jälleen "pesäni" suureen puuhun. Olin sydämeni pohjasta kiitollinen ihmekopalleni, sillä siellä riitti loppumattomiin tsampaa, voita ja vettä. Jalkani olivat täynnä verinaarmuja ja niitä särki. Koko ruumiini oli kipeä ja vaivaantunut. Vielä seuraavinakin päivinä papukaija oli oppaanani, mutta eräänä iltana se lensi pois hokien: tänne, tänne. Panin merkille sen lentosuunnan. Kun sitä ei näkynyt aamulla, niin arvelin olevani lähellä tavoittelemaani kohdetta.

— Edetessäni metsä loppui ja Aurinko paistoi keskitaivaalla. Edessäni oli mahtava vuori. Se nousi kohdallani seinäsuorana ylös. Vuoren juurella oli puuton moreeni kapeana kaistaleena. Katselin ympäristöä ja mietin tilannetta. — Olenko perillä? "Kun saavut perille, näet minut vartiossa", sanoi yöllinen korintuoja. Silloin huomasin miehen istuvan lähellä kallioseinää, jalat allaan ja silmät suljettuina. Lähestyin ja katselin miestä. Hän avasi silmänsä ja viittasi oikealle sanoen: "Tuolta pääset ylös". Tunsin miehen yölliseksi korintuojaksi.

— Kävelin neuvottuun suuntaan. Siellä nousikin kapea polku ylös vuorelle. Mutta jonkun matkaa kiivettyäni näin kauhukseni, että suuri urosleijona makasi polulla vatsallaan ja tuijotti minua verestävillä silmillään. Kangistuin kauhusta. Silloin leijona nousi ja käveli laiskasti sivulle päin asettuen tasaiselle paikalle ja nosti jalkansa taivasta kohti. Siinä se paalitteli itseään Auringon lämmössä. Olin jälleen uuden ihmeen todistajana. Uskaltauduin etenemään polkua pitkin, sivuutin leijonan ja jouduin tasaiselle kalliolle. Siihen loppui polku, mutta erään kalliokielekkeen takana kalliossa oli suuri repeämä, onkalo, jossa näkyi vain pimeyttä. Istahdin ja mietin, mitä minun olisi tehtävä.

— Hetken kuluttua onkalosta

tuli mies keltaisessa kaavussaan. "Seuraa minua" hän sanoi. Hetken kuljettuamme luola avautui huoneeksi, jossa paloi pari voilamppua. Vieressä oli kivinen tasanne ja sillä matto. "Istu ja lepää" sanoi mies, "korisi voit antaa minulle. Olet suorittanut elämäntehtäväsi ensimmäisen osan ja loppuosan saat tietää kohta." Mies poistui, asetuin levolle.

— Olin vähällä nukahtaa väsymyksestä, kun luokseni tuli keltapukuinen munkki. "Kuulit kutsuni ja tulit" hän puhui. "Olet suorittanut puolet elämäntehtävästäsi. Toinen puoli on vielä suorittamatta. Sinä voisit jäädä luoksemme ja kokea salaisten toiveittesi toteutumisen, mutta olet itse tehnyt esteen. Hurjassa nuoruudessasi taistelit rosvojoukkoa vastaan ja tapoit kaksi miestä. Se on peruuttamaton este. Ei kukaan murhaaja asu luonamme. Sinun on kuljettava kuoleman porttien läpi ja tulevassa ruumistuksessasi voit yrittää uudelleen. Ensin sinun on sovitettava tekemäsi rikos ja elämä järjestää sinulle sovitustavan. Jos tahdot sovittaa, niin olet vapaa. Ne kaksi ihmistä, jotka tapoit, jotka oman elämänsä huumassa olivat kyseisen rosvojoukon mukana, ne kaksi ihmistä sinun on johdettava meidän luoksemme. On olemassa tällainen mahdollisuus: Sinä palaat heimosi luo ja kerrot tästä matkastasi mitään kohtaa peittämättä. Kertomuksesi kertautuu nuotiotaruna yhä uudelleen ja se saavuttaa kestävyyden. Lähetämme ne kaksi velkojaasi syntymään heimosi keskuuteen, ja kun he kasvavat lähelle nuoruuttaan, niin he kiinnostuvat tarusta, jota monet kertailevat. Viimein he pyytävät sinua kertomaan tästä matkastasi ja kun kerrot, niin olet suorittanut jälkimmäisen puolen elämäntehtävästäsi."

— Munkki poistui ja äskeinen saattajani tuli luokseni. Hän puhui:

— Voit levätä täällä muutaman päivän, ennenkuin palaat heimosi luo. Seuraa perässäni. Hän johdatti minut isohkoon huoneeseen, jossa istui joukko munkkeja. Huonetta valaisi monta voilamppua. Saattajani asetti minut levolle, sillä olin jaloistani melkein rampa ja iholtani oksien repimä. Hän voiteli haavani ja kääri jalkani voiteilla kyllästettyihin vaatteisiin. Olin perin onnellinen, sillä en ollut koskaan aikaisemmin saanut sellaista käsittelyä. Nukahdin tyytyväisenä, mutta ennen nukkumistani kuulin munkkien ryhtyvän laulamaan.

— Näin unta — vai oliko se unta? Olin jossakin täynnä valoa olevassa paikassa. Näin ja kuulin jotakin niin ihmeellistä, että vaikka muistaisinkin sen, niin kieleni kieltäytyisi kertomasta. Ennen heräämistäni luokseni tuli munkki, joka sanoi: kuolevaisille ei pidä kertoa kuolemattomien salaisuuksia, vain aavistuksen saat viedä mennessäsi. Samassa putosi kuin verho eteeni ja heräsin. Tajuntaani jäi vain

hämärä muisto jostakin ihmeellisestä, suurenmoisesta ja autuaallisesta.

— Hetken kuluttua tuli opas luokseni puhuen: voit liikkua vapaasti ja katsella ympäristöä. Vartioiva leijona ei sinua vahingoita. Jos tahdot nähdä Sinisten varjojen maan, niin viivyttele Auringon laskun aikaan paikalla, jonne tulit metsästä ja jossa näit vartion.

— Katselin vuoriston kauniita näkymiä koko päivän ja kun Aurinko teki laskuaan, niin laskeuduin alas metsän reunaan. Siellä istui mies kuten oli istunut metsästä tullessanikin, jalat allaan ja silmät suljettuina. Nyt vasta huomasin miehen takana kivestä veistetyn miehen kuvan, joka istui samanlaisessa asennossa kuin mieskin istui. Samassa mies avasi silmäluomensa sanoen: "Voit kysyä mikä mieltäsi painaa." Kysyin, ketä kuvaa veistos hänen takanaan ja mies vastasi: "Se kuvaa suurta Buddhaa, joka toi ihmiskunnalle valon ja viitoitti tien kärsimyksistä vapautumiseen; hänen ensimmäinen neuvonsa on: älä tapa ketään; tällä vuorella on vain Suuren Buddhan seuraajia."

— Aurinko teki laskuaan luoden pitkät varjonsa kaiken yli, ihmeelliset varjonsa. Koko luonto muuttui siniseksi: taivas, vuoret, maa ja takana oleva metsä. Kaikki oli niin kirkkaan sinistä, että piti peitellä silmiä. Näkymä oli nimensä arvoinen, enemmänkin. Se oli Sinisten varjojen maa. Katselin lumottuna, kunnes tajusin, että Auringon laskettua en kenties löydä ylös vuorelle. Oli mentävä takaisin luolaan.

— Vietin muutaman päivän vuorella ja parantelin jäseniäni. Kiivetessäni eräänä päivänä vuorta ylös, näin viehättävässä notkelmassa kivestä tehtyjä rakennuksia, joitten vaiheilla liikkui keltaisiin munkinkaapuihin pukeutuneita miehiä. Mutta kauempana erään rakennuksen vaiheilla liikkui nähtävästi naisia, niin ainakin uskoin. Kysyin myöhemmin oppaalta ja sain tietää, että siellä todellakin oli sekä mies- että naisluostareita. Rakennukset olivat niin sopivasti kallioitten suojelemia, etteivät ne näkyneet vuoren juurelle. Opas selitti, että vuorisalista, jossa olin ollut, johtivat käytävät luostareihin.

— Tuntiessani oloni paremmaksi sanoin haluavani palata heimoni luo. Aikomukseni oli palata samaa reittiä kuin olin tullutkin, mutta opas neuvoi toisen reitin, jossa metsä oli harvempaa. Päätin seurata hänen neuvojaan. Opas antoi minulle korin, jossa oli tsampaa, voita ja vettä selittäen, etteivät ne lopu matkalla. Hän lisäsi: "Kun tapaat kaksi ihmistä, jotka sisäinen äänesi todistaa velkojiksesi ja jotka omasta vapaasta tahdostaan tulevat pyytämään uudistamaan kertomuksesi ja joilta saat sovituksen ja anteeksiannon, niin anna tämä kori heille. Silloin olet vapaa." Paluumatkani oli menomatkaa helpompi. Nyt olen ker-

tonut tämän tarinani jo kolmannen kerran.

Lila ja Bompo kuuntelivat Kulkijan kertomusta jännityksestä jäykkinä siirtyen tarinan kestäessä yhä lähemmäksi Kulkijaa. Kaikki toisetkin siirtyivät piiriin Kulkijan ympärille yksi toisensa jälkeen. Kertomuksen loputtua Lila ja Bompo ponnahtivat ylös kuin yhteisestä sopimuksesta ja heittäytyivät Kulkijan kaulaan. Kyyneleet virtasivat sekä heiltä että Kulkijalta Lilan ja Bompon kerratessa yhä uudestaan: "Kaikki on sovittu, kaikki on anteeksi annettu. Anna sinäkin anteeksi meille, mekin olemme osasyyllisiä." "Anteeksi pyydän ja anteeksi annan minä", vastasi Kulkija. Kaikkien nuotiolla olevien silmissä kiilsivät kyyneleet, sillä näitten kolmen sovinto oli kaikkien onni. Yhteisesti he ylistivät Brahmaa, joka viisaalla johdatuksellaan oli aikaansaanut sovinnon yli kuoleman porttien. Yhdessä he myös kiittivät Sinisten varjojen maan viisaita Guruja ja naldzorppeja laulaen tuttua mantraa.

Kulkija haki teltastaan korin antaen sen Lilalle ja Bompolle, kuten oli kehotettu antamaan. Paimenet kääriytyivät peitteisiinsä ja hetken kuluttua oli koko leiri unessa. Vain nuotion vartijat valvoivat lisäten silloin tällöin vahvoja puita hiillokseen. Aamun valjetessa Kulkija jätti maisen elämänsä. Hän oli suorittanut mahdottomalta näyttävän elämäntehtävänsä, sovittanut rikoksensa ja saanut anteeksiannon. Tuodessaan viestin Sinisten varjojen maasta johdatti hän nämä kaksi vaeltavaa ihmissielua siihen maiseen kotiinsa, joka oli ollut heidän kotinsa jo muutaman ruumistuksen ajan. Edellisessä ruumistuksessa se oli ollut myös Kulkijan mainen koti ja tulisi olemaan tulevaisuudessakin. Vain nykyisessä ruumistuksessa elämän arvaamaton aallokko paiskasi hänen lauttansa karikolle.

(Orvokki Pyry = Väinö Lehtonen)

Kristosofi
1972: 171—180

VELJEYDEN YDIN

Sana veljeys on ollut erikoisesti esillä varsinkin länsimailla. Puhutaan aateveljeydestä, kansojen veljeydestä ja veljeskansoista. Aseveljeys on saanut kansainväliset mitat. Veljeydestä on tullut peite, jolla pyritään peittämään erilaisia tavoitteita, taloudellisia, sotilaallisia ym. pyrintöjä. Tavallinen kansa ei tunne diplomatian juonitteluja, mutta se on taivutettavissa tunne-

peräisen veljeyshengen lumoihin. Syy veljeyskäsitteen madaltumiseen on suureksi osaksi se, ettei veljeyden olemuksesta ole saatu selvästi käsitettävää kuvaa. Jeesus Natsarenus puhuu kyllä rakkaudesta, joka on veljeyden korkeampi muoto ja Apostolien Teoissa kerrotaan alkukristittyjen veljellisestä yhteiselämästä, mutta alkukristillisen veljeyskäsitteen himmensi krisitttyjen myöhemmin omaksuma vanhatestamentillinen jumalankuva: minä, Herra, olen s i n u n Jumalasi, älköön sinulla olko m u i t a jumalia. Tällainen, rotuhengen sävyttämä jumalankuva himmensi Jeesus Kristuksen puheet rakastavasta taivaallisesta Isästä, joka ei aseta ihmisiä karsinoihin, vaan antaa aurinkonsa loistaa sekä pahoille että hyville. Vaikka kristityt sanovatkin juhlapuheissaan, ettei ole kuin yksi Jumala, jonka lapsia ovat kaikki ihmiset, niin käytännössä määrää se vanhatestamentillinen Jumala, joka jesuiittamaisesti paadutti Faaraon sydämen estäen siten Faaraon toteuttamasta hänen aatoksiaan. Täten Herra sai "laillisen" syyn kostaa Faaraolle. Kristittyjen hämärä jumalankuva on eräs perussyy veljeyshengen madaltumiseen.

Teosofinen maailmankatsomus nosti jumalkäsityksen ylös alennuksestaan. Se selitti, ettei Jumala ole persoonallinen olento, jolla on ihmisten heikkouksia, vaan jumaluus on kaikkiallinen henkivoima, jonka vuodatus on koko maailmankaikkeus. Me ihmiset olemme kipinöitä siitä suuresta jumalallisesta tulesta ja näin ollen olemme kaikki sisäiseltä olemukseltamme yhtä. Veljeys perustuu tuohon henkiseen yhteyteemme, joten veljeys on — ihmisen kannalta katsottuna — elämän ensimmäinen totuus. Koska veljeys on totuus, niin asia voidaan ilmaista myös näin: totuus on ihmisten veljeys ja heidän ykseytensä Jumalassa.

H. P. Blavatsky, joka Mestarinsa tuella ja opastuksella julisti teosofisen sanoman, esitti myös ohjeet käytännölliselle veljeydelle: M u o d o s t a k a a v e l j e y d e n y d i n. Sana y d i n ei tarkoita koko ihmiskuntaa tai jotakin kansaa, vaan rajoitettua ihmisryhmää. Tilannehan on käytännössä se, etteivät kaikki ihmiset, eivät varsinkaan suuret ihmisjoukot, halua syventyä teosofiseen veljeyshenkeen, eivät ymmärrä sitä tai henkisen laiskuutensa vuoksi ovat siitä piittaamattomia. Siksi sanat: muodostakaa veljeyden ydin, tarkoitettiin niille ihmisille — olipa heitä miten paljon tahansa — jotka kiinnostuivat teosofisesta veljeyshengestä. Heidän tuli muodostaa ydin, joka perustui teosofian julistamaan kaikkiyhteyteen. He edustavat työntekijöitä, jotka veljeyshengen elähdyttäminä vievät teosofiaa maailmaan.

Olen tullut siihen käsitykseen, ettei H. P. Blavatsky ollut täysin tyytyväinen sanaan "muodostaa". Hän sanoo myöhemmässä

kirjoituksessaan, että teitä käskettiin olemaan veljeyden ytimenä. Onhan asia niin, että "muodostaminen" käsitetään helposti ulkonaiseksi propagandatyöksi, jolloin veljeys ymmärretään vain saarnattavaksi aatteeksi: "Meidän tulee tehdä ihmiset, kansat, veljiksi: meidän on turvauduttava politiikan keinoihin". On helpompaa pitää veljeydestä suurta ääntä kuin toteuttaa veljeyttä omassa sydämessään. Historia todistaa, että politiikan keinot johtavat väkivaltaan, sotaan, jolloin syöksytään veljeyden vastakohtaan. Sekä kristillinen liike että myös teosofinen liike kompastuivat tähän ansaan. Ihmiset ovat vielä laumaolentoja ja teosofia yritti vapauttaa ihmisiä laumahengestä. Se opetti: teidän tulee itsenäistyä ja olla veljiä; oleminen on tekoa. Pekka Ervast opettaa: kun Paavali sanoo, että teidän tulee opettaa enkeleitä, niin opettaminen ei onnistu saarnaten vaan olemalla.

Pekka Ervast valaisee veljeyskäsitettä puhumalla henkisestä valiojoukosta ja henkisestä ritaristosta. Valiojoukko ilmaisee, ettei kysymyksessä ole koko ihmiskunta, vaan joukko ihmisiä, jotka ovat valinneet itsensä tienraivaajiksi. P. E. käyttää tällaista nimitystä nähtävästi siksi, koska Jeesus Kristus käyttää sitä. Uusi Testamentti ja Pistis Sophia puhuvat valittujen joukosta, jonka ansiosta tuskien aikaa lyhennetään.

Nimitys henkinen ritaristo valaisee edelleen veljeyden ytimen olemusta. Ritarius, aateluus, velvoittaa. Ritarien tuli puolustaa vähäosaisia. Ritariaate madaltui, kun mentiin puolustamaan Jeesus Natsarenuksen hautaa. Henkisen ritariston tulee puolustaa Kristusta, sillä Kristuksella on kaikkein vähimmin puolustajia. Kaikilla muilla asioilla on puolustajansa, mutta Kristus saa olla uhrilampaana ja kristittyjen syntijuhtana. Henkisen ritariston tulee edistää Valkoisen Veljeskunnan työtä. Valiojoukkoja voi olla miten monta tahansa ja monen kansan keskuudessa. Pekka Ervast sanoo, ettei mikään kansa voi elää, ellei kansan keskuudessa ole riittävästi totuudenetsijöitä. Kuvaus Sodomasta ja Gomorrasta pitää paikkansa kaikissa kansoissa. Veljeyden ytimen eli henkisen valiojoukon jäsenet elävät veljellistä elämää kuten elivät kristillisen alkuseurakunnan jäsenet, joten heistä voitiin sanoa: Katsokaa, miten he rakastavat toisiaan.

Kristosofi.
1972: 204—207.

Uskontojen ja pienempienkin henkisten liikkeitten kohdalla teemme seuraavan havainnon: liike on kuin virta. Virta on alussa kapea ja syvä, mutta madaltuu laajetessaan. Samoin tapahtuu uskonnoille. Uskonnon henkinen voima pulppuaa perustajan eli ensimmäisen julistajan hengen syvyyksistä, joten uskonto on syvä ja ratkaisee ihmisten pulmat ajan ja tarpeitten mukaisesti. Myöhemmin uskonto samoin kuin vähäisempikin henkinen liike laajenee. Laajetessaan se madaltuu ja lopulta rämettyy. Rämettymisen syy on tavallisimmin alkuperäisen moraalin unohtuminen tai tarkoitukselliseksi kieltäminen. Vertauskuvat materialisoituvat todellisuuksiksi, kuten näemme mm. kristillisessä liikkeessä, jossa uskotaan sakramenttien vaikuttavan maagisine seurauksineen. Tällaiset ilmiöt herättävät kysymyksen: olisiko ja miten madaltuminen estettävissä?

Teosofisen sanoman tuomat totuudet olivat unohtuneet länsimailta, joten teosofista aatevirtausta voimme syystä nimittää uudeksi ilosanomaksi eli evankeliumiksi. Jälleensyntyminen, syysuhteen laki, oppi Mestareista jne. olivat tyystin unohtuneet ja teosofia toi nuo opit itämailta. Ihmisten veljeydestä puhuttiin paljon, mutta koska veljeyden olemusta ei tarkemmin perusteltu, niin siitä oli tullut karsinaveljeyttä: määrätyt ihmisryhmät tunnustivat toisensa veljiksi ja muut ihmisryhmät vihollisiksi. Teosofia otti selittääkseen nämä kysymykset, ja jotta heräävä älykkyys ohjautuisi oikeisiin uomiinsa, teosofia paljasti koko elämänkoulun valtavan kehitysdraaman luomispäivineen ja ihmisen kehitysvaiheineen. Tällaisena, ennen näkemättömät näköalat paljastavana maailmankatsomuksena se uhkasi kaataa rakkaiksi käyneet materialistiset ja kirkolliset ennakkoluulot ja herätti ankaraa vastustusta. H. P. Blavatsky leimattiin petkuttajaksi, joka oli muka itse keksinyt kaiken sanottavansa. Suuri yleisö, joka oli tottunut uskomaan omiin auktoriteetteihinsä, ei jaksanut ymmärtää, että koko länsimainen sivistys oli luisumassa ennen kokemattomaan kauhujen mereen, josta teosofia itämaisten Mestareitten avulla tahtoi sen pelastaa.

Teosofia i l o s a n o m a n a, aatteena, elämänymmärryksenä, onnistui, sillä se tuli kirjoitetuksi ja painetuksi. Mutta h e n k i s e n ä l i i k k e e n ä, joka olisi voinut pelastaa länsimaat kauhujen merestä, se epäonnistui. Tämän totesivat Mestarit H. P. B:n kuoleman jälkeen. Elämme nyt siinä kauhujen meressä, jonka kaksi yleiseurooppalaista sotaa olemme jo kokeneet. Mutta toisaalta, kun katselemme

kansojen elämää, toteamme, ettei teosofinen julistus mennyt aivan hukkaan. Teosofiset aatteet ovat vaikuttaneet. Parhaillaan kamppaillaan rotusortoa vastaan, sukupuolten väliset raja-aidat ovat kaatuneet tai kaatumassa, kansat kamppailevat irti toisten kansojen holhouksesta, yhteiskuntaluokkien väliset raja-aidat ovat madaltumassa, kansojen keskinäistä veljeyttä tavoitellaan jne. Ihmiskunta on heräämässä tajuamaan ihmisen arvon. Myös opit kuolemanjälkeisestä elämästä ja jälleensyntymisestä ovat tulleet julkisiksi puheenaiheiksi positiivisessa merkityksessä. Teosofinen maailmankatsomus on vaikuttanut herättävästi, mutta samalla näemme voimakkaana halun muuttaa julistettuja käsitteitä: veljeys sotketaan politiikkaan, rakkaus sukupuolipalvontaan, teosofinen metafysiikka materialisoidaan jne. Tuntuu kuin teosofinen laiva olisi tuuliajolla, vailla peräsintä.

H. P. Blavatsky opetti: muodostakaa veljeyden ydin, joka ei ole sidottu rotuväriin, sukupuoleen, yhteiskunnalliseen asemaan tai muihin ihmisiä erottaviin seikkoihin. Hän piti veljeyden ydintä teosofian keskeisimpänä opetuksena. Samoin Pekka Ervast puhuu samasta asiasta käyttäen toisiakin nimiä, kuten henkinen ritaristo, valiojoukko ym. Mutta koska teosofiset aatteet näyttävät vaikuttavan aivan kuin omalla painollaankin, herää kysymys: onko veljeyden ydin tullut tarpeettomaksi? Kenties ei enää tarvitakaan yhtenäistä ihmisjoukkoa, joka näkee veljeyden henkisen perustan olevan ihmisten jumalykseydessä? Otamme esimerkin historiasta.

Vapaamuurarius oli kahdeksannentoista vuosisadan voimakas henkinen liike. Tiedetään, että se liike julisti maailmalle käsitteet: veljeys, tasa-arvoisuus, vapaus. Sosialistinen liike syntyi ja sai huomattavan jalansijan. Mutta sosialismi liittyi sangen pian materialismiin hyväksyen väkivallan. Se liike on levinnyt ympäri maapallon ja vallankumoukset ovat vyöryneet maasta maahan. Veljeys tahrautui vereen. Kaunis aate madaltui ja rämettyi. Entä tällaisen ilmiön syy?

Sanomme näin: henkiseltä liikkeeltä puuttui peränpitäjä, joten kauniit aatteet karkasivat. Se veljeskunta, joka päästi maailmaan sanat veljeys, tasa-arvoisuus, vapaus, ei kyennyt ohjaamaan alkanutta liikettä. Jos vapaamuurarit olisivat omassa keskuudessaan kyenneet toteuttamaan julistamiaan aatteita, he olisivat tiiviinä järjestönä olleet alkaneen sosialistisen liikkeen peräsimenä. Vapaamuurariveljeskunta olisi silloin ollut kuin pulppuava lähde, josta jatkuvasti tulee uutta vettä, vaikka entinen pyrkii samentumaankin.

Tämä esimerkki pätee uskontoihin ja henkisiin liikkeisiin yleensä, myös teosofiseen liikkeeseen. Kun H. P. Blavatsky ke-

hotti muodostamaan veljeyden ytimen ja Pekka Ervast puhui henkisestä ritaristosta ja valiojoukosta, niin he tarkoittivat, että henkisellä liikkeellä olisi peränpitäjä, tiivis veljesjoukko, joka pyrkisi yhä syvemmin sisälle annettuun elämänymmärrykseen sitä toteuttaen. Se olisi kuin maan sisältä pulppuava lähde, jonka vesi on raikasta, tuoretta ja elähdyttävää. Se ottaisi voimansa ja viisautensa elämän ikilähteistä ja alati uutena se uudistaisi koko henkistä liikettä. Silloin henkinen liike ei karkaisi omille teilleen, vaan se kykenisi toteuttamaan alkuperäistä tarkoitustaan.

Kristosofi.
1972: 230—232

Sydämellinen kiitokseni veljille kaikesta muistamisesta täyttäessäni vuosia.

Väinö Lehtonen.
Kristosofi.
1972: 254

ARVOITUS

Pekka Ervast kirjoitti vuoden 1930 lokakuun Ruusu-Risti-lehden "Toimittajalta" seuraavaa:

"Puhelin äskettäin toisen minäni kanssa.

— Miten on asiat? kysyin. — Näytät olevan allapäin, pahoilla mielin?

— Onhan syytä. Tulen vanhaksi, kuolema odottaa ja minä kysyn itseltäni, olenko turhaan elänyt.

— Eikö tuommoinen kysymys ole turha?

— Ei, sillä en löydä pienintäkään lohdutusta siitä ajatuksesta, jota jotkut saarnaavat, että jokainen ihminen käy täällä maan päällä ankaraa koulua, että hänen tekojensa ainoa merkitys on siinä, että ne seurauksineen kasvattavat häntä itseään. Semmoinen näkökanta on minusta liian metafyysillinen ja liian paljon keskitetty omaan minään. Minä soisin, että elämä olisi luonnollisempi ja että tekommekin jotain merkitsisivät. Tahtoisin, että tekoni olisivat hyödyksi ja iloksi toisille ihmisille ja että saisin aikaan jotakin, joka olisi ihmiskunnalle avuksi. Tahtoisin voida auttaa toisia — ei vain salaperäisen metafyysillisellä tavalla itseäni.

— Olet siis kunnianhimoinen?

— En tiedä, onko se kunnianhimoa, mutta tunnen, että kaipuu, joka elähdyttää minua, on jalo ja tosi.

— Se on kuitenkin persoonallinen. Etkö muista, mitä Bhagavad

Gita sanoo: 'Sinun ei tarvitse huolehtia muusta kuin toiminnasta sinään — ei koskaan toiminnan hedelmästä; älköön sentähden toiminnan hedelmä olko vaikuttimenasi...'

— Muistan tuon. Mutta muistan myös, että Bhagavad Gita selvin sanoin opettaa meitä tekemään työtä maailman ja ihmiskunnan hyväksi. Ei mielestäni minunkaan kaipuuni ole itsekkäästi personallinen. Pyydänkö mitään itselleni? Välistä minut valtaa niin suuri väsymys: mitä hyötyä on ihmisille kaikista voimanponnistuksistani?

— Tuo epäilys osoittaa sittenkin, ettet ole vapaa personallisista motiiveista. Et ole vielä pelastunut. Mutta Buddhakin epäröi. Sano minulle: onko alakuloisuutesi estänyt sinua työtä tekemästä ja ponnistamasta?

— Eihän toki. Koetan aina suorittaa velvollisuuteni viimeiseen asti.

— Sepä hyvä. Tuulesi ja tunnelmasi eivät siis ole sinulle haitaksi. Mutta varo, ettet antaudu niihin nauttiaksesi. Itsesääli on harhoista suurin. Muuten tahdon lohduttaa sinua; meidän inhimillisillä teoillamme on merkitystä sinään; me viemme maailmaa eteenpäin; mutta meitä täytyy elähdyttää usko — usko, että toimintamme on siunaukseksi, vaikka emme mitään hedelmiä siitä näkisi. Hedelmät eivät ole meitä varten, vaan kuuluvat niille, jotka tulevat meidän perästämme. Se on rakkauden salaisuus.

Ylläoleva keskustelu tapahtui toisen minän heikkona kiittämättömyyden hetkenä. Toinen minä hymyili koko ajan. Ei siis lukijankaan ole otettava asiaa vakavalta kannalta.

Mutta arvoitukseksi jää, miksi se kirjoitettiin tähän painettuun sanaan."

Edellä oleva Pekka Ervastin kirjoitus herättää kysymyksen, miksi hän antoi arvoituksen lukijoille. Kirjoituksessa esitetyt neuvot eivät ole arvoituksellisia, sillä myös H. P. Blavatsky sanoo: Itsesääli on harhoista suurin. P. E. vain kuvaa miten itsesääli syntyy. Kun ihminen tuntee itsensä vajavaiseksi, niin hän säälii itseään ja jää nauttimaan epätäydellisyydestään. Itsesäälin nautintoon liittyy salainen toive, pyyde, jopa vaatimus, että toiset ihmiset antaisivat hänelle tunnustusta. Sellainen toive on harhaa, sillä Jumalan viinimäen työntekijän työn tulokset kuuluvat jäljessä tuleville eikä työn tekijälle. Tällaisia neuvoja saamme uskontojen pyhistä kirjoista, teosofisesta ja kristosofisesta kirjallisuudesta, joten ne eivät ole arvoituksia. Ja kuitenkin P. E:n lukijoilleen esittämä arvoitus sisältynee edellä olevaan kirjoitukseen. Tutkitaanpa.

Olemme kuulleet tai lukeneet, että ihmisellä on korkeampi minä, joka saattaa inspiroida parempaan elämään. Tämän ennakkokäsityksen tukemana kiireellinen lukija kenties ajattelee: Pekka Ervast keskustelee korkeamman minänsä kanssa ja

kertoo siitä lukijoille. Mutta lukekaamme uudelleen P. E:n kirjoituksen alku.

"Puhelin äskettäin toisen minäni kanssa. Miten on asiat? kysyin. Näytät olevan allapäin, pahoilla mielin?" Toinen minä vastaa: "Onhan syytä. Tulen vanhaksi, kuolema odottaa ja minä kysyn itseltäni, olenko turhaan elänyt."

Tässä ei ole kysymys ylemmän minän lähettämästä inspiratiosta, vaan ylemmän ja alemman minän sanoin käsitettävästä keskustelusta. Ylempi minä kysyy ja alempi minä vastaa, sillä vain alempi eli persoonallinen minä voi sanoa: "Tulen vanhaksi, kuolema odottaa..." Ylempi minä ei kuole. Se elää taivasmaailmoissa ja säteilee itsestään uuden persoonallisuuden jokaisessa jälleensyntymässä.

Entä kenen tajunnassa ylempi kuolematon minä kysyy? Pekka Ervastin omassa tajunnassa, sillä hän sanoo: "Puhelin äskettäin toisen minäni kanssa."

Pekka Ervast käärii aivan kuin pumpuliin lukijoille kenties arkaluontoisen asian ja tahtoo sanoa: Minun, Pekka Ervastin, tajunta on kuolemattoman, ylemmän minuuden tajuntaa, sitä, joka elää aatmaa-buddhin valossa; minun tajuntani elää korkealla hengen maailmassa; en ole tavallinen ihminen enää ja siksi puheeni ei ole jokapäiväisen ihmisen puhetta. K u u n n e l k a a s i i s m i n u a. — P. E:n kirjoitukseen sisältyvä arvoitus on näin ymmärrettävissä.

Okkultisessa kirjallisuudessa puhutaan sangen paljon ihmisen kahdesta minästä. Mm. kuvitellaan, että persoonallinen eli päivätajuinen minä saavuttaa yhteyden ylempään minään psyykkisten kykyjen avulla. Ihmisen henkinen kasvaminen oikean ihmisen astetta kohti tulee näin materialisoiduksi. Se on muka eräänlaista tekniikkaa, leikkimistä tshakroilla. Tällainen käsitteitten sekaannus johtuu siitä, että jätetään Kristus laskuista pois. Pekka Ervast opettaa, ettei pidä jättää Kristusta laskuista pois, sillä jos Kristus ajetaan ulos ovesta, hän tulee salapukuisena akkunan kautta. Kun kristikunta ei hyväksynyt Kristusta opettajakseen, tuli Kristus "akkunan kautta" sijaissovittajana. Samoin kun teosofian harrastajat eivät ottaneet vakavasti H. P. Blavatskyn viittauksia uskontojen keskushenkilöitten moraaliopetuksiin ja Jeesus Kristuksen Vuorisaarnaan, niin psykismi sai vallan.

Elämme nyt toisenlaisessa aikakaudessa kuin ennen Kristusta. Kristus on maapallon korkeampi minä ja siis myös ihmisen korkeampi minä elää Kristuksessa. Fyysisen elämän aikana ihmisen kuolematon minä asuu sydämessä ollen tietoinen Kristuksesta, siitä ihmisyyden ihannekuvasta, jonka maailmoiden Isä näkee ihmistäydellisyytenä. Ihmispersoonallisuuden eli alemman minän pelastus on Kristus-tajuntaan yhtymisessä. Sitä tapahtumaa nimitetään

mm. mystiseksi avioliitoksi ja Kristus-syntymäksi.

Kristus-syntymä on vasta ensimmäinen askel oikean ihmisen astetta kohti. Siitä alkaa Tie, jota kulkemalla Kristus kasvaa miehuuden täyteen mittaan. Täten käy ymmärrettäväksi, että ihminen, jossa Kristus on kasvanut miehuuden täyteen mittaan, kykenee sanomaan: "Puhelin äskettäin toisen minäni kanssa."

Entä miten valistuneeksi Pekka Ervast kuvaa persoonallisuuttaan, joka tekee henkistä työtä. Hänen persooonallisuuttaan ei kannusta minäkeskeinen "minä haluan kehittyä" -pyrkimys, vaan sitä kannustaa tekoihin halu olla hyödyksi ja iloksi toisille ihmisille. Se ei ole itsekästä kaipuuta eikä kunnianhimoa, sillä se ei pyydä itselleen mitään. Persoonallisuus tahtoisi vain palvella, välittää ihmisille kuolemattoman itsensä valoa. Tämä näkyväinen maailma on persoonallisuuden työkenttä ja siksi persoonallisuus on näkyväisen maailman lakien alainen. Sen työskentelyteho on paljon riippuvainen niistä ihmisistä, joita se on saanut tai saamassa henkisesti hereille. Se tahtoisi tehdä paljon, enemmän, mutta se voi väsyä. "Mitä hyötyä on ihmisille kaikista voimanponnistuksistani?" Se on jalon, itsensäuhraavan persoonallisuuden huokaus. Buddhakin epäröi ja ajatteli: tuskin kukaan ymmärtää minun sanomaani.

Pekka Ervast antaa väsymystä tunteville myös hyvän neuvon: "... meidän inhimillisillä teoillamme on merkitystä sinään; me viemme maailmaa eteenpäin; mutta meitä täytyy elähyttää usko — usko, että toimintamme on siunaukseksi, vaikka emme mitään hedelmiä siitä näkisi. Hedelmät eivät ole meitä varten, vaan kuuluvat niille, jotka tulevat meidän perässämme. Se on rakkauden salaisuus."

Erään puheensa yhteydessä Pekka Ervast esitti toivomuksen, että hänen esitelmissään olisi enemmän yleisöä. Hän puhui tähän tapaan: Meillä on hyviä esitelmöitsijöitä. Mutta minun esitelmätilaisuuksissani on usein mukana myös korkeita enkeleitä ja deevoja, jotka vahvistavat meitä. Olen nähnyt niitä. Siksi soisin olevan enemmän yleisöä.

Kristosofi.
1972: 262—266.

ASARIAS PYKÄLÄN AAMUKAHVI

Asarias Pykälä, kesäleski, katsoi kelloaan ja puhui itsekseen: "On aamukahvin aika." Hän kömpi vuoteestaan, mittasi kahvipannuun neljä kupillista vettä, kolme mittaa kahvijauhetta ja veitsenkärjellisen suolaa. Hän asetti pannun sähköliedelle,

väänsi kytkintä, katsoi kelloaan puhuen: "Neljän minuutin kuluttua se kiehuu, niin tuo naisväki opetti." Hän oikaisi uudelleen vuoteeseen jatkaen haukotellen yksinpuheluaan: "On tämä vapaapäivän aamu suloinen ja rauhallinen, ei ole perhekään hälisemässä."

Prrrr.... Prrrr.... Asarias Pykälä nosti kuulosimen.

— Haloo. Pykälä, Asarias.

— Anselmi Viskuri täällä. Olethan jo hereillä, haluaisin vähän jutella.

— Jutellaan pois, mistä sinä soitat?

— Helvetistä.

— Voi veikkonen. Miten sinä sinne jouduit?

— Putosin. Kiipesin taivaisiin, mutta tikarapun askelpuu murtui ja putosin tänne. Rapun tukipiste on täällä pohjakerroksessa.

— Ja nyt olet tukalassa asemassa ja kaipaisit apuani, vai kuinka?

— Ei siitä ole kysymys. Olen iloinen putoamisestani, sillä nyt voin tutustua tähänkin ympäristöön. Täällä on perin mielenkiintoista nähtävää. Siitä tahtoisin kanssasi jutella.

— Oletko tavannut ketään tuttua, sanoi Asarias Pykälä?

— Heti tultuani tapasin Oskari Ankkasen. Hän kuoli viime viikolla. Muistathan hänet, kamarifilosofin, joka työkseen istui pöydän ääressä, monenlaiset mehut ja virvoitusjuomat pöydällä, luki kaikki päivälehdet, viikkolehdet, teknilliset julkaisut ja ties mitä. Kehui työkseen aikamme sivistystä, ihmisten valistuneisuutta ja...

— Väitti sivistystä tekniikaksi, lisäsi Pykälä. — Kaikki entinen sokerisaksista ja pähkinänsärkijöistä asti oli hänen mielestään homehtunutta antiikkia, mutta nykyajan tekniikka on jotakin suurenmoista. Se on sivistyksemme runko. Tekniikka lahjoitti tähtitieteelle teleskoopin, pienoismaailman tutkijoille mikroskoopin, geologeille maankaivurit, lääketieteelle monenlaiset välineet ja instrumentit, kuun tutkijoille ihmeelliset luotaimet ... Ilman tekniikkaa kävelisimme hurstimekoissa, asuisimme luolissa ja palvelisimme epäjumalia. Tekniikka oli aina hänen huulillaan. Hankala kaveri. Vältti kuitenkin väkijuomia.

— Tekniikka ja virvoitusjuomat olivat Oskari Ankkasen epäjumalia. Hänen ns. tietonsa oli kirjaviisautta, vailla käytännön kokemusta. Ruumiillista työtä hän pelkäsi kuin ruttoa. Oskari Ankkanen eli unelmiensa utumaailmassa.

— Entä miten hän suhtautuu uuteen olotilaansa?

— Tavatessani hän oli vielä pökerryksissä, en saanut häntä hereille. Pudistellessani Oskaria luoksemme tuli mies, jonka oletin olevan tämän laitoksen viranhaltija. Nimitän miestä belsebuliksi, koska en tiedä hänen nimeään.

— Onko hänellä sarvet vai kaviojalka?

— Ei ole. Hän on kenties liian

ylpeä jäljitelläkseen keskiaikaisia maalauksia. Belsebuli on hieno mies, äärimmäisen sivistynyt. Minulle hän puhui ihmeteltävän avomielisesti, kumarsi hieman jäykästi ja sanoi: "Herra Viskuri. Putositte tänne vahingossa, mutta olette tervetullut. Aniharvoin tänne tulee taivaisiinpyrkijä vapaaehtoisesti, mutta askelpuun särkyessä joku putoaa kuten tekin putositte. Kaltaistenne apu on täällä tarpeellinen. Askelpuitten lahoamiseen on syynsä. Minun herrani ja valtiaani, joka on koko maailman valtias, näki hyväksi kirota jälleensyntymisopin ja apulaistensa avustamana hän sai ihmiset uskomaan, että jälleensyntymisoppi on belsebulin oppi. Eikö olekin hassua, herra Viskuri. Ihmiset uskovat miten älyttömiä tahansa, kun vain asian esittää heille kyllin ovelasti. Jälleensyntymisopin kiroaminen aiheutti taivasrapun askelpuitten lahoamisen ja siksi täältä nouseminen tuli hankalaksi. Mutta lahoamisen hyvä puoli on se, että kaltaisianne putoaa tänne silloin tällöin ja he voivat auttaa vainajia nousemaan ylös. Te herra Viskuri voitte auttaa Oskari Ankkasta, tuota typerystä, joka nieli itsensä täyteen aikamme valkoiseksi siveltyä hautakulttuuria. Maaelämänsä aikana Ankkanen karttoi kokemuksia, mutta täällä hänen on pakko katsella syitten seuraukset. Voiko sanoa muuksi kuin typeryydeksi aikamme sivistyksen ihannoimista, sillä minun herrani ja valtiaani, jota maailman kansat palvovat jumalanaan, tietää kaiken hukkuvan ylipaisuneeseen väkivaltaan. Puhun teille, herra Viskuri, näin avoimesti, koska ymmärrätte näitä asioita, vaikka ette hyväksykään filosofiaani ja menettelytapojani."

— Sinun puheesi Anselmi, tuntuu selvältä ja järkevältä, huomautti Asarias Pykälä. Mutta sanohan suoraan: oletko humalassa?

— Tiedäthän sinä, etten käytä alkoholia, penäsi Anselmi Viskuri.

— Olen helvetissä ja kuvailen täkäläisiä tapahtumia. Belsebulin kehotuksesta sain Ankkasen hereille ja hän katsoi minuun älyttömillä silmillään. Mutta kun Belsebuli ilmestyi, niin Oskari Ankkanen piristyi. Belsebuli kohteli Oskaria toisin kuin minua. Hän kumarsi syvään ja alistuvasti ja pokkasi kuin joulupukki: "Teidän ylhäisyytenne Oskari Ankkanen", puhui hän, "minulla olisi teille ehdotus. Tänne lähetetään korkean sivistyksemme tuotteita ja te olette ainoa pätevä ihminen, joka viisautenne ansiosta kykenette niitä vastaanottamaan. Sivistyksemme aikaansaannokset tulevat tänne automatisoitua liukuhihnaa myöten ja te, herra Ankkanen, ohjaatte niitä niille varatuille paikoille. Te vain viittaatte, niin lähetykset menevät viittaamaanne suuntaan. Sivumennen sanoen: saapuva tavara on teidän omaisuuttanne. Otatteko, herra Ankkanen, vastaan tämän tehtävän?" "Ilomielin", vastasi

Ankkanen ja ahneuden tumma kiilto kuulsi hänen silmissään. Belsebuli kumarsi alistuvasti.

— Sinun kertomuksesi käy yhä mielenkiintoisemmaksi, sanoi Asarias Pykälä.

— Mielenkiintoista nähtävää täällä on minullekin. Odotin, mitä alkaisi tapahtua. Silloin se alkoi. Ensin sukelsi mahtavan leveä liukuhihna, jonka päällä tuli muutamia virvoitusjuomapulloja kultaisine, hopeisine ja monenvärisine etiketteineen. Niitä tuli harvakseen ja minusta näytti, että Oskarin teki mieli maistella niitten sisältöä. Mutta pullot menivät vilkkaasti ohi. Sitten tuli pulloja peräkkäin ja rinnakkain, kunnes liukuhihna oli niitä täynnä. Niitä tuli päällekkäin, korittain suurina rovioina, niitä oli korien päällä ja alla. Oskari viittaili innokkaasti ja pullot menivät viitattuun suuntaan varastoon, jota näytti olevan kilometrien pituudelta. Viimein pulloja tuli autokuormittain hirmuista vauhtia ja lopulta pitkä tavarajunallinen. Oskari hätääntyi, mutta ohjasi kuitenkin junan mielestään oikeaan suuntaan. Sitten tuli liukuhihnaa myöten muunlaista kalustoa, joiden kuvia Oskari oli katsellut viikkolehdistä ja televisiomainoksista. Siinä tuli parturinkalustoa, radioita, laskukoneita, televisioita, jääkaappeja, pesukoneita, tietokoneita... rinnakkain, päällekkäin ja sisäkkäin, yhtenä mylläkkänä. Tuli autoja joka merkkiä, traktoreita, leikkuupuimureita, rekka-autoja, linja-autoja... päällekkäin, sisäkkäin. Oskari Ankkanen hääri tuskan hiessä, viittoili ja huitoi jalkojaankin. Mutta tulo vain kiihtyi. Alkoi tulla tykkejä, ohjuksia, sukellusveneitä, kuuohjuksia, valtamerilaivoja, sotatankkeja, ilmajättiläisiä. Sitten tuli romuttuneita autoja, muodottomaksi vääntyneitä lentokoneita, yhtenä mylläkkänä, kaikki täynnä silpoutuneita ruumiita. Tuli vuotavia myrkkykaasusäiliöitä, loppumattoman pitkältä näyttävä juna lastattuna räjähdysaineilla. Oskari vapisi pelosta, mutta juna vihelsi eikä piitannut Oskarin viittomisesta. Se ajoi suoraan valtavan varaston keskelle ja räjähti. Koko varasto lensi romuksi ja samassa avautui hirmuinen kuilu, josta syöksyi lokaa aukon täydeltä. Oskari oli kaulaansa myöten loassa ja huusi henkensä hädässä, huusi Jumalaakin avukseen. Silloin saapui belsebuli, katseli säälien Oskaria ja minuun katsoen lausahti: "Jokohan Oskari Ankkanen sai kyllikseen ihailemansa sivistyksen tuotteita." Sanopa hyvä Asarias Pykälä, miten auttaisin Oskari Ankkasta?

— Sano sinä ensin, mistä tuota roinaa tulee?

— Televisiosta, vastasi Anselmi Viskuri.

— Nyt puhut joutavia, valtamerilaivat eivät mahdu televisiosta.

— Mahtuvat ne. Televisio venyy tarpeen mukaan.

— Sulje sitten televisio, niin roinan tulo lakkaa.

— Ei se ole niin yksinkertainen temppu täällä. Oskari ei näe muuta kuin liukuhihnan ja siinä tulevan roinan.

— Vie hänet television luo ja komenna vetämään pistoke irti. Silloin hän näkee, mitä itse tekee.

Puhelimesta kuului hetken ähinää ja komentelua. Sitten Anselmi Viskuri riemuitsi:

— Viisas oli neuvosi. Oskari teki kyllä vastarintaa, mutta tempasi viimein pistokkeen irti ja liukuhihna romuineen hävisi.

— Mitä Oskari nyt tuumii?

— Hän on lyöty ja masentunut, kun kaikki toiveet sammuivat. Ahneuden himokin sammui. Nyt minä vien hänet taivaisiin johtaville tikarapuille ja ylös täältä pohjakerroksesta.

— Sano sentään ensin, hätäili Asarias Pykälä, juodaanko siellä pohjakerroksessa läksiäiskahvia, kun tänne tulee kahvintuoksua.

— Nyt sinä puhut joutavia, ei kahvintuoksu kulje puhelinlankoja myöten. Mene katsomaan kahvipannuasi, se kiehuu jo.

Asarias Pykälä hyppäsi vuoteestaan, sammutti keittolevyn, hieroi unisia silmiään ja kelloonsa katsoen tuumaili: "Neljä minuuttia meni siinä puuhassa. Onneksi kaikki oli unta."

(Orvokki Pyry = Väinö Lehtonen).

Kristosofi
1972: 282—286.

PYHIEN TUNTEITTEN JUHLA

Joulua voidaan syystä nimittää pyhien tunteitten juhlaksi. Legendaariset kertomukset tietäjistä itäisiltä mailta ja enkelten laulu paimenille osoittavat, että evankeliumien kirjoittajat tahtoivat nostattaa kertomuksillaan pyhiä tunteita. Onhan kaunista, kun ihmiset tavallisen arkiharmauden lomassa edes toisinaan hiljentyvät pyhiin tunteisiin, muistelevat toisiaan veljinään ja lahjoja jakamalla yrittävät jäljitellä lahjoja tuovia tietäjiä. Tunne on mahtava, rakentava voima, kun sillä on totuuteen pohjautuva lähtökohta.

Entä mitä on sanottava joulusta? Kristikunta viettää joulua Jeesus Natsarealaisen syntymän muistojuhlana. Koska Jeesuksen syntymäaika on tuntematon, niin ko. juhlaa vietettiin alussa satunnaisina aikoina. Vasta neljännen vuosisadan keskivaiheilla määrättiin Jeesuksen syntymä joulukuun 25. päiväksi, koska ns. pakanamaailma vietti sitä päivää Auringon syntymän juhlana. Talvipäivän seisauksen ai-

kana roomalaiset viettivät saturnaliajuhliaan, kreikkalaiset khronia-juhliaan, juutalaiset temppelin vihkimisjuhliaan sekä skandinaavit auringonjuhliaan. Aurinko aivan kuin "syntyy" talvipäivän seisauksessa, koska siitä lähtien päivät pitenevät ja valo voimistuu. Luonnollisesti Aurinkoa, kaiken elämän antajaa, juhlittiin. Kristityt ymmärsivät Jeesuksessa alkaneen uuden aikakauden, joten Jeesuksen, henkisen valon antajan, syntymä oli sopiva sijoittaa myös talvipäivän seisaukseen. Se oli myös käytännöllisesti helpoin tapa: entiselle juhlapäivälle annettiin uusi nimi. Entinen nimi unohtui vähitellen ja uusi vakiintui. Mutta monet vanhat juhlanviettotavat säilyivät ja ne liitettiin jouluun uusilla nimillä.

Joulun historiallista taustaa katsellessa ei vältä siltä ajatukselta, että joulunviettoon liittyy ns. "hurskas petos". Petoksen maku on siinä, että tahallisesti sivuutettiin historiallinen totuus ja kansa käännytettiin uskomaan ei-totuuteen. Ns. pakanalliset juhlat leimattiin epäkristillisiksi ja kansalle uskoteltiin kirkon tietävän Jeesuksen syntymäajan. Kirkko olisi välttänyt petoksen, jos se olisi tunnustanut: emme tiedä Jeesus Natsarealaisen syntymäaikaa, mutta koska hänen henkinen sanomansa on kuin Aurinko, joka antaa ihmiselle elämän, ja koska toisissakin uskonnoissa kunnioitetaan Aurinkoa, niin asettakaamme Jeesuksen syntymä samaan ajankohtaan. Näin tehden olisi Jeesuksen tuntematon syntymäaika tullut asetetuksi kohdalleen Jeesuksen oman hengen mukaisesti, ilman pakotteita ja kirkonkirouksia.

Aika parantaa haavat, sanotaan. Haavat ovat umpeutuneet ainakin siten, että pyhien tunteitten juhlaan on liittynyt turtumus. Joulusta on tullut kaupallinen lasten lelujuhla, sen sanoma ei tehoa aikuisiin. "Hurskas petos" oli syy, joka kantoi kaltaisensa seurauksen: verisen sijaissovitusopin. Se on toinen petos. Jumala esitettiin ihmisen heikkouksilla varustetuksi persoonalliseksi olennoksi, joka suuttui omiin luomuksiinsa ja leppyäkseen lähetti oman Poikansa ihmisten teloitettavaksi. Pitkäperjantai tuli aikuisten juhlaksi.

Mutta aika parantaa haavat toisessakin merkityksessä: ihmiset alkavat herätä. Hitaasti mutta varmasti koittaa aika, jolloin kristikunnan erehdykset joutuvat historian tuomioistuimen eteen. Silloin viimeistään käsitetään, että kristikunta tarvitsee uuden Jumalan ja uuden uskonnon. Vanha Jumala ja vanha uskonto ovat ihmisten keksintöjä, uusi Jumala ja uusi uskonto ovat löydettävissä Jeesus Kristuksen omassa sanomassa. Kun Vuorisaarna asetetaan kristinuskon kulmakiveksi, niin joulukin muodostuu pyhien tunteitten juhlaksi.

Kristosofi.
1972: 294—295.

HILJA NIRONEN 80 VUOTTA

16. 12. 1972

Laulukuoro on Hilja Nirosen näkyvin työkenttä kristosofisella työsaralla. J. R. Hannulan esitelmätilaisuuksista puuttui alussa tärkeä, kuuntelemiseen virittävä rauhoitusmusiikki. Käytettävissä oli Klaara Saarion Pekka Ervastin jäämistöstä ostama piano. J. R. Hannulan kehotuksesta Hilja Nironen ryhtyi soittamaan ja niin tuli puute korjatuksi. Samaan aikaan syntyi kuoron alkusolu parin laulutaitoisen naisen voimin. Aikanaan tuli mukaan miesääniäkin. Kristosofinen laulukuoro alkoi, kuten muutkin elämän muodot, pienestä solusta. Kasvuvoiman antoi kristosofinen elämänymmärrys, joka julistettiin J. R. Hannulan suulla ja kynällä ja jossa Pekka Ervastin ainutlaatuinen sanoma oli julistuksen pohjana.

Mutta kaikki aikaansaannokset ovat työn takana, myös kristosofinen kuoro. Hilja Nirosen peräänantamattoman, sitkeän ponnistelun tuloksena kuorotyö menestyi. Alkuvaikeuksien jälkeen liittyi mukaan laulujen ja sävellysten tekijöitäkin. Useilla muillakin paikkakunnilla alkoi kuorotoiminta ja yhteisviritys tapahtui veljesjuhlilla ja kesäkursseilla. Ja niin kuorotoiminta paisui melko suureksi, kannustavana voimana kristosofinen elämänymmärrys.

"Joka teistä tahtoo olla suurin, olkoon toisten palvelija", opetti Jeesus Kristus. Kristosofinen kuoro palvelee kristosofista sanomaa. Se antaa oman panoksensa suureen työhömme. Hilja Nirosen ponnistelu omalla työsarallaan on opettava esimerkki meille toisillekin työntekijöille: uskollisuus vähässä kantaa hedelmää. Kun vaivannäkömme juuret ovat syvällä kristosofian maaperässä, niin siitä nouseva kasvullisuus kypsyttää hedelmänsä tulevaisuuksien tulevaisuudessa. Mieleeni tulevat Mestari Mooryan v. 1882 lausumat sanat: "Eurooppa on laaja, mutta maailma on vielä laajempi. Teosofian auringon tulee paistaa kaikille, ei vain osalle. Tässä liikkeessä piilee enemmän, kuin mitä toistaiseksi olette aavistanutkaan ja T. S:n työ liittyy toiseen samankaltaiseen työhön, jota parhaillaan tehdään salaisesti kaikkialla maailmassa."

Saanen esittää Sinulle, Hilja, kristosofi-veljien yhteisen onnittelun, joka sisältää terveyttä, työtarmoa ja pitkää ikää.

Kristosofi.
1972: 295—296.

Kesäiset veljesjuhlat pidettiin elokuun 20. päivänä Karjaalla, Lempi ja Iisakki Sipiläisen elokuvateatterissa. Veljiä oli saapunut eri puolilta Suomea noin 50 henkeä. Ohjelma koostui puheista, musiikkiesityksistä ja opettajiemme kirjoitusten esittämisestä. Tunnelma oli harmoninen, rakentava ja antoisa. Veljeskahvit päättivät juhlan. Kaunis kiitos järjestäjille ja ohjelman suorittajille.

Kristosofi.
1972:316

V. 1973

VIELÄKIN ARVOITUKSESTA

Viime vuoden marraskuun Kristosofissa koskettelin erästä Pekka Ervastin Toimittajalta-kirjoitusta, jossa hän keskusteli toisen minänsä kanssa päättäen kirjoituksensa sanoilla: "Mutta arvoitukseksi jää, miksi se kirjoitettiin tähän painettuun sanaan." Sanoin mm. näin: "Kristus-syntymä on vasta ensimmäinen askel oikean ihmisen astetta kohti. Siitä alkaa Tie, jota kulkemalla Kristus kasvaa miehuuden täyteen mittaan. Täten käy ymmärrettäväksi, että ihminen, jossa Kristus on kasvanut miehuuden täyteen mittaan kykenee sanomaan: 'Puhelin äskettäin toisen minäni kanssa'." Sanoillani tarkoitin, että Kristus-ihminen, joka päivätajunnassaan elää jumalallisessa minässään, kykenee puhumaan alemman eli persoonallisen minänsä kanssa. Tätä kysymystä voidaan katsella edelleen. Otamme esimerkkejä Vanhasta Testamentista. Vaikka siellä ei puhutakaan Kristus-kysymyksestä, niin periaatteita siellä on.

Mooseksen seitsemännessä käskyssä Herra sanoo Moosekselle: "Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi nimeä..." Miksi Jumalan nimi oli niin pyhä tai salattu, ettei sitä saanut lausua? Kun Mooses tapasi Herran palavassa pensaassa Hoorebilla ja Herra käski Mooseksen lähteä Egyptiin vapauttamaan israelilaisia, niin Mooses kysyi Herralta: "Katso, kun minä menen israelilaisten luo ja sanon heille: "Teidän isienne Jumala on lähettänyt minut teidän luoksenne", ja kun he kysyvät minulta: 'Mikä hänen nimensä on?', niin mitä minä heille vastaan? Jumala vastasi Moosekselle: 'Minä olen se, joka minä olen'. Ja hän sanoi vielä: 'Sano israelilaisille näin: 'Minä olen lähetti minut teidän luoksenne'."

Uuden Testamentin suomentajat sanovat sanojen "Minä olen se, joka minä olen" muistutta-

van sanaa Jahveh, mutta Pekka Ervast sanoo tuon lauseen merkitsevän sanasta sanaan: Jahveh. Siis J H V H, joka kirjoitetaan myös Jehovah. Jos siis joku lausui Jahveh tai Jehovah, niin hän tuli sanoneeksi: "Minä olen se, joka minä olen". Ihminen voi vain itsestään sanoa "minä", joten, jos hän lausui Jumalan nimen Jahveh tai Jehovah, niin hän sanoi: Minä olen Jumala. Ihminen nimitti itseään Jumalaksi ja se katsottiin Jumalan pilkaksi, joka ansaitsi kuoleman. Jumalan nimeä ei saanut lausua turhaan, koska sen lausuminen merkitsi itsensä korottamista Jumalaksi.

Jumalan nimen lausumiseen sisältyi kaksi tekijää: lausuja ja kuuntelija. Kuuntelija ymmärsi: Jumalan nimen lausuja nimittää itseään Jumalaksi. Kuka tahansa saattaa niin tehdä ja siten pilkata Jumalaa. Mutta jos Jumalan nimen lausuja t i e s i olevansa Jumala tai Jumalan poika, niin hänellä tietenkin oli oikeus lausua tietonsa julki. Jeesus Kristus teki niin, mutta kuuntelijoitten t i e t ä m ä t t ö m y y s leimasi tuon t o s i a s i a n k i n Jumalan pilkaksi. Jeesus yritti kyllä valaista aikalaisiaan selittämällä, että tietämättömyys johtuu järjen köyhyydestä, siitä, ettei i h m i s e n p o i k a a, järkeä, joka tekee ihmisen ihmiseksi, koroteta oikeuksiinsa. Evankeliumi Johanneksen mukaan sanoo Jeesuksen puhuneen: "Kun olette ylentäneet Ihmisen Pojan, silloin te ymmärrätte, että m i n ä o l e n, s e j o k a m i n ä o l e n, ja etten minä itsestäni tee mitään, vaan puhun tätä sen mukaan, kuin minun Isäni on minulle opettanut." Eivät kristitytkään ole ymmärtäneet tuota lausetta, sillä he selittävät Ihmisen Pojan ylentämisen tarkoittavan Jeesuksen "ylentämistä" ristinpuulle.

Varoitus, joka kielsi ketään nimittämästä itseään jumalaksi, on ymmärrettävissä, sillä mm. Rooman valtakunnassa korotettiin ihmisiä jumaliksi, samoin kuin myöhempi kirkko korotti kirkon etua ja mainetta nostavia ihmisiä pyhimyksiksi. Mutta sellaiset korottamiset lepäävät valheen pohjalla, sillä miten tietämättömät ihmiset kykenevät tietämään ihmisen Jumal-suhteesta ja päättämään siitä joukkoäänestyksellä. Vain ihminen i t s e voi tietää Jumal-suhteestaan. T o i s t e n ihmisten on käytettävä järkeään ja sisäistä aavistuskykyään ja tunnettava opettaja opetustensa ja työnsä hedelmistä.

Juutalaisten rabbiinien täytyi ymmärtää, että ihminen on sisäiseltä olemukseltaan jumala. Sanottiinhan se heidän pyhissä kirjoissaan. Psalmin kirjoittaja sanoo (82: 6—7): "Minä sanon: Te olette jumalia ja kaikki tyyni Korkeimman poikia; kuitenkin te kuolette, niinkuin ihmiset kuolevat, ja kaadutte niinkuin kuka ruhtinas tahansa." Periaatteena tämä oli selviö. Mutta koska papisto ei ollut kokemusperäisessä Jumal-suhteessa, niin se

loukkaantui, kun joku tunnusti oman Jumal-suhteensa. Jeesus tunnusti ja se koitui hänen kuolemakseen.

Evankeliumi Johanneksen mukaan kertoo myös omituisen tapauksen. Kun Juudas toi sotamiehiä Jeesuksen pidättämistilaisuuteen, niin sotamiehet kysyivät, kuka läsnäolevista pidätetään: "Kun hän (Jeesus)... sanoi heille: 'Minä se olen', perääntyivät he (sotamiehet) ja kaatuivat maahan." Tapaus tuntuu enemmän kuin omituiselta: roomalaiset soturit pyörtyivät nähdessään aseettoman miehen. Jopa olivat "jänishousuja". Mutta tapaus käy ymmärrettäväksi siten, että kauan Palestiinassa olleet roomalaiset sotilaat ymmärsivät ainakin jonkin verran hebrealaisten sanojen merkitystä. Kun Jeesus sanoi: "Minä se olen, niin sotamiehet ymmärsivät olevansa tekemisissä jumalan kanssa. Olivathan roomalaisetkin korottaneet ihmisiä jumaliksi, joten tapaus ei ollut sotilaille ennen kokematon.

Johanneksen kertomus herättää meissäkin kysymyksen: aiheuttaako sama atavistinen pelko myös sen, että anno Domini 1972 aseettoman, Kristuksen Vuorisaarnaan nojautuvat "omantunnonarat" teljetään vankiloihin?

Kahdentuhannen vuoden kuluessa on tapahtunut vähän ihmisten ajatusmaailman avartumista. H. P. Blavatskyn teosofinen maailmankatsomus ja elämänymmärrys näki päivänvalon vastustuksesta huolimatta. Leo Tolstoi, Rudolf Steiner, Pekka Ervast ja J. R. Hannula suorittivat elämäntyönsä ilman ruumiillista hirttosilmukkaa. Kaikki he todistavat, että ihminen on Jumalan poika, vaikka Jumala vasta ani harvoissa tapauksissa on saavuttanut päivätajunnan. Pekka Ervast uskalsi sanoa: sama, mikä tapahtui Jeesukselle kun Johannes kastoi hänet, sama tapahtui minulle. Minä tulin kastetuksi. Kasteessa Pekka Ervast tiesi olevansa Jumala ja sen Poika. Hän kuvailee henkistä kokemustaan ja sen seurauksia monelta puolelta, kertoo kokemuksistaan aurinkokuntamme sydänmailla ja että hänestäkin vyöryi ulos eläviä olentoja. Usein hänen kuitenkin oli pakko peittää ja "kääriä pumpuliin" sanottavansa, sillä henkisen auktoriteetin paljastaminen herättää demokraattisen hengen. Kuulijassa herää vastavaikutus: koska minulla ei ole henkisiä kokemuksia, ei niitä voi olla toisillakaan. Se on sama ilmiö, joka Jeesukseen nähden heräsi juutalaisella papistolla: me olemme spesialisteja näissä uskontokysymyksissä, meillä on korkea asema, virka, me tiedämme Jumalasta kaiken mitä tietää voi. Tuollainen asennoituminen on eräässä merkityksessä liiankin totta. Kun ihminen lukee paljon maailman kirjallisuutta ja monen filosofin mietelmiä Jumalasta, niin hän todellakin uskoo tietävänsä kaiken, mitä Jumalasta voidaan tietää. Mutta se Jumala on hänen

mielikuvituksensa luoma haamu, ellei hän ole kokemusperäisessä suhteessa siihen Jumalaan, joka on hänen oman henkensä taivaissa. Hänellä ei ole muuta pelastusta tietämättömyydestään kuin kuunnella niitten Jumalan Poikien opetuksia, jotka tietävät. Se kysyy nöyrää mieltä. Kyllä kristikuntakin uskoo Jumalaan, mutta se Jumala ei ole Jeesus Kristuksen taivaallinen Isä.

Eräissä piireissä herätti närkästystä, kun J. R. Hannula paljasti Pekka Ervastin henkisten kokemusten syvyyksiä, vaikka hän paljasti niitä P. E:n omien puheitten valossa. Sanottiin mm., että J. R. Hannula tekee Pekka Ervastista Jumalan. Tällaiset arvelut joutuvat henkisen laiskuuden tiliin. Sympatiat ja antipatiat sanelevat, mitä tutkitaan ja miten. Koko Mestareitten julistaman henkisen sanoman ydin on: ihminen on Jumalan poika, ja ihmisen tehtävänä on pyrkiä tietoiseksi jumalpoikuudestaan. Uskontojen yhtäpitävä neuvo on: pyri kasvamaan oikeaksi ihmiseksi. Jos ken ei tätä ymmärrä eikä hyväksy, niin hän kieltää kehityksen lain ja omatkin mahdollisuutensa.

Mestareitten opetuksia on luettava ajatuksella, sillä usein niissä sanotaan rivien välissä aivan keskeisiä asioita. Uskontojen pyhät kirjat ovat siten kirjoitetut. Salainen Oppi on myös siten kirjoitettu ja saman huomion teemme Pekka Ervastin kirjojen suhteen. P. E. liittää "rivien väliin" ratkaisevan keskeisiä asioita — muun kirjoituksen oheen — herättääkseen lukijaa ajattelemaan ja välttääkseen häntä ärsyttämästä. Mm. aikakauskirjassaan 1927 joulukuun numerossa hän kirjoittaa: "Mikä minä siis olen, että sillä tavalla puhun kuin ääni korkeudesta? En mikään. Olen vain oman sydämemme ääni. Sydämemme ja järkemme ja omantuntomme ääni. Siis todellakin 'ääni korkeudesta'." Ja v. 1918 heinä-elokuu: "Että jotkut arvostelevat minua puolueelliseksi yhteen suuntaan, toiset toiseen suuntaan, seurannee asian luonnosta, enkä siihen mitään mahda. Olen se mikä olen, ja ne, joilla on korvat kuulla, kuulevat minun ääneni." (Harvennukset V. L.)

Aikanaan langettaa historia tuomionsa aikamme ihmisistä ja henkisistä liikkeistä. Tulevaisuus katselee taaksepäin ja kysyy: Kenellä oli korvat kuulla ääntä korkeudesta?

Kristosofi.
1973: 6—10.

J. R. HANNULAN VUOSIPÄIVÄNÄ

6. 12. 1972 Helsingissä puhuin seuraavaan tapaan:

Eläessämme jonkin henkisen liikkeen keskipyörteissä on aiheellista luoda silmäys menneisyyteen. Tiedetään, että kautta aikojen on ollut henkisiä liikkeitä, sillä niistä on olemassa legendoja, jopa eräitten historioitsijoitten muistiinpanoja. Suuret uskonnot ovat kyllä luoneet omat pyhät kirjansa, temppelinsä ja taideluomuksensa, mutta pienemmistä henkisistä liikkeistä on jäljellä vain kaikuja. Niinpä ajanlaskumme vaihteessa oli Jeesus Natsarenuksen sanomasta silmukoituneita liikkeitä, joitten aatesisällöt, toimintatavat, kamppailut... ovat unohtuneet. Vain kaikuja niistä on säilynyt. Vasta äskettäin tuli todistetuksi essealaisveljeskunnankin olemassaolo ja se tuli todistetuksi kirjoitettujen löytöjen nojalla. Jeesus Natsarenuksen opetuksista ja työmuodoista tiedetään vain evankeliumien kirjoittajien, Paavalin ja muutamien opetuslasten muistiinpanoista, ja koska alkuperäisiä evankeliumeja ei ole löydetty, niin eräät kriitikot leimaavat Jeesus Natsarenuksen myytiksi. Ei tiedetä Jeesuksen itse kirjoittaneen mitään. Alkuseurakunnat hävisivät aikanaan ja peittyivät vuosisatojen pölyyn. Saamme sen opetuksen, että vain kirjoitetut asiat säilyvät, ellei joku valtaa tavoitteleva, uskonkiihkoinen lahkokunta niitä tuhoa, kuten tuhottiin gnostilainen kirjallisuus.

Teosofinen sanoma tuli tunnetuksi Suomessa suomen kielellä noin 70 vuotta sitten. Useimmat alkuaikoina mukana olleet ovat menneet manalle eivätkä ole kertomassa silloisista harrastuksistaan. Tietomme noista alkuajoista olisivat melko hataria, ellei Pekka Ervastin toimittamassa aikakauslehdessä olisi vähäisiä muistiinpanoja. Ja kuitenkin asianharrastajat silloinkin toimivat. He tutkivat teosofista kirjallisuutta, mikäli sitä oli saatavissa, pohtivat niitten aatesisällystä, viettivät juhlatilaisuuksia... ja sen joukkotoiminnan näkyvänä tuloksena oli — kirjallisuus ja aikakauslehti. Pekka Ervastin julistama maailmankatsomus eli opetus tuli mahdolliseksi asianharrastajien keskinäisen puuhan avulla, sillä kirjojen julkaiseminen on rahakysymys. Saman huomion teemme J. R. Hannulan suhteen. Hänen ratkaiseva antautumisensa kristosofiselle työkentälle tapahtui vuoden 1915 syksyllä. Pitäessään esitelmiä ja myydessään kirjoja ympäri Suomen hän teki hyvää kylvöä ainakin niille, jotka kuuntelivat esitelmän tai ostivat kirjan. Mutta hänen oma arvostelunsa tuosta työvaiheesta oli väheksyvä. Kun hän Pekka Ervastin kehotuksesta ryhtyi pitämään säännöllisiä esitelmiä

kaupungeissa ja taajaväkisissä yhdyskunnissa, niin noille paikkakunnille muodostui ryhmiä. Ne loivat taloudellisen perustan hänen kirjalliselle tuotannolleen. Sen jälkeen J. R. H. kustansi paljon kirjoja. Tästä saamme jälleen sen opetuksen, että asianharrastajien yhteistyö kaikissa muodoissaan on ainakin nyky-yhteiskunnissa henkisen kirjallisen tuotannon perusta. Kirjalliset julkaisut eri muodoissaan ovat, kuten jo totesimme, tulevaisuudelle säilyvä pääoma.

Edellä sanottu tarkoittaa seuraavaa:

Pekka Ervast ja J. R. Hannula puhuivat ja kirjoittivat jatkuvasti siitä, että elämme uuden aikakauden kynnyksellä ja sen aikakauden ydin on uusi uskonto. Sen perustavat, sekä filosofis-metafyysiset että moraaliset ohjeet ovat jo tulleet julkaistuiksi. Mutta samoin kuin me nyt katselemme taaksepäin kristillisiin alkuaikoihin ja kysymme: istuivatko alkukristityt vain kädet ristissä ja odottivat Kristuksen toista tulemista vai tekivätkö he jotakin asian puolesta? samoin tulevat sukupolvet katselevat taaksepäin nykyaikaan. Hekin tulevat kysymään: miten nuo uuden uskonnon pioneerit toimivat? Oliko heillä (siis meillä) uskoa siihen asiaan, johon he antautuivat, vai oliko heidän (siis meidän) puuhansa vain litteän latteaa harrastelua? Jaksoivatko he (me) uskoa sen uuden sanoman ainutlaatuisuuteen, johon heidän opettajansa uskoivat? Vastausta kysymyksiinsä he eivät löydä muualta kuin painetuista kirjoituksista. Ellei asiasta kirjoiteta, niin meidänkin puuhamme haihtuu ja peittyy aikakausien pölyyn. Mitä paksummaksi pöly tulee, sitä suurempi mahdollisuus on, että opettajiemme opetukset käännetään ylösalaisin.

Edellä sanottu väittämä vaatii perusteluja, joten on jälleen syytä katsella taaksepäin.

Eräät kriitikot sanovat, ja sen sanoo myös Pekka Ervast kirjassaan Paavali ja hänen kristinuskonsa, että ilman Paavalia ei olisi mitään kristikuntaa eikä kristinuskoa. Paavali toi kristinuskon pois kansallisjuutalaisuuden karsinasta, joten se voi levitä ulkomaailmaan. Paavali tunsi ja tiesi Kristuksen mystisesti, sen paljasti hänen Damaskus-kokemuksensa, mutta hän ei tuntenut Jeesusta henkilökohtaisesti. Kenties hän oli selvillä Jeesuksen moraaliohjeista, sillä kävihän hän puhuttelemassa "pylväitä", apostoli Pietaria ym. Mutta meille säilyneissä kirjeissään hän ei puhu Vuorisaarnasta, hän puhuu uskosta ja ristiinnaulitusta Jeesus Kristuksesta. Kun eräs kristillinen lahko julistautui yksinoikeudella puhumaan kristinuskosta muodostaen kirkon, niin tämä kirkko nojautui Paavaliin. Kirkko puhuu kyllä suuriäänisesti Jeesus Kristuksesta, mutta ei piittaa hänen opetuksistaan. Todellisuudessa muodostui siis paavalilainen kirkko ja Jeesus Natsa-

renuksen opetuksiin nojautuva alkuperäinen kristillisyys. Edellinen peri voiton ja jälkimmäinen kärsi tappion. Uskonkriitikot saivat tästä aiheen syyttää Paavalia kristinuskon väärentämisestä. Näin siitä huolimatta, ettei olisi mitään kristinuskoa eikä kristikuntaa ilman Paavalia. Missä on tämän pulman avain?

Evankeliumin kirjoittaja sanoo, että Jeesus puhui kansalle vertauksin, mutta opetuslapsilleen hän puhui taivasten valtakunnan salaisuuksia. Samaan tapaan Paavali kirjoittaa korinttolaisille: "Kuitenkin me puhumme viisautta täydellisten seurassa, mutta emme tämän maailman viisautta emmekä tämän maailman valtiasten, jotka kukistuvat, vaan me puhumme salattua Jumalan viisautta (teosofiaa), sitä kätkettyä, jonka Jumala on edeltämäärännyt ennen maailmanaikoja meidän kirkkaudeksemme, sitä, jota ei kukaan tämän maailman valtiaista ole tuntenut — sillä jos he olisivat sen tunteneet, eivät he olisi kirkkauden Herraa ristiinnaulinneet..." Jeesus siis puhui taivasten valtakunnan salaisuuksia valituille oppilailleen ja Paavali puhui valituille oppilailleen "salattua Jumalan viisautta". Kumpaisessakin tapauksessa oli kysymys esoteerisesta eli salatusta Kristus-viisaudesta, jota saattoi ymmärtää vain siihen valmistunut ihminen. Kristillinen kirkko ei sitä ymmärtänyt eikä kenties halunnutkaan ymmärtää, sillä kirkko lukeutui "tämän maailman valtiaisiin" ja hyväksyi "kirkkauden Herran" ristiinnaulitsemisen.

Näemme, että Paavali ei väärentänyt kristinuskoa, vaan väärentäjänä oli kirkko, joka ei kyennyt tai halunnut tunkeutua sen paremmin Jeesuksen taivasten valtakunnan salaisuuksiin kuin Paavalin Jumalan salattuun viisauteen. Seurauksena oli verinen sijaissovitusoppi, joka vei kristityiltä ja kristillisiltä kansoilta vastuuntunnon: kukaan ei ole vastuussa teoistaan, sillä Golgatan veri pesee puhtaaksi edesvastuuttoman ihmisen. On syytä kysyä, herääkö kristikunta erehdyksestään liian myöhään. Koko länsimainen sivistys ratisee jo liitoksissaan.

Palaamme nykyaikaan. Joutsenlaulussaan "Suuri seikkailu" Pekka Ervast toteaa Paavalin kirkkojen muodolliseksi luojaksi. Hän antaa professori Batoryn sanoa mm: "Kuulkaa nyt. Jeesus Kristus, kaikkien meidän Mestarimme, tahtoo, että uskonpuhdistus pannaan toimeen. Häntä surettaa kirkkojen materialismi, dogmien vääryys ja todellisen uskon puute. Hän on sanonut Paavalille: tee velvollisuutesi. Paavalihan on kirkkojen muodollinen luoja. Paavali on vastuussa kirkon toivottomasta tilasta. Paavali etsii vanhoja ystäviä." Vähän myöhemmin Batory jatkaa: "Paavali vähän sekoitti asioita. Hän oli oppinut mies, tottunut korkeampaan juutalaiseen ajatteluun, ja kun

hänestä tuli Kristuksen seuraaja, hän samalla tuli kristillisen teologian perustajaksi, dogmiuskon ja kirkon. Ei hän itse mitään pahaa tarkoittanut, hän oli vilpitön, mutta hänen seuraajansa eivät häntä ymmärtäneet... He eivät edes tunteneet Paavalin sisäisiä oppeja, sillä hän ei voinut vihkiä salaisiin tietoihinsa kuin ani harvoja." Ja vielä: "Jos Paavali olisi voinut kuvitella edeltäkäsin, kuinka paljon pahaa hänen varomattomat lausuntonsa tulisivat aikaansaamaan, olisi hän epäilemättä mieluummin vaiennut, kun kerran ei osannut eikä uskaltanut tyystin selittää asioita."

J. R. Hannula kiinnittää erikoista huomiota tähän viimeiseen lauseeseen. Kirjassaan Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta V hän sanoo: "Tuo viimeinen lausunto: 'kun kerran ei osannut eikä uskaltanut tyystin selittää asioita', tuntuu meitäkin kannustavan ja velvoittavan. Puhuessamme Pekka Ervastin asemasta ja vihkimyksestä on puhuttava mahdollisimman selvästi ja asiallisesti."

Nyt jälkeenpäin, eläessämme uuden aikakauden aamunkoitossa, ihmissielun elämän ja kuoleman pulmat ratkaisevan uskonnon keskipyörteissä, voimme todeta, että ne "taivasten valtakunnan salaisuudet", joista Jeesus Natsarenus puhui vain opetuslapsilleen, tulivat julkisiksi Pekka Ervastin elämäntyössä. Jeesus Natsarenuksen käytännöllinen siveysoppi, Vuorisaarna, tuli asetetuksi uskonnon ydinkohdaksi. Hänen asemansa Kristuksen Valkoisessa Veljeskunnassa tuli paljastetuksi. Jeesus Kristus on yksi Elohimeista, Logoksen Poikaryhmän johtaja, joka palestiinalaisessa ruumistuksessaan, universaalisessa Jordankastekokemuksessaan, voitti enkelijärjestöjen mahdin ja toi Kristuksen maapallon korkeammaksi minäksi. Siinä Kristuksessa me ihmiset nyt "elämme, liikumme ja olemme". Meille avautuu uusi Tie ihmisyyteen. Sen tien kannalta katsoen vanhan liiton vihkimysten tie meni "pimeäksi kuudennesta tunnista yhdeksänteen tuntiin asti" eli kuudennesta yhdeksänteen vihkimykseen asti. Melkisedekin vihkimysjärjestelmä tuli puhdistuksen tien asemaan. Uuden liiton eli Pojan tien kulkija, joka astuu Tielle muuttamalla miekkansa ristiksi, kulkee Tietään Kristuksen johdolla. Pekka Ervastin opetuksissa tuli Jeesus Natsarenuksen esoterismi eksoteeriseksi eli salassa pidetty julkiseksi siinä mitassa, kun Jeesuksen esoterismi on järjellä ymmärrettävissä.

Myös Paavalin esoterismi eli "jumalien salattu viisaus" tuli julkiseksi J. R. Hannulan elämäntyön ansiosta. Kun Paavali ei "osannut eikä uskaltanut" puhua kyllin selvästi, niin J. R. Hannula korjasi Paavalin arkuuden. Kun Paavali ei puhunut Vuorisaarnasta, niin J. R. Han-

nula puhuu siitä perusteellisesti jokaisessa kirjassaan. Hän tuo Vuorisaarnan käytännöllisen elämän kaikkiin yksityiskohtiin, joihin se alun alkain tarkoitettiinkin. Kun Paavali puhui peitellen rististä ja uskosta selittämättä selvemmin opetustensa alkujuuria, niin J. R. Hannula vetää ne asiat käytännölliseen elämään. Meidän ristinkantamisemme on elämistä käytännöllisen elämän vaikeuksissa ja uskomme on luottamista sisäiseen Kristukseen. Ja kuten Pekka Ervast paljasti Jeesus Kristuksen aseman Kristuksen Valkoisessa Veljeskunnassa, samoin J. R. Hannula paljasti Pekka Ervastin henkisen ja okkultisen aseman. Tämäkin tapahtui siinä mitassa, kun Pekka Ervastin esoterismi on järjellä ymmärrettävissä. On huomattava, ettei ihmisjärjellä ymmärretä elämän syvimpiä mysterioita. Ne paljastuvat lopullisesti vasta kuljettaessa Tiellä Kristuksen kanssa. Mutta kun järki alkaa aavistuksenomaisesti tajuta niitä valtavia näköaloja, joita oikean ihmisen aste tuo näkyviin, niin usko ihmisyyteen ja ihmisen tehtävään saa vahvistusta. Usko on se voimakone, joka saa käytännöllisen työn käyntiin Jumalan viinimäessä eli Mestareitten opetukset juurtumaan ihmiseen.

Edellä sanottu on sitä uskonpuhdistusta, josta Pekka Ervast ja J. R. Hannula puhuivat yhä uudelleen. Uskonpuhdistus tässä merkityksessä on Jeesus Kristuksen sanoman saattamista alkuperäiseen asuunsa. Uskonto on nyt puhdistettu siihen kertyneestä roinasta. Mutta noitten edelläkävijöitten työ ei rajoittunut vain kristinuskon puhdistamiseen. Heidän kirjansa ja kirjoituksensa ovat monipuolisuudessaan ainutlaatuisia. Niissä paljastuu Kristuksen työ ihmiskunnan aamunkoitosta asti ja valotetaan tulevaisuus Logoksen korkeuksiin. Kristosofinen työskentelymme merkitsee annettujen opetusten sulattelemista ja käytäntöön saattamista. Pekka Ervast muistutti vielä vähää ennen poismenoaan: olemme henkiolentoja. Henkiolentoina olemme ikuisuuden kansalaisia, joten tulevaisuuskin on meidän.

Meille on muodostunut omat työtapamme: opiskelutyö, veljestilaisuudet eri muodoissaan ja jo vuodesta vuoteen jatkuneet kesäkurssimme. Ne kaikki muodostavat sen pohjavarustuksen, jolla lepää ja josta lähtee kristosofinen esitelmätyö, kirjallisuus ja aikakauslehti. Niissä meillä on tilaisuus todistaa tulevillekin sukupolville, että olemme toimineet, ja sen toiminnan tuloksista voivat hekin ammentaa. Me ihmiset emme ole aivan saman muotin mukaisia ja siksi sama asia vaikuttaa toisen esittämänäkin tutummalta kuin toisen esittämänä. Siinä lienee karmallakin osuutensa. Näin ollen vähäpätöisiltäkin tuntuvat, yhteistyössämme mietiskellen pureksitut elämänkysymykset saattavat

olla sytykkeitä tuleville sukupolville heidän henkisen heräämisensä kynnyksellä. Mutta kokemus todistaa, kuten jo sanoimme: vain painettu sana saattaa säilyä.

Kristosofi.
1973: 41—46.

SISÄLLYS Sivu

1967

Suuri uhri 6
Joulusta 10
Suvaitsevaisuus 13
Klaara Saario in memoriam 16
Onko elämä seikkailua? 16
Etenevä elämä 20
Tajunnan salaisuuksia 23
Katkelmia: Leikki ja tosi, Kristosofia kasvattajana, Hyppylautaleikki 26
Kevättuulia (lainaus dosentti Matti Luoman kirjoituksesta) 28
J. R. Hannulan elämäntyöstä 30
Tahto kaiken takana 34
80-vuotias Hugo Rahkonen 38
Vuorisaarnan käskyt 38
Epäily ja usko 39
Henkiset liikkeet ja karma 43
Hilja Nironen 75 v. 47

1968

Henkisen työn pyhyys 47
Vaan sumu nousi maasta .. 51
Paavali ja ylösnousemusoppi 53
Katuva ryöväri 60
Avata ja peittää 62
Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa 68
Järki, tunne ja tahto 72
Ettekö valoa näe 74
Joulu lähestyy 77

1969

Valittujen luku 80
Teosofisen liikkeen tarkoitus 83
Älä johdata meitä kiusaukseen 87
Hugo Rahkonen, in memoriam 90
Valoa Pohjolasta 91
Salomonin sinetti 96
Ajatuksia kirkon opista, Terho Pursiainen: Uusin testamentti 101
Pietari ja Paavali, Kristuksen puolustajat 104
Mielenmuutos 108
Te olette jumalia 113

1969

Joulua 115

1970

Ilosanoma 117
Ihmiskunnan auttajat 120
Oikeaoppisuus 122
Junassa 124
Vuosi 1975 127
Kohti Kristusta 129
Elämmekö adharman valtakautta? 131
Totuuden puntari 134
Ruusu-Risti-Järjestö 140

1971

Rotujen magiaa 141
Menneitä muistellessa 146

Sivu

Edellä vaiko jäljessä? 151
Martti Mäkinen, in memoriam 155
Keskustelua 155
Kristosofisilla veljesjuhlilla 1971 160
Väärä ja oikea arviointi ... 167
Oppi sijaissovituksesta 170
Euroopan kansojen 173
Tosiasiat ja periaate 176

1972

Satu 182
Rotujen solmukohdat 200
Pohjolan apostolit 206
Sisäinen avartuminen 209
Aurinko ja Kuu 213

Sivu

Ester Reinikainen, in memoriam 216
Timoteus 216
Sinisten varjojen maa 224
Veljeyden ydin 233
Karannut ilosanoma 236
Kiitos 238
Arvoitus 238
Asarias Pykälän aamukahvi 241
Pyhien tunteitten juhla .. 245
Hilja Nironen 80 vuotta 16. 12. 1972 247

1973

Vieläkin arvoituksesta 248
J. R. Hannulan vuosipäivänä 252